BXL

LA VILLE
DE STAD

MEERDERHEIDS-AKKOORD 2024-2030:

EEN INTERNATIONALE, WELVARENDE EN SOLIDAIRE STAD

#BXLOVE

VILLE DE BRUXELLES
STAD BRUSSEL
CITY OF BRUSSELS

www.brussel.be

MEERDERHEIDSAKKOORD 2024-2030:

EEN INTERNATIONALE, WELVARENDE EN SOLIDAIRE STAD

INHOUD

INLEIDING 6

EEN SUCCESVOLLE EN EMANCIPERENDE STAD 10

1. Openbaar onderwijs 12
2. Jonge kinderen 32
3. Jeugd 36
4. Brussel, studentenstad 42
5. Senioren 46
6. Huisvesting 54
7. OCMW en sociale emancipatie 62

EEN MOOIERE, VEILIGERE EN PROPERDERE STAD 72

8. Veiligheid en preventie 74
9. Openbare netheid 82
10. Stadsontwikkeling 88
11. Openbare ruimte 96
12. Openbaar patrimonium 104

EEN STAD IN DIENST VAN DE BURGERS 110

13. Burgerzaken 112
14. Lokale financiën en begroting 116
15. Human resources 120
16. Gezondheid 126
17. Burgerparticipatie 134

EEN VEERKRACHTIGERE STAD 140

18. Klimaattransitie, duurzame ontwikkeling en milieu 142

EEN STAD VOOR IEDEREEN 154

19. Sociale cohesie en burgerschap 156
20. Gelijke kansen en toegankelijkheid voor iedereen 162
21. Internationale solidariteit 170
22. Dierenwelzijn 174

EEN WELVARENDE STAD 178

23. Economie, handel, werk 180
24. Herontwikkeling van het Heizelplateau 194
25. Een slimme stad ten dienste van iedereen 198

EEN STAD IN BEWEGING 202

26. Mobiliteit 204
27. Cultuur 214
28. Grote evenementen en toerisme 224
29. Sport 232

© Photo by Adobe Stock

INLEIDING

De Stad Brussel begint aan de legislatuur 2024-2030 met een nieuwe dynamiek, gedreven door de keuze die de Brusselaars tijdens de verkiezingen van 13 oktober 2024 hebben gemaakt. Deze dynamiek is gebaseerd op een nauwgezet beheer van de overheidsfinanciën en een gedeelde visie van de fracties PS-Vooruit, MR+ en Les Engagés-CD&V.

Samen engageren deze coalitiepartners zich om te investeren in de belangrijkste prioriteiten om van Brussel een mooiere, veiligere, solidairdere, duurzamere stad te maken die dichter bij de inwoners staat en tegelijk de emancipatie van iedereen versterkt. Onderwijs, veiligheid, stadsontwikkeling, huisvesting, de lokale economie, sociale en professionele integratie, mobiliteit, de digitale transitie en het milieu zullen centraal staan in het overheidsbeleid.

Efficiëntie, innovatie en nabijheid zullen de leidraad zijn bij elke beslissing. Goed bestuur en burgerparticipatie zullen de pijlers zijn van een transparant bestuur, dat de inwoners betrekt bij de krachtlijnen van het bestuur van hun stad, tegen de achtergrond van budgettaire uitdagingen.

Een stad van kennis

Onderwijs is een fundamentele pijler voor de toekomst van onze jongeren en voor het opbouwen van een rechtvaardigere samenleving. Het onderwijs van de Stad Brussel, de grootste gemeentelijke inrichtende macht, wil toegankelijk zijn voor iedereen. Daarom blijft de Stad investeren in haar inclusieve onderwijs van topkwaliteit door extra plaatsen te creëren, gratis voorzieningen en schoolondersteuning te versterken, en kinderen met speciale behoeften meer te integreren.

Aangezien de school wordt gezien als een middel tot emancipatie en ontplooiing, zal de Stad projecten bevorderen die gericht zijn op het ontwikkelen van kritisch denken en het bestrijden van discriminatie en alle vormen van pesten.

Als kennishoofdstad, met talrijke instellingen voor hoger onderwijs op haar grondgebied, zullen de Stad Brussel en haar OCMW de studenten in het hoger onderwijs extra ondersteunen. Er worden ambitieuze maatregelen geïmplementeerd om optimale studieomstandigheden te garanderen.

Een veilige stad

De Stad Brussel zet zich in om de veiligheid van haar burgers aanzienlijk te verbeteren om zo een voorbeeldige levenskwaliteit te garanderen. We zullen investeren in geavanceerde technologie om drugshandel, straatraces en overlast doeltreffend op te sporen, te voorkomen en te bestrijden, zonder daarbij de individuele vrijheid uit het oog te verliezen.

Een ambitieus gemeentelijk plan tegen daklooshеid zal duurzame oplossingen voorstellen, waarbij huisvesting, begeleiding en professionele re-integratie worden gecombineerd, terwijl nauw wordt samengewerkt met sociale diensten om concrete en duurzame resultaten te garanderen.

© Photo by Adobe Stock

Een toegankelijke stad

Het vierde Woningenplan zal de groeiende huisvestingsproblemen in een snel groeiende hoofdstad vastberaden aanpakken. Het doel is om toegang te bieden tot betaalbare huisvesting en eigen woningbezit, met een ambitieus aankoopsysteem waardoor Brusselaars met een bescheiden of gemiddeld inkomen huiseigenaar kunnen worden en zo hun autonomie te versterken.

We zullen onze inspanningen ook toespitsen op de energierenovatie van woningen, om de kosten voor de gezinnen te drukken en tegelijk in te spelen op de klimaatdoelstellingen. Daarnaast zal er een nultolerantie gelden voor verwaarloosde woningen en zal er een strikte reglementering komen voor platformen voor toeristische verblijven.

Een stad van economische groei

Brussel wil een belangrijke economische motor zijn door investeringen en talent aan te trekken via een ambitieus ontwikkelingsplan en strategische commerciële initiatieven die in samenwerking met de lokale actoren worden ontwikkeld.

De Stad zal de handelaars en lokale bedrijven actief ondersteunen door een omgeving te creëren die hun groei bevordert. Tegelijkertijd zal de belastingdruk voor de inwoners worden verlicht, terwijl het OCMW een echte hefboom voor emancipatie zal worden, die de begunstigden zal helpen om een duurzame autonomie te bereiken.

Een mooie, duurzame en gastvrije stad

De Stad Brussel zet zich in om de openbare ruimte nieuw leven in te blazen, te renoveren en te verfraaien, door de belangrijkste wegen, emblematische pleinen en het historische erfgoed op te waarderen. Om de levenskwaliteit van de bewoners te verbeteren en de klimaatopwarming tegen te gaan, worden er nieuwe groene ruimtes en koelte-eilanden aangelegd. Voetpaden worden dan weer gerenoveerd om meer comfort te bieden.

Netheid, een essentieel element voor het welzijn en de verfraaiing van de stad, zal een prioriteit zijn. De inspanningen op dit vlak zullen gepaard gaan met een hernieuwde uitrol van openbare vuilnisbakken, waaronder ondergrondse containers, de inzet van nieuwe schoonmaakteams en een uitgebreid rattenbestrijdingsplan. Daarnaast zal de schoonmaak van de straten worden opgevoerd en zullen door aangescherpte controles strengere straffen toegepast kunnen worden bij inbreuken.

Een emanciperende stad en OCMW

Het OCMW van de Stad Brussel wil aangepaste steun bieden aan alle doelgroepen, met de nadruk op responsabilisering en socioprofessionele integratie. Naast financiële steun moedigt het autonomie aan via opleidingen, stages en partnerschappen met lokale en regionale actoren om actuele uitdagingen zoals huisvesting en werkgelegenheid aan te gaan.

Regelingen zoals het GPMI en inschakelingscontracten bevorderen tijdelijke hulp, waarbij de individuele inspanning en inzet van begunstigden wordt gevaloriseerd. Gerichte en gecoördineerde sociale actie omvat initiatieven om onzekerheid te voorkomen, jongeren en senioren te ondersteunen en de solidaire economie te versterken.

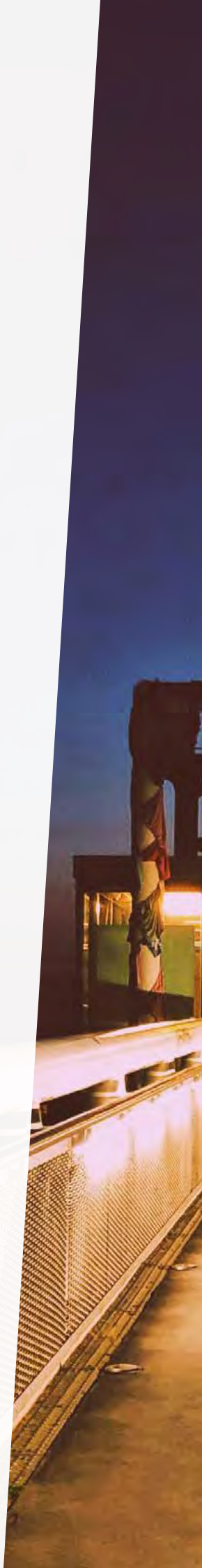

Een stad voor iedereen

Er worden extra inspanningen geleverd voor inclusie en gelijke kansen, met specifieke actieplannen voor vrouwen, eenoudergezinnen en de lgbtqia+-gemeenschap. De Stad zal haar maatregelen tegen racisme en alle vormen van discriminatie voortzetten en uitbreiden, en ondersteunt evenementen zoals DiverCity en de Pride. We hebben ook de ambitie om van Brussel een echte handicapvriendelijke stad te maken.

Een stad van cocreatie

De Stad Brussel wil resoluut naar de toekomst kijken door transparantie, ethiek en burgerparticipatie centraal te stellen in het overheidsbeleid. In het licht van de huidige financiële uitdagingen en de groeiende behoeften van de inwoners is het essentieel om een modern, dynamisch en inclusief bestuur aan te bieden, ondersteund door een nauwgezet beheer en een versterkte dialoog met de bevolking.

Om dit te bereiken, zullen we de openingstijden van de gemeentelijke loketten uitbreiden en bepaalde diensten decentraliseren naar de verschillende wijken van de stad. Brussel blijft zich ook inzetten voor de tweetaligheid (Frans en Nederlands) van alle gemeentelijke diensten.

De burgerparticipatie zal gebaseerd zijn op de actieve betrokkenheid van burgers bij het leven van de stad, waardoor ze partners worden in de ontwikkeling en evaluatie van het overheidsbeleid.

Tot slot zullen de administratieve procedures worden vereenvoudigd dankzij een onlineplatform, aangevuld met specifieke hulp om de digitale kloof te verkleinen en de toegankelijkheid voor iedereen te garanderen.

Een sport- en cultuurstad

De sportinfrastructuur wordt gemoderniseerd met projecten zoals een nieuw openluchtzwembad aan de Becokaai en de ontwikkeling van het Sportpark op de Heizel. Op cultureel vlak zullen initiatieven zoals de cultuurpas voor jongeren en de transformatie van het Amerikaans Theater de dynamiek van Brussel als culturele hoofdstad versterken. De Stad Brussel zal de ontwikkeling van sport- en culturele infrastructuur aanmoedigen die voor iedereen toegankelijk is, terwijl de deelname van burgers aan lokale evenementen wordt gestimuleerd.

Het doel is om de sociale verbinding te versterken, inclusie te bevorderen en van Brussel een dynamische stad te maken waar sport en cultuur het welzijn aanwakkeren.

We willen dat tegen 2030 Brussel het 200-jarig bestaan van België waardig viert en dat ze een aantrekkelijke en verantwoordelijke stad is, gekenmerkt door een rigoureus financieel beheer, waar elke inwoner zich kan ontplooien in een inclusieve en emanciperende omgeving.

© photo by Alex-vasey-unsplash

© Photo Brucity

EEN SUCCESVOLLE EN EMANCIPERENDE STAD

1. Openbaar onderwijs
2. Jonge kinderen
3. Jeugd
4. Brussel, studentenstad
5. Senioren
6. Huisvesting
7. OCMW en sociale emancipatie

1

OPENBAAR ONDERWIJS

© Photo by E. Danhier

Als tweetalige autonome inrichtende macht breidt de Stad Brussel haar educatieve actie uit tot het kleuter-, lager, middelbaar en hoger onderwijs, het volwassenenonderwijs en het deeltijds secundair kunstonderwijs.

Het onderwijs van de Stad behoort tot het gesubsidieerde officiële net en heeft een vrijzinnig karakter. Door haar dagelijks werk met meer dan 35.000 leerlingen erkent de Stad Brussel de primordiale rol die het onderwijs speelt in de opbouw van een democratische, rechtvaardige, solidaire en respectvolle samenleving voor iedereen en beschouwt het onderwijs als een belangrijke uitdaging en een instrument bij uitstek voor persoonlijke ontwikkeling, emancipatie en burgerschap.

De Stad beschouwt het inderdaad als een plicht van de school om personen op te leiden tot de architecten van hun eigen ontwikkeling en van een rechtvaardige, open en harmonieuze samenleving. Daarom heeft de Stad ervoor gekozen om te investeren in haar onderwijs, in termen van mensen, onderwijsmethoden, technologie en infrastructuur, om ervoor te zorgen dat elke leerling/student gelijke kansen heeft op sociale emancipatie, in een uitmuntende pedagogische omgeving.

Om dit toegankelijk en emanciperend onderwijs te garanderen, moeten we:

• Op het gebied van toegankelijkheid,

- De maatregelen voor gratis onderwijs en gratis buitenschoolse activiteiten behouden en uitbreiden
- Extra plaatsen creëren, met name in het noorden van Brussel
- Ons onderwijsaanbod diversifiëren
- Inclusie verder ontwikkelen

• Slagen op school centraal stellen in onze acties

• Ons onderwijs ondersteunen zodat het in lijn blijft met de maatschappij

• Het plan voor de bestrijding van het lerarentekort en permanente bijscholing versterken om te zorgen voor voldoende en gemotiveerd personeel

• Een welzijnsplan ontwikkelen om de mentale en fysieke gezondheid van onze leerlingen te verbeteren en te waken over het welzijn van onze teams

• Onze initiatieven op het gebied van burgerschapseducatie versterken, met extra aandacht voor:

- de ontwikkeling van een kritische geest en vrij onderzoek bij onze leerlingen, evenals media-educatie,
- gelijkheid tussen vrouwen en mannen,
- duurzame ontwikkeling,
- de strijd tegen alle vormen van afwijzing en discriminatie op basis van afkomst, gender, geslacht, leeftijd, religie, handicap, ...

Deze legislatuur zal er een zijn van een nog meer egalitaire, emancipatorische en burgerlijke school, een school waarin ons onderwijs ongelijkheid overwint. Het zal een onderwijssysteem zijn dat nog inclusiever is, dat iedereen in staat stelt zijn eigen weg te vinden, zijn talenten te ontwikkelen en zich te emanciperen, ongeacht de richting of het type onderwijs dat hij kiest.

Het gaat ook over het beschermen van de centrale rol van de school in het opleiden van jongeren tot verantwoordelijke burgers van de toekomst. We zullen ook werken aan een omgeving die bevorderlijk is voor kwaliteitsonderwijs. De nadruk zal liggen op het ontwikkelen van de fundamentele vaardigheden van leerlingen, zodat de school een plaats blijft waar waarden als burgerschap, respect en verantwoordelijkheid worden gesmeed. We zullen er ook voor zorgen dat de scholen van de Stad plaatsen zijn waar niet alleen de kinderen, maar ook het onderwijzend personeel zich kunnen ontplooien, door aantrekkelijke ruimten te creëren waar iedereen, zowel leerlingen als leerkrachten, zich ten volle kan ontplooien en ontwikkelen.

EEN TOEGANKELIJKE EN INCLUSIEVE SCHOOL

De inspanningen moeten worden voortgezet om het aanbod van plaatsen in bepaalde wijken te vergroten en ervoor te zorgen dat ons onderwijs toegankelijk is voor iedereen, ongeacht sociaaleconomische, culturele, fysieke, … factoren. De Stad Brussel verdedigt een inclusief onderwijssysteem dat iedereen in staat stelt zijn eigen weg te vinden, zijn talenten te ontwikkelen en zich te emanciperen. We moeten daarom onze voorzieningen uitbreiden voor kinderen met specifieke behoeften die niet in het reguliere onderwijs kunnen blijven, zich daarin niet kunnen integreren of er niet naar kunnen terugkeren, en inclusie binnen het reguliere onderwijs zoveel mogelijk ontwikkelen.

1. EEN TOEGANKELIJK AANBOD OP HET VLAK VAN PLAATSEN

• Het Schoolplan finaliseren om elke leerling een plek te bieden, ongeacht het niveau of type onderwijs, in al onze wijken.

- Vooruitgang boeken bij de wederopbouw van de school Droomboom door het programma en de omvang bij te stellen.
- Renovatie en uitbreiding van het Lyceum Henriette Dachsbeck.
- Renovatie van het 'Warocqué'-gebouw voor het Lyceum E. Jacqmain.
- Afronding van de bouw van het nieuwe Atheneum Isala Van Diest (GGB4)
- Bouw van 2 nieuwe scholen op de Tour & Taxis-site: 1 Franstalige en 1 Nederlandstalige

• Volwassenenonderwijs ontwikkelen in het noorden van Brussel.

• Speciaal onderwijs ontwikkelen voor kinderen die niet naar het reguliere onderwijs kunnen gaan.

Bovendien zal de moeilijkheid om toegang te krijgen tot schoolplaatsen in het noorden van Brussel worden doorgegeven aan de Federatie Wallonië-Brussel, zodat speciale aandacht hieraan kan worden besteed.

2. EEN INCLUSIEF AANBOD

• Een afdeling of een school van type 2 (autismespectrumstoornis) en/of type 3 openen in het middelbaar onderwijs.

• De inclusiemaatregelen versterken in samenwerking met de Territoriale afdeling en de teams ondersteunen in die zin.

• Ons onderwijsaanbod uitbreiden voor de types van gespecialiseerd onderwijs waar een behoefte bestaat: een kinderdagcentrum oprichten en laten goedkeuren, verbonden aan een van onze pedagogische centra, om alle kinderen van type 2 en type 4 op te vangen.

• Alle maatregelen versterken die inclusie of retentie/terugkeer naar het reguliere onderwijs bevorderen voor leerlingen met specifieke behoeften, in het bijzonder:

- door redelijke aanpassingen te voorzien binnen de klassen en bij de externe certificeringsproeven (CEB, CE1D, CESS) en summatieve tests (regelmatige controles, eindejaarsevaluaties, enz.),
- door systematisch gebruik te maken van de teams van de Territoriale afdeling voor de inclusie van leerlingen met specifieke behoeften,
- door de initiële opleiding bij het HEFF en de bijscholing voor de leerkrachten van het reguliere onderwijs te versterken als het gaat om de concepten van specifieke behoeften en redelijke aanpassingen,
- door de universele inrichtingen (opmaak, verplaatsingen) binnen al onze vestigingen te veralgemenen.

• Een project ontwikkelen zodat kinderen die langdurig ziek zijn, thuis lessen kunnen volgen.

• Bijzondere aandacht besteden aan de kinderen van nieuwkomers door:

- het beheersen van de onderwijstaal te versterken door middel van verschillende binnenschoolse en buitenschoolse activiteiten,
- de organisatie van alfabetiseringscursussen voor ouders aan te moedigen om hun sociale integratie en actieve deelname aan het onderwijs van hun kinderen te bevorderen,
- geschikte onderwijsmethoden en -instrumenten te ontwikkelen/mobiliseren, psychologische hulp te voorzien voor kinderen afkomstig van landen die door oorlog verscheurd zijn.

• Erop toezien dat toegankelijkheid voor PBM's geïntegreerd is in de inrichtingen (ingangen, liften, toiletten, hellingen, enz.) bij de renovatie van oude gebouwen.

• De opsporing en ondersteuning van jonge mantelzorgers en jongeren in moeilijkheden verbeteren door:

- voortzetting van de bewustmaking en permanente bijscholing van de teams,
- versterking van het partnerschap met de vzw Jeunes Aidants Proches,
- ontwikkeling van partnerschappen met gespecialiseerde organisaties met expertise op dit gebied (MADO, BRAVVO, enz.),
- het ontwikkelen van een status voor jonge mantelzorgers in het hoger onderwijs.

3. BETAALBAAR ONDERWIJS

• Voortgaan met de huidige maatregelen rond kosteloosheid

• De maatregelen rond kosteloosheid uitbreiden:

- ervoor zorgen dat alle kinderen kunnen deelnemen aan schoolreisjes/-excursies in het middelbaar,
- gratis soep aanbieden om 10 uur 's ochtends aan de leerlingen van het middelbaar onderwijs in de winter,
- voortgaan met de verdeling van pc's en starten vanaf het eerste middelbaar,
- een recyclingbibliotheek en andere faciliteiten voor schoolmateriaal ontwikkelen,
- de kosten van schoolmateriaal in het kwalificerend middelbaar onderwijs verlagen door middelen te delen of een specifieke recyclingbibliotheek te ontwikkelen.

© Photo by E. Danhier

UITMUNTEND ONDERWIJS DAT GERICHT IS OP SUCCES EN AANGEPASTE ONDERWIJSMETHODEN ONTWIKKELT

De Stad Brussel streeft ernaar om de prestaties van haar leerlingen te verbeteren, om alle ondersteunende maatregelen voor academisch succes te versterken en om de ontwikkeling van innovatieve onderwijsmethoden te ondersteunen in het belang van succes.

1. ONDERWIJSMETHODEN AANPASSEN

• De ontwikkeling van actieve onderwijsmethoden voortzetten, gericht op autonomie en samenwerking van de leerling, die «al doende leert», zodat ze in zoveel mogelijk scholen worden gebruikt.

• De promotie van ludopedagogie intensiveren, aangepast aan elke leeftijdsgroep, als een methode om de zin om te leren te versterken, en onze teams blijven uitrusten en opleiden op dit gebied.

• Het lezen tijdens schooltijd aanmoedigen door voort te gaan met de inrichting van leeshoeken/bibliotheken in scholen en het «kwartiertje lezen», dat in het basisonderwijs is ingevoerd, uit te breiden tot het middelbaar onderwijs.

• Versterking van de praktijk van gedifferentieerd onderwijs op basis van leren dat het tempo en de behoeften van elk kind respecteert, zodat hij of zij het maximale aantal vaardigheden kan verwerven via zijn of haar eigen paden.

• Het promoten van de openluchtschool om de autonomie van kinderen, de stimulering van de zintuigen en het welzijn aan te moedigen.

• Het 'Parcours d'éducation culturelle et artistique (PECA)' (cultureel en artistiek onderwijstraject) uitrollen en de rol van de academiën hierin versterken.

• Het onderwijs vanaf de leeftijd van 3 jaar aanmoedigen, met als doel de ontwikkeling van kinderen te stimuleren en hun kennis van de onderwijstaal te verbeteren.

• Succesfactoren analyseren om goede praktijken te veralgemenen.

DE SLAAGKANSEN VAN IEDEREEN BEVORDEREN

• De beheersing van de onderwijstaal verbeteren door middel van verschillende school- en buitenschoolse programma's, met name voor de kinderen van nieuwkomers, evenals basisvaardigheden.

• Verbetering van de onderwijsbegeleiding door:

  - de Psycho-Medico-Sociale Centra (PMSC's) te voorzien van meer geavanceerde hulpmiddelen en deze begeleiding te baseren op een fundamenteel principe: de talenten van leerlingen optimaal benutten,
  - te voldoen aan de behoeften aan informatie en individuele ondersteuning van de leerlingen,
  - het verbeteren van informatie over bestaande en opkomende beroepen,
  - het uitrollen van de oriënterende aanpak in klaslokalen vanaf de basisschool.

• Het volgende versterken:

  - De permanente begeleiding van de leerling, zo dicht mogelijk bij zijn moeilijkheden, om te voorkomen dat ze afhaken en een jaar overdoen,
  - banden met externe partners,
  - de verschillende bestaande programma's (Schola ULB, Université des familles, BRAVVO, Plaisirs d'apprendre, enz.),
  - de schakel tussen de verschillende onderwijsniveaus.

• Binnen de scholen ondersteuning en begeleiding organiseren voor de gezinnen, om een passende sociale, educatieve en onderwijskundige ondersteuning te bieden.

• Het aantal huiswerkscholen binnen de onderwijsinstellingen vergroten, zodat leerlingen met moeilijkheden kunnen worden ondersteund door opgeleid personeel.

• Blokken onder toezicht houden.

• Individuele leerplannen ontwikkelen.

• Vanaf het begin van de school bijzondere aandacht besteden aan de vroegtijdige opsporing van leermoeilijkheden en stoornissen (dyslexie, enz.) in samenwerking met de nieuwe Pôle Alexis Sluys om de nodige aanpassingen door te voeren.

• Logopedische ondersteuning op school aanbieden.

• Informatie uitbreiden over de verschillende interne en externe ondersteunende maatregelen.

• Het resultaat op de externe certificerende proeven verbeteren door voort te gaan met:

  • monitoring van de resultaten,
  • de realisatie van gemeenschappelijke proeven binnen de scholen van de IM,
  • de ontwikkeling van hulpmiddelen en syllabi.

3. KWALIFICEREND ONDERWIJS ONDERSTEUNEN

Naast het goed presterende algemene onderwijssysteem biedt de Stad ook een reeks zeer gereputeerde opleidingen die een breed scala aan carrièremogelijkheden en persoonlijke ontplooiing bieden. Het is daarom essentieel om te blijven investeren in de kwalificerende afdelingen, waarbij moet worden gelet op:

• het aanbieden van een algemene vorming die echte emancipatie en loopbaanontwikkeling mogelijk maken,

• aanpassing van de richtingen aan de evoluties: in technologie, apparatuur en opleiding van de leerkrachten,

• herdenking van het aanbod om het aan te passen aan de behoeften van het gewest, door nieuwe programmeringen in te voeren en de roosters te ontwikkelen met een oriënterende aanpak, zodat ook aan de behoeften van de markt kan worden voldaan,

• het opzetten van campagnes om kwalificerend onderwijs te bevorderen en knelpuntberoepen onder de aandacht te brengen,

• de ontwikkeling van alternerend onderwijs,

• de versterking van partnerschappen tussen kwalificerend onderwijs en de beroepswereld/ondernemingen (ontmoetingen tussen leerlingen en ondernemers, stageovereenkomsten, enz.) en het onderhouden van speciale, directe banden met het lokale economische en sociale weefsel.

1 Wat is dat: een oriënterende aanpak? Oriënterende aanpak "De oriënterende aanpak integreert, in de loop van de schooltijd van de leerling, elementen van zelfkennis, kennis van de wereld van school en werk en ook elementen van kennis van de context waarin de leerling zich ontplooit. De houding van de leerling is dan meer gemotiveerd, omdat de leersituatie hen in staat stelt de toekomstige reikwijdte van hun opleiding te zien en zichzelf te projecteren in een geruststellender toekomst waarin ze zich kunnen ontplooien. "

© Photo by Adobe Stock

EEN SCHOOL DIE HET WELZIJN BEVORDERT, PESTEN TEGENGAAT EN DE GEZONDHEID BESCHERMT

Gezien de verschillende onderzoeken van de Federatie Wallonië-Brussel en de Vlaamse Gemeenschap over de mentale en fysieke gezondheid van de leerlingen, zal de Stad Brussel een globaal welzijnsplan ontwikkelen om de mentale en fysieke gezondheid van haar leerlingen te verbeteren.

Het zal in elke school worden geïmplementeerd via een specifiek project dat is afgestemd op de situatie van de school, met thema's en acties die zijn aangepast aan de behoeften van de leerlingen (gespreksgroepen, bewustmakingsworkshops, hartcoherentie, sportactiviteiten, gezond eten, enz.).

Om pesterijen en geweld op school te bestrijden, zal elke school, met de steun van het departement Openbaar Onderwijs:

- een contactpersoon voor de leerlingen aanwijzen,
- gespreksgroepen en bewustmakingsworkshops ontwikkelen,
- de leerkrachten en directies bewustmaken, met name door themadagen te organiseren,
- zoals het Atheneum Marguerite Yourcenar en het Lyceum Dachsbeck, een rustgevende ruimte creëren voor de leerlingen,
- een coöperatieve dynamiek ontwikkelen,
- ervoor zorgen dat de buitenschoolse opvang volledig aansluit bij de specifieke projecten die gericht zijn op de ontwikkeling van een sereen schoolklimaat,
- reageren op de projectoproepen om initiatieven en maatregelen die schoolverzuim tegengaan, versterken.

Op het gebied van gezondheidseducatie zullen de instellingen erop toezien dat:

• De hoeveelheid tijd die wordt besteed aan beweging en fysieke activiteit, wordt verhoogd door:

- het introduceren van een actieve pauze binnen de schooltijd: korte perioden van lichamelijke activiteit onder leiding van de leerkracht in de klas. Hun doel is om leerlingen vijf tot vijftien minuten per dag of meermaals per week te laten bewegen,
- leerlingen actiever (minder zittend) te maken in de klas om hun aandacht te vergroten en hen meer tot rust te brengen,
- voort te gaan met het ontwikkelen van schoolreisplannen om zachte mobiliteit voor personeel en leerlingen aan te moedigen / een bewustzijn hierrond te creëren en het te organiseren, waarbij ouders worden betrokken door middel van proefprojecten (voetgangersrijen, veilig gebruik van de fiets, fietsenstallingen, enz.),
- te experimenteren met 'openluchtonderwijs',
- deel te nemen aan sportevenementen die door het departement wordt georganiseerd,
- zich in te schrijven voor de initiatieven rond gezonde en evenwichtige voeding die worden aangeboden door het departement.

• Regelmatige sportactiviteiten buiten schooltijd aanmoedigen, door:

- het organiseren van buitenschoolse sportactiviteiten in de scholen,
- het ontwikkelen van partnerschappen tussen inclusieve sportclubs en de scholen,
- de sportclubs te ontvangen in de scholen waar dit mogelijk is.

Het departement Openbaar Onderwijs zal de ontwikkeling van deze initiatieven ondersteunen en erop toezien. Het zal ook voortgaan met:

• de aanleg van speelplaatsen om er een rustige plek van ontspanning van te maken,

• de opleiding van het onderwijspersoneel in de praktijk van pedagogische welwillendheid en het opsporen van probleemsituaties,

• de organisatie van interscolaire sportactiviteiten, met inbegrip van 'sportervaring', waarbij vooroordelen rond gender in de sport kan worden bestreden,

• het werk van de Commissie Dieetleer (experts op het gebied van gezondheid, voeding, onderwijs, enz.) om onze systemen te verbeteren en nieuwe initiatieven te ontwikkelen,

• de bewustmaking en het organiseren van projecten rond gezondheidseducatie om gezonde voeding te promoten:

    • slimme ontbijtjes, snacks, enz,
    • soep om 10 uur het hele jaar door in de lagere school, uitgebreid tot de middelbare school in de winter,
    • de 'week van de gezonde voeding', met als doel de leerlingen op een speelse en gepaste manier bewust te maken van het belang van groenten en fruit te eten,
    • het project 'Chef at school', waarbij chef-koks op school worden uitgenodigd,
    • …

• het bevorderen van de consumptie van biologische, lokale en seizoensgebonden producten,

• het aanbieden van maaltijden van topkwaliteit, met speciale aandacht voor biologische en lokale producten, terwijl de prijzen betaalbaar blijven voor alle gezinnen,

• preventieprojecten tegen roken en verslavingen,

• de installatie van waterfonteinen in onze scholen om de toegang tot drinkwater te garanderen en te bevorderen in alle scholen en bij de verschillende evenementen waaraan de leerlingen deelnemen,

Bovendien zal het departement:

• een onderwijsplan rond media uitrollen en, in samenwerking met de vzw BRAAVO, de ouders bewustmaken van verschillende thema's die een gezonde levensstijl en goede leeromstandigheden bevorderen (gezonde voeding, nachtrust, schermtijd, sportactiviteiten),

• de buitenschoolse activiteiten versterken met het oog op een meer gediversifieerd aanbod.

© Photo by E. Danhier

EEN VERRIJKT EN AANGEPAST ONDERWIJSAANBOD, IN LIJN MET DE BEHOEFTEN EN ONTWIKKELINGEN VAN DE MAATSCHAPPIJ:

Het onderwijs moet zich aanpassen aan de evoluties in de maatschappij en een degelijke, volledige opleiding bieden die leidt tot duurzame en kwaliteitsvolle tewerkstelling. Aangezien talenkennis een sleutelfactor is voor sociale cohesie en socioprofessionele integratie, moet deze worden versterkt. Nieuwe technologieën zullen goed geïntegreerd blijven worden in het leerproces om alle vormen van digitale kloof te bestrijden en succes op school te bevorderen.

1. AANPASSING VAN HET ONDERWIJSAANBOD

• Ontwikkeling van nieuwe afdelingen/opties in het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs voor knelpuntberoepen en 'nieuwe beroepen'. Bijv.:

- tuiniers, in samenwerking met de groene ruimten,
- rijbewijs voor vrachtwagens,
- rijbewijs bus - personenvervoer,
- master in wetenschappen van alternerend werken, in samenwerking met de ULB,
- bachelordiploma in design - juwelen,
- voorbereidende cursus voor de CESS-jury.

• Ontwikkelen van een afdeling sport-studie (sporthumaniora) in het Franstalig secundair onderwijs en een afdeling 'Snackbar' voor OKAN (NL).

• Ontwikkeling van het type 2 in het basis- en secundair onderwijs (zie hierboven).

2. VERSTERKING VAN HET LEREN VAN TALEN

• Een taaluitwisseling in Vlaanderen organiseren gedurende de opleiding van elke leerling om hen aan te moedigen om Nederlands te leren.

• Voortgaan met de inrichting van immersieve opleidingen.

• Nieuwe onderwijsmethoden ontwikkelen om tweetaligheid en meertaligheid te ontwikkelen.

• De banden tussen onze Franstalige en Nederlandstalige scholen en die in andere regio's versterken.

• Schoolse en buitenschoolse activiteiten in vreemde talen voortzetten en ontwikkelen.

• Het gebruik van programma's voor zelfstandig werk ontwikkelen.

• Ontwikkeling van nieuwe tools, syllabi, lessen, enz.

3. DE NIEUWE TECHNOLOGIEËN TEN DIENSTE VAN HET ONDERWIJS

• Uitrusting:

- Voortgaan met de levering van laptops aan de leerlingen vanaf het 1e jaar middelbaar.
- Voortgaan met het uitrusten van onze scholen met nieuwe technologieën (TBI, PC, videofoonsystemen) om digitale scholen te ontwikkelen, en tegelijkertijd toezien op een respectvol en burgerbewust gebruik ervan.
- Het proefproject 'NoPhone' uitbreiden (zakjes waarin mobiele telefoons/ tablets/... kunnen worden uitgeschakeld en terug worden ingeschakeld via terminals) om ervoor te zorgen dat het verbod op mobiele telefoons binnen de school wordt nageleefd en evenredige sancties voorzien.

• Onderwijsmethode:

- Het coderingsonderwijs op alle onderwijsniveaus voortzetten en uitbreiden.
- De integratie van de uitdagingen en het gebruik van artificiële intelligentie in de lessen bestuderen.
- Teams blijven opleiden in het gebruik van de nieuwe technologieën.
- De mobilisering van virtual reality en videogames voor educatieve doeleinden onderzoeken.

© Photo by Adobe Stock

EEN ONDERWIJS DAT GENDERGELIJKHEID ACTIEF PROMOOT, DIVERSITEIT OPWAARDEERT EN DISCRIMINATIE BESTRIJDT

De school speelt een belangrijke rol als socialiserende instelling bij de overdracht van waarden en dus bij de opbouw van een eerlijke, egalitaire en solidaire samenleving waarin iedereen wordt gerespecteerd.

Het genderaspect moet daarom geïntegreerd worden in alle aspecten van het schoolleven, rekening houdend met de complexiteit van genderidentiteit.
De aanvaarding van de anderen bevorderen, ongeacht hoe ze zichzelf definiëren, en het bestrijden van seksisme, homofobie en transfobie is essentieel.

De Stad Brussel wil daarom:

• De projecten en de opleiding van het personeel versterken om een open houding te ontwikkelen, stereotypen, seksisme, homofobie, transfobie, enz. te bestrijden.

• De gemengde les lichamelijke opvoeding uitbreiden tot al onze middelbare scholen.

• Voortgaan met de acties genderstereotypen te ontkrachten, ze versterken en daarbij zorgen voor een evenwichtige aanpak met respect voor ieders gevoeligheden.

• Echte gelijkheid en een inclusief schoolklimaat bevorderen.

• Alle sportevenementen op school gemengd maken.

• Opleidingen die ten onrechte worden aangeduid als mannelijk of vrouwelijk, te 'ontgenderen', door:

  - de leerlingen aan te moedigen om educatieve en professionele keuzes te maken die vrij zijn van stereotypen,
  - gendergerelateerde opleidingen te promoten bij ondervertegenwoordigde groepen en deze trajecten onder de aandacht te brengen,
  - opleidingen in wetenschap, technologie, techniek en wiskunde aantrekkelijker te maken bij vrouwelijke doelgroepen,
  - ervoor te zorgen dat het kerncurriculum geen genderstereotypen uitdraagt en een vrije en geïnformeerde keuze van vakken en disciplines aanmoedigt, waarbij individuele talenten en interesses worden gevaloriseerd.

• Bewustmaking en opleiding van onderwijsteams om gendervooroordelen te ontkrachten.

• De acties van het team Gender uitbreiden.

• De rol van de vrouwen in de geschiedenis, de wetenschap, de samenleving en de politiek onder de aandacht brengen.

• Doorgaan met het herinrichten van de speelplaatsen op een gecontroleerde en rustgevende manier, waarbij een meer open gebruik van de ruimte wordt aangemoedigd. Hetzelfde geldt voor gemeenschappelijke ruimten (refter, feestzaal, sportzaal, schoolterrein, enz.).

Op dezelfde manier moeten we, om sociale cohesie en een vreedzame stad te creëren, alles versterken wat uitwisseling en wederzijdse kennis mogelijk maakt, diversiteit opwaarderen en alle vormen van afwijzing en discriminatie op grond van afkomst, geslacht, gender, leeftijd, religie, handicap enz. bestrijden en vooroordelen en stereotypen ontkrachten.

De scholen van de Stad Brussel moeten daarom plaatsen blijven waar elke leerling zich kan ontplooien in een inclusieve, neutrale en respectvolle omgeving, zodat leerlingen met verschillende achtergronden samen kunnen bouwen aan een pluralistische, solidaire, duurzame en harmonieuze samenleving. Ze vormen een gemeenschappelijke ruimte voor discussie en ontdekking van verschillen, in al hun rijkdom.

De Stad Brussel wil:

• de projecten om ruimdenkendheid te ontwikkelen versterken, alle vormen van discriminatie en de dualisering van de samenleving bestrijden

• het personeel toerusten via permanente bijscholing, door ze te voorzien van de juiste middelen en praktische tools

• interdisciplinaire projecten aanmoedigen waarbij de leerlingen de thema's diversiteit en inclusie kunnen verkennen via kunst, literatuur en sociale wetenschappen

• de invoering van onderwijsinitiatieven voortzetten en aanmoedigen, met betrekking tot:

  • openheid voor de culturen, religies en beschavingen van de wereld, met de nadruk op wederzijdse erkenning en respect,
  • de geschiedenis van immigratie, kolonisatie en burgerrechten,
  • de plicht om nooit te vergeten, om de fouten uit het verleden te vermijden.

• tijdens de Week van de Diversiteit bij de Stad spitsen scholen hun activiteiten toe op dit thema door een project te ontwikkelen in alle disciplines.

© Photo by Adobe Stock

NEUTRAAL ONDERWIJS OM EEN KRITISCHE GEEST EN BURGERSCHAPSVAARDIGHEDEN TE ONTWIKKELEN

Burgerschap en democratie staan centraal in de opdrachten van de school. Ze zijn essentieel om elk kind de sleutels te geven om een autonome, vrije, verantwoordelijke en kritische burger te worden en om zijn of haar plaats in de samenleving ten volle op te nemen. Omdat de jongeren zich meer informeren via de sociale netwerken dan via de traditionele media, worden ze onvermijdelijk geconfronteerd met een enorme hoeveelheid fake news en allerlei samenzweringstheorieën.

Daarom wil de Stad Brussel:

• de ontwikkeling van een kritische geest en de wetenschappelijke methode centraal stellen in het leerproces om onze leerlingen te helpen uitgroeien tot verantwoordelijke, actieve, kritische en solidaire burgers,

• een media-educatieplan ontwikkelen om fake news te deconstrueren en samenzweringstheorieën te bestrijden,

• een neutrale onderwijsomgeving verzekeren en proselitisme bestrijden,

• een respectvolle en open debatcultuur ontwikkelen, waarbij de leerlingen worden aangemoedigd om hun mening op een constructieve manier te uiten en respectvol naar elkaar te luisteren,

• de organisatie van de burgerstage (30 uur vrijwilligerswerk bij een overheidsdienst of overheidsorgaan), gelanceerd in 2016, uitbreiden tot al onze middelbare scholen/ leerlingen van het vijfde middelbaar om:

  • hen te laten kennismaken met de nobele beroepen uit de publieke/non-profit sector,
  • hen op een andere manier te laten kijken naar de samenleving,
  • het solidariteits- en verantwoordelijkheidsgevoel van jongeren te ontwikkelen,
  • socialisatie en echte (>< virtuele) uitwisselingen aan te moedigen,
  • hen actief te betrekken bij het opbouwen van een meer open, eerlijkere en zorgzamere samenleving.

• burgerzin aanmoedigen,

• de 'filosofieworkshops' versterken om de leerlingen aan te zetten tot reflectie en actief luisteren en om de ontwikkeling van een kritische geest aan te moedigen,

• voorlichten rond duurzame ontwikkeling, respect voor en bescherming van het milieu en dierenwelzijn,

• binnen elke school praktijken ontwikkelen die het leren over democratie en rechtvaardigheid in de schoolomgeving stimuleren (leerlingenraden, participatieve agora, enz.),

• preventie-, informatie- en bewustmakingscampagnes voeren tegen asociaal gedrag in de openbare ruimte (netheid, enz.).

Om zin voor initiatief en creativiteit aan te moedigen en jongeren op te leiden in project- en bedrijfsbeheer, zal de Stad bovendien jongeren bewustmaken van ondernemerschap en projecten aanmoedigen die de ondernemingsgeest stimuleren (miniondernemingen, ontmoetingen met ondernemers, enz.) in samenwerking met verschillende partners (100.000 ondernemers, Les Jeunes Entreprises, enz.).

Ten slotte zullen de deliberatiedagen gebruikt worden om activiteiten rond deze thema's te ontwikkelen.

© Photo by Adobe Stock

MODERNE, HOOGWAARDIGE EN VEILIGE INFRASTRUCTUUR DIE WELZIJN EN PERSOONLIJKE ONTWIKKELING GARANDEREN, IN OVEREENSTEMMING MET DE GEBRUIKTE LEERMETHODEN

Om optimale leeromstandigheden te garanderen, is het essentieel om gelijke tred te houden met de onderwijsuitdagingen van de 21e eeuw en daarom voort te gaan met:

- de renovatie van de schoolgebouwen,
- de uitrusting van de scholen en parascolaire instellingen.

In een tijd waarin de strijd tegen de klimaatverandering en de vrijwaring van het milieu een grote uitdaging zijn geworden voor onze samenlevingen, moeten de inrichtingen, renovatie- en bouwprojecten bovendien in elk opzicht rekening houden met deze uitdaging (isolatie, regenwaterrecuperatie, bodemdoorlatendheid, bouwmaterialen, recuperatie en sortering van bouwafval, overschakeling op ledverlichting, enz.).

Daarom wil de Stad:

- de scholen in het Zuidpaleis verhuizen naar 'Waterside' (Noordwijk),

- voortgaan met:

  - het renovatieplan voor de schoolgebouwen, met bijzondere aandacht voor de volgende aspecten:

    - hygiëne: voortgaan met het plan 'sanitaire voorzieningen', dat de renovatie en uitbreiding van het aantal sanitaire voorzieningen in de scholen voorziet; de opmaak van een lijst van de doucheblokken naast sporthallen en deze renoveren,
    - veiligheid,
    - energie: in samenwerking met de dienst Energie het investeringsplan voortzetten om daken te isoleren, ramen te vervangen, fotovoltaïsche panelen te installeren en het verwarmingsnetwerk in NOH te implementeren,
    - Waterbeheer: terugwinning en hergebruik van regenwater, bodemdoorlatendheid,
    - afval: recyclage voorzien,
    - toegankelijkheid voor de PBM (ingang, liften, wc, helling, enz.).

  - de herinrichtingen van de speelplaatsen, in overleg met de teams en de gebruikers, gericht op rust, regulering, vergroening, in een optiek van duurzaamheid en zodat de ruimte beantwoordt aan de behoeften van elke leerling (gender, gedifferentieerde zones, enz.),
  - initiatieven voor educatie rond duurzame ontwikkeling en milieubescherming (moestuin en compost, verspilling, afvalsortering, enz.) en dierenwelzijn,
  - het uitrollen van plannen voor schooluitstappen waarbij actieve vervoerswijzen worden gestimuleerd en waarbij wordt geïnvesteerd in de aanleg van fietsenstallingen in de scholen,
  - het plan om het schoolmeubilair te vernieuwen, geïnitieerd in 2021, waarbij erop wordt toegezien dat het meubilair is aangepast aan de onderwijsbehoeften en dat vakken kunnen worden onderverdeeld, en te experimenteren met benaderingen die zijn gebaseerd op samenwerking, levensechte situaties en het autonomer maken van leerlingen,

- het kwalificerend onderwijs zo inrichten dat het gelijke tred kan houden met de behoeften van de arbeidsmarkt en tegelijkertijd een degelijke algemene vorming kan garanderen zodat leerlingen en studenten echte emancipatie en vrijheid kunnen bereiken,
- de samenwerking tussen BRAVVO, het Openbaar Onderwijs en de politiezone (platform FOCUS Ecole) om de schoolomgeving veiliger te maken.

• de voltooiing van de inrichtingen van de schoolomgevingen om de veiligheid van de leerlingen te garanderen en zachte mobiliteit te bevorderen, in samenwerking met de dienst Wegeniswerken,

• het plan van de 'schoolstraten' uitwerken,

• de versterking van het wifinetwerk om optimaal gebruik te maken van hulpmiddelen zoals teams, Forms, enz. en de implementatie van TVI (interactieve videoborden).

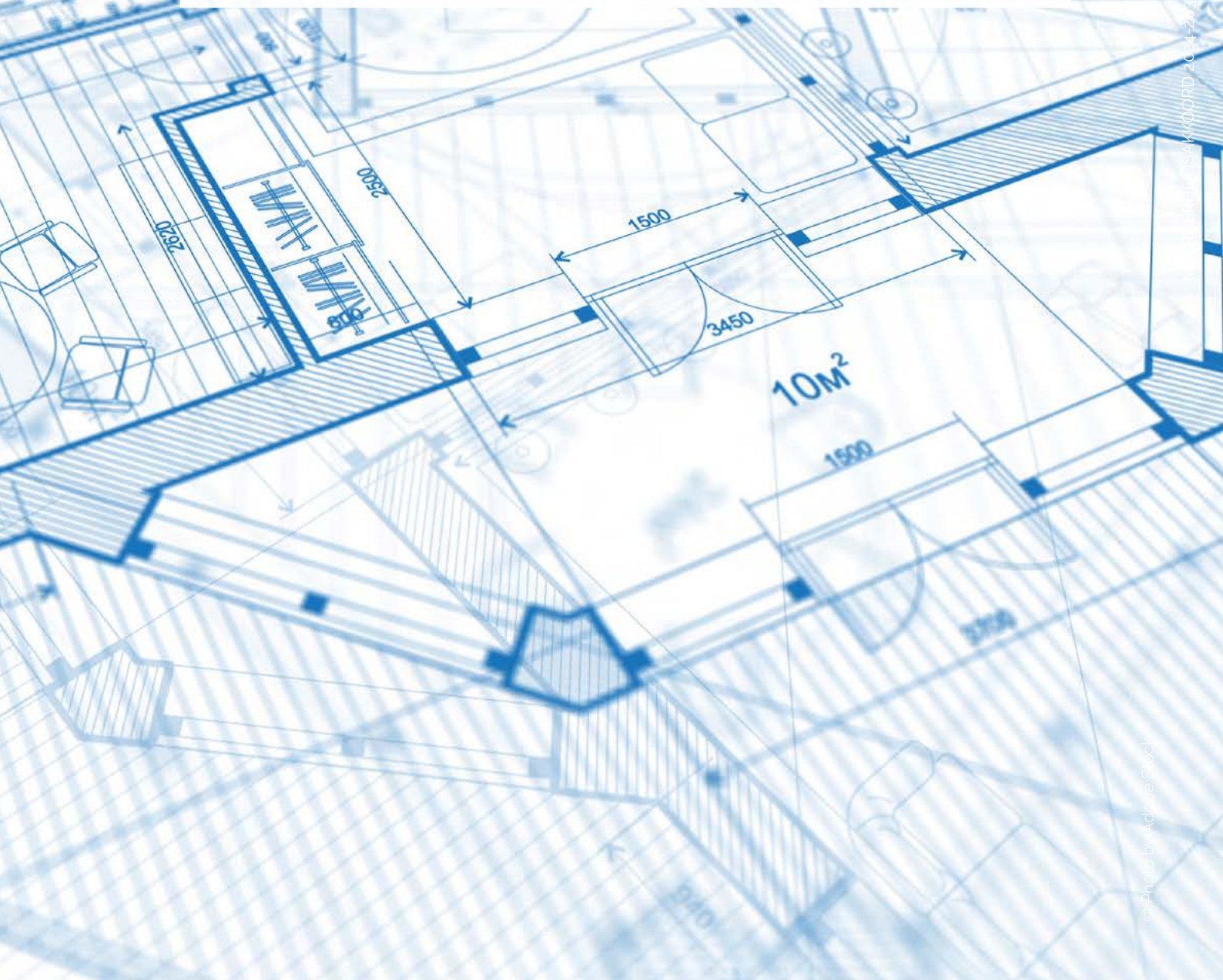

EEN SCHOOL MET EEN OPEN KIJK OP DE WERELD

Een school maakt integraal deel uit van het leven in een wijk. Daarom wil de Stad dat haar scholen in de mate van het mogelijke openstaan voor de buurtbewoners en de verenigingen van de wijk.

Om dit te doen, is het volgende nodig:

• Analyse van de behoeften om meer schoolruimten open te stellen buiten de schooluren.

• In de mate van het mogelijke de inrichting van deelbare ruimten voorzien (sportzaal, gymzaal, refter, culturele zaal, enz.) bij bouw- en renovatieprojecten en grote ontwikkelingsprojecten, om ze buiten de schooluren toegankelijk te maken (sportclubs, verenigingen, vakantiecentra, enz.) en het gebruik ervan te optimaliseren.

• Partnerschappen met de organisaties van de wijk aanmoedigen (verenigingen, comités, enz.) en deelname aan evenementen van de wijk.

GEKWALIFICEERD, GEMOTIVEERD EN VOLDOENDE PERSONEEL

Waken over het welzijn van het onderwijzend personeel, het beroep van leerkracht aantrekkelijk maken en promoten, het tekort helpen bestrijden.
Op dezelfde manier wil de Stad de directies ondersteunen en hen meer administratieve taken uit handen nemen, zodat ze zich kunnen wijden aan de pedagogische ondersteuning van hun onderwijsteams.

De Stad zal daarom…

• het plan tegen het lerarentekort opnieuw actualiseren en een specifiek plan ontwikkelen voor het Nederlandstalig onderwijs,

• een pool van 'vliegende leerkrachten' oprichten voor het secundair onderwijs, naar het voorbeeld van wat in het lager onderwijs is gestart, vooral voor wetenschappen, wiskunde en talen,

• een nieuwe impuls geven aan de promotie van de lerarenopleiding en het beroep van leerkracht bij de leerlingen van de derde graad van het middelbaar onderwijs,

• het aanbod van opleidingen voor leerkrachten voortzetten en ontwikkelen, met name op het gebied van:

  • integratie van leerlingen met specifieke behoeften,
  • detectie van leerstoornissen, bewustmaking rond onmiddellijke remediërende technieken en aanpassingen die kunnen worden geïmplementeerd,
  • nieuwe onderwijsmethoden en -middelen,
  • conflictoplossing (alternatieve onderwijsmethoden, mentaal beheer, enz.),
  • een herstellende in plaats van bestraffende aanpak,
  • deconstructie van vooroordelen,
  • neutraliteit en de strijd tegen religieus of ideologisch proselitisme,
  • ondernemende pedagogie,

• de constructieve dialoog met de vakbonden voortzetten,

• de betrokkenheid van de leerkrachten en de ontwikkeling van een professionele cultuur die specifiek is voor onze inrichtende macht, versterken,

• de directies ondersteunen bij hun pedagogische opdracht en het beheer van hun instelling in termen van hun personeelsmiddelen en hun budget, door hen meer te betrekken bij de aanwerving van personeel,

• de gestructureerde opvang en begeleiding van nieuwe leerkrachten voortzetten en versterken.

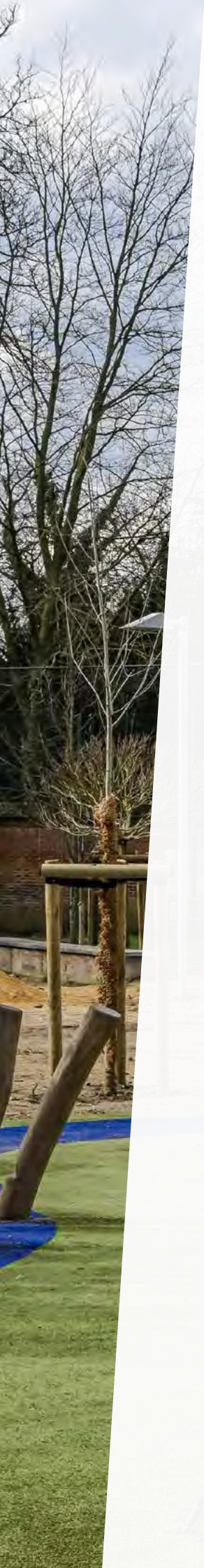

Daarnaast moet het departement

• de opvolging van de beoordelingsprocedures voor leerkrachten ontwikkelen en garanderen,

• het ziekteverzuim terugdringen, met name bij bepaalde functies, door,

- de oorzaken te identificeren,
- een plan rond welzijn, motivatie en werktevredenheid te ontwikkelen,
- deze functies op te waarderen.

SAMEN, MET DE OUDERS, VOOR HET WELSLAGEN

Het welslagen van de leerlingen wordt beïnvloed door de kwaliteit van de relatie tussen de school en de ouders: de betrokkenheid van de ouders laat zien hoe belangrijk de school voor hen is, wat de kinderen stimuleert en motiveert. Op dezelfde manier is wederzijds vertrouwen een garantie voor samenhang en evenwicht voor het kind, een context die zijn of haar welzijn en succes alleen maar kan bevorderen.

Daarom beschouwt de Stad Brussel de ouders als echte partners en Wil ze de bestaande regelingen uitbreiden om hun betrokkenheid aan te moedigen door:

- De oprichting van oudervereningingen te ondersteunen zodat ze «collectief handelen in het belang van alle leerlingen» in het kader van hun opdrachten zoals bepaald door het decreet en hen uitnodigen om zich aan te sluiten bij de Fédération des associations des parents de l'enseignement officiel (FAPEO) om steun en begeleiding te krijgen.
- Participatieraden dynamiseren.
- Nieuwe ouderruimten creëren om de betrokkenheid van de ouders bij het schoolleven te bevorderen.
- Doorgaan met het verspreiden van digitale hulpmiddelen om ouders te betrekken bij het onderwijs van hun kinderen en het organiseren van opleidings-/informatiesessies voor een juist gebruik ervan.
- Initiatieven voor ondersteuning bij het ouderschap versterken, met bijzondere aandacht voor de eenoudergezinnen.

Om de schoolomgevingen veiliger te maken voorziet de Stad bovendien campagnes om ouders bewust te maken van de mobiliteitsproblemen teneinde dubbelparkeren tegen te gaan en hen aan te moedigen om waar mogelijk gebruik te maken van zachte mobiliteit.

© Photo by E. Danhier

OPENBAAR LEZEN: MODERNE OPENBARE BIBLIOTHEKEN

Het bibliotheeknetwerk speelt een sleutelrol in sociale cohesie en vrije tijd, maar is ook een echt instrument voor emancipatie en educatie. Als onderdeel van het Departement Openbaar Onderwijs spelen ze een belangrijke rol bij het leren lezen van kinderen door nauw samen te werken met de scholen. Ze worden ingezet in al onze wijken, zodat ze ook zo dicht mogelijk bij de buurtbewoners staan.

Ze staan voor een uitdaging van diversificatie en vernieuwing van hun publiek, dat over het algemeen in een digitale wereld is geboren. De mensen die naar de bibliotheek komen, hebben nieuwe behoeften, die ook nieuwe pedagogische aanpassingen vereisen. Informatie opzoeken en kritisch omgaan met informatiebronnen moet een absolute prioriteit zijn, vooral omdat we moeten anticiperen op de aanzienlijke vooruitgang van artificiële intelligentie.

Om dit te bereiken wil de Stad:

• Het volgende ontwikkelen:

  • de optie 'Open +' (zodat bibliotheken buiten de openingstijden kunnen worden opengesteld op basis van zelfbediening),
  • alle digitale bibliotheekmiddelen, inclusief een verantwoorde openstelling voor artificiële intelligentie,
  • een betere communicatie om het programma van de bibliotheken bekend te maken.

• De keuze en organisatie van activiteiten heroverwegen om ze aantrekkelijker te maken en zodat ze echte open ruimten voor uitwisselingen en ontmoetingen worden, waarbij elke vorm van inclusie wordt aangemoedigd.

• De indeling en opwaardering van de collecties heroverwegen en lokale bibliotheken moderniseren zodat het dynamische, levendige plekken worden die voor iedereen toegankelijk zijn. Het doel is om in elke ruimte verschillende ruimten te voorzien: studieruimten, samenwerkingsruimten, enz.

• Openstelling:

  • Een nieuwe bibliotheek in het centrum van de stad, die niet alleen een plek zal zijn om boeken te raadplegen en informatie op te zoeken, maar ook een veilige ruimte, studeer- en leesbevorderend, uiteindelijk een plek om te delen, uit te wisselen en betekenisvolle sociale interacties te hebben. Door moderne technologieën en gemeenschapsruimten te integreren en een verscheidenheid aan culturele bemiddeling aan te bieden, zal deze instelling een stimulerende en inclusieve omgeving bieden.
  • Een bibliotheek in de Noordwijk.
  • Een ludotheek in het stadscentrum.

• Partnerschappen met de scholen versterken.

• De bibliotheken aanmoedigen om deel te nemen aan wijkinitiatieven, met name via sociale coördinaties.

• Partnerschappen aangaan met:

  • het OCMW, zijn Rusthuizen en Wijkhuizen om boeken «aan huis» te bezorgen bij mensen die zich moeilijk kunnen verplaatsen,
  • het IRIS-netwerk om het uitlenen van boeken in de ziekenhuizen aan te bieden, vooral op afdelingen waar patiënten vaak langdurig verblijven.

© Photo by Adobe Stock

2

JONGE KINDEREN

© Photo by Adobe Stock

Kinderopvang speelt een essentiële rol in de ontwikkeling en de ontplooiing van kinderen en de ontwikkeling van bepaalde vaardigheden, zoals zelfstandigheid, taal en sociale vaardigheden.

Het is daarom een belangrijke kwestie, die het ook mogelijk maakt om achterstanden of discrepanties te corrigeren voordat ze zich vertalen in moeilijkheden in de persoonlijke, sociale, school- of professionele ontwikkeling.

Het is ook een belangrijk instrument voor het bevorderen van gelijke kansen en het bestrijden van ongelijkheid.

En voor ouders is het een essentiële dienst.

Kinderopvang kan ook helpen ongelijkheid tussen mannen en vrouwen te verminderen.
Zeer belangrijk is dat men opvang kan bieden aan elk kind, ongeacht zijn sociale achtergrond, gezondheid, gezinssamenstelling, afkomst, … Daarbij moet bijzondere aandacht uitgaan naar kinderen met specifieke behoeften, kinderen uit eenoudergezinnen, …
Een veelbelovende investering in kinderbeleid is niet mogelijk zonder de steun en inzet van de werkers die deze rol dag na dag vervullen. Het is dan ook essentieel om te luisteren naar het personeel op het terrein, oplossingen te zoeken voor de moeilijkheden die ze ondervinden, voortgezette opleidingen te geven zodat ze mee blijven met de veranderende behoeften van kinderen en de maatschappij.
Daarnaast zal men, gezien de krapte in de sector, in het bijzonder aan Nederlandstalige kant, bijzondere inspanningen moeten leveren om beroepsmensen aan te trekken en initiatieven voor diversifiëring van het aanbod te ondersteunen via privé-initiatieven die voldoen aan de normen ter zake.

Kinderraadplegingen (Kind en Gezin en ONE) vullen het werk van de beroepsmensen uit de opvang aan, in het kader van een gestructureerde en georganiseerde aanpak om de gezondheid van kinderen op te volgen. Het zou dus goed zijn om ook de ontwikkeling van deze diensten te ondersteunen.

TOEGANKELIJKE INFRASTRUCTUUR EN KWALITEITSVOLLE VOORZIENINGEN

• De bestaande gebouwen onderhouden en renoveren om een kwaliteitsvolle opvang te garanderen en blijven investeren in energiebesparende maatregelen.

• Ervoor zorgen dat de plaatsen volledig benut worden en de opvangcontracten aanpassen aan de effectieve aanwezigheidsgraad om onderbenutte tijdslots en plaatsen vrij te maken.

• Afhankelijk van de door de respectieve gemeenschappen en het Brusselse Gewest ontwikkelde plannen, een nieuw crècheplan ontwikkelen om het aantal openbare opvangplaatsen te vergroten.

• Afhankelijk van de nieuwe, veranderende wetgeving:

  • de plaatsen bij voorrang toewijzen aan kinderen van wie de ouders werken of een beroepsinschakelingstraject volgen (bv. Actiris-opleiding),

  • partnerships aangaan met de Brusselse economische sector om plaatsen te reserveren voor de werknemers en tegemoet te komen aan de behoeften van werkende gezinnen.

• Aangepaste opvang ontwikkelen voor kinderen

    • met een handicap,
    • van ouders in opleiding.

•In duurzaam en aangepast meubilair blijven investeren.

VOLDOENDE, OPGELEID EN GEMOTIVEERD PERSONEEL

• Een plan ontwikkelen om het tekort aan kinderbegeleiders aan te pakken.

    • Het onthaal en de begeleiding van nieuwe personeelsleden verbeteren.
    • Absenteïsme terugdringen door een positief, ondersteunend personeelsbeleid.
    • De samenwerking met scholen voor opleidingen kinderopvang behouden, de betrokken scholen van de Stad (Nederlandstalige en Franstalige) actief en blijvend promoten en tegelijk het netwerk uitbreiden.
    • De aanwezigheid verzekeren van de dienst Jonge Kind op de wervingsbeurzen, in samenwerking met het departement HR.
    • De communicatiecampagne over de beroepen in de kinderopvang systematisch herhalen in mei-juni en september van elk jaar, voortbouwend op de positieve resultaten van de campagne van juni 2023.
    • Het beroep van kinderbegeleider valoriseren en de Stad Brussel in de kijker zetten als werkgever.

• De interne communicatie in het netwerk verbeteren om een bedrijfscultuur te bevorderen die gericht is op welzijn, het gevoel erbij te horen en de ontwikkeling van een professioneel netwerk.

• De voortgezette opleiding van kinderbegeleiders versterken op verschillende vlakken, zowel pedagogisch (lezen met baby's, coöperatieve spelletjes, opvang van kinderen met specifieke behoeften ...), psychologisch («moeilijke» kinderen, ontwikkeling van het kind ...) als ethisch (gendergelijkheid, neutraliteit, non-discriminatie ...).

• Integratiegesprekken verplicht maken voor alle contracten (van bepaalde duur en vervangingscontracten).

• Personeel opleiden voor de opvang van kinderen met een handicap, om een betere integratie van die kinderen mogelijk te maken.

• De opleiding van de managers (personeelsbeheer, boekhouding, conflictbeheer, communicatie, pedagogie ...) versterken want de directies van de crèches zijn essentieel voor de goede werking van de opvanglocaties. Ze moeten een voorbeeldige managementstijl hanteren, gebaseerd op participatie, welwillendheid, collectieve intelligentie, projectmanagement, het faciliteren van vergaderingen, geweldloze communicatie, leiderschap en gesprekstechnieken.

• Een inspectiefunctie creëren zowel op pedagogisch vlak als qua beheer van de opvangplaatsen om de conformiteit te verzekeren en inzicht te verwerven in de realiteit op het terrein.

• De dienst reorganiseren om tegemoet te komen aan de behoeften op het terrein.

• Momenten organiseren voor de uitwisseling van ervaringen en goede praktijken door het personeel van de verschillende crèches.

KWALITEITSVOLLE OPVANG

• Het opvangproject bijwerken in functie van veranderingen in de maatschappij en de behoeften.

• Gendergelijkheid van jongs af aan bevorderen.

• Uitwisselingen van goede praktijken met andere gemeenten, regio's en landen ontwikkelen.

• De actie 'Lezen van bij de geboorte' opnieuw lanceren in samenwerking met de bibliotheken om de smaak voor lezen vanaf jonge leeftijd te ontwikkelen.

• Op elke opvanglocatie voorzien in uitwisselingsmomenten en acties/activiteiten om de communicatie en de betrokkenheid van ouders bij het leven in het kinderdagverblijf te verbeteren.

• Kinderen voorbereiden op de overgang naar de kleuterschool en die vlot doen verlopen door aangepaste activiteiten te ontwikkelen voor de oudste kinderen, met name met de kleuterscholen.

STEUN VOOR OUDERSCHAP (BESTRIJDING VAN UITSLUITING EN KINDERARMOEDE)

• De ontwikkeling van de postnatale consultaties door de ONE en Kind en Gezin op het grondgebied van de stad Brussel aanmoedigen om:

  • een toegankelijke preventieve geneeskundige dienst te bieden,
  • ouders te ondersteunen en te begeleiden in hun rol als ouders (hun kinderen van jongs af aan stimuleren, toezicht houden, …).

• Passende opvang organiseren voor de ouders - vaak vrouwen - die een opleiding volgen.

• Acties ontwikkelen om kindermishandeling te voorkomen.

• Een systeem uitwerken waardoor ouders in kwetsbare situaties, zoals eenoudergezinnen, hun kinderen enkele uren of dagen per week, naargelang hun behoeften (beroepsopleiding, administratieve formaliteiten, …), aan iemands zorg kunnen toevertrouwen.

• De wachtdiensten voor de opvang van zieke kinderen ondersteunen.

• Preventie- en gezondheidseducatieprojecten ontwikkelen (gezonde voeding, tanden poetsen, slaap, schermtijd, …) met de kinderen en de ouders.

• De opvanglocaties in hun wijk openstellen om:

  • uitwisselingen aan te moedigen tussen ouders van wie de kinderen niet naar de crèche gaan en gezondheidswerkers,
  • deel te nemen aan de buurtdynamiek en een rol te spelen in het opbouwen van sociale verbondenheid.

• Een snoezelruimte creëren die toegankelijk is voor de kinderen in kinderdagverblijven, maar ook voor kinderen die niet naar een collectieve opvang gaan.

INCLUSIE

• Kinderopvang ontwikkelen voor kinderen met een handicap.

• Het personeel opleiden om voor kinderen met bijzondere behoeften te zorgen.

• De opvangplaatsen en faciliteiten waar nodig aanpassen om een inclusieve opvang te bieden.

• Samenwerkingsverbanden aangaan met gespecialiseerde organisaties.

• Evenementen organiseren (bijeenkomsten, sensibiliseringsdagen …) tussen gezinnen en professionals uit de sector voor uitwisselingen over de ervaringen van gezinnen, hun behoeften en de geschiktheid van de geboden hulpmiddelen.

• De inrichting van ruimten voor baby's in de stad aanmoedigen (luiertafels, ruimtes voor borstvoeding).

© Photo by Adobe Stock

3

JEUGD

© Photo by Adobe Stock

KINDEREN EN JONGEREN CENTRAAL IN HET BELEIDSPLAN VAN DE STAD

De bevolking van de stad Brussel is een van de jongste van het land. Met meer dan 43.000 jongeren onder de 18 jaar op ons grondgebied is het van vitaal belang om de diensten, organisaties en voorzieningen te ontwikkelen die essentieel zijn voor hun onderwijs, ontwikkeling, gezondheid en welzijn, en om gezinnen te ondersteunen.

Buitenschoolse activiteiten helpen kinderen zich te ontwikkelen, zich goed te voelen, te leren en te socialiseren. Plezier hebben, experimenteren, ontdekken, andere kinderen ontmoeten, ideeën uitwisselen, talenten en sociale vaardigheden ontwikkelen en buiten school leren zijn allemaal belangrijk voor een gezonde ontwikkeling van een kind.

Daarom moet de stad Brussel een gastvrije, zorgzame, leerrijke, levendige, speelse, inclusieve en aangepaste stad zijn voor kinderen en jongeren. Het is ook van cruciaal belang om een aanpak te hanteren die de autonomie en verantwoordelijkheid van jongeren bevordert door hen aan te moedigen initiatief te nemen, zich te engageren te raken bij burgerprojecten of deel te nemen aan activiteiten die hen in staat stellen ondernemersvaardigheden te ontwikkelen, terwijl ze de middelen hebben om zelf te experimenteren en te leren. Autonomie moet worden aangemoedigd door diensten en organisaties die dit mogelijk maken.

Inspelen op hun behoeften moet centraal blijven staan in het beleidsplan van de Stad, door middel van buitenschoolse activiteiten die leuk, educatief, cultureel, sportief, artistiek, burgerschapsgericht en emanciperend zijn, en activiteiten rond onderwijsondersteuning, burgerprojecten, …

INFRASTRUCTUUR

De infrastructuur verder onderhouden en aanpassen aan nieuwe behoeften:

- Renovatie van het speelplein 'Slakkengang' (in de Marollen), het vakantiecentrum in Mariakerke, de jeugdzaal en het Huis voor het Kind 'Het Anker' (Haren).
- Vestiging van het Huis voor het Kind 'Het Hutje' (NOH) in een nieuwe, ruime en aangepaste ruimte, als onderdeel van de grote voorziening die zal worden opgezet in het kader van het wijkcontract Versailles.
- Verhuizing van het Huis voor het Kind 'Françoise Dolto' naar een grotere ruimte en het Jeugdcentrum Dolto, dat ook te krap is, vergroten.
- Opening van een Bravvo-wijkkantoor (jeugdcentrum - gemeenschapswachten - sociale en lokale bemiddeling - Nota Bene - juridische dienst) in de Kaaienwijk (Zenne - Sint-Katelijne).

PEDAGOGISCH PROJECT

Hoewel onze acties, projecten en activiteiten regelmatig moeten worden aangepast, blijven de opdrachten van onze jeugddiensten en -organisaties dezelfde:

- Het bevorderen van de groei van de persoonlijkheid en de ontwikkeling van de geestelijke en lichamelijke gaven en bekwaamheden van elk individu.
- Kinderen en jongeren voorbereiden om verantwoordelijke burgers te worden die in staat zijn bij te dragen aan de ontwikkeling van een democratische, solidaire, duurzame, pluralistische en open samenleving.
- Uitsluiting bestrijden en gelijke kansen bevorderen.
- Sociale banden tussen de verschillende bevolkingsgroepen ontwikkelen.
- Diversiteit verwelkomen, bevorderen en onze culturele rijkdom benutten.
- Kritisch denken ontwikkelen bij kinderen en jongeren.
- Alle vormen van discriminatie bestrijden.
- Sociale dualisering en polarisatie bestrijden.

En dit door culturele, artistieke, sportieve, creatieve, maatschappelijke, ludieke en educatieve projecten op te zetten.

In alle activiteiten en projecten moeten de diensten en organisaties op transversale wijze aandacht besteden aan het ontwikkelen van solidariteit, het onderwijzen in duurzame ontwikkeling en burgerzin, het aanmoedigen van kinderen en jongeren om deel te nemen aan het stadsleven, het bevorderen van diversiteit (cultureel, gendergerelateerd, economisch, generatiegebonden, …), het stimuleren van gelijkheid en respect, en het waarborgen van sociale cohesie, terwijl ze hen voorbereiden om autonome, verantwoordelijke en geëngageerde burgers te worden, die in staat zijn om actief deel te nemen aan het ontstaan van een inclusieve, innovatieve en milieuvriendelijke samenleving. Dit betekent ook dat we hen ondersteunen bij het opbouwen van hun levensproject, door hen middelen aan te reiken om zich te ontplooien, weloverwogen beslissingen te nemen en een positieve bijdrage te leveren aan de samenleving.

Alle diensten en organisaties van de Stad moeten toegankelijk blijven, zonder discriminatie of financiële belemmeringen voor de deelname van onze jongeren. Deze diensten moeten ook worden versterkt en/of aangepast om aan alle eisen en behoeften te kunnen voldoen.

De Stad zal bijgevolg de opgezette projecten voortzetten en bijzondere aandacht besteden aan het volgende:

Op het gebied van toegankelijkheid:

- De capaciteit versterken om kinderen met een handicap of speciale behoeften in optimale omstandigheden op te vangen.
- Nieuwe activiteiten in Haren ontwikkelen in samenwerking met de bibliotheek en het Buurthuis.
- Het aanbod vakantiekampen voor kinderen versterken naargelang de behoeften (wijk, leeftijd, …).
- De democratische tarieven voor jeugdactiviteiten handhaven om eerlijke toegang voor iedereen te garanderen, ongeacht het gezinsinkomen.

Op het gebied van burgerschap:

- Een gemeenteraad voor jongeren en kinderen van de stad Brussel oprichten die optreedt als tussenpersoon tussen de jongeren en de gemeenteraad, in samenwerking met de dienst Burgerparticipatie en de voorzitter van de gemeenteraad.
- Projecten ontwikkelen die mensen in staat stellen zich hun wijk op een positieve manier eigen te maken, met oog voor de geschiedenis van de wijk, van Brussel en van België, alsook voor de actualiteit en de verdediging van democratische waarden, om:
    - een beter begrip van de democratische waarden, culturele diversiteit en mensenrechten te bevorderen,
    - een gevoel van samenhorigheid en burgerzin te consolideren,
    - een gedeelde visie op de samenleving aan te moedigen, die openstaat voor de wereld en alle verschillen respecteert.

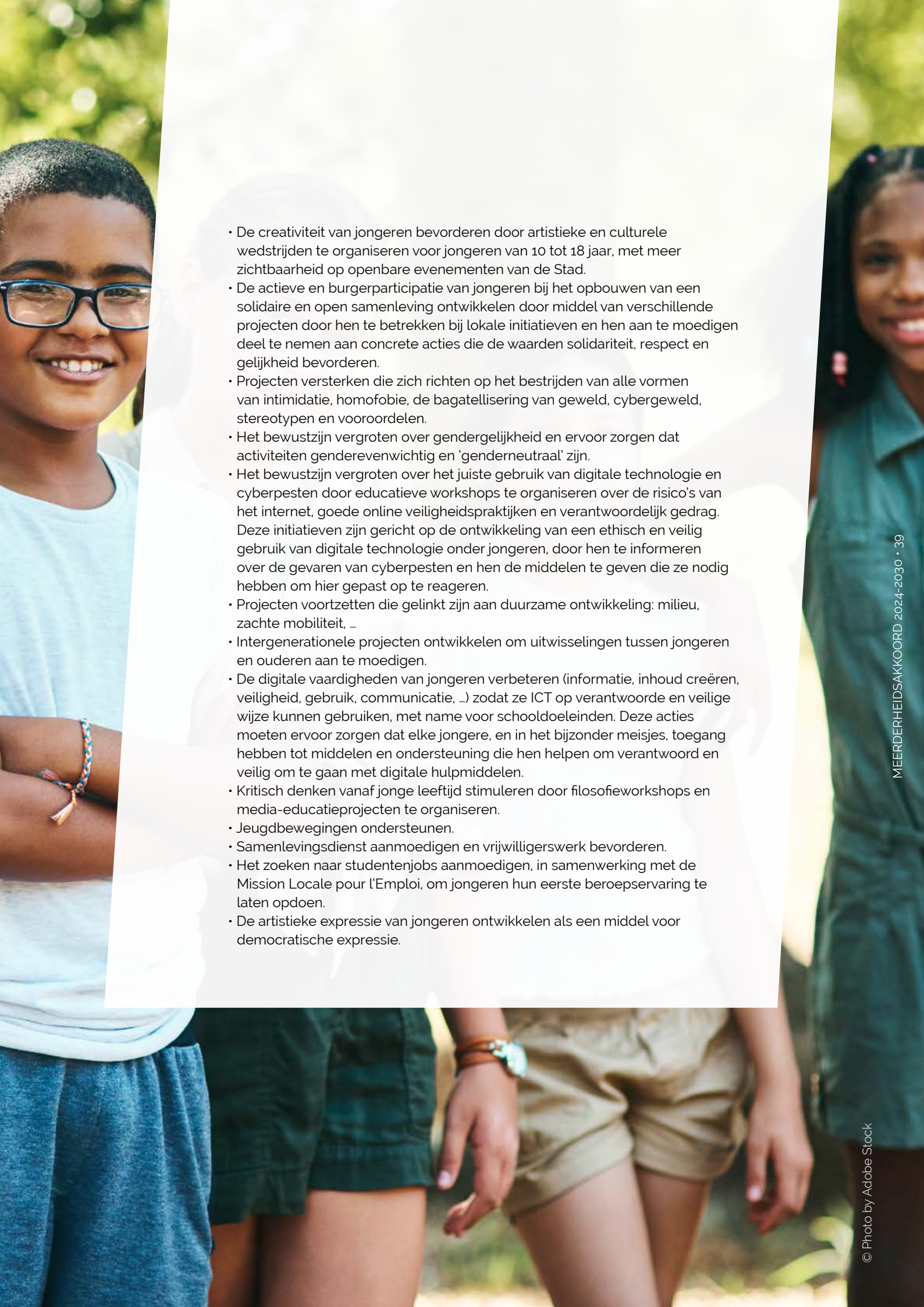

- De creativiteit van jongeren bevorderen door artistieke en culturele wedstrijden te organiseren voor jongeren van 10 tot 18 jaar, met meer zichtbaarheid op openbare evenementen van de Stad.
- De actieve en burgerparticipatie van jongeren bij het opbouwen van een solidaire en open samenleving ontwikkelen door middel van verschillende projecten door hen te betrekken bij lokale initiatieven en hen aan te moedigen deel te nemen aan concrete acties die de waarden solidariteit, respect en gelijkheid bevorderen.
- Projecten versterken die zich richten op het bestrijden van alle vormen van intimidatie, homofobie, de bagatellisering van geweld, cybergeweld, stereotypen en vooroordelen.
- Het bewustzijn vergroten over gendergelijkheid en ervoor zorgen dat activiteiten genderevenwichtig en 'genderneutraal' zijn.
- Het bewustzijn vergroten over het juiste gebruik van digitale technologie en cyberpesten door educatieve workshops te organiseren over de risico's van het internet, goede online veiligheidspraktijken en verantwoordelijk gedrag. Deze initiatieven zijn gericht op de ontwikkeling van een ethisch en veilig gebruik van digitale technologie onder jongeren, door hen te informeren over de gevaren van cyberpesten en hen de middelen te geven die ze nodig hebben om hier gepast op te reageren.
- Projecten voortzetten die gelinkt zijn aan duurzame ontwikkeling: milieu, zachte mobiliteit, …
- Intergenerationele projecten ontwikkelen om uitwisselingen tussen jongeren en ouderen aan te moedigen.
- De digitale vaardigheden van jongeren verbeteren (informatie, inhoud creëren, veiligheid, gebruik, communicatie, …) zodat ze ICT op verantwoorde en veilige wijze kunnen gebruiken, met name voor schooldoeleinden. Deze acties moeten ervoor zorgen dat elke jongere, en in het bijzonder meisjes, toegang hebben tot middelen en ondersteuning die hen helpen om verantwoord en veilig om te gaan met digitale hulpmiddelen.
- Kritisch denken vanaf jonge leeftijd stimuleren door filosofieworkshops en media-educatieprojecten te organiseren.
- Jeugdbewegingen ondersteunen.
- Samenlevingsdienst aanmoedigen en vrijwilligerswerk bevorderen.
- Het zoeken naar studentenjobs aanmoedigen, in samenwerking met de Mission Locale pour l'Emploi, om jongeren hun eerste beroepservaring te laten opdoen.
- De artistieke expressie van jongeren ontwikkelen als een middel voor democratische expressie.

© Photo by Adobe Stock

Schoolprestaties bevorderen:

- Onderwijsondersteuning uitbreiden voor alle Huizen voor het Kind in het Frans en Nederlands.
- Methodologische workshops verder ontwikkelen.
- Doorgaan met het organiseren van codeerworkshops in de Huizen voor het Kind over sociale onderwerpen (duurzame ontwikkeling, vluchtelingen, handicaps, ...).
- De samenwerking met bibliotheken versterken om lezen en woordenschatverwerving te verbeteren.
- Stages ontwikkelen in het Nederlands en om Nederlands te leren.
- Ouderen betrekken bij het geven van bijlessen aan jongeren, wat ook de sociale cohesie zal versterken.

Op het gebied van gezondheid:

- Kinderen en tieners aanmoedigen om aan sport te doen en gezond te eten, omdat dit een belangrijke factor is in hun ontwikkeling, schoolprestaties en persoonlijke ontplooiing.
- Menstruatiearmoede bestrijden door jonge meisjes in jeugdcentra gratis alle soorten menstruatiebescherming aan te bieden en het taboe rond menstruatie te bestrijden.
- Fietsprojecten algemeen verbreiden en zachte mobiliteit aanmoedigen.
- Preventieve acties opzetten om roken ('rookvrije omgeving') en alle vormen van verslaving tegen te gaan.
- De preventieve acties rond de gevaren van het internet voortzetten en de onlineveiligheid van jongeren bevorderen.

Op het gebied van preventie:

Hoewel alle projecten die bijdragen aan de ontwikkeling en het welzijn van kinderen in dit opzicht preventief zijn, wil de Stad in het bijzonder:

- het project 'Kleine Taken' (Petits-Boulots), dat schoolbegeleiding, studentenjob en betrokkenheid bij solidaire burgerprojecten combineert, verder ontwikkelen,
- in samenwerking met het OCMW dakloze kinderen betrekken bij onze activiteiten,
- de initiatieven 'jongeren en politie' voortzetten om een relatie van wederzijds vertrouwen tussen de politiediensten en jongeren te herstellen,
- preventieve acties opzetten voor drugsverslaving, cyberpesten, verkeersveiligheid, ..., met name met de politie,
- projecten ter bestrijding van dualisering en polarisatie intensiveren om de sociale cohesie te verbeteren,
- educatieve programma's ontwikkelen in samenwerking met verenigingen om jongeren bewust te maken van de gevaren van haatdragende taal en radicalisering, en van de waarden van vreedzaam samenleven,
- samenwerken met Fedasil om de succesvolle integratie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) in de samenleving te waarborgen, met behulp van financiering.

Ouders ondersteunen:

De Stad moet ook bijzondere aandacht besteden aan gezinnen in moeilijkheden, vooral alleenstaande ouders. De Stad zal dan ook ouders blijven ondersteunen en

- in samenwerking met het OCMW de babysitdienst voortzetten, in het bijzonder voor alleenstaande ouders, zodat ze even op adem kunnen komen en niet sociaal geïsoleerd raken,
- de samenwerking en bewustmaking van teams over de problemen van jonge mantelzorgers versterken,
- in alle wijken informatiebijeenkomsten voor ouders organiseren om hen bewust te maken van verschillende zaken die invloed hebben op de ontwikkeling van kinderen (slapen, beeldschermen, gezond eten, pesten, betrokkenheid bij het schoolleven, …),
- kinderen met een handicap opvangen door partnerschappen op te zetten en/of het personeel op te leiden om meer kinderen in haar jeugdvoorzieningen op te nemen,
- ouders ondersteunen bij het omgaan met adolescenten,
- zo veel mogelijk diensten van BRAVVO decentraliseren om nauwer met ouders samen te werken en nieuwe communicatiemiddelen op te zetten,
- een welkomstpakket samenstellen voor de ouders onder de nieuwe inwoners, met alle nuttige informatie over de diensten van de Stad, het OCMW en BRAVVO,
- financiering zoeken voor het opzetten van een 'rustcentrum' om eenmalige of kortdurende zorg te bieden aan kinderen met een handicap,
- in samenwerking met het departement Cultuur een initiatief ontwikkelen om kinderen en hun ouders aan te moedigen deel te nemen aan het culturele leven.

PERSONEEL

Om dit essentiële educatieve werk uit te voeren en de gestelde doelen te bereiken, is het cruciaal om te kunnen vertrouwen op competent en gemotiveerd personeel. Daarom zijn aanwerving, voortdurende training en het mobiliseren van lokale spelers essentieel.

Een nauwere samenwerking tussen de verschillende instellingen van de Stad (Stad, OCMW, BRAVVO, Jeugd in Brussel) zal ons ook in staat stellen om een optimale, transversale en geïntegreerde aanpak aan te bieden.

De Stad is van plan:

- het personeel doorlopend te vormen en te begeleiden in;
  - de opvang van kinderen met een handicap,
  - gendergelijkheid,
  - de bestrijding van vooroordelen,
  - intimidatie,
  - …
- het overleg en de partnerschappen tussen instellingen van de Stad en verenigingen die dezelfde waarden en emancipatiedoelstellingen delen te versterken;
- de diversiteit van teams (gender, vaardigheden, ervaring, …) te vergroten.

© Photo by Adobe Stock

4

STUDENTENSTAD

© Photo by Adobe Stock

De stad Brussel, en bij uitbreiding het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, is de studentenstad bij uitstek in België. De toeloop naar het hoger onderwijs, zowel van het korte als van het lange type, bevestigt de academische rol van de stad en het gewest. Grote universiteiten, zoals de UCL en de KUL buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, verstevigen hun aanwezigheid in de hoofdstad door middel van strategische fusies met andere Brusselse universiteiten, zoals Saint-Louis dat is opgegaan in de UCL, en de voormalige Hogeschool Brussel, die is toegetreden tot de KUL. De Stad en haar OCMW werken nauw samen met de ULB en de VUB, in het bijzonder via de universitaire ziekenhuizen.

Met meer dan 100.000 studenten vandaag en een geschatte 54.000 nieuwe studenten tegen 2030, moet Brussel dit potentieel omzetten in economische en culturele hefbomen, en tegelijk de grote uitdagingen voor deze doelgroep aanpakken: betaalbare huisvesting, sociale steun en aangepaste diensten.

Het OCMW van de Stad Brussel heeft een sleutelrol op het vlak van ondersteuning van kansarme studenten met een aanbod van sociale hulpverlening, voedselhulp via initiatieven zoals het DREAM-project en diensten op het vlak van mentale gezondheid. Deze inspanningen zullen worden opgevoerd. Daarnaast vormt de toegang tot betaalbare studentenwoningen een grote uitdaging voor veel jongeren die in Brussel komen studeren.

OM AAN DE GROEIENDE VRAAG NAAR STUDENTENKOTEN TE VOLDOEN, ZAL DE MEERDERHEID:

- De creatie van studentenkoten in de vastgoedportefeuille van het OCMW en de Vastgoedregie van de Stad Brussel voortzetten.
- Meer intergenerationele (type kangoeroe-woning) en modulaire huisvestingsprojecten uitvoeren die het aanbod aan studentenkoten verruimen, waarbij bejaarden die alleen wonen in een groot huis een jongere een kamer kunnen bieden tegen een gematigde prijs in ruil voor hulp in huis.
- Het samenwerkingsverband tussen het OCMW van de Stad Brussel en het gewestelijke Sociaal Verhuurkantoor voor Studenten (SVKS) uitbreiden door studentenkoten te voorzien in het vastgoed van het OCMW.
- Onderzoeken of het raadzaam is om een quotum van studentenkoten in te voeren in nieuwe bouwprojecten van het OCMW en de Vastgoedregie, naar het voorbeeld van het bestaande quotum van 10% voor personen met beperkte mobiliteit (PBM).
- De 'residentiële blokperiode' verder ontwikkelen, die bestaat uit het creëren van tijdelijke koten en studieruimtes in OCMW-rusthuizen tijdens de blokperiodes (januari, mei-juni, augustus-september).
- In de blokperiode de studieruimtes in de gebouwen van de Stad Brussel en het OCMW behouden en de toegang voor studenten tot de Buurthuizen ontwikkelen.

DE MEERDERHEID ZAL DE SOCIALE STEUN VOOR STUDENTEN VIA HET OCMW VAN DE STAD BRUSSEL BEHOUDEN EN DAARBIJ TOEZIEN OP:

- Betere ondersteuning en begeleiding van studenten die OCMW-hulp krijgen.
- Verbeterde toegang tot informatie over het OCMW.
- De toegang tot psychologische begeleiding voor jongeren (18-25 jaar) vergemakkelijken via de nieuwe door het OCMW opgerichte dienst.
- Geen systematische toepassing meer van het statuut van samenwonende door het OCMW voor bewoners van een groepswoning omdat dit zou leiden tot verlies van rechten, in het bijzonder voor samenwonende jongeren.
- De meerderheid zal een systeem opzetten om jongeren die zich voor het eerst op het grondgebied van de gemeente vestigen, informatie te geven over de administratieve, sociale, medische en politie-instanties. Ze zal ook een 'Junior Office' openen in het toekomstige gemeentelijke unieke informatieloket, waar de jongeren informatie kunnen krijgen over alles (sociale zekerheid, huisvesting, rechten, gezin, werk, opleiding, studies, beurzen,...).
- Pleiten bij het Brusselse Gewest om een studententarief in te voeren voor de BRUPASS XL-abonnementen voor jongeren uit de randgemeenten om zich naar de stad Brussel te verplaatsen.

© Photo by Annes S

5

SENIOREN

© Photo by Adobe Stock

De Stad Brussel verbindt zich ertoe om een actieve rol te spelen in de ontplooiing van ouderen door hun leefomgeving te verbeteren en hun betrokkenheid bij het politieke, culturele, economische, sociale en verenigingsleven van hun gemeente aan te moedigen, met name via het netwerk van Buurthuizen.

De Stad Brussel zal een kader bieden waarbinnen actieve senioren elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen blijven uiten door kennisoverdracht aan te moedigen via projecten die samen met vrijwillige senioren worden ontwikkeld. In dit verband zal bijzondere aandacht worden besteed aan de toegankelijkheid van de openbare diensten en infrastructuur, de veiligheid van ouderen in de Brusselse openbare ruimte en de aanpassing van de stedelijke omgeving aan de specifieke behoeften van ouderen. De strijd tegen sociaal isolement en de digitale kloof zal ook een prioriteit vormen, met name via intergenerationele initiatieven, aangepaste opleidingen en activiteiten via de Buurthuizen.

Daarnaast wil de Stad inspelen op de groeiende behoeften op het vlak van verlies van autonomie en aangepaste zorg. Ze is van plan om innovatieve woonvormen te steunen, het OCMW te begeleiden bij zijn beleid voor woonzorgcentra en de zorg voor ouderdomsziekten, zoals de ziekte van Alzheimer, psychische aandoeningen of handicaps, te versterken. Er zal ook bijzondere aandacht worden besteed aan het thuis blijven wonen, waar mogelijk, dankzij lokale hulp- en zorgdiensten, zodat senioren waardig oud kunnen worden in hun vertrouwde omgeving.

EEN INCLUSIEVE STAD BEVORDEREN DOOR HET TRANSVERSALE EN PARTICIPATIEVE KARAKTER VAN HET SENIORENBELEID TE VERSTERKEN

• De bestaande samenwerking met de stadsdiensten die al gesensibiliseerd zijn rond het seniorenbeleid versterken door inclusieve 'senior friendly' projecten op te zetten die gericht zijn op ouderen.

• De fysieke loketten van Brucity en wijkkantoren behouden om een menselijke benadering van de stadsdiensten te waarborgen, terwijl tegelijkertijd de digitale strategie van de Stad verder wordt ontwikkeld.

• Streven naar de kwaliteit van het label van Leeftijdsvriendelijke Stad en ervoor zorgen dat dit label geen doel op zich is, maar een middel. Zich daartoe richten op meetbare resultaten en concrete acties, met name door de invoering van prestatie-indicatoren en indicatoren voor gebruikerstevredenheid.

• Een aanspreekpunt voor leeftijdsdiscriminatie oprichten binnen de dienst Gelijke Kansen van de Stad, die verantwoordelijk is voor het verduurzamen van de acties ter bestrijding van leeftijdsdiscriminatie.

• Stereotypen en vooroordelen ten aanzien van ouderen deconstrueren en een transversaal beleid voeren om leeftijdsdiscriminatie samen met het verenigingsleven te bestrijden door bottom-up initiatieven aan te moedigen en sociale innovatie door senioren zelf actief te ondersteunen, met name via een stimuleringsbeleid voor seniorenondernemerschap en intergenerationele projecten.

• De rubriek voor senioren in het stadsmagazine De Brusseleir versterken.

EEN 'SENIOR FRIENDLY' ECOSYSTEEM BIJ DE STAD BRUSSEL

• Het evenement Dag van de Ouderen promoten om senioren kennis te laten maken met de activiteiten en initiatieven die dagelijks voor hen beschikbaar zijn en met de lokale verenigingen en handelaars.

• Seniorenkwesties onder de aandacht brengen van de sociale, culturele, academische en commerciële actoren door de toekenning van het label Senior Friendly.

OUDEREN AANMOEDIGEN OM DEEL TE NEMEN AAN DE SAMENLEVING

• Informele hulp- en buurtnetwerken aanmoedigen om sociale contacten, solidariteit en onderlinge hulp te organiseren.

• Permanente vorming bij senioren aanmoedigen.

• De Gemeentelijke Adviesraad van de Senioren (GARS) verder ontwikkelen door middel van projecten waarbij verenigingen, stadsdiensten en Buurthuizen betrokken zijn en daarin mechanismen voor feedback en continue evaluatie opnemen om de impact van de projecten te verbeteren.

• De GARS van de Stad Brussel ondersteunen bij zijn inspanningen om een gewestelijke adviesraad voor senioren op te richten door duidelijke indicatoren vast te stellen om de reële invloed van deze raad op het overheidsbeleid te meten.

• Senioren beter informeren over de initiatieven van de Stad ten gunste van hen.

• De rol van de Buurthuizen ontwikkelen om er meer ontmoetingsplaatsen van te maken waar ouderen actief betrokken zijn en initiatieven kunnen nemen, over generaties en culturen heen.

• Doorgaan met de organisatie van Alzheimer Cafés in de Buurthuizen in samenwerking met de Alzheimer Liga.

• Een seniorenpas invoeren om de toegang tot cultuur en sport te verbeteren.

• De sociale cohesie versterken door senioren te betrekken bij de begeleiding van jongeren tijdens hun schooljaren. Deze synergieën vormen een onvergelijkbare bron van uitwisseling en het delen van zowel menselijke als sociale kennis.

• De activiteiten voor senioren in de Buurthuizen van de Stad Brussel uitbreiden door van een van deze Buurthuizen een 'Grootouderhuis' te maken naar het voorbeeld van Quebec, dat wil zeggen een intergenerationele plaats aanbieden waar senioren samen met jongeren en gezinnen kunnen deelnemen aan sociale, educatieve en culturele activiteiten, zonder dat ze familie van elkaar hoeven te zijn.

• Een gemeentelijk vrijwilligersprogramma voor senioren opzetten: Een vrijwilligersprogramma voor senioren opzetten voor de hele stad Brussel om senioren aan te moedigen actief deel te nemen aan opdrachten van openbaar belang, met een officiële erkenning door de Stad. Daarnaast een systeem voor valorisatie en certificering van verworven vaardigheden ontwikkelen om andere senioren aan te moedigen om aan dit programma deel te nemen.

• De professionele ervaring van senioren valoriseren: Een stimuleringsprogramma opzetten waarmee senioren na hun pensionering tijdelijke opdrachten kunnen uitvoeren voor onze overheidsdiensten of privébedrijven, om zo hun expertise ten dienste te stellen van de gemeenschap en tegelijkertijd een aanvullend inkomen te verdienen.

• Intergenerationeel mentorschap aanmoedigen: mentorschapsprogramma's ontwikkelen in economische sectoren en overheidsdiensten waarbij senioren hun ervaring delen met jonge ondernemers en professionals om zo kennisoverdracht te bevorderen en de lokale economie een impuls te geven.

• Senioren integreren in de overheidsdiensten: Een betaald vrijwilligersprogramma opzetten binnen de overheidsdiensten waarbij senioren kunnen helpen in bibliotheken, recreatiecentra, musea of andere instellingen. Dit zou senioren ook een waardevolle kans bieden om regelmatig contact met de samenleving te behouden, wat hun gevoel van nut en sociale integratie versterkt en tegelijkertijd helpt om het isolement te voorkomen dat vaak gepaard gaat met een gevorderde leeftijd. In het kader van dit programma wil de Stad senioren de mogelijkheid bieden om hun vrijwilligerswerkschema aan te passen aan hun voorkeuren en beschikbaarheid, om zo hun levensritme te respecteren en tegelijkertijd hun betrokkenheid en motivatie te maximaliseren.

• De economie stimuleren door seniorentoerisme: speciale aanbiedingen voor seniorentoerisme ontwikkelen door rondleidingen en activiteiten aan te bieden die afgestemd zijn op dit publiek, zodat de toeristische sector een impuls krijgt en het economische voordeel voor de stad toeneemt.

SENIOREN HELPEN OM THUIS TE BLIJVEN WONEN EN EEN HOOG ZORGNIVEAU HANDHAVEN IN DE WOONZORGCENTRA VAN HET OCMW

Op basis van de conclusies van een studie die in 2022 werd uitgevoerd in opdracht van de Brusselse Conferentie van Burgemeesters, zal het OCMW van de Stad de implementatie ondersteunen van één strategie die erop gericht is het aanbod van thuishulp voor ouderen en huisvesting voor de meest hulpbehoevenden onder hen te versterken.

Onder voorbehoud van de verbintenis van het Brusselse Gewest zal deze strategie gebaseerd zijn op de oprichting van autonome organisaties waarbij zoveel mogelijk gemeenten en OCMW's worden betrokken, met het oog op de creatie van één netwerk van openbare woonzorgcentra voor het hele gewest, onder leiding van de koepelvereniging IRIS, die al verantwoordelijk is voor de openbare ziekenhuizen.

In afwachting van het al dan niet uitvoeren van deze studie (of niet) de haalbaarheid bestuderen van één strategie om het aanbod van openbare woonzorgcentra op ons hele grondgebied te versterken, het beheer ervan te professionaliseren en de beste zorgkwaliteit te garanderen voor al onze ouderen, zonder discriminatie op basis van hun financiële middelen.

Er moet steun worden verleend aan een herziening van de financiering van de woonzorgcentra door meer middelen uit te trekken voor investeringen in en renovaties van instellingen zonder winstoogmerk, door de forfaitaire bedragen die door IRISCARE worden toegekend te concentreren op de zwaarste gevallen en door plafonds in te voeren voor de verblijfsprijzen en de toeslagen die door de bewoners worden betaald, ongeacht of het om openbare of privé-instellingen gaat.

© Photo by Adobe Stock

Om de opvang in de woonzorgcentra van het OCMW van de Stad Brussel te verbeteren voor senioren die dat nodig hebben en om degenen die zelfstandiger zijn in staat te stellen in hun eigen huis te blijven wonen:

• De vzw Dienst voor Hulp aan Brusselse Senioren en de thuishulpdienst van het OCMW fuseren met de Buurthuizen om de diensten te verenigen die het welzijn van ouderen in de stad willen ontwikkelen en ze de nodige middelen te geven om het aanbod van thuishulp voor onze senioren te versterken.

• De quota's voor thuishulp verhogen zodat zoveel mogelijk ouderen met lichamelijke of geestelijke problemen thuis kunnen blijven wonen als ze dat willen.

• Toezien op de betaalbaarheid van de woonzorgcentra.

• Tussenstructuren tussen thuis en het woonzorgcentrum bevorderen, zoals centra voor kortverblijf of (sociale) serviceflats.

• Onder voorbehoud van gewestelijke financiering de bestaande projecten van de Vastgoedregie en het OCMW voor serviceflats ondersteunen en nieuwe projecten in elke wijk bevorderen, zodat ouderen thuis kunnen blijven wonen en hulp krijgen met behoud van hun autonomie.

• Meer in het bijzonder de ontwikkeling voortzetten van sociale serviceflats die toegankelijk moeten zijn voor mensen met een bescheiden inkomen, alsook van woonvormen die intergenerationeel samenwonen bevorderen (gezinsonthaal, kangoeroewoningen, solidaire woningen,...).

• Het aanbod van aangepaste woningen voor ouderen vergroten.

DIGITALE INCLUSIE VAN OUDEREN BEVORDEREN

De Stad zal de ontwikkeling steunen van publieke en privé-initiatieven die digitale ondersteuningsoplossingen bieden voor ouderen door verenigingen of bedrijven te steunen die aangepaste diensten opzetten, zoals opleidingen of technische ondersteuningsdiensten. Daartoe zal de Stad toegankelijke opleidingen opzetten die voldoen aan de specifieke behoeften van ouderen. Een gepersonaliseerde aanpak, rekening houdend met verschillende leersnelheden en leeftijdsgebonden moeilijkheden (zoals gezichtsvermogen, motorische vaardigheden of vertrouwdheid met technologie), garandeert een hogere slaagkans.

• De opleidingen in het gebruik van online tools versterken, met name van apps (op smartphones en tablets), door een meer persoonlijke en aangepaste aanpak. Voor degenen die thuis geen computer hebben, openbare toegangspunten voor deze opleidingen opzetten (in bibliotheken, Buurthuizen of zelfs thuis met de hulp van vrijwilligers) en specifieke ondersteuningsoplossingen garanderen voor de senioren waarbij de kloof met de digitale technologie het grootst is.

• Inclusieve opleidingen rond onlinebankieren en ziekenfondsen intensiveren.

• Permanenties opzetten om, via een systeem voor het delen van schermen en het overnemen van de controle over computers, senioren met digitale problemen te helpen en te ondersteunen.

• Vrijwillige senioren opleiden om op hun beurt andere senioren op te leiden om verbonden te blijven met hun stad.

HET SOCIAAL-CULTURELE ASPECT VAN HET SENIORENBELEID VERSTERKEN

Om ervoor te zorgen dat ouderen een bevredigend sociaal leven hebben en actief deelnemen aan de samenleving, is het van vitaal belang om sociaal-culturele initiatieven voor senioren te versterken. Deze initiatieven helpen niet alleen om isolement tegen te gaan, maar bevorderen ook diversiteit, solidariteit en gezelligheid.

• De strijd tegen alle vormen van isolement voortzetten en doorgaan met het ontwikkelen van steeds meer aangepaste sociale en culturele activiteiten.

• Conferentiecycli voor senioren ontwikkelen over onderwerpen die hen bezighouden. Mogelijke onderwerpen zijn de gezondheid en het welzijn van senioren, het beheer van financiën en pensioenen, toegang tot rechten en openbare diensten, de strijd tegen isolement, technologie of actuele kwesties en maatschappelijke debatten.

• Elke vorm van discriminatie blijven bestrijden door ruimdenkendheid, welwillendheid, solidariteit en tolerantie op elke leeftijd te bevorderen.

GOED OUDER WORDEN BEVORDEREN

Om actief en gezond ouder worden te garanderen, is het van vitaal belang om een aanbod van sportieve en culturele activiteiten te ontwikkelen die niet alleen toegankelijk zijn voor alle senioren, maar ook aangepast zijn aan hun specifieke behoeften, ongeacht hun fysieke conditie, vaardigheden of interesses. Deze activiteiten spelen een belangrijke rol in het behoud van de autonomie, de strijd tegen isolement en de cognitieve stimulatie bij ouderen.

• Het aanbod van toegankelijke, gevarieerde en inclusieve sportieve en culturele activiteiten ontwikkelen in verschillende wijken van de stad Brussel.

• Workshops organiseren om ons personeel voor te bereiden op het pensioen, zodat toekomstige gepensioneerden een realistische kijk krijgen op de komende veranderingen (financiën, gezondheid, persoonlijke ontwikkeling) en manieren vinden om de overgang goed te beleven.

• Bewustmakingscampagnes ontwikkelen rond screening op kanker, de ziekte van Alzheimer en aanverwante ziekten.

• Een aanspreekpunt voor dementie aanwijzen en opleiden binnen de Buurthuizen om patiënten en hun familie te ondersteunen en de eventuele overgang tussen thuis en een woonzorgcentrum te vergemakkelijken. Daartoe destigmatiseringscampagnes voeren in samenwerking met gespecialiseerde verenigingen met als doel de ziekte minder taboe te maken en verwanten aan te moedigen om eerder hulp te zoeken.

© Photo by Adobe Stock

DE MOBILITEIT VAN OUDEREN VERBETEREN EN EEN MEER INCLUSIEVE OPENBARE RUIMTE ONTWIKKELEN

• Doorgaan met het veiliger maken van voetpaden.

• De verlichting verbeteren en zorgen voor voldoende zebrapaden die veilig en goed aangegeven zijn.

• Meer groene ruimten creëren met gemakkelijk toegankelijke rustplekken en openbare banken met armleuningen om het voor ouderen gemakkelijker te maken om te gaan zitten en op te staan.

• Ouderen die geen ander alternatief hebben in staat stellen hun auto te gebruiken.

• De doeltreffendheid van winkelpendeldiensten en taxicheques vergroten, met name door het bereik en de frequentie van de winkelpendeldiensten te verbeteren, de trajecten uit te breiden, de toegankelijkheid van lokale winkelcentra en markten te verbeteren,…

• Ervoor zorgen dat de Stad voertuigen (bestelbus of bus) ter beschikking stelt om senioren naar bepaalde activiteiten in de stad te vervoeren. We zullen ook de mogelijkheid onderzoeken om voertuigen van de Stad beschikbaar te stellen aan vzw's die activiteiten voor senioren aanbieden.

VOORRANG AAN RUIMTES VOOR ONTMOETING EN DIALOOG IN DE BUURTHUIZEN

De Stad Brussel en haar OCMW maken er al jaren een erezaak van om ontmoetingen tussen burgers aan te moedigen, om zo het sociale isolement van de Brusselaars te doorbreken, in een stedelijke context met uitgestrekte en zeer gevarieerde wijken en een voortdurende toename van het aantal alleenwonenden. Daartoe werd een centraal instrument ontwikkeld: de Buurthuizen, opvang- en ontspanningsruimten die sociale acties, buurtdiensten en socioculturele activiteiten aanbieden voor de bewoners.

Om ruimtes voor ontmoeting en dialoog te bevorderen:

• De kwaliteit van het onthaal van de Brusselaars in de Buurthuizen verbeteren.

• Het aanbod van activiteiten voor de bewoners uitbreiden om zo goed mogelijk in te spelen op de behoeften op het terrein.

• De grondige renovatie van de Buurthuizen voortzetten, met bijzondere aandacht voor het comfort van de lokalen, hun moderniteit en toegankelijkheid, vooral voor personen met beperkte mobiliteit (PBM), en hun energie-efficiëntie.

• Regelmatig excursies en culturele uitstapjes organiseren.

• Minstens één keer per maand 's avonds een permanentie organiseren in elk Buurthuis om tegemoet te komen aan de sociale behoeften van senioren en isolement actief te bestrijden.

• Partnerschappen en samenwerkingsverbanden ontwikkelen met verschillende culturele actoren die actief zijn op het Brusselse grondgebied.

© Photo by Adobe Stock

6

HUISVESTING

© Photo by Adobe Stock

HUISVESTING: TOEGANKELIJKHEID, EIGENAARSCHAP EN EMANCIPATIE VOOR ALLE BRUSSELAARS

In een stad waar meer dan 60% van de inwoners huurt en bijna 40% van hun budget aan huisvesting besteedt, is het essentieel om onze strategie nog eens tegen het licht te houden. We kiezen voor een ambitieus beleid dat van betaalbaar huren en toegang tot een eigen woning belangrijke prioriteiten maakt, om elke Brusselaar, ook die met een bescheiden inkomen, de middelen te geven om een stabiele en autonome toekomst op te bouwen.

De vergroting van het aanbod woningen in de particuliere en overheidssector, ondersteund door administratieve vereenvoudiging en versnelling van stedenbouwkundige procedures, is een essentiële hefboom om een antwoord te bieden op de huisvestingscrisis in Brussel.

Dit is echter niet genoeg om het probleem in zijn geheel op te lossen. We moeten onze strijd tegen huisjesmelkers en leegstand opvoeren. De Stad zal de dwangmaatregelen opvoeren en de samenwerking met de gewestelijke overheid versterken om de personele en financiële middelen voor dit beleid te optimaliseren. Tegelijkertijd zullen we onze inspanningen verdubbelen om illegale toeristische accommodaties te bestrijden.

Huisvesting is een grote uitdaging voor de Brusselaars gezien de koop- en huurprijzen die almaar stijgen. Huisvestingsinitiatieven van de Stad Brussel gaan veel verder dan het bouwen van muren en daken. Ze moeten een cruciale rol spelen in de sociale integratie, door alle bewoners een solide basis te bieden om een waardig leven te leiden en hen in staat te stellen eigenaar te worden. Het doel van deze inspanningen is om ongelijkheden te verminderen, inclusie te bevorderen en alle segmenten van de bevolking in staat te stellen hun plek in de samenleving te vinden.

Hiervoor moeten we het makkelijker maken om onder bepaalde voorwaarden een huis te kopen. Huisvesting moet een echte hefboom zijn voor persoonlijke stabiliteit en groei, die nodig zijn voor de ontwikkeling van de stad als geheel.

We willen huurders meer informatie en ondersteuning bieden, zodat ze hun rechten ten volle kunnen uitoefenen. Ten slotte zullen we, door samen te werken met de buurthuizen, het OCMW en de verenigingen, blijven ijveren voor een stad waar huisvesting een echte hefboom wordt voor sociale emancipatie en een pijler van sociale rechtvaardigheid.

Openbare huisvesting om de crisis van betaalbare woningen te bestrijden, onder meer aan de hand van een nieuw aankoopsysteem om het bezit van een eigen woning te bevorderen

De woningen die door de Vastgoedregie worden aangeboden, vormen een deel van de oplossing om de crisis van betaalbare huisvesting in Brussel aan te pakken – met huurprijzen die tot 15% goedkoper zijn dan in de privésector – alsook om discriminatie op basis van afkomst of geslacht tegen te gaan, aangezien alle aanvragen onpartijdig worden behandeld op basis van toewijzingsregels.

Daarom lanceren we vanaf 2024 een vierde Woningenplan van de Stad Brussel met een luik over huren en kopen. Dit plan loopt tot 2030 en is erop gericht het aanbod van huurwoningen van de overheid te vergroten en tegelijkertijd een nieuw aankoopsysteem in te voeren waardoor meer Brusselaars, ook die met een bescheiden inkomen, eigenaar van hun woning kunnen worden. Het doel is duidelijk: gezinnen werkelijk autonomie geven en huren omzetten in duurzame investeringen.

Dit plan wordt uitgewerkt om in te spelen op de uiteenlopende leefsituaties van de inwoners van onze stad.

• Grote gezinnen, eenoudergezinnen, personen met beperkte mobiliteit (PBM), senioren of studenten, iedereen moet een gepaste oplossing kunnen vinden voor zijn of haar specifieke behoeften.

• Renovatie en isolatie van bestaande gebouwen worden prioriteiten om ervoor te zorgen dat woningen comfortabel, energie-efficiënt en milieuvriendelijk zijn, én hun erfgoedwaarde toeneemt. We zullen bestaande gebouwen ook verder renoveren om een betere levenskwaliteit te bieden, de klimaatuitdagingen aan te gaan en bovenal de energierekening voor huishoudens tot een minimum te beperken.

We vinden dat iedereen in Brussel de kans moet krijgen om eigenaar te worden en zijn of haar lot in eigen handen te nemen.

• Bij alle nieuwbouwprojecten zullen we erop toezien dat de helft van de openbare woningen bestemd is voor aankoop. Deze woningen zijn bedoeld voor alle Brusselaars die willen investeren in hun toekomst en een duurzaam vermogen willen opbouwen. De andere helft blijft bestemd voor verhuur, om te blijven voldoen aan de directe behoeften van gezinnen. Deze sociale mix van eigenaars en huurders verrijkt onze wijken en brengt een nieuwe dynamiek in de wooncomplexen van de overheid. Eigenaars, die meer betrokken zijn bij het behoud van hun eigendom, dragen bij aan een groter respect in hun omgeving.

• We willen een grootschalig transitieplan lanceren naar eigenaarschap voor bewoners van bestaande openbare woningen (Vastgoedregie, OVM en OCMW). Dit omvat de mogelijkheid voor huurders van sociale en middeninkomenswoningen om eigenaar te worden dankzij een mechanisme als huren met aankoopoptie. Deze regeling biedt een alternatief vooral voor gezinnen zonder spaargeld om geleidelijk kapitaal te kunnen opbouwen met het oog op aankoop.

• Elke maand wordt een deel van de huur opzijgezet om de aankoopprijs van de woning te verlagen, hetzij vooraf vastgesteld of redelijkerwijs geïndexeerd.

• Met dit model brengen we eigenaars en huurders samen, wat de sociale diversiteit in onze wooncomplexen bevordert. Eigenaars zorgen niet alleen voor economische stabiliteit, maar dragen ook bij aan een grotere collectieve verantwoordelijkheid voor het onderhoud en de opwaardering van gebouwen. Huurders omvormen tot eigenaars betekent levens veranderen: het geeft gezinnen zekerheid, onafhankelijkheid en de hoop om een erfenis door te geven aan toekomstige generaties. Dit beleid streeft ook naar een betere spreiding van de openbare huisvesting over de stad Brussel.

• Deze handelingen mogen de financiële stabiliteit van de openbare beheerders en de Stad Brussel niet in het gedrang brengen.

De leidende rol van de Vastgoedregie als vastgoedspeler via de volgende doelstellingen:

• Het aanbod huurwoningen van de overheid voor middeninkomens vergroten vanuit de Vastgoedregie en het OCMW, aan de hand van een nieuw woningenplan, en aldus:

- voorrang geven aan aangepaste woningen voor grote gezinnen in het Brusselse woningbestand voor gezinnen,
- woningen van de overheid verder ontwikkelen met bijzondere aandacht voor alleenstaanden, senioren, studenten, personen met beperkte mobiliteit of een handicap, …

- collectieve woonvormen bevorderen, gebaseerd op samenwerking, delen en wederzijds respect, evenals het delen van de kosten die gepaard gaan met het huren van een woning. Zo bestaan er modellen voor intergenerationeel samenwonen en samenwonen tussen senioren,
- innovatieve duurzame bouwtechnieken promoten,
- zo veel mogelijk woningen uitrusten met zonnepanelen, regenwatertanks en technieken om de koolstofvoetafdruk van nieuwe bouwwerken te beperken.

• Om in elke wijk een coherente handelsvisie te ontwikkelen zal op initiatief van de schepen van Handel, in samenwerking met het OCMW en de Vastgoedregie, de verhuur van handelspanden gezamenlijk worden gecontroleerd door de twee schepenen bevoegd voor Handel en de Vastgoedregie, evenals de voorzitter van het OCMW.

• De mogelijkheid onderzoeken om een systeem op te zetten waarbij 'keyworkers' (die tevens moeten worden gedefinieerd) een zekere voorrang kunnen krijgen op de huurmarkt van de overheid en de impact daarvan.

• Een energierenovatieplan doorzetten voor het huurbestand van de Vastgoedregie om de energierekeningen van huishoudens te verlagen en tegelijkertijd te voldoen aan de door de Stad gestelde doelstellingen voor de verbetering van energieprestaties.

• Zoeken naar alternatieve financieringsbronnen.

• De programma's van het Brusselse Gewest ondersteunen om sociale woningen te creëren op het grondgebied van de stad door deel te nemen aan de ontwikkeling van gemengde projecten (woningen voor middeninkomens, sociale woningen en koopwoningen).

• Nauwe banden onderhouden tussen de openbare beheerders en de huurders door een beroep te doen op de conciërges als volwaardige contactpersonen.

• In alle wooncomplexen moet er een aanzienlijk aandeel woningen uit de particuliere en uit de overheidssector zijn.

• De plaatsing van laadpalen voor elektrische voertuigen in nieuwe parkeergarages bestuderen en de plaatsing van laadpalen op bestaande parkings aanmoedigen.

• De aankoopcapaciteit van de Vastgoedregie versterken om verwaarloosde panden weer in gebruik te nemen.

• Tools voor verhuurbeheer blijven moderniseren.
Werken aan een betere zichtbaarheid van de premie die de zelfstandigheid van personen met beperkte mobiliteit (PBM) in hun woning ondersteunt.

• De informatie- en participatievergaderingen met de omwonenden, al vanaf de voorontwerpfase, intensiveren in het kader van de creatie van nieuwe woningen.

• Het uitzettingspreventieplan voortzetten en versterken door een beroep te doen op het OCMW en in partnerschap samen te werken met verenigingen die actief zijn op het gebied van huisvesting.

• Informatie voor sociale energiebegeleiding of een vorming aanbieden om advies te geven en huurders te ondersteunen bij hun inspanningen om hun energieverbruik te verminderen.

• De samenwerkingsovereenkomst verder uitvoeren en, mits financiële steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het programma voor 'socialisering' van de huurprijzen in de woningen van het OCMW en de Vastgoedregie van de Stad Brussel.

• De portefeuille van de Vastgoedregie in de Europese wijk uitbreiden door woningen aan te kopen in het kader van het Cityforward-project, met budgettaire steun van de Stad, met het oog op verhuur en verkoop.

© Photo by: E. Danhier

• Het masterplan GGB4 verder uitvoeren en de door de Vastgoedregie voorziene woningen ontwikkelen.

• Doorgaan met de uitwerking van stadsplannen met de nodige functies (scholen, huisvesting en voorzieningen) voor de hele wijk, met versterking van het groene netwerk om de natuur in NOH te beschermen en te verbeteren.

• De Vastgoedregie zal deelnemen aan de herontwikkeling van de Solvay-site door er woningen voor middeninkomens te ontwikkelen.

• Doorgaan met het bundelen van de middelen van de Vastgoedregie, het OCMW en de OVM's door een gemeenschappelijke aankoopcentrale op te richten voor deze grote spelers in de gemeentelijke huisvesting.

• Eén enkele website opzetten voor het woningenaanbod alsook een enkel huisvestingsloket van de Stad (van Brudomo en de Vastgoedregie).

Tot slot moet er bijzondere aandacht worden besteed aan alle bewoners en eigenaars:

• Samenwerken met het gewest om mensen te ondersteunen die renovatiewerkzaamheden willen uitvoeren.

• De inwoners van de stad bewuster maken van energieverbruik en -kosten en van de hulpmiddelen die beschikbaar zijn via de dienst Energie van het OCMW.

• De herbestemming van woningen boven handelszaken ondersteunen door de interventiemogelijkheden te gebruiken en te moderniseren.

Leegstaande of in onbruik geraakte woningen/grond weer in gebruik nemen

Tegelijkertijd zal onze prioriteit liggen bij het reactiveren van woningen die momenteel leegstaan, want het is onaanvaardbaar dat in deze crisistijd woningen leeg blijven staan. We zullen de strijd tegen leegstand opvoeren door middel van stimulansen (premies) en dwangmaatregelen, gaande van belastingen tot onteigening van de eigendommen van eigenaars die weigeren hun eigendom weer op de huurmarkt te brengen.

We stellen daarom voor om het beleid ter bestrijding van verwaarloosde gebouwen te versterken en om:

- de samenwerking tussen de diensten van de Stad en het Brusselse Gewest die betrokken zijn bij de strijd tegen verwaarloosde eigendommen voort te zetten en te verdiepen, en de tweejaarlijkse inventarisatie door de Stad te verbeteren,
- samen met de sociale verhuurkantoren het beheer van private woningen of een mechanisme van conventionering te ontwikkelen waarmee de huur en de kwaliteit van de woningen kan worden gecontroleerd,
- de gemeentelijke belasting op vervallen, verwaarloosde, leegstaande of onafgewerkte gebouwen en grond te verhogen, zodat weerspannige eigenaars sneller worden gestimuleerd om hun eigendommen weer in gebruik te nemen,
- het herverhuren van door huurders verlaten woningen te versnellen.

Particuliere huisvesting: ondersteuning van huurders en eigenaars

Huisvesting wordt grotendeels beheerd door de Brusselse gewestelijke overheid, die ook strijdt tegen oneerlijke huurprijzen en slechte huisvesting. We zullen pleiten voor evenwichtige maatregelen die de rechten van eigenaars beschermen, de renovatie van particuliere woningen bevorderen en eerlijke huurprijzen garanderen.

Daarnaast blijven we vastberaden om misbruik te bestrijden, of het nu gaat om buitensporige huurprijzen of slechte huisvesting, omdat een kwalitatief hoogstaand woningbestand in ieders belang is.

We zullen de maatregelen tegen huisjesmelkers opvoeren, het probleem transversaal aanpakken en sociale begeleiding bieden aan benadeelde huurders.

We moeten ook de voorlichting van huurders en verhuurders over hun rechten en hoe ze die kunnen uitoefenen, verbeteren:

• Samenwerken met het gewest om mensen te ondersteunen die renovatiewerkzaamheden willen uitvoeren.

• De inwoners van de stad bewuster maken van energieverbruik en -kosten en van de hulpmiddelen die beschikbaar zijn via de dienst Energie van het OCMW.

• De herbestemming van woningen boven handelszaken ondersteunen door de bestaande middelen te gebruiken en te moderniseren.

• Het publiek doorverwijzen naar referentieorganisaties op het gebied van huurders- en verhuurdersrechten en bemiddeling via het Huisvestingsloket van de Stad Brussel: helpen bij de bestrijding van discriminatie op het vlak van huisvesting, slechte huisvesting (ongezonde woningen), mensen doorverwijzen naar de paritaire huurcommissie bij geschillen tussen eigenaars en huurders, mensen doorverwijzen naar de juiste hulpinstanties op het vlak van huisvesting.

• Proefprojecten opzetten van collectieve woonvormen, zoals gedeelde huisvesting, huisvestingscoöperatieven, Community Land Trust of intergenerationele huisvesting (kangoeroewoningen), die ouderen in staat stelt om thuis te blijven wonen, aan de hand van de stedenbouwkundige en domiciliëringsregels.

• De strijd tegen huisjesmelkers en ongezonde woningen op een transversale manier opvoeren, via het technisch comité van de Stad, en overtredende eigenaars harder aanpakken. De betrokken huurders krijgen sociale ondersteuning, met name om hen te helpen bij hun herhuisvesting.

• Eigenaars beter informeren en ondersteunen over bestaande subsidies en hun rechten, in het bijzonder de verlaging van de onroerende voorheffing op basis van het aantal kinderen ten laste.

Bestrijding van illegale toeristenaccommodaties: eerlijke en evenwichtige regulering van de sector

In verschillende studies (ULB, VUB) werd de impact van Airbnb op de stijging van de huurprijzen in bepaalde wijken van de stad aangetoond. Gezien de exponentiële groei van illegale toeristenaccommodaties is het van essentieel belang om betaalbare huisvesting te behouden.

Om dit te bereiken zal de Stad in het bijzonder grootschalige eigenaars van illegale toeristische accommodaties aanpakken. Bovendien wil de stad Brussel een proefgemeente worden voor de toepassing van de Europese wetgeving op dit gebied. Ze zal ook blijven samenwerken met de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de sector om te zorgen voor een eerlijk regelgevend kader voor de toekenning van vergunningen voor kortetermijnverhuur.

We zullen de markt van toeristische verblijven blijven reguleren door:

- meer controles in te voeren door het departement Stadsontwikkeling om illegale toeristische verblijven op te sporen;
- een partnerschap op te zetten met de sector van de kortetermijnverhuur en proefprojecten in te voeren om deze activiteit harmonieus te integreren in onze stedelijke ruimten (slimme geluidsmeters, labels voor bv. afvalbeheer - planning, sortering, ...).

© Photo by E. Dautriat

COLIVING

• In partnerschap met het gewest, dat verantwoordelijk is voor dit domein, de impact bestuderen van de modernisering van de wetgeving voor nieuwe woonvormen (community landtrusts, tiny houses) en hun impact op huisvesting.

SOCIALE HUISVESTING

Huisvesting is een grote uitdaging voor de Brusselaars gezien de koop- en huurprijzen die almaar stijgen.

Huisvestingsinitiatieven van de Stad Brussel gaan veel verder dan het bouwen van muren en daken. Ze spelen een cruciale rol in de sociale integratie door alle bewoners een solide basis te bieden om een waardig leven te leiden.

Deze inspanningen verminderen ongelijkheden, bevorderen inclusie en stellen alle segmenten van de bevolking in staat hun plek in de samenleving te vinden. Zo wordt huisvesting een echte hefboom voor persoonlijke stabiliteit en groei, die nodig zijn voor de ontwikkeling van de stad als geheel.

De Stad verbindt zich ertoe om:

• openbare, sociale of SVK-huisvestingsprogramma's op te zetten specifiek voor studenten in kwetsbare situaties, in de buurt van hogescholen en universiteiten in de stad Brussel;

• door te gaan met het herkapitaliseren van openbare vastgoedmaatschappijen (sociale woningen) voor:

- een versnelde renovatie van sociale wooncomplexen zoals in de Hoogstraat, de Gierstraat, de Versailles-woontorens, de Noordwijk en de Brigittinenstraat,
- de uitvoering van fase II van het energierenovatieplan 'De vergeten groep van het klimaat',
- de ontwikkeling van projecten voor de productie en opslag van hernieuwbare energie in de openbare huisvestingsgebouwen van de Vastgoedregie en het OCMW, en in de sociale huisvestingsgebouwen van de Stad Brussel om energiegemeenschappen te creëren die ten goede komen aan de bewoners van deze gebouwen en de omwonenden.

• de financiering van openbare vastgoedmaatschappijen (OVM) aan te moedigen aan de hand van:

- een leninggarantie bij de EIB (Europese Investeringsbank) of een andere Belgische of Europese publieke of private financiële speler,
- de invoering van originele financierings- en partnerschapsformules om de renovatie van 1000 sociale woningen en hun aanpassing aan de nieuwe energieprestatienormen mogelijk te maken,
- leningen die door de Stad Brussel zijn aangegaan ten gunste en op kosten van de OVM's voor de renovatie van wooncomplexen.

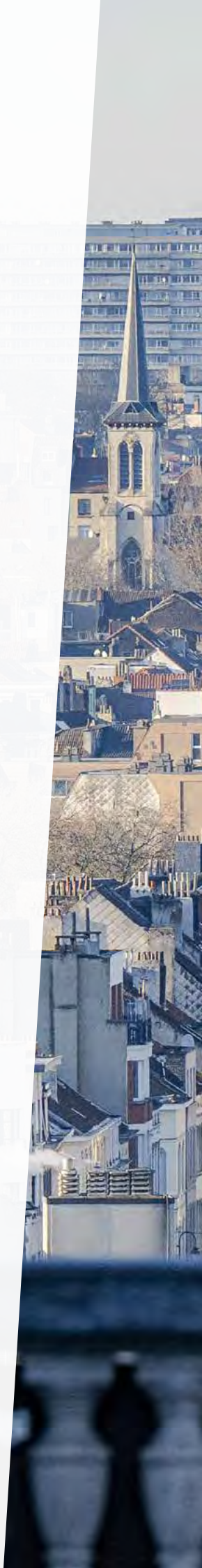

• de vereenvoudiging van de instellingen van de Stad Brussel te bestuderen, meer bepaald door de twee sociale huisvestingsmaatschappijen (Brusselse Woning en Lakense Haard) in de stad Brussel samen te voegen om de rationalisering van de financiële middelen, de coördinatie van het beleid inzake sociale steun, de projecten voor sociale koopwoningen en de coördinatie van de renovatie- en bouwprojecten van sociale woningen te verbeteren,

• de toegang van huurders van sociale woningen tot de kantoren van sociale huisvestingsmaatschappijen in hun wijk te verbeteren door de invoering van een pilootproject voor een permanentie in een bus die de belangrijkste diensten van een OVM (sociale diensten, technische diensten, boekhouding, …) zou samenbrengen en die in de sociale woonwijk zou langskomen,

• de sociale mix in de wijken te verbeteren, door vooral sociale woningen te bouwen in wijken waar er nog niet veel aanwezig zijn en door koopwoningen voor middeninkomens aan te bieden in wijken met veel sociale woningen,

• het tijdelijk gebruik van panden aan te moedigen in afwachting van renovatie/ werken (op voorwaarde dat ze veilig zijn voor de gebruikers), voor verenigingen en culturele evenementen, andere groepen, kantoren, pop-ups …,

• de gemeenschappelijke ruimten te verbeteren door speelterreinen, sportvelden, grasvelden en parken aan te leggen die toegankelijk zijn voor alle leeftijden of door de bestaande infrastructuur te moderniseren; door de inkomhallen en gemeenschappelijke ruimten te onderhouden (vaker schoonmaken, verven …); door in elk complex ontmoetingsplaatsen te creëren (ruimten voor kinderen en jongeren, huiswerkscholen, ruimten voor het gemeenschapsleven, artistieke creatie …).,

• de woningen veiliger maken: bewakingscamera's installeren, conciërges behouden, het aantal kleine herstellingen op dagelijkse basis verhogen (brievenbussen, deurbellen, hallen, trappenhuizen, liften …) en een dienst 'dringende herstellingen' binnen de OVM opzetten,

• de openbare ruimten op de Papenvestsite worden heringericht om ze aangenamer en gebruiksvriendelijker te maken. Gelet op het huidige beroep wordt het project verfijnd, maar de huidige situatie kan niet worden gehandhaafd voor een project dat al bijna 30 jaar in de pijplijn zit.

© Photo by E. Danhier

7

OCMW EN SOCIALE EMANCIPATIE

© Photo by Adobe Stock

Het OCMW van de Stad Brussel maakt deel uit van een ambitieuze en rigoureuze visie op maatschappelijke dienstverlening, met als doel een aangepaste ondersteuning te bieden aan een diverse bevolking. De rol van het OCMW gaat verder dan die van een eenvoudige financiële steunverlener: het OCMW is een belangrijke speler op het vlak van integratie en sociale emancipatie en door zowel mensen die een leefloon ontvangen als werknemers, zelfstandigen, studenten, uitkeringsgerechtigden en gepensioneerden in moeilijkheden te ondersteuning te bieden.

Deze proactieve aanpak gaat gepaard met concrete maatregelen om de huidige uitdagingen aan te gaan, zoals schulden, energiearmoede en huisvesting. Het OCMW, dat zowel een dam tegen armoede als een actor voor de integratie van de meest kwetsbare mensen is, moet een ultiem vangnet blijven en zal zijn begunstigden en partners aanmoedigen om een actieve rol te spelen in de zoektocht naar duurzame oplossingen. Dit impliceert ook een versterkte coördinatie met andere gekwalificeerde instellingen (Actiris, Bruxelles Formation, ziekenhuizen, centra voor geestelijke gezondheidszorg, …) om een coherente en globale ondersteuning te garanderen.

Het residuele karakter van sociale hulpverlening zal worden verdedigd als een fundamenteel principe. Het OCMW moet complementair werken en zich richten op sociaaleconomische re-integratie met andere publieke en private actoren. Via regelingen zoals de Geïndividualiseerde Projecten voor Maatschappelijke Integratie (GPMI's) en integratiecontracten is het doel duidelijk: tijdelijke hulp bieden met zelfstandigheid als streefdoel.

Tot slot is deze visie gebaseerd op een verantwoord beheer van publieke middelen. Doeltreffende sociale dienstverlening is een gerichte investering om bestaansonzekerheid te overwinnen en individuen in staat te stellen hun onafhankelijkheid te herwinnen. **Door begunstigden individueel te begeleiden en partnerschappen met bedrijven, instellingen en de verenigingssector te versterken, draagt het OCMW ertoe bij om een meer rechtvaardige, zelfstandige en veerkrachtige samenleving op te bouwen.**

SOCIAAL-PROFESSIONELE INTEGRATIE: EEN ESSENTIËLE VECTOR VOOR EMANCIPATIE

• De OCMW-begunstigden helpen om stabiele, duurzame jobs te vinden om hun financiële onafhankelijkheid te bevorderen.

• Aangepaste oplossingen aanbieden aan OCMW-gebruikers die ver van de arbeidsmarkt staan.

• De samenwerking versterken tussen het OCMW en het Job- en Opleidingshuis van de Stad, en ook met gewestelijke en gemeenschapsactoren zoals Actiris, Bruxelles Formation en VDAB.

• De individuele begeleiding versterken met het oog op socioprofessionele integratie en opleidingen aanbieden die een snelle toetreding tot de arbeidsmarkt mogelijk maken, op basis van partnerschappen met gewestelijke en gemeenschapsactoren. Hierbij wordt de voorkeur gegeven aan opleidingen die gericht zijn op knelpuntberoepen voor rechthebbenden die het vereiste opleidingsniveau hebben om toegang te krijgen tot kwalificerende opleidingen (bv. administratief bediende, onderhoudsmedewerker, horeca, ongeschoolde arbeider …). De socioprofessionele integratie zal worden afgestemd op de uiteenlopende behoeften van de begunstigden, waarbij ervoor wordt gezorgd dat mensen met een complex parcours of specifieke behoeften niet worden uitgesloten.

• Stages aanbieden in de organisaties van de Stad Brussel en het OCMW voor jongeren die worden opgevolgd door het OCMW en schoolverlaters. Partnerschappen ontwikkelen met andere publieke of semipublieke instanties om het opvangnetwerk uit te breiden.

• Voorrang geven aan het aan het werk zetten van mensen die door het OCMW worden geholpen via het inschakelingscontract en de overschakeling van deze werknemers op een langdurig arbeidscontract verzekeren.

• De prospectie bij privébedrijven opvoeren om nieuwe samenwerkingsakkoorden af te sluiten, met als doel het jobaanbod voor OCMW-gebruikers te diversifiëren, en ze bewustmaken van het nut van het aanbieden van contracten van bepaalde of onbepaalde duur aan hun inschakelingswerkers. De communicatie tegenover privébedrijven versterken om de economische en sociale voordelen van de integratie van OCMW-begunstigden in hun teams aan te tonen.

• De mogelijkheid onderzoeken om de artikel 60-regeling uit te breiden tot alle rechthebbenden die legaal en permanent in België verblijven. Tegelijkertijd alternatieven bestuderen, zoals specifieke programma's voor de betrokken groepen, in samenwerking met partnerorganisaties.

• Het opleidingsaspect van inschakelingsbanen benadrukken bij het afsluiten van partnerschapsakkoorden met privébedrijven, het verenigingswezen en openbare instellingen.

• Voorrang blijven geven aan de aanwerving van inschakelingswerkers – in functie van hun vaardigheden – bij de stadsdiensten, het OCMW en paragemeentelijke diensten en verenigingen.

• Begunstigden van het leefloon ondersteunen bij het creëren van hun eigen baan, door een ondersteuningsnetwerk op te zetten via het OCMW en/of ad-hoc-actoren en door hen systematisch te informeren over infosessies over ondernemerschap via het loket voor lokale economie.

• De dienst Zelfstandigen ontwikkelen, die zelfstandigen in moeilijkheden helpt, met de steun van boekhoudkundige en financiële professionals.

VERSTERKTE SOCIALE ACTIE VOOR IEDEREEN

• Doorgaan met de aanpak van een dienstverlening die zo dicht mogelijk bij de gebruiker staat via de gedecentraliseerde sociale wijkkantoren in de hele stad, en deze versterken.

• In samenwerking met alle betrokken gemeentelijke diensten een plan opstellen voor armoedebestrijding, met bijzondere aandacht voor kinderarmoede, om projecten en initiatieven te coördineren en te ontwikkelen die mensen helpen toegang te krijgen tot hun rechten en die sociale verbinding versterken.

• De toekenning consolideren van uitgebreide sociale hulp die alle burgers in nood toegang garandeert tot fundamentele rechten, in het bijzonder het recht om te leven in overeenstemming met de menselijke waardigheid: leefloon, gezondheidszorg, begeleiding naar werk, aanvullende hulp, thuishulp, juridisch advies, huisvestingssteun, … Deze hulp blijft echter residueel en afhankelijk van de actieve zoektocht naar autonomie door de gebruikers.

• Het aanbod van alfabetiserings- en FLE-opleidingen (Frans als vreemde taal) versterken via partnerschapsovereenkomsten met instellingen voor volwassenenonderwijs en actoren in deze sector. Gebruikers die een van de landstalen onvoldoende beheersen, krijgen voorrang bij de doorverwijzing naar deze modules.

• In samenwerking met de Stad ervoor zorgen dat de kinderopvang flexibel genoeg is om de kinderen van OCMW-begunstigden op te vangen, om hun socioprofessionele re-integratie te vergemakkelijken en kinderarmoede te bestrijden.

• Een basisopleiding over informatica invoeren die leidt tot de erkenning van vaardigheden door Bruxelles Formation, om de digitale kloof doeltreffender te bestrijden.

• De ondersteuning bij het ouderschap versterken die wordt aangeboden in de sociale wijkkantoren via jeugdadviseurs, om rekening te houden met de toenemende complexiteit van de gezinssituaties van de gebruikers en de toename van het aantal eenoudergezinnen.

• Het aantal plaatsen in de door het OCMW georganiseerde huiswerkklassen verhogen, evenals het aanbod van culturele en buitenschoolse activiteiten voor de kinderen die naar deze huiswerkklassen gaan. Er zal worden gezorgd voor coördinatie met soortgelijke programma's die door de Stad worden georganiseerd om een samenhangend aanbod in alle wijken te garanderen.

• Het beleid voortzetten om studenten te ondersteunen, door hun toegang tot financiële hulp te vereenvoudigen, in het bijzonder via het kantoor voor 18- tot 25-jarigen in het Hanzehuis, door een psychologisch ondersteuningsaanbod te behouden en door de transversale aanpak te blijven ontwikkelen om jongeren te ondersteunen bij hun studie-, opleidings- of werkplannen.

• De steun voor begunstigden onder 25 jaar die geen student zijn versterken. Het OCMW zal alles in het werk stellen om hen actief te betrekken bij opleidingsprogramma's, projecten van algemeen belang en professionele initiatieven door hen gepersonaliseerde ondersteuning en kansen aan te bieden om hun vaardigheden te ontwikkelen. Dit omvat ook hun deelname aan praktische workshops, de zoektocht naar werk of ondernemerschap, met contractuele opvolging en duidelijke doelstellingen om hun autonomie en hun sociale en professionele integratie te bevorderen.

• De 'residentiële blokperiode' in rusthuizen uitbreiden om meer studenten te kunnen verwelkomen en gedurende het hele schooljaar studieruimten openstellen.

• Jonge begunstigden die hun opleiding hebben afgerond, aanmoedigen om te gaan getuigen op scholen. Er zal ook worden voorgesteld om prijzen te overhandigen aan de beste studenten, om uitmuntendheid te stimuleren.

• De bijstand en ondersteuning van het OCMW zichtbaarder maken, met name via sociale coördinatie, bewustmakingsinitiatieven en informatiehulpmiddelen (folders en brochures, elektronische communicatie,...).

• Zowel de preventieve als curatieve dimensie versterken van de hulp verstrekt door de diensten Schuldbemiddeling en Energie van het OCMW.

• Bijzondere aandacht besteden aan jongeren en personen met een laag inkomen om te hoge schulden en dakloosheid te voorkomen. We herinneren er echter aan dat de individuele vrijheid en verantwoordelijkheid voorrang moeten krijgen, en dat hulp moet worden gezien als tijdelijke steun, gericht op herintegratie op de arbeidsmarkt en het aanmoedigen van zelfredzaamheid. Door de partnerschappen met private spelers te versterken en de toegang tot steunregelingen te vereenvoudigen zullen we de financiële stabiliteit helpen bevorderen.

• De strijd tegen het niet-gebruiken van sociale rechten opvoeden, in het bijzonder door de vruchtbare samenwerking tussen het OCMW en de ziekenfondsen verder te ontwikkelen, op basis van de overeenkomst om gebruikers de status van Begunstigde van de Verhoogde Tegemoetkoming (BVT) toe te kennen.

© Photo by Adobe Stock

• De collectieve of individuele sociale begeleiding versterken bij het zoeken naar huisvesting voor personen die door het OCMW worden geholpen (controle op de door het OCMW toegekende huurwaarborgen, beheer van transitwoningen en controle op integratiewoningen, ondersteuning bij dreigende uitzetting, bestrijding van onhygiënische situaties, …).

• Het plan ter voorkoming van uitzettingen voortzetten en versterken, met name via partnerschappen met verenigingen die actief zijn op het gebied van het recht op huisvesting. Deze inspanningen mogen niet in de plaats komen van de verantwoordelijkheid van de huurders om hun financiële en contractuele verplichtingen na te komen. Er moeten oplossingen komen voor bemiddeling, budgetbegeleiding en professionele re-integratie, terwijl de individuele begeleiding van huurders wordt aangemoedigd, zodat ze op termijn hun financiële onafhankelijkheid kunnen behouden. De partnerschappen met verenigingen moeten initiatieven aanvullen om private spelers, zoals verhuurders, verantwoordelijker te maken bij het naleven van de wetgeving, om een evenwichtige en duurzame aanpak van het huisvestingsprobleem te garanderen.

• Concreet vorm geven aan de bescherming van (jonge) mantelzorgers door middel van proefprojecten, zoals de betaling door het OCMW van de kosten van hun regelmatige medische controles.

• Maximale aandacht besteden aan senioren, onder meer door hen de middelen te geven om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven, door sociale, sportieve en culturele activiteiten voor hen te voorzien en hun actieve deelname aan te moedigen.

• De samenwerking versterken tussen het OCMW en hulpverenigingen voor ouderen en personen met een handicap.

• De partnerschappen met de verenigingssector versterken via sociale coördinatie.

• Doorgaan met het opzetten van sociale coördinatiestructuren voor elke buurt om lokale publieke en vrijwilligersorganisaties te verenigen rond gezamenlijke sociale doelstellingen en benaderingen.

• Innovatieve initiatieven versterken in de sociale en solidaire economie (zoals repair cafes, kringloopwinkels, circulaire economie, broodjeszaken, …) die kwaliteitsproducten en -diensten aanbieden tegen lagere prijzen en tegelijkertijd de solidariteit, gastvrijheid en dialoog bevorderen.

• Om de handelszaken te gebruiken als hefbomen voor commerciële ontwikkelingsplannen en de diversiteit en kwaliteit van het aanbod in de wijken te vergroten, zullen de handelshuurcontracten van de Vastgoedregie en het OCMW gezamenlijk worden opgesteld op initiatief van de handelszaken.

BIJZONDERE AANDACHT VOOR DE MEEST KWETSBARE GROEPEN

Voedselhulp en materiële hulp

• De voedselhulpprojecten van het OCMW (L'Autre table, Les Colis du cœur) voortzetten en versterken, net als het DREAM-project als verdeler van niet-verkochte producten en FEAD-beheerder voor Brusselse verenigingen die op dat gebied actief zijn.

Noodhuisvesting, strijd tegen dakloosheid

• Het aanbod aan transit- en integratiewoningen uitbreiden.

• Het noodhuisvestingsproject Hit 18-25 voor dakloze jongeren voortzetten.

• Zelf of in samenwerking met erkende organisaties in de daklozensector Housing First-programma's opzetten.

• Housing First opvoeren door tijdelijke huisvesting te ontwikkelen en het concept uitbreiden naar andere groepen door specifieke begeleiding te bieden aan kwetsbare personen, zoals vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, jongeren of personen die uit de prostitutie willen stappen.

• De samenwerking versterken tussen de Stad, het OCMW en de verenigingen die zich bezighouden met de opvang van daklozen.

• De Stad en het OCMW zullen actief samenwerken met de daklozensector en met initiatieven op gewestelijk niveau om onderdak en begeleiding te bieden aan daklozen, binnen de grenzen van de budgettaire middelen.

• Tijdelijk gebouwen en terreinen activeren die momenteel worden verbouwd om lichte huisvesting te creëren als reactie op sociale noodsituaties.

• Het aanbod aan sociale douches vergroten.

• Projecten zoals collectieve solidaire huisvesting aanmoedigen.

• Gemeenschappelijke noodopvang creëren voor vrouwelijke slachtoffers van geweld en het aanbod aan transithuisvesting vergroten.

• De samenwerking met en steun aan lgbtqia+-opvanglocaties op het grondgebied van de stad voortzetten.

• Gratis solidaire kluisjes voorzien op strategische locaties, zodat mensen een veilige plek hebben om hun persoonlijke bezittingen op te bergen.

Senioren

• De opvangomstandigheden, de omkadering en levenskwaliteit verbeteren in de rusthuizen beheerd door het OCMW van de Stad Brussel.

• Ervoor zorgen dat rust- en verzorgingstehuizen betaalbaar zijn.

• De rust- en verzorgingstehuizen omvormen tot echte leefomgevingen waar ouderen meer mensen ontmoeten, gerespecteerd worden, zelfstandiger zijn en controle hebben over hun eigen beslissingen en waar ze, samen met het personeel, deelnemen aan het beheer en de organisatie van de instelling.

• Een denkoefening opstarten samen met het zorgpersoneel en het management over de uitrol van Tube, een participatieve benadering voor RVT-beheer gebaseerd op samenwerking tussen bewoners en personeel.

• Ervoor zorgen dat rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen (RVT's) beschikken over voldoende gespecialiseerd personeel in overeenstemming met hun behoeften, en over adequate arbeidsomstandigheden.

• De functie 'Afgevaardigde voor de rechten van senioren' (Ombudsman) creëren, die toeziet op de controle van de levenskwaliteit in de openbare rusthuizen/RVT's.

• Openbare rusthuizen/RVT's openstellen voor het lokale en verenigingsleven, onder meer door contact te leggen met lokale verenigingen, buurthuizen en de Adviesraad van de Senioren.

• Het renovatieprogramma voor de rusthuizen/RVT's van het OCMW voortzetten en ervoor zorgen dat het warme en gastvrije locaties worden.

• De rusthuizen/RVT's ondersteunen door psychologische ondersteuning te bieden aan zowel het personeel als de begunstigden.

• De oprichting ondersteunen van comités van bewoners, familie of verwanten van bewoners van rusthuizen, om de problemen van de bewoners en het personeel aan te pakken.

© Photo by Adobe Stock

• Tussenstructuren bevorderen tussen de eigen woning en het rusthuis, zoals centra voor kort verblijf of (sociale) assistentiewoningen.

• Onder voorbehoud van gewestelijke financiering de bestaande projecten van de Vastgoedregie en het OCMW voor assistentiewoningen ondersteunen en nieuwe projecten in elke wijk bevorderen, zodat ouderen thuis kunnen blijven wonen en hulp krijgen met behoud van hun onafhankelijkheid.

• Meer specifiek sociale assistentiewoningen blijven ontwikkelen voor personen met een laag inkomen, evenals woonvormen die het samenwonen tussen generaties aanmoedigen (gezinsopvang, kangoeroewoningen, solidaire woningen, …)

• Het aanbod aan aangepaste woningen voor ouderen vergroten.

Eenoudergezinnen

• Bestendigen en ontwikkelen van het Miriam-project om alleenstaande ouders met psychosociale problemen zelfredzaam te maken en emancipatieperspectieven te bieden.

• Babysitmogelijkheden bieden, met name voor alleenstaande ouders, om ademruimte te bieden en te voorkomen dat ze sociaal geïsoleerd raken, in samenwerking met de jeugddienst.

Samenwerking met de politie

• Voortzetting van het opleidingsplan 'Maya' in samenwerking met de politiezone POLBRU (Brussel-Elsene) over huiselijk geweld, en relevante partnerschappen aangaan om deze situaties op te sporen en er gepast op te reageren.

Roma

• De dienst ondersteunen die zich specifiek bezighoudt met de ondersteuning en begeleiding van de Roma- en woonwagenbevolking om een betere integratie in de samenleving te bewerkstelligen.

Opvang van migranten

• Druk blijven uitoefenen op de federale regering om verantwoordelijkheid te nemen voor de opvang van migranten.

Om het succes van deze maatregelen te garanderen is het essentieel om een evenwicht te vinden tussen noodmaatregelen en langetermijnoplossingen, en tegelijkertijd te zorgen voor een rationeel beheer van de middelen en de coördinatie met de overheidsinstanties en verenigingen. Voor een echte sociale inclusie is het cruciaal om deze initiatieven te kaderen binnen een bredere aanpak die ieders waardigheid en autonomie respecteert. Tot slot zullen strategische partnerschappen met de bevoegde instanties en de privésector doorslaggevend zijn voor de duurzaamheid en doeltreffendheid van de voorgestelde projecten.

VASTGOED ALS ESSENTIËLE HEFBOOM VOOR HET OCMW

• De capaciteit van het OCMW in stand houden en versterken om via zijn vastgoed- en grondbeheer ambitieuze bouw- en renovatieprojecten uit te werken voor openbare huisvesting en gemeenschapsvoorzieningen.

• De kwaliteit verbeteren van de dienstverlening van Brudomo aan (toekomstige) huurders, in het bijzonder door het creëren van een gemeenschappelijk loket met de Vastgoedregie van de Stad.

• Meer infosessies en participatiemomenten voorzien voor de bewoners van OCMW-huisvesting, en de buurtbewoners systematisch betrekken bij de bouw van nieuwe woningen.

• Acties uitwerken voor een participatief beheer van de gemeenschappelijke ruimtes met de huurders.

• De ervaringen van de afgelopen jaren met tijdelijke bewoning evalueren, en het door het OCMW opgestarte beleid voortzetten voor niet-bewoond vastgoed dat ter beschikking wordt gesteld van verenigingen actief in de sociale, culturele en andere sectoren.

• Het energieverbruik van de OCMW-woningen en alle openbare OCMW-eigendommen verlagen.

• Het renovatieprogramma voor de OCMW-huurwoningen ontwikkelen, waarbij prioriteit wordt gegeven aan de gebouwen met de slechtste energieprestaties.

• Het kwaliteitshandvest herbekijken dat de normen bepaalt voor de bouw van woningen.

• Waar mogelijk gemeenschappelijke ruimtes beschikbaar maken voor huurders (fietsenstallingen, vuilnisruimtes, …) en de aanwezigheid stimuleren van conciërges in de gebouwen.

• De mogelijkheid onderzoeken van een gemeenschappelijke afdeling Werkzaamheden voor de Vastgoedregie, het OCMW en de OVM's.

• Doorgaan met het groeperen van de middelen van de Vastgoedregie, het OCMW en de OVM's door één centrale aankoopdienst op te richten voor deze grote spelers inzake sociale huisvesting.

• Campagnes opstarten voor 'kleine werken' om gemeenschappelijke ruimtes op te knappen door gezamenlijke mobiele teams voor de huisvesting van de Stad Brussel, het OCMW en de OVM's.

© Photo by Adobe Stock

EEN GASTVRIJE EN EFFICIËNTE ADMINISTRATIE

• Het OCMW zal de samenvoeging en groepering van zijn ondersteunende diensten met die van de Stad intensiveren om de administratie efficiënter te maken en dubbel werk te vermijden.

• De informatiedoorstroming optimaliseren om de vereiste tijd te beperken om de steun aan te passen bij een wijziging van de financiële situatie van een rechthebbende, en te voorkomen dat onterecht toegekende bedragen worden uitbetaald. Deze beoordeling zal objectief verlopen en gebaseerd zijn op duidelijke criteria.

• Eén website en één loket voorzien voor huisvestingsmogelijkheden voor de Brusselaars.

• De bijscholing versterken van de eerstelijns maatschappelijk werkers in elk van de OCMW-vestigingen, vooral op het gebied van geestelijke gezondheid, om een gecoördineerde openbare ondersteuningsdienst te kunnen bieden en door te verwijzen naar de relevante instanties.

• De verdeling van de administratieve taken optimaliseren tussen de maatschappelijk assistenten en het administratief personeel, zodat er meer tijd kan worden besteed aan sociaal werk.

• De mogelijkheid overwegen om een 'ervaringsdeskundige' in te schakelen bij het OCMW om het bestuur te adviseren over de processen en diensten.

• De besluitvormingsprocessen evalueren voor sancties en het intrekken van steun in het licht van het wettelijke kader en de jurisprudentie van de rechtbanken en hoven.

• De renovatie en aanpassing voortzetten van de gebouwen van de sociale wijkkantoren, om de gebruikers meer comfort en de OCMW-teams betere werkomstandigheden te garanderen.

• De mogelijkheden onderzoeken om nieuwe kantoren op te richten in wijken met een grote behoefte. Om de doeltreffendheid van deze wijkkantoren te garanderen, is een voorbereidend onderzoek naar gebieden met een hoge vraag nodig en moet de impact ervan regelmatig worden gecontroleerd.

• In samenwerking met de andere OCMW's en hun representatieve federaties positieve communicatie bevorderen gericht op HR-diensten van bedrijven, zelfstandigen en andere gemeentelijke diensten om de bijstand en acties van de OCMW's meer bekendheid te geven.

© Photo by Adobe Stock

EEN MOOIERE, VEILIGERE EN PROPERDERE STAD

8. Veiligheid en preventie

9. Openbare netheid

10. Stadsontwikkeling

11. Openbare ruimte

12. Openbaar patrimonium

8

VEILIGHEID EN PREVENTIE

© Photo by E. Danhier

In Brussel moet iedereen vrij kunnen zijn. Vrij om jezelf te zijn, ongeacht je seksuele geaardheid, geloofsovertuiging, huidskleur of levensvisie. Die vrijheid berust op een essentiële voorwaarde: veiligheid.

Het is van vitaal belang dat iedere burger zich beschermd en gehoord voelt en dat de levenskwaliteit voortdurend verbetert. De veiligheid garanderen volstaat niet. We moeten ook het gevoel van veiligheid versterken.

Hiertoe vergroten we de aanwezigheid van de politie op straat – te voet, op de fiets of in een voertuig – met een aanpak die preventie en repressie combineert. We nemen concrete maatregelen om buurten rustiger te maken, het beheer van de openbare ruimten te verbeteren en de inwoners actief te betrekken bij deze initiatieven.

De Brusselse lokale politie (Polbru) is 24/7 beschikbaar, heel het jaar door. De politie telt meer dan 2600 medewerkers en is actief in een veeleisende, grootstedelijke context, waarbij ze zowel de dagelijkse veiligheid verzekert als ondersteuning biedt voor meer dan 1000 betogingen, 3000 evenementen en talloze internationale bijeenkomsten per jaar.

Als grootste politiezone van het land heeft Polbru echter een betere financiering nodig van de federale overheid. Haar opdrachten, waarvan de impact veel verder reikt dan de stadsgrenzen, kunnen niet ten volle worden uitgevoerd zonder die essentiële financiële steun.

Ook het optimaliseren van de bestaande middelen is cruciaal. Dat betekent dat de operationele efficiëntie moet worden verbeterd, de versterking van de interventies, de beschikbare technologieën moeten worden benut en dat er nauwer moet worden samengewerkt met alle belanghebbenden op het gebied van openbare veiligheid. Met een strategisch en rigoureus beheer kan de impact van elke geïnvesteerde euro gemaximaliseerd worden, terwijl aanvullende financiering van de federale overheid helpt om te voldoen aan de toenemende behoeften.

Tot slot moet de relatie tussen de politie en de bevolking worden versterkt. Het politiegezag in de openbare ruimte bekrachtigen is essentieel om het respect voor de wet te garanderen, een harmonieuze leefomgeving te behouden en een gedeelde veiligheid te bevorderen in een geest van wederzijds respect.

PREVENTIE

Het Bruciteam is een gespecialiseerd team om verstoring van de openbare rust in de voetgangerszone, de Nieuwstraat en de omringende wijken vast te stellen, te melden en op te volgen.

De dienst **Openbare Rust** waakt erover om de levenskwaliteit te verbeteren met gerichte maatregelen tegen overlast (nachtlawaai, luide muziek, te grote terrassen ...) en door bewustmakingsinitiatieven. De dienst ontvangt klachten van bewoners, analyseert de situatie en stelt actieplannen voor die worden gecoördineerd met andere stadsdiensten.

Daarnaast spelen de **165 gemeenschapswachten** een essentiële rol in preventie, bewustmaking en het doorgeven van informatie. Ze moeten een zichtbare en geruststellende aanwezigheid zijn, onder meer voor de bewoners van twintig sociale woonwijken. Daarom is het belangrijk om de teams te versterken en hun rol als centrale schakel in de niet-politionele veiligheidsketen te verbeteren.

Door de toenemende verzoeken om bijstand en de groeiende complexiteit van de vaststellingen is het essentieel om hun rol te versterken en de organisatie van bepaalde taken te heroverwegen. Een vaststelling (netheid, defecte verlichting, sluikstorten, schade aan straatmeubilair, onburgerlijk gedrag, ...) moet leiden tot directe actie en/of doorverwijzing naar de juiste dienst.

Hiertoe zullen we het volgende doen:

• Door een team samen te stellen voor specifieke interventies kunnen we beschikken over gemeenschapswachten die gespecialiseerd zijn in complexe vaststellingen en de opvolging van bijzondere situaties, en die afhankelijk van de behoeften in heel de stad worden ingezet. Dankzij dat team zullen dringende opdrachten snel en efficiënt worden behandeld en zal de informatiedoorstroming (rapportering) verbeteren.

• Vaststellingen digitaliseren: De gemeenschapswachten doen een groot aantal vaststellingen (>30.000 in 2023). Hun bevindingen worden geregistreerd, geanalyseerd en doorgegeven aan de bevoegde diensten om ervoor te zorgen dat de verschillende taken correct worden uitgevoerd. Het is belangrijk om de medewerkers een smartphone te bezorgen, een digitaal systeem te ontwikkelen en informatie te delen met interne en externe platformen van de Stad Brussel (Fix My Street pro, …) om de informatiedoorstroming te verbeteren.

• Hun aanwezigheid opvoeren in bepaalde parken en speeltuinen van de stad en zorgen voor langere openingsuren in de zomer voor 'afgesloten' speeltuinen (Slakkenplein, Horizon, Dolto).

• De aanwezigheid verzekeren in het weekend.

• De actie van het Bruciteam uitbreiden naar de volledige voetgangerszone.

• De creatie ondersteunen van buurtinformatienetwerken (BIN) in alle wijken van de stad Brussel, om de veiligheid te versterken samen met de inwoners en handelaars, en snel in te spelen op de behoeften van de handelaars en buurtbewoners.

• De 'veiligheidsrondes' voortzetten. Tijdens deze maandelijkse rondes ontmoet de burgemeester de bewoners van een wijk, vergezeld door de politie en Bravvo, om veiligheidskwesties te bespreken en de diensten toe te lichten van de lokale politie en de vzw verantwoordelijk voor preventie (technische preventieadviseurs, slachtofferhulp, bemiddelaars, …).

• De tweemaandelijkse overlegmomenten voortzetten tussen de burgemeester, de betrokkenen schepenen en de handelszaken, hoteliers en andere economische spelers.

• De plaatsing van de noodpalen overwegen aan de Beurs. Dit proefproject zou kunnen worden uitgebreid naar andere locaties, zoals parken en speeltuinen. Via deze palen zouden burgers bij gevaar direct contact kunnen opnemen met de politie, zodat er snel en effectief kan worden gereageerd.

• Instrumenten blijven ontwikkelen om religieus radicalisme te voorkomen en terrorisme onverminderd tegen te gaan. De coördinatie versterken door regelmatig bijeenkomsten te organiseren tussen de leden van de lokale integrale veiligheidscel (LIVC) en het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse (OCAD).

EEN GERESPECTEERDE POLITIE, DICHT BIJ DE BRUSSELAARS EN DE HANDELAARS

We zullen:

• De politiezone Brussel Hoofdstad Elsene herfinancieren.

• Extra politieagenten aanwerven met bijzondere aandacht voor de werving in de wijken.

• De rol van de wijkinspecteurs opwaarderen door hen te ontlasten van overtollige administratieve taken van parket en Justitie, conform de omzendbrief van 14 oktober 2024 van de minister van Justitie.

• De voorbereiding op de selectieproeven voortzetten voor de opleiding van inspecteurs en politieagenten en overstapmogelijkheden voorzien voor gemeenschapswachten om meer mensen uit Brussel aan te trekken en voor te bereiden op de examens.

• De samenwerking tussen onze politiezone en de scholen in de stad voortzetten om kinderen en jonge tieners beter bewust te maken van de loopbaanmogelijkheden bij de politie en de functie van politieagent te promoten.

• Het systeem om online een afspraak te maken verder uitbreiden en online afspraken mogelijk maken voor nog meer soorten klachten.

• De vaardigheden versterken van de onthaalmedewerkers op het gebied van diversiteit, inclusie en non-discriminatie.

• De veiligheid rond de scholen verbeteren in samenwerking met BRAVVO, de ouders, de scholen, de inrichtende machten en de buurtbewoners.

• De mogelijkheid onderzoeken om de openingsuren van de politiekantoren uit te breiden en mobiele politiekantoren in te zetten voor hotspots.

EEN EINDE MAKEN AAN ERNSTIGE STEDELIJKE CRIMINALITEIT EN DRUGSHANDEL

Sinds 2022 is er een lokaal drugsactieplan opgesteld in samenwerking met de Federale Gerechtelijke Politie om gerichter te werk te gaan inzake proactiviteit, reactievermogen, informatiebeheer en het verdeling van de opdrachten.

Hiertoe zullen we het volgende doen:

• Intensief strijden tegen de lokale en internationale handel in drugs en wapens.

• Het openbaar vervoer beveiligen door multidisciplinaire controleacties uit te voeren met gewestelijke, federale en lokale partners, en ervoor pleiten om het beheer van de metro's en stations terug over te nemen door het budget/personeel van de Spoorwegpolitie over te hevelen naar de 6 politiezones.

• Het lokaal onderzoek en de drugseenheid versterken.

• Nauwer samenwerken met de Federale Gerechtelijke Politie, die bevoegd is voor de internationale drugs- en wapenhandel, en met het parket en de Dienst Vreemdelingenzaken. Het project 'High trouble' versterken, waarbij de Dienst Vreemdelingenzaken plaatsen in gesloten centra voorbehoudt voor drugshandelaars die illegaal in het land verblijven (meervoudige recidivisten).

• Sneller zaken sluiten die verband houden met drugshandel. De controles opvoeren en locaties saneren om deze activiteiten op lange termijn uit te roeien.

RESOLUUT OPTREDEN TEGEN OVERLAST

• Het bestaande camerasysteem versterken door nieuwe camera's te plaatsen in de openbare ruimte en slimme camera's te gebruiken met artificiële intelligentie, voor zover mogelijk binnen het wetgevend kader.

• Het systeem van gemeentelijke administratieve sancties (GAS) versterken, zodat bepaalde soorten overlast meteen kunnen worden bestraft, met name door middel van boetes.

• De gezamenlijke patrouilles van de politie en de netheidsdiensten opvoeren om tagging, sluikstorten en andere overlast tegen te gaan.

© Photo by E. Dannhier

• De proactieve aanpak versterken tegen nachtlawaai door middel van een aantal gecoördineerde acties. Het toezicht versterken in geluidsgevoelige gebieden door de politieaanwezigheid 's nachts op te voeren. De coördinatie verbeteren met de omwonenden, handelaars en verenigingen om bronnen van lawaai snel te identificeren en doeltreffend in te grijpen. Het publiek bewustmaken van de gevolgen van lawaai en de bemiddeling tussen buren aanmoedigen. Tot slot systematisch ontradende sancties toepassen bij recidive om de eerbiediging van de openbare orde te garanderen.

• Verlenging van het bijzonder reglement dat de consumptie van alcohol in het stadscentrum verbiedt, om overlast en verstoring van de openbare orde tegen te gaan. Deze maatregel is bedoeld om overlast in verband met alcohol te beperken, vooral in drukke zones. Daarnaast zullen de controles op het terrein worden opgevoerd in samenwerking met de politie om ervoor te zorgen dat het verbod effectief wordt gehandhaafd. Ter ondersteuning van dit initiatief komen er bewustmakingscampagnes om het publiek te informeren over de redenen voor het verbod en de gevolgen van een overtreding ervan. Tot slot zal een regelmatige evaluatie van de impact van deze maatregel het mogelijk maken om de maatregel af te stemmen op zijn doeltreffendheid, en de negatieve gevolgen voor het lokale sociale leven en de handelaars te beperken.

EEN STAD MET VEILIGE EN VREDIGE OPENBARE RUIMTES (DAKLOZEN, BEDELAARS, SEKSWERKERS, STRAATRACERS, …)

Door de evolutie van de stedelijke omgeving moeten we ons dienstenaanbod blijven aanpassen.

• Een preventief stadsplan opstellen voor dakloosheid en bedelarij. Het plan moet gebaseerd zijn op een totaalbenadering, met preventieve maatregelen, huisvesting en ondersteunende oplossingen, en een nauwe samenwerking tussen de sociale diensten, de overheden en het maatschappelijk middenveld. Door een combinatie van preventie, re-integratie en solidariteit kan de gemeente deze verschijnselen effectief verminderen en de levenskwaliteit van de betrokkenen verbeteren.

• De EMUT-patrouilles (Equipes Mobiles d'Urgence - Mobiele Urgentie-teams) voortzetten. De mobiele urgentieteams bestaan uit zorgverstrekkers van het UVC Brugmann, het UMC Sint-Pieter, het EMC en Tandemplus. Deze teams bieden hulp bij interventies waarbij een persoon vermoedelijk een geestelijke stoornis heeft, maar niet voldoet aan de voorwaarden voor internering of de Nixon-procedure (de politie neemt contact op met de dienstdoende magistraat en het is de dienstdoende psychiater die bepaalt of de persoon in kwestie via de Nixon-procedure gedwongen opgenomen moet worden in een psychiatrische eenheid), waardoor opsluiting in een cel geen optie is.

• Personen die bedelen systematisch doorverwijzen – als de situatie dat mogelijk maakt – naar verenigingen die actief zijn op dat gebied, en het Herscham-team van de politie versterken (gespecialiseerde dienst binnen de politiezone die daklozen helpt).

• Rekening houdend met Europese (HvJ-EU) en nationale (RvS) jurisprudentie onderzoeken om bedelen te verbieden op de terrassen van horecazaken, in de buurt van scholen, geldautomaten en banken, bij verstoring van de openbare orde en/of de rust. De haalbaarheid onderzoeken van een verbod op vormen van bedelarij die de doorgang of het verkeer belemmeren tijdens weekmarkten en specifieke evenementen.

• Aan het gewest vragen om de acties tegen prostitutie te coördineren, de opening van een Villa Tinto in het gewest te bestuderen en krachtig op te treden tegen straatprostitutie.

• **Zo streng mogelijk optreden tegen straatracers:**

- De politieaanwezigheid vergroten in risicogebieden om straatraces te ontmoedigen, vooral op kritieke momenten.
- Het aantal handhavingsacties en inbeslagnames van voertuigen door de politie opvoeren om straatraces tegen te gaan.
- De verkeersveiligheid verbeteren: in woonwijken en in de straten die het meest voor races worden gebruikt flitscamera's (preventief en repressief), wegversmallingen en wegkussens aanbrengen.
- Geluidsradars gebruiken zodra de wetgeving dat toelaat om lawaaierige voertuigen die betrokken zijn bij straatraces automatisch op te sporen en te bestraffen.
- Jongeren bewustmaken van de gevaren van straatraces: hen informeren over de gevaren, de juridische gevolgen en de alternatieven.
- Nauw samenwerken met de buurgemeenten en het gewest om handhavingsacties te coördineren, informatie te delen en te voorkomen dat racers van de ene zone naar de andere verhuizen.
- Installatie van een radar op het Heizelplateau.
- Alle samenscholingen van voertuigen zonder toelating verbieden om het fenomeen van straatraces op het Heizelplateau te bestrijden.
- De mobiliteitsmaatregelen voortzetten die het mogelijk maken om het fenomeen van straatraces aan te pakken, in overleg met de partners van de Heizel, met name door de mogelijkheid te onderzoeken om een woonerf te creëren en de Eeuwfeestlaan deels tot voetgangersstraat om te vormen.
- De mogelijkheid onderzoeken om in samenwerking met het parket de auto's die in overtreding zijn te neutraliseren (inbeslagname, verkopen en eventueel vernietigen).

BESTRIJDING VAN INTIMIDATIE EN SEKSUEEL EN FAMILIAAL GEWELD

De politie speelt een fundamentele en essentiële rol in de bestrijding van geweld tegen vrouwen en lgbtqia+-personen. Toch nemen veel slachtoffers van intimidatie in de openbare ruimte of partnergeweld geen contact op met de politie. We willen de bevolking aanmoedigen om aangifte te doen en de mogelijkheid uitbreiden om dat veilig en van thuis uit te doen, om zoveel mogelijk slachtoffers te stimuleren hiervan gebruik te maken, zeker vrouwen die niet naar de politie durven te stappen om aangifte te doen tegen een gewelddadige partner.

De vier centrale politiekantoren die 24/7 open zijn, beschikken over gespecialiseerde medewerkers **om slachtoffers van familiaal geweld en hun kinderen op te vangen.**

Hiertoe zullen we het volgende doen:

• De opleiding en bewustmaking van het politiepersoneel inzake straatintimidatie en geweld tegen vrouwen en lgbtqia+-personen versterken en, in overleg met het parket van Brussel, op dat vlak specifieke proactieve maatregelen nemen.

• Een specifieke training over familiaal geweld uitwerken en geven aan al onze operationele medewerkers op het terrein, om op professionele, humane en optimale manier met dergelijke situaties te kunnen omgaan.

• De ontwikkeling van onze EVA-cel blijven ondersteunen.

• Zorgen voor collectief gebruik van de openbare ruimte om de ontwikkeling van een open, tolerante en inclusieve samenleving te bevorderen, door burgers bewust te maken van deze kwestie.

© Photo by E. Danhier

• Alle toekomstige inrichtingen in de stad onderzoeken vanuit het perspectief van veiligheid voor vrouwen, om een inclusieve en veilige openbare omgeving te creëren. Om dat doel te bereiken, zullen we concreet:

- een systematische analyse uitvoeren bij elk ontwikkelingsproject om potentiële risico's en de preventieve maatregelen te identificeren, zoals het verbeteren van de straatverlichting, het vergroten van de zichtbaarheid in risicogebieden en het creëren van open, druk bezochte openbare ruimten,
- stedenbouwkundige principes toepassen om de toegankelijkheid en zichtbaarheid te bevorderen, geïsoleerde zones te beperken en nachtelijke verplaatsingen te vereenvoudigen dankzij goed verlichte en veilige infrastructuur,
- regelmatig overleggen met vrouwen, lokale verenigingen en veiligheidsexperts om feedback te verzamelen en faciliteiten aan te passen aan de specifieke behoeften van vrouwen.

• Bewoners bewustmaken inzake cyberpesten en phishing door middel van communicatiecampagnes, bijeenkomsten met buurtverantwoordelijken en inwoners, …

CONTACTEN MET JONGEREN EN SENIOREN VERSTERKEN, DIVERSITEIT RESPECTEREN EN BEVORDEREN

Het is belangrijk om alle burgers dezelfde kwaliteitsservice te bieden, ongeacht hun geslacht, leeftijd, herkomst, seksuele geaardheid, religieuze en/of filosofische overtuiging, net zoals het belangrijk is dat iedereen de medewerkers en de autoriteit van de politie respecteert. We willen van ons politiekorps een organisatie maken waar geen plaats is voor uitsluiting, discriminatie en ongelijkheid, zoals dat overal zo moet zijn.

Hiertoe zullen we het volgende doen:

• De dialoog tussen jongeren en de politie versterken door regelmatige uitwisselingen in scholen en sportcentra. Jeugdgerelateerde projecten versterken (PolBru Cadets, Focus Ecoles, schoolsponsoring, stage als burger of student, schoolbezoeken, …).

• Specifiek beleid voeren voor senioren: gerichte informatiecampagnes. Twee specifieke contactpersonen ('Senior Flik') zijn steeds telefonisch of per e-mail bereikbaar. We organiseren info- en bewustmakingsnamiddagen in samenwerking met de gemeenten om senioren gerust te stellen en te beschermen.

• De strijd tegen discriminatie en aanvallen op de lgbtqia+-gemeenschap voortzetten. We blijven de onthaal- en buitendienstmedewerkers trainen en bewustmaken, en verbinden ons ertoe alle nodige maatregelen te nemen om de veiligheid en het welzijn van deze personen te garanderen.

• Een zonaal diversiteitsactieplan opstellen, omdat we willen dat ons politiekorps meer openstaat voor en respect heeft voor elke vorm van diversiteit, ten behoeve van de burgers, maar ook van de huidige en toekomstige medewerkers.

• Zich benadeelde of burgerlijke partij stellen om geweld tegen politieagenten, hulpdiensten en gemeenteambtenaren te bestrijden.

• Investeren in nieuwe technologieën en de inzet verzekeren van bodycams op lange termijn in heel de zone door op verzoek collectieve apparatuur ter beschikking te stellen van de agenten. De installatie van dashcams in de politievoertuigen bestuderen om de doeltreffendheid ervan te beoordelen.

BETOGINGEN: *DE NEW WAY OF PROTESTING*

Brussel is de plek bij uitstek voor publieke meningsuiting. Elk jaar leidt de Brusselse politie meer dan 1000 betogingen in goede banen op basis van het concept Genegotieerd Beheer van de Openbare ruimte (GBOR).
Die benadering wordt echter bemoeilijkt doordat er steeds vaker geen organisator en/of structuur bestaat aan de basis en er op sociale media wordt opgeroepen om op straat te komen.

Hiertoe zullen we het volgende doen:

• De laatste hand leggen aan een totaalaanpak voor de New Way Of Protesting (NWOP), die de tactische benadering verbetert en de dialoog versterkt tussen de politie en de betogers dankzij communication teams gespecialiseerd in het bespreken en ontmijnen van conflicten, of de creatie van gerechtelijke taskforces die onruststokers identificeren. Die benadering zal gepaard gaan met een gedetailleerde methodologie inzake de strategische inzet op het terrein, methoden voor bewijsverzameling door de gerechtelijke taskforce, verbeterde uitrusting en passende opleiding, evenals coördinatie en synergie tussen de diensten. Er zal ook rekening worden gehouden met de onvoorspelbare evolutie van de tactieken van de demonstranten, het gebruik van geavanceerde technologieën (drones, bodycams, voorspellende analysesoftware, …) en initiatieven om te anticiperen op onrust voordat die ontstaat, zoals sociale media-analyse en strategisch toezicht.

• Het Verzamelcentrum voor Aangehouden Personen (VCAP) professionaliseren en nieuwe samenwerkingsmogelijkheden onderzoeken voor de aanwezigheid van een arts op de site van de zonale wacht tijdens de meest kritieke overdrachten, bij wijze van proefproject. Het doel van deze innovatieve aanpak bestaat erin om extra medische risico's zo doeltreffend mogelijk te beheren, in situ, en de gevolgen voor de werking van de betrokken diensten te beperken, in het bijzonder door de hulpdiensten te ontlasten. Het plan moet ook de opleiding van de VCAP-medewerkers en ordehandhavers versterken om tekenen van medische problemen te herkennen en adequaat te reageren in afwachting van de komst van een arts. De noodprotocollen evalueren voor dringende medische urgenties, zodat een snelle interventie gegarandeerd is, zelfs buiten de uren dat de arts aanwezig is. Tevens een continue evaluatie toevoegen van het proefproject om de doeltreffendheid te meten op het beheren van medische risico's en het verlagen van de druk op hulpdiensten, zodat eventuele aanpassingen kunnen worden bepaald en het project eventueel kan worden uitgebreid.

© Photo by E Danhier

9

OPENBARE NETHEID

© Photo by E. Danhier

Het is de taak van de gemeentelijke overheid om de openbare ruimte te onderhouden, en parken, pleinen en straten schoon te maken. De uitdaging is om ervoor te zorgen dat gebruikers, zowel bewoners als bezoekers, kunnen genieten van een mooie, schone, aangename en milieuvriendelijke omgeving.

Om dit te bereiken, zullen we de volgende acties uitvoeren: het schoonmaken van de straten opvoeren, systematisch en strenger optreden tegen onburgerlijk gedrag, de bewoners van jongs af aan sensibiliseren via scholen, jeugdcentra, …

Onburgerlijk gedrag zoals sluikstorten, zwerfvuil achterlaten, sigarettenpeuken op de grond gooien, tags en graffiti spuiten …, doen afbreuk aan de leefomgeving. Dit gedrag zal dus streng worden bestraft (opvoering van controles, ontradende sancties). Dit maakt deel uit van een alomvattende aanpak waarbij ook de netheidsteams worden versterkt en het materiaal wordt gemoderniseerd om de efficiëntie te verbeteren.

Netheid kan een bron van trots worden en een gevoel van verbondenheid met de stad. Door bewoners te betrekken bij participatieve initiatieven, zoals opruimdagen voor burgers, en door ieders inspanningen te waarderen, versterkt de Stad het respect voor de openbare ruimte en de band tussen burgers en hun omgeving. Met deze initiatieven, in combinatie met positieve communicatie en erkenning van de rol van de netheidsmedewerkers, zullen we ons gezamenlijk inzetten voor een schone en gastvrije omgeving.

De stad schoon houden zal een collectieve inspanning zijn, die de inzet van alle burgers vraagt en gebaseerd is op waardering en respect voor het werk dat door onze medewerkers wordt uitgevoerd.

MEER SCHOONMAKEN

• Meer netheidsmedewerkers inzetten in wijken en groene ruimten waar de nood het grootst is.

• Schoonmaakmateriaal moderniseren en verbeteren voor een optimaal onderhoud.

• Het stadscentrum (UNESCO-zone) en regelmatig vervuilde locaties systematisch schoonmaken met water.

• Tags en graffiti voorkomen door hiervoor specifieke plekken beschikbaar te stellen. We zien er ook op toe dat graffiti binnen 48 uur na melding wordt verwijderd.

• In overleg met de wijkcomités en bewoners openbare vuilnisbakken plaatsen met een oplossing voor sigarettenpeuken en voorrang geven aan modellen die sorteren mogelijk maken.

• De schoonmaak van openbare ruimten tijdens grote evenementen opvoeren door organisatoren te verplichten de verantwoordelijkheid hiervoor op zich te nemen.

• Geleidelijk een systeem van ondergrondse containers (24 uur op 24 toegankelijk) uitrollen in alle wijken.

- Hierbij voorrang geven aan containers voor voedselafval/compost, gezien de geuroverlast en het ongedierte dat ze aantrekken.
- Op termijn zullen deze containers worden gebruikt om restafval, papier/karton en plastic in te zamelen.
- Sensoren geven aan wanneer de container vol is. De ophaalfrequentie wordt aangepast aan de behoeften van de betreffende wijk, evenals de concentratie van de containers.
- De ophaling kan 's nachts plaatsvinden of buiten de piekuren in winkelgebieden of schoolbuurten.

• De installatie van ondergrondse containers opleggen in alle nieuwe grote particuliere of openbare bouwwerken in de stad.

• Snelle interventieteams behouden om sluikstort aan te pakken. Het melden door bewoners en de reactietijd van medewerkers op het terrein zijn essentieel voor een effectieve aanpak. Dit zal helpen om de omgeving schoon te houden en om recidive te ontmoedigen door een zichtbare en actieve aanwezigheid.

• Systematisch containers voor gebruikte olie naast elke glasbol plaatsen.

• De samenwerking tussen de overheid en de horeca versterken om de 'gastvrije toiletten' van horecazaken voor iedereen toegankelijk te maken. Deelnemende zaken krijgen een jaarlijkse vergoeding en worden vermeld in alle toeristische publicaties van de Stad.

• Ook zorgen voor zelfreinigende openbare toiletten, vooral in drukbezochte wijken.

• Een specifiek beleid opzetten om de straten vrij te maken van gebroken glas, dat toeneemt in de openbare ruimte.

• Het aantal ophaaldiensten voor grofvuil in de wijken verhogen.

DE STRIJD TEGEN EN SANCTIES VOOR ONBURGERLIJK GEDRAG OPVOEREN

Wanneer preventie en bewustmaking niet volstaan om gedrag te beletten dat schadelijk is voor de netheid van de openbare ruimte, moet er streng worden opgetreden tegen overtreders en moeten er geldboetes worden opgelegd.

• Structurele samenwerking opzetten met de politie, via gezamenlijke initiatieven van politie en netheidsteams, aangezien de netheidsmedewerkers niet bevoegd zijn om mensen te vragen hun identiteitskaart voor te leggen.

• De haalbaarheid bestuderen om - met de politie - een milieupolitiedienst op te zetten.

• De onmiddellijke heffing van een belasting invoeren bij overtredingen op het gebied van openbare netheid.

• Het aantal mobiele camera's verhogen om sluikstorten en geluidsoverlast (motorfietsen en auto's) te bestraffen.

• Drones en artificiële intelligentie (AI) gebruiken om onburgerlijk gedrag te bestrijden, met inachtneming van de privacy en het wettelijk kader voor het gebruik ervan.

• Om veiligheidsredenen en in samenwerking met de politie het gebruik van camera's met artificiële intelligentie uitwerken om strafbaar gedrag, zoals sluikstorten, te detecteren en de daders op te sporen om ze gemakkelijker te kunnen identificeren en strenge sancties te kunnen opleggen.

• Alle beschikbare wettelijke middelen aanwenden om eigenaars van toeristische accommodaties voor korte duur of studentenaccommodaties te straffen wanneer er inbreuken op de netheid worden vastgesteld, om eigenaars bewust te maken van de gevolgen van het gedrag van hun kortetermijnhuurders.

• De controles opvoeren om te voorkomen dat bepaalde pendelaars hun huisvuil of grofvuil dumpen.

• Voorstellen om een financiële boete om te zetten in werkuren bij de netheidsdiensten, met een mechanisme om de effectieve uitvoering van deze sanctie op te volgen.

• De taakstraf systematiseren, in samenwerking met Bravvo en het OCMW, met name met betrekking tot netheid als de dader onvoldoende middelen heeft.

• De mogelijkheid bestuderen om het bedrag van de boetes voor onburgerlijk gedrag te verhogen door er de directe kosten voor de schoonmaak in op te nemen, en de inning van die boetes op te voeren.

EEN EFFICIËNTE EN VERBETERDE OPENBARE DIENST

Maar al te vaak worden de administratieve grenzen van een gemeente gezien als ondoordringbare muren. We moeten deze onzichtbare grenzen op het terrein overstijgen. Om dit te doen, is het essentieel om het beheer van de openbare netheid te harmoniseren, zowel vanuit operationeel oogpunt als vanuit het oogpunt van de salarissen.

• Kwantificeerbare doelen stellen voor het personeel dat verantwoordelijk is voor netheid en hen tot 'netheid- en verfraaiingsmedewerkers' maken van onze Stad.

• Gewestelijke tekortkomingen op het gebied van wegenonderhoud compenseren door zelf de meest problematische wegen op te knappen, op voorwaarde dat er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.

• Systematisch een openbare vuilnisbak plaatsen bij elke nieuwe bus-/tramhalte die door de Brusselse vervoersmaatschappij wordt gemeld.

• Ad hoc-infrastructuur (kleedkamers, toiletten, …) opzetten om vrouwen aan te moedigen te kiezen voor beroepen in de sector van het schoonmaken en onderhouden van wegen en deze jobs aantrekkelijker maken.

• Hoofdzakelijk slimme vuilnisbakken plaatsen die afval samenpersen en aangeven wanneer ze vol zijn.

• Een community manager aanwerven die in staat is om te antwoorden op alle vragen over openbare netheid op sociale media. Hij of zij is verantwoordelijk voor het behandelen van klachten, het verstrekken van informatie over de follow-up door de dienst Openbare Netheid en het informeren van burgers over de diensten die voor hen beschikbaar zijn, zodat alle Brusselaars snel en volledig worden geïnformeerd.

• De mobiele containerdienst verschillende keren per jaar behouden zodat bewoners er hun grof huisvuil kunnen achterlaten en er een sociale speler (zoals een kringloopwinkel) bij betrekken.

AANGEPASTE SERVICE VOOR HANDELSZAKEN

Een lokale overheid zoals de Stad Brussel moet zich kunnen aanpassen aan de behoeften van de handelszaken die haar wijken levendig houden.

• Het schoonmaken van winkelgebieden en drukbezochte zones opvoeren.

• In elke handelskern (Stalingrad, Marie-Christine, De Wand, Zuidstraat, Munt, Sint-Jacobswijk, Louiza, Nieuwstraat, …) op regelmatige afstanden ondergrondse containers plaatsen. Deze containers zullen alleen toegankelijk zijn voor handelaars via een pasjessysteem en na verloop van tijd ook voor bewoners. Afvalverwijdering wordt uitgevoerd onder contract. Dit vermijdt vuilniszakken op de trottoirs en moedigt het sorteren van afval aan.

• Voorstellen om de ophaalcontracten voor handelaars in dezelfde buurt te bundelen om hen lagere ophaalprijzen te garanderen en de ophaaldagen op elkaar afstemmen.

• In samenwerking met de schepen van Economische Zaken, detailhandelaars aanmoedigen om het afval van hun bedrijf te verminderen en hen helpen om het te beheren op een manier die zowel de stad als hun bedrijf ten goede komt.

© Photo by Adobe Stock

• Het afval van de markt op het Vossenplein beheren. Samen met de schepen van Economische Zaken een partnerschap aangaan met een recyclagecentrum voor grofvuil van de rommelmarkt en een afvalterugnamecontract afsluiten met alle standhouders.

• Een regelmatigere schoonmaak van de winkelstraten organiseren, eerder op de dag, zodat elke handelszaak in de best mogelijke omstandigheden kan openen.

• De implementatie van het verbod op plastic zakken verderzetten en controleren.

BEWUSTMAKING EN PREVENTIE

Het is essentieel om in een vroeg stadium in te grijpen om onburgerlijk gedrag op het gebied van openbare netheid te voorkomen. Bewustmaking van bewoners en gebruikers van de stad speelt een cruciale rol, net zoals het invoeren van oplossingen om de productie van afval bij de bron te verminderen. Door onderwijs, burgerparticipatie en preventieve maatregelen te combineren, kunnen we streven naar een schonere en duurzamere stedelijke omgeving.

• Het preventiebeleid intensiveren, in het bijzonder in samenwerking met Bravvo, door te herinneren aan de noodzaak om de omgeving te respecteren en door duidelijk de beschikbare sancties aan te geven. De sanctie moet bekend zijn, want er zal een strenge handhaving worden toegepast in samenwerking met de politiediensten. Het college zal hiertoe het budget voor sensibiliseringscampagnes verhogen om mensen bewust te maken van burgerzin en respect voor de openbare ruimte.

• Jongeren bewust maken van de noodzaak om de natuur en de openbare netheid te respecteren aan de hand van voorlichtingscampagnes op alle scholen en opruimacties rond de school. Scholen bijvoorbeeld aanmoedigen om stedelijke moestuinen aan te leggen of om met dieren te werken, in het bijzonder die van de Boerderij van het Maximiliaanpark.

• Jong geleerd is oud gedaan. Als de goede gewoontes vroeg in de kindertijd worden aangeleerd, is de kans groot dat ze een leven lang worden volgehouden. Daarom moet het aantal netheidsactiviteiten voor scholen in de stad nog verder worden verhoogd.

• Burgerverenigingen en wijkcomités die samenwerkingsprojecten opzetten en/of opruimacties en inzamelingen organiseren met openbare diensten en burgers, stimuleren en er actief mee samenwerken. Daarnaast zal de Stad actief burgerprojecten aanmoedigen om de netheid te verbeteren, meer bepaald door een label 'schone en mooie straat' te creëren en door samen te werken met straatartiesten om respect voor de openbare ruimte te bevorderen.

• Concrete oplossingen bieden om het afval van bewoners te verminderen, zoals het opzetten van collectieve compostprojecten of opleidingen rond het maken van huishoudelijke producten en afvalrecyclage.

• Nieuwe inwoners die zich inschrijven in de stad informeren over de geldende regels rond openbare netheid. Deze informatie moet beschikbaar (en toegankelijk) zijn in de 10 meest gebruikte talen in de stad.

• Regelmatig Repair Cafés organiseren in samenwerking met CYCLUP en het OCMW.

• Regelmatig bijeenkomsten in verschillende wijken organiseren met de bewoners om samen te spreken over en te werken aan een betere netheid in de wijk.

• Opruimacties met burgers organiseren. Hoewel deze acties niet bedoeld zijn om onze straten structureel schoon te maken, maken ze de deelnemers wel bewust van dit probleem en van de noodzaak om de openbare ruimte te onderhouden.

ONGEDIERTE UITROEIEN

• Een alomvattend rattenbestrijdingsplan voor het hele grondgebied lanceren.

• Een actieplan uitvoeren om de verspreiding van bedwantsen tegen te gaan.

• De verspreiding van duiven in alle wijken van de stad Brussel tegengaan.

10

STADSONTWIKKELING

De stad Brussel is voortdurend in ontwikkeling en staat, net als andere steden, voor uitdagingen die een doordachte en vastberaden aanpak vereisen. Met een duidelijke visie op stadsplanning willen we anticiperen op nieuwe evoluties en de uitdagingen van klimaatverandering.

Stedelijke ontwikkeling draait om het proces van planning en inrichting van stedelijke gebieden. Dit omvat zowel bebouwde als onbebouwde zones, en heeft als doel stedelijke gebieden leefbaarder en functioneler te maken. Een heldere visie en een langetermijnstrategie zijn hierbij van groot belang om te bouwen aan een leefbare, inclusieve en dynamische stad die inspeelt op de behoeften en wensen van haar inwoners. Dat betekent een stad waar Brusselaars toegang hebben tot betaalbare en kwaliteitsvolle woningen, waar aangename en uitnodigende openbare ruimtes hun leven verrijken, en waar onze lokale economie volledig tot bloei kan komen.

Tegelijkertijd is het cruciaal om onze schaarse en kwalitatieve groene ruimtes te beschermen. We kiezen voor een innovatieve stedelijke ontwikkeling die deze waardevolle groene ruimtes behoudt en versterkt. Via verschillende aspecten van stedelijke ontwikkeling kunnen we op meerdere fronten aan deze doelen werken.

Daarnaast willen we de eigenheid en identiteit van elke Brusselse wijk behouden en versterken. Van noord tot zuid en van oost tot west: elke wijk heeft haar eigen karakter, geschiedenis en erfgoed, die we in de kijker willen zetten.

VERGUNNINGEN

De Stad Brussel behandelt jaarlijks om en bij de 700 vergunningen, organiseert wekelijks overlegcommissies en projectvergaderingen, en legt haar eigen accenten in het vergunningsbeleid aan de hand van de zogenaamde aanbevelingen. Binnen elke vergunningsaanvraag stellen we de kwaliteit en de diversiteit van het woningaanbod steevast voorop.

• Een centraal aanspreekpunt oprichten als contact voor burgers die informatie willen verkrijgen over stedenbouwkundige en technische aspecten bij het ontwikkelen van een project (renovatie, nieuwbouw, bestemming en vastgoedontwikkeling). Het opstellen en indienen van een vergunningsaanvraag is immers een complexe taak waarbij rekening moet worden gehouden met tal van verschillende regelgeving. Niet iedereen heeft toegang tot de nodige documenten en regelgevende kaders.

• Het belang benadrukken van het organiseren van projectvergaderingen om de vergunningsprocedure te vergemakkelijken. Een projectvergadering heeft als doel de grote lijnen van een project te bespreken, zonder vooruit te lopen op de beslissing van de vergunningverlenende instantie binnen de vergunningsprocedure.

• Voortdurende opleiding van de medewerkers van het departement, zowel op technisch vlak als op het gebied van communicatie.

• Pleiten bij het gewest voor de organisatie van hybride vergaderingen (zowel fysiek als via online) van overlegcommissies.

• De termijnen verbeteren voor het afleveren van stedenbouwkundige vergunningen en inlichtingen, met name via digitalisering.

• De kwaliteit van woningen en de diversiteit van het woningaanbod garanderen.

• Blijvend beantwoorden aan de evoluties op de vastgoedmarkt door duidelijke aanbevelingen op te stellen (coliving, studentenkamers, enz.), zodat Brussel een dynamische stad blijft, waar toegang tot kwalitatieve en betaalbare woningen een prioriteit is.

• Samenwerken met het gewest bij de opstelling van de nieuwe Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening (GSV) en de herziening van het Brussels Wetboek voor Ruimtelijke Ordening (BWRO) om de specifieke kenmerken en uitdagingen van de stad Brussel te kunnen integreren.

• De reconversie van leegstaande kantoorruimtes naar nieuwe woningen ondersteunen in samenwerking met vastgoedontwikkelaars en private investeerders, en procedures invoeren om deze herbestemming te stimuleren, met respect voor de milieuvereisten.

AANPAK VAN ILLEGALE TOERISTISCHE VERBLIJVEN: EEN EERLIJKE EN EVENWICHTIGE REGULERING VAN DE SECTOR

Uit verschillende studies (ULB, VUB) blijkt dat Airbnb bijdraagt aan de stijging van huurprijzen in bepaalde wijken van de stad. In het licht van de exponentiële toename van illegale toeristische verblijven, is het daarom van essentieel belang om betaalbare woningen te garanderen.

Om dit te bereiken zal de Stad zich specifiek richten op grote eigenaars van illegale toeristische verblijven. Daarnaast zet de Stad zich in om een voortrekkersrol te spelen bij de toepassing van de Europese wetgeving op dit gebied. De Stad zal haar samenwerking met de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de sector voortzetten om een eerlijk regelgevend kader te garanderen voor de toekenning van vergunningen voor kortetermijnverhuur.

De regulering van de markt voor toeristische verblijven wordt verdergezet door:

- Het versterken van de controles door het departement Stadsontwikkeling om illegale verblijven op te sporen.
- Het ontwikkelen van een partnerschap met de sector voor kortetermijnverhuur en het opzetten van proefprojecten die de activiteit op een harmonieuze manier integreren in onze stedelijke omgeving (zoals slimme geluidsmeters en labels – bijv. afvalbeheer met een ophaalkalender, sortering, enz.).

AANPAK VAN STEDENBOUWKUNDIGE OVERTREDINGEN EN HUISJESMELKERS

• De strijd tegen huisjesmelkers intensiveren door gerichte controles uit te voeren op gebouwen rondom recent heringerichte openbare ruimtes, om ervoor te zorgen dat aan de normen voor wonen en veiligheid wordt voldaan. Dit omvat ook het versterken van de dienst Controle van het departement zodat een grondige opvolging gegarandeerd kan worden. Kwetsbare huurders moeten beter worden begeleid en duidelijke informatie krijgen om misbruik te melden.

• De opvolging, controle en belasting van leegstaande panden versterken door een strengere progressieve belasting in te voeren die nalatige eigenaars ontmoedigt. De inkomsten uit deze belasting zullen worden gebruikt om de dienst Controle te versterken.

• De diensten Belastingen en Controle nauw laten samenwerken door regelmatig gegevens en informatie uit te wisselen. Deze samenwerking maakt een globale en gecoördineerde aanpak mogelijk, waarbij zowel leegstand als onbewoonbaarheid worden aangepakt.

• Nauw samenwerken met Brussel Huisvesting voor het in kaart brengen en vervolgen van leegstaande panden (gewestelijke belasting).

• Leegstand bestrijden door tijdelijke bezettingen van leegstaande panden te faciliteren voor sociale, gemeenschaps- en tijdelijke herhuisvestingsprojecten (noodwoningen, solidariteitsruimtes, enz.). Dit voorkomt degradatie van de panden en garandeert hun onderhoud.

• Indien nodig en als laatste redmiddel kan het Recht van Openbaar Beheer toegepast worden op leegstaande panden.

• De plaatsing van satellietschotels op gevels aanpakken om de visuele harmonie van onze wijken te behouden, onder andere door ze te belasten.

PLANNING EN ONTWIKKELING

• Het nieuwe Gemeentelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling opvolgen en monitoren en nieuwe stadsprojecten in de zeven prioritaire interventiezones lanceren.

• Voortzetting en integratie van het instrument 'De Stad op tien minuten' in de stadsplanning en -ontwikkeling.

• Finaliseren en de implementatie bestuderen van het masterplan Korte Groenweg met als doel:

  - Het behoud van het landschap door de groene en blauwe netwerken te versterken en de bestaande landbouwzone als ruggengraat van de toekomstige wijkontwikkeling te behouden. Doel is het natuurlijke karakter van NOH (Neder-Over-Heembeek) te beschermen en te versterken, inclusief de ontwikkeling van een stadsbos, uitbreiding van groene zones, behoud van landbouwgronden en volkstuinen, en de aanleg van nieuwe wandelpaden in parken.
  - Het creëren van een functionele mix om een veerkrachtige wijk te ontwikkelen via een doordacht programma met sport- en recreatieve voorzieningen, een variëteit aan sociale woningtypes die goed geïntegreerd zijn in het bestaande woonlandschap, en het behouden van economische functies langs de Vilvoordsesteenweg.
  - Verbinden van het kanaal met het centrum van Neder-Over-Heembeek. Dit omvat verbeterde toegankelijkheid en leesbaarheid van het gebied voor verschillende vervoersmodi via een fijnmazig netwerk van wegen en paden, en het aanpakken van parkeernoden.

• Aanleggen van buurtwegen en paden in Haren als fiets- en wandelroutes, met bijzondere aandacht voor het landelijke karakter van boomgaarden en volkstuinen.

• Een nieuwe multifunctionele kern creëren in Neder-Over-Heembeek op de Solvay-site, met de ontwikkeling van innovatieve bedrijven, openbare voorzieningen, ecowoningen en buurtwinkels.

• Vereenvoudigen van de administratie door verouderde en irrelevante BBP's (Bijzondere Bestemmingsplannen) af te schaffen.

• Opstellen en implementeren van een BBP voor de UNESCO-zone om het historische erfgoed beter te beschermen.

• Samenwerken met het gewest aan de realisatie van een Brussels kadaster van de ondergrond om locaties te identificeren die geschikt zijn voor ondergrondse activiteiten zoals parkings, stedelijke landbouw, culturele ruimtes, geothermie, riothermie, regenwaterbekkens, boomaanplantingen, ondergrondse containers, enz.

• Nieuwe feestlocaties creëren in de kanaalzone, een minder dicht bewoond gebied, om het Brusselse nachtleven te stimuleren, terwijl geluidsoverlast wordt beperkt.

• Toezien op het respect voor het historische erfgoed en het behoud van opmerkelijke stadsperspectieven waarborgen door een harmonieuze integratie van nieuwe projecten.

• Architecturale kwaliteit garanderen door gebouwen harmonieus in de wijk te integreren, in te spelen op de lokale behoeften en rekening te houden met perspectieven en vervoersknooppunten. Ongewenste effecten (wind, schaduw, enz.) onderzoeken en compensaties voorzien in de vorm van voorzieningen, mobiliteitsinfrastructuur en groene ruimtes, vooral bij grote gebouwen. De vergroening en ontpitting van binnenhuizenblokken aanmoedigen.

STADSVERNIEUWING

• Versnellen van de heropleving van kwetsbare wijken.

• Bestendigen van acties uitgevoerd in het kader van duurzame wijkcontracten (schoolcontract, wijkcontract, stadsvernieuwingscontract).

• In samenwerking met Brussel Participatie de nodige personeels-en materiële middelen toewijzen om het participatieve werk van wijkcommissies voort te zetten na afloop van de wijkcontracten, ter versterking van burgerbetrokkenheid en lokaal dialoog.

• Pleiten voor een herziening van de Zone voor Stedelijke Revitalisatie om wijkcontracten uit te breiden naar nieuwe gebieden en gemeentelijke alternatieven creëren voor wijken die niet zijn opgenomen, zoals Noord-Laken, Neder-Over-Heembeek en Haren.

© Photo by: E. Danhier

• Ervoor zorgen dat de rehabilitatie van wijken niet leidt tot het vertrek van bewoners, maar juist sociale mix bevordert ten voordele van iedereen.

• Uitvoeren van programma's voor stadsvernieuwing, waarvoor de Stad meer dan 150 miljoen euro aan subsidies en cofinanciering heeft verkregen om de meest kwetsbare wijken te renoveren via:

  • Vier stadsvernieuwingscontracten (Ninoofsepoort, Helihaven/Antwerpen, omgeving Zuidstation, Stephenson-Koningin)
  • Drie duurzame wijkcontracten (Marollen, Helihaven/Antwerpen, Versailles)
  • Drie schoolcontracten (Drootbeek, Demot-Couvreur, Rive Gauche)
  • As- en huizenblokcontract Krakeel in de Marollen

• Evalueren van het renovatiecontract van Versailles, met aandacht voor groene ruimtes, fietsinfrastructuur, nieuwe voorzieningen en woningen van het OCMW.

• Bijwerken en evalueren van de relevantie van projecten in het renovatieprogramma voor de Helihaven/Antwerpen, met renovatie van het Maximiliaanpark, herontwikkeling van de educatieve boerderij, bouw van nieuwe sociale woningen en het creëren van infrastructuur zoals een sporthub en gemeenschapscentra.

• Ondersteunen van het project groene bruggen in het kader van het stadsvernieuwingscontract Stephenson-Koningin.

STADSONTWIKKELING PER WIJK

Vijfhoek

• Verbeteren van de levenskwaliteit van bewoners in het stadscentrum door een evenwicht te bewaken tussen de verschillende functies van de Vijfhoek.

• Creëren van een netwerk van rustige openbare ruimtes met kwalitatief groen om tegemoet te komen aan de behoeften van bewoners en bezoekers.

• Behouden en uitbreiden van het natuurlijke en historische erfgoed van de Vijfhoek, om zo het gebied veerkrachtiger te maken tegen hitte-eilanden, overstromingen en luchtvervuiling.

• Verbeteren van de commerciële en toeristische aantrekkelijkheid van de wijk door het lokale aanbod en de commerciële identiteit van elke buurt te ontwikkelen.

Europese wijk

• Transformeren van de wijk naar een multifunctionele en residentiële wijk, waarbij het historisch erfgoed wordt beschermd en gewaardeerd.

• Ondersteuning van de reconversie van kantoren naar woningen, met nadruk op gezinswoningen.

• Activeren van de gelijkvloerse verdiepingen van kantoorgebouwen met diverse functies.

• Aandacht besteden aan het valoriseren van de Europese identiteit van de wijk.

• Aandacht besteden aan de ontwikkeling van het commerciële weefsel.

Kanaalzone

• Ontwikkelen van de eerste energiepositieve wijk door te experimenteren met nauwkeurige monitoring van energieverbruik en -productie, de meest innovatieve bouwtechnieken, uitbreiding van het warmtenetwerk, materialencirculariteit en omkeerbare bouwprogramma's, enz.

• Versterken van de sociale mix door lokale voorzieningen, sportinfrastructuur en buurtwinkels te ontwikkelen die kunnen beantwoorden aan de noden van toekomstige bewoners.

• De heraanleg van de openbare ruimte voortzetten, met name langs het kanaal en nabij scholen, om ze beter toegankelijk te maken voor actieve vervoerswijzen en het bestaande netwerk van open ruimtes in de wijk aan te vullen.

• Binnenhuizenblokken doorlaatbaar en groener maken om de kwaliteit en het comfort van de woningen te verbeteren, en het systematisch toepassen van een geïntegreerd regenwaterbeheer.

• Behoud van de harmonieuze ontwikkeling van productieve activiteiten verzekeren en profiteren van de ligging van de wijk (dichtbij het stadscentrum en het kanaal) om logistieke activiteiten en een stedelijk distributiecentrum te ontwikkelen die geïntegreerd worden in hun stedelijke omgeving.

Hoog-Laken en Mutsaard

• Integreren van de herontwikkeling van de Heizelvlakte in de omliggende historische kernen (Mutsaard, Sint-Lambertusplein, Verregat, enz.), met aandacht voor milieukwaliteit en architectuur.

• Voorzieningen aanvullen door het groene netwerk te verbeteren en de commerciële kern in de wijk Mutsaard te versterken.

• De veerkracht van het stroomgebied van de Molenbeek versterken tegen het verhoogde overstromingsrisico door bestaande groenzones te behouden en te verbeteren en een voorbeeldig beheer van regenwater op te nemen in de ruimtelijke ordening, het bouw- en renovatiebeleid.

Neder-Over-Heembeek

• Het masterplan Korte Groenweg finaliseren en implementeren.

• Een 'Natuurplan van NOH-Mutsaard' lanceren om de natuur in Neder-Over-Heembeek - Mutsaard te beschermen en te herwaarderen.

• Van het kanaal een aangename, schone en groene wandelzone maken in samenwerking met het gewest.

• Nieuwe technologieën implementeren en experimentele productieve activiteiten lanceren om de ecologische transitie van de wijk te bevorderen (slim warmtenet, mesocompostering, bouwtechnieken, enz.).

Haren

• De toegang tot Haren vergemakkelijken door het openbaar vervoer uit te breiden, de metro naar Haren te verlengen en/of de frequentie van de treinen te verhogen, carpooldiensten aan te bieden en de verbindingen voor fietsers en voetgangers te verbeteren.

• De open ruimte van Haren benutten om de panoramische uitzichten te behouden, een nieuwe netwerk van paden en pleinen te ontwikkelen voor mobiliteit en sociale ontmoetingsplekken en groene ruimten die zowel recreatief als bevorderlijk voor ecosystemen zijn.

• Een doordachte verdichting plannen door wijkcentra te ontwikkelen geconcentreerd rond de mobiliteitspolen, voorzien van betaalbare woningen en voorzieningen met een hoog akoestisch comfortniveau.

• Het productieve karakter van Haren ontwikkelen door agrarische en economische activiteiten te behouden en te ontwikkelen.

• De site van Schaarbeek-Vorming omvormen tot een modelwijk voor productiviteit met een klimaatneutrale toekomst.

Louiza

• De Louizalaan versterken en revitaliseren zodat haar opmerkelijk erfgoed benadrukt wordt, het een meer gastvrije en aantrekkelijke ruimte wordt voor bewoners en bezoekers en haar voormalige pracht hersteld wordt.

• De dominantie van de auto verminderen en multimodaliteit bevorderen, door een veiligere en toegankelijkere laan te creëren aan de hand van een voetgangersboulevard.

• Vergroenen door bomen en groenzones toe te voegen om de wijken aangenamer te maken en de impact van stedelijke hitte-eilanden te verminderen.

• Het ondersteunen van de herbestemming van kantoorpanden teneinde meer functionele en sociale diversiteit te creëren, door het aantrekken van lokale winkels en culturele ruimtes op het gelijkvloers en zodoende de wijk te dynamiseren en bezoekers aan te trekken.

• De levenskwaliteit van de bewoners verbeteren door de veiligheid te versterken, geluidsoverlast te verminderen en de laan om te vormen tot een ruimte die uitnodigt en waar men kan ontspannen.

• De binnenhuizenblokken ontharden om de woonkwaliteit te waarborgen.

• Samenwerken met de aangrenzende gemeenten in het zuiden van de stad om te voorzien in de behoeften van de bewoners op het vlak van toegang tot voorzieningen en diensten in de buurt.

• De mobiliteitsstudie van het Ter Kamerenbos voortzetten en afronden.

© Photo by E. Danhier

11 OPENBARE RUIMTE

© Photo by Adobe Stock

De kwaliteit van de openbare ruimte in de stad staat in direct verband met de stedelijke levenskwaliteit. In een dichtbevolkte stad als Brussel is kwalitatieve openbare ruimte van onmiskenbaar belang. Veel Brusselaars hebben geen eigen tuin of buitenruimte, en veel kinderen hebben geen ruimte om te spelen of ravotten. Ze zijn daarom volledig afhankelijk van wat de openbare ruimte hen kan bieden.

Daarnaast speelt de publieke ruimte een cruciale rol in het bestrijden van de negatieve effecten van klimaatverandering. De gemiddelde zomertemperatuur dreigt in Brussel met 4 à 5 graden toe te nemen. Binnen steden is de impact het grootst in dichtbevolkte wijken, en vooral voor kwetsbare of slecht gehuisveste bewoners. Het temperen van deze negatieve impact is in de stad dus van essentieel belang en bij uitstek een kwestie van sociale rechtvaardigheid.

Bovendien verbeteren goed ontworpen en onderhouden openbare ruimtes het stedelijk leefklimaat voor iedereen. Ze bieden ruimte voor recreatie, sociale interactie en ontspanning, en dragen bij aan de fysieke en mentale gezondheid van de bewoners.

In het licht van deze uitdagingen en voordelen is het van groot belang dat Brussel blijft investeren in de ontwikkeling en het onderhoud van kwalitatieve openbare ruimtes. Dit draagt niet alleen bij aan een hogere levenskwaliteit voor de inwoners, maar zorgt ook voor een veerkrachtigere en duurzamere stad.

Omdat ze dus aan vele vragen moet voldoen, moet de openbare ruimte regelmatig worden onderhouden en heringericht. Bovendien moeten investeringen en onderhoud nog meer op maat gemaakt worden van elke wijk. Openbare ruimte in het stadscentrum wordt niet op dezelfde manier gebruikt als die in meer residentiële gebieden. Een specifieke aanpak is essentieel. Per stadsdeel moet een investerings- en onderhoudsprogramma worden opgesteld, gebaseerd op de staat van de wegen, voetpaden, beplanting en erfgoed.

VERZEKEREN VAN EEN KWALITATIEF ONDERHOUD

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte van de stad vereisen een dagelijkse inzet op het terrein. Het intensieve gebruik door bewoners en bezoekers, de organisatie van evenementen, het autoverkeer, het vervoer voor leveringen en het openbaar vervoer stellen hoge eisen aan de Brusselse wegen. In dit kader zet de Stad Brussel zich in om:

• Het meerjarenprogramma voor het onderhoud en de investeringen in alle wegen van de Stad te optimaliseren.

• Regelmatige visuele controles uit te voeren op het terrein door een wijkgericht team om een actueel beeld te krijgen van de staat van het wegennet en de gebreken ervan.

• Mobiele teams op te richten die het mogelijk maken om snel kleine beschadigingen te kunnen herstellen.

• De communicatie met de burgers te verbeteren tijdens werkzaamheden in de openbare ruimte.

• Een harmonisatiestrategie van stedelijk meubilair per wijk voort te zetten.

• De strijd aan te gaan tegen visuele vervuiling in de openbare ruimte, veroorzaakt door de overvloed aan verkeersborden, satellietschotels of informatiedragers die soms dubbelop of niet meer actueel zijn.

• Het lichtplan voor het hele grondgebied bij te werken, zodat het architecturaal en natuurlijk patrimonium in de kijker gezet worden en Brussel de sfeer van een 'lichtstad' krijgt. Tegelijkertijd worden duurzame en milieuvriendelijke verlichtingsoplossingen verder ontwikkeld. Het doel is ook om te werken aan het veiligheidsgevoel door middel van goede verlichting van onze openbare ruimte. Sibelga zal worden aangespoord om bijzondere aandacht te besteden aan het onderhoud van bestaande installaties.

• De openbare verlichting te versterken en aan te passen aan de bijzondere kenmerken van de publieke ruimte, met name via slimme verlichting.

• Een meerjarenplan op te stellen voor de renovatie van trottoirs in slechte staat met versterkte inzet van ecologische asfaltering.

• Een 'zitbankenplan' op te stellen om het aantal banken langs de drukst bezochte voetgangersroutes te verhogen, met name op pleinen, in parken, bij culturele centra, rusthuizen, scholen en ziekenhuizen. Het plan zal ook een strategie bevatten voor het onderhoud van de openbare banken in de stad Brussel.

HERAANLEG

Sommige openbare ruimtes in de stad hebben meer nodig dan alleen onderhoud en moeten volledig worden heraangelegd van gevel tot gevel. Dit kan zijn omdat hun staat geen eenvoudige opfrisbeurt toestaat of omdat deze ruimtes helemaal niet meer voldoen aan de normen en ambities op het gebied van veiligheid, gezelligheid, comfort, klimaatdoelstellingen, gebruik en functionaliteit.

Deze projecten worden uitgevoerd via een specifiek proces van overleg en participatie, zowel bij de procedure voor de stedenbouwkundige vergunning als bij de uitvoering van de werken.

Algemene principes voor de herinrichting van de openbare ruimte

• Creëren van pleinen en ontmoetingsplaatsen, gastvrije leefruimtes, en het verwijderen van betonnen blokken zodra dit mogelijk is door een kwalitatieve en definitieve herinrichting van de wegen.

• Het tegengaan van het hitte-eilandeffect door middel van een ambitieus plan voor het planten van bomen en de aanleg van nieuwe groene ruimtes.

• Kiezen voor een geïntegreerd regenwaterbeheer.

• Volledige toegankelijkheid garanderen binnen het voetgangersbeleid, inclusief voor personen met beperkte mobiliteit (PBM) en mensen met een handicap.

• Inzetten op inclusieve ruimtes waar meisjes en vrouwen zich welkom en veilig voelen.

• De behoeften van gezinnen en senioren integreren in het ontwerp van openbare ruimtes en de keuze van stedelijk meubilair.

• Een evenwicht zoeken tussen verschillende vormen van mobiliteit volgens het STOP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Personenwagens).

• Nastreven van flexibele en aanpasbare plannen en ontwerpen voor openbare ruimtes.

Communicatie en co-creatie

• Het waarborgen van heldere en transparante communicatie over onderhouds- en heraanlegprojecten via de diverse kanalen van de Stad en met flyers, brieven, huis-aan-huisfolders, buurtvergaderingen, handelaarsverenigingen, enz.

• Er komt één centraal contactadres voor communicatie en vragen met betrekking tot de openbare ruimte. Een communicatieteam moet de snelle opvolging van vragen verzekeren in nauwe samenwerking met de onderhoudsdiensten en de projectleiders die de heraanlegprojecten opvolgen. Op de website van de Stad wordt tevens informatie verstrekt over de voortgang van onderhouds- en herinrichtingsprojecten.

• Hetzelfde geldt voor informatie en communicatie over werkzaamheden, met name die van concessiehouders (gas, water, glasvezel, enz.). Op het openbaar domein van de stad vinden voortdurend werkzaamheden plaats, niet alleen door de Stad zelf maar ook door projecten die worden geleid door het gewest, de MIVB, en de nutsbedrijven (Vivaqua, Sibelga, Proximus, …). Informatie over deze werken moet gecommuniceerd worden aan inwoners en andere betrokkenen, met de mogelijkheid om vragen te stellen via het centrale contactpunt.

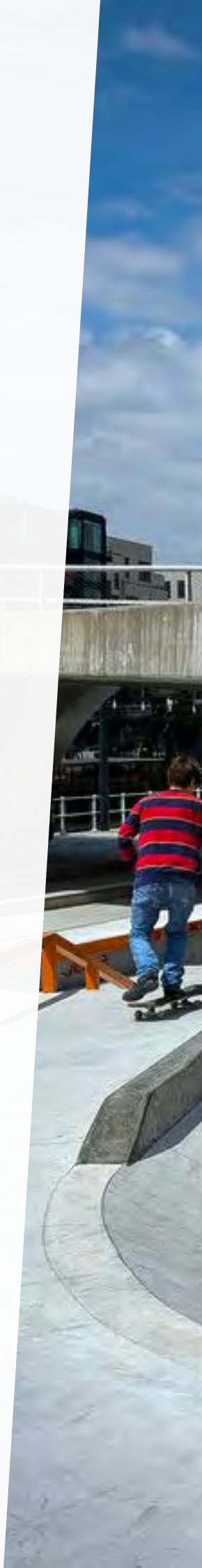

• De Stad zal erop toezien dat andere dienstverleners die werken uitvoeren hun informatieverplichtingen naar inwoners nakomen.

• Voor grootschalige werven moet er systematisch een ombudsdienst worden aangeboden. Deze dienst fungeert als schakel tussen de stadsadministratie, de aannemer, de inwoners, de handelaars, andere economische actoren, nutsbedrijven en Net Brussel. De Stad zal er ook op toezien dat de negatieve impact van grote werven op de esthetiek, harmonie en leefbaarheid van de wijken tot een minimum wordt beperkt.

KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE

De openbare ruimte in Brussel is veel meer dan een doorgangs- of vertoefruimte, het is ook een drager van identiteit en geschiedenis. Als kunststad moet Brussel kunst in de openbare ruimte mee integreren in het ontwerp van elk project van heraanleg.

Om dit te realiseren, zullen we de toepassing van het principe van de 'culturele 1-procentregeling' versterken, waarmee wordt gegarandeerd dat een deel van de investeringsbudgetten wordt besteed aan kunst in de openbare ruimte.

De Stad Brussel heeft immers een artistieke traditie in de openbare ruimte en in metrostations. Om nieuwe, moderne iconische ruimtes te creëren, moet het beleid voor de integratie van kunstwerken in de openbare ruimte worden versterkt, onder meer door de werking van het Comité voor Stedelijke Kunst extra te ondersteunen.

Via wedstrijden, oproepen en samenwerkingen met Brusselse culturele en artistieke instellingen willen we de unieke identiteit van Brussel benadrukken. In dit kader zou de Europese wijk kunnen dienen als een etalage voor Europese kunstenaars met een route van openbare kunstwerken.

ELKE ZONE ZIJN EIGENHEID

Vijfhoek

• Uitvoering van het masterplan 'De Hellingen van de Vijfhoek' met het oog op zachte mobiliteitsverbindingen tussen de boven- en benedenstad en een doorgedreven vergroening en waterdoorlaatbaarheid van de zone:

- Het Vrijheidsplein krijgt zijn grandeur terug na de heraanleg. Tegelijkertijd wordt het een comfortabel en toegankelijk plein. De bomen worden behouden en alles zal in het werk worden gesteld om ze te beschermen tegen ziekten.
- Heraanleg en renovatie van het Congresplein, de Koningsstraat en het ISIB-gebouw ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van België.
- Heraanleg van het Spanjeplein en het op de kaart zetten van dit 'verborgen' plein. Gezien de complexe ondergrondse structuren zal een wedstrijd worden georganiseerd om deze ruimte opnieuw uit te vinden en te verbinden met de omgeving en de Grasmarkt.
- Heraanleg van de Houtmarkt, inclusief de vernieuwing van de Ravensteinstraat en de Baron Hortastraat. De MIVB zal worden belast met de ontwikkeling van een busstation/terminus in de Kardinaal Mercierstraat.
- Het Albertinaplein, de Keizerslaan en de opwaardering van het Magdalenapark, met een ingang naar het Centraal Station, zijn ruimtes die beter moeten worden verbonden en benut om een nieuwe stedelijke dynamiek te creëren in deze centrale wijk van de stad.

• Een volledige heraanleg van de Nieuwe Graanmarkt zal de rol van dit iconische plein in het centrum versterken. Er komt meer ruimte en meubilair voor de vele scholieren, met bijzondere aandacht voor de behoeften van meisjes en vrouwen, het groene karakter van het plein wordt versterkt, het sportplein wordt vernieuwd en het aanwezige erfgoed wordt behouden.

© Photo by E. Danner

• Heraanleg van het laatste deel van de Dansaertstraat om het centrum beter te verbinden met de kanaalzone en de Vlaamsepoort.

• Volledige heraanleg van de Stalingradlaan.

• De heraanleg van het Zaterdagplein met een aanleg op gelijk niveau zal worden afgerond.

• Op het Begijnhofplein wordt voorgesteld om het architecturaal erfgoed en de coherente uitstraling van de wijk te benadrukken.

• De ruimtes rond de kathedraal en het nieuwe politiecommissariaat bieden veel potentieel. Een passende heraanleg zal deze ruimtes beter verbinden met de omliggende wijken. De renovatie van de kathedraal van Sint-Michiel en Sint-Goedele en de omgeving ervan zal dit iconische erfgoed van de stad beter tot zijn recht laten komen.

• Heraanleg van het Zavelplein, waarbij het erfgoed en de markt worden benadrukt.

• Renovatie van de hellingen van het Justitiepaleis, in samenwerking met het Justitiepaleis en de Regie der Gebouwen.

• Voortzetting van de heraanleg en modernisering van verschillende verouderde straten en binnenbouwblokken in de Marollenwijk.

• Ontwikkelen van een heraanlegproject voor de Witte Van Haelenstraat in overleg met de buurtbewoners.

• Renovatie van het Jean Jacobsplein.

• Renovatie van het Vossenplein, met mogelijke toegang tot de bunker.

• Onderzoek naar de reconstructie van de historische tuinen van het Martelaarsplein.

• Opstellen van een planning voor toekomstige werken in de Stalingradwijk, met een effectief overzicht van alle geplande projecten, inclusief de nabije projecten op de Kleine Ring.

Laken

Laken is een dichtbevolkte wijk die wordt gekenmerkt door beperkte openbare ruimte en, in het historische gedeelte, een tekort aan parken en andere verblijfsruimtes. De renovatie van het Bockstaelplein en het Oudstrijdersplein heeft het potentieel van de openbare ruimte in Laken aangetoond. Op het plateau van de Heizel wordt een ambitieus nieuw groengebied aangelegd: het Sportpark. Dit park zal worden uitgerust met hoogwaardige sportinfrastructuur, terwijl het een open locatie blijft voor de buurt en een belangrijk onderdeel vormt in de nieuwe inrichting van het Heizelplateau.

• Uitvoering van de vergunning voor heraanleg aan de Demeerbrug. De omgeving van metrostation Pannenhuis en het NMBS-station van Tour & Taxis wordt ingericht als een belangrijke intermodale hub; de herinrichting voorziet een plein met bushaltes en de opwaardering van de brug. Bijzondere aandacht gaat naar de toegankelijkheid van de wijk en het behoud van de frituur op zijn huidige locatie.

• Voortzetten van de renovatie van de Jubelbrug om een kwalitatieve en veilige infrastructuur te bieden en de verbinding tussen wijken te verbeteren.

• Verdere uitvoering van het masterplan Vergroening Laken, met onder andere de inrichting van pleintjes, pocketparken en speelterreinen.

• Herinrichten en vergroenen van het Willemsplein.

• Heraanleg van het Palfijnplein en de omliggende groene ruimtes.

• Heraanleg en verfraaiing van het voorplein van de Onze-Lieve-Vrouwekerk, waarbij erfgoed en parkeerbehoeften worden gecombineerd. Er wordt aan Parking.brussels gevraagd een studie uit te voeren naar de mogelijkheid van een ondergrondse parkeergarage.

• Samen met Beliris verder werken aan het project voor de heraanleg van de Bockstaellaan.

• De Marie-Christinastraat verfraaien om zo de commerciële attractiviteit en diversiteit te vergroten.

• Herinrichting van het Annie Cordy-park en de omliggende gebieden, in overleg met de bewoners.

Neder-Over-Heembeek

Neder-Over-Heembeek (NOH) heeft recent een grondige herinrichting van enkele openbare ruimten ondergaan: de Heembeekstraat, Zavelput, Vekemansstraat en het Peter Benoitplein. De ontwikkeling van volgende openbare ruimtes en groene gebieden zullen volgen:

• Voortzetten van de Groene Wandeling langs de Vuurkruisenlaan, zodat de bewoners van de wijk kunnen genieten van het rijke natuurlijke netwerk. De transformatie van de openbare ruimte zorgt voor een integratie van de nieuwe tramlijn en de haltes in de lokale omgeving. De werkzaamheden, uitgevoerd door Brussel Mobiliteit (Brussels Gewest), worden nauwgezet opgevolgd.

• Aanleg van een gloednieuw park in de driehoek gevormd door de Vilvoordsesteenweg, de Oorlogskruisenlaan en de Vuurkruisenlaan, om van deze buurt een kwalitatieve omgeving te maken. Rustruimtes met stadsmeubilair en groene zones verbinden het gebied met het kanaal. De herinrichting van de Ankerstraat en de creatie van een lokaal park (Moerasbos) vervolledigen de nieuwe openbare ruimte.

• De verschillende openbare ruimtes in de Versailleswijk (Versailleslaan, Beizegemstraat, Kruisberg, Kerselaarslaan, Kraatveld) moeten worden heringericht om de leefbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren. Hierbij worden groenzones en fietspaden gecombineerd met wandelpaden.

Louiza

• De herinrichting van de Louizalaan is gericht op het verbeteren van de levenskwaliteit, rekening houdend met de functie van de laan als prestigieuze toegangspoort tot de stad. Het project zal het uitzonderlijke historische en natuurlijke erfgoed van de laan benadrukken en transformeert de Louizalaan in een aantrekkelijkere en gebruiksvriendelijkere ruimte, zowel voor bewoners als bezoekers. Bijzondere aandacht gaat naar:

- Het herstellen van de historische symmetrie.
- Het verdubbelen van het aantal bomen om de charme van de laan te versterken.
- Het veiliger en toegankelijker maken voor iedereen, met beveiligde fietspaden en een betere doorstroming voor alle vervoerswijzen.
- Meer vergroening om het stedelijke hitte-eilandeffect te verminderen.

• De heraanleg van de Louizaplein en het Stefaniaplein worden onderzocht. Deze plekken vormen een belangrijke toegang tot de Kleine Ring en moeten worden verbeterd. Verkeersstromen zullen worden geanalyseerd en aangepast.

• Het Ter Kamerenbos en de omliggende gebieden worden heringericht na de afronding van de lopende mobiliteitsstudie.

© Photo by Adobe Stock

Noordwijk

De Noordwijk ondergaat ingrijpende veranderingen en evolueert steeds meer naar een gemengde wijk met commerciële, residentiële en kantoorfuncties. De openbare ruimte in de bestaande woonzones moet worden opgewaardeerd. Langs het kanaal zijn parken en een groot skatepark ontstaan.

• Vernieuwing van het Maximiliaanpark: het park krijgt een totale herinrichting, inclusief de stadsboerderij, kwalitatieve sportterreinen, speelruimtes, grasvelden en een heropende Zenne.

• Helihaven: de heraanleg van de zones rondom de woontorens en de school zal leiden tot een aangename en meer kwalitatieve leefomgeving. Er komt ook een gerenoveerd buurtcentrum en nieuwe infrastructuur die bij de stadsboerderij zal horen. De verbindingen met het plein tussen de 6 woontorens worden versterkt en veiliger gemaakt.

• Simon Bolivarlaan: in het kader van de nieuwe tramlijn 15, die Belgica zal verbinden met het Noordstation en in een latere fase met het Centraal Station, wordt de laan volledig heraangelegd. Deze laan wordt een belangrijke as die parken, de nieuwe Suzanne Danielbrug en het Noordstation verbindt.

• Akenkaai: deze kaai moet een kwalitatieve ruimte langs het kanaal worden. Veiligheid en het veiligheidsgevoel van gebruikers van de kade en de aangrenzende straten krijgen hierbij bijzondere aandacht.

• Sainctelette: in overleg met het gewest en de bewoners wordt het plein heringericht (vergunning is al afgeleverd). Het nieuwe museum krijgt een echt voorplein. De werf en toegankelijkheid naar het centrum zullen nauwlettend worden opgevolgd.

• Tour & Taxissite: de ontwikkeling van deze site en de omliggende openbare ruimte wordt voortgezet. Via de heraanleg van de Maritiemdreef wordt de omliggende wijk beter verbonden met de site, haar functies en haar parken.

Europese wijk

De Europese wijk ondergaat een transformatie om een multifunctionele wijk te worden met een sterkere residentiële en commerciële functie. De openbare ruimte in de wijk wordt aangepast om deze evolutie te ondersteunen, met aandacht voor de uitstraling als Europese hoofdstad.

• Heraanleg van het Schumanplein: in overleg met bewoners en handelaars zal dit iconische deel van Brussel een nieuwe invulling krijgen. Het project omvat niet alleen het plein zelf, maar ook de omliggende straten. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de verkeersdoorstroming van de E40, om de impact op de omliggende woonwijken te beperken en een evenwicht te vinden tussen bereikbaarheid en levenskwaliteit.

• Opwaardering van het Jubelpark: het park en in het bijzonder het museale erfgoed en de bijbehorende ruimtes worden beter benut en in de kijker gezet.

• Uitvoering van het masterplan Vergroening Europese Wijk: de herinrichting en heraanleg van verschillende straten tussen de Belliardstraat en de Wetstraat (zoals de Guimardstraat, Wetenschapsstraat, Aarlenstraat en Nijverheidsstraat) zal dit deel van de Europese wijk aantrekkelijker maken voor nieuwe bewoners. Brede trottoirs, nieuwe aanplantingen, aangepaste verlichting, fietsinfrastructuur en meubilair zullen de stedelijke leefbaarheid aanzienlijk verbeteren.

• Renovatie van de squares Maria-Louiza, Ambiorix, Margareta, Palmerston en Gutenberg: deze squares zullen worden heringericht om een veiligere, groenere en meer toegankelijke ruimte te creëren, met respect voor het rijke historische erfgoed.

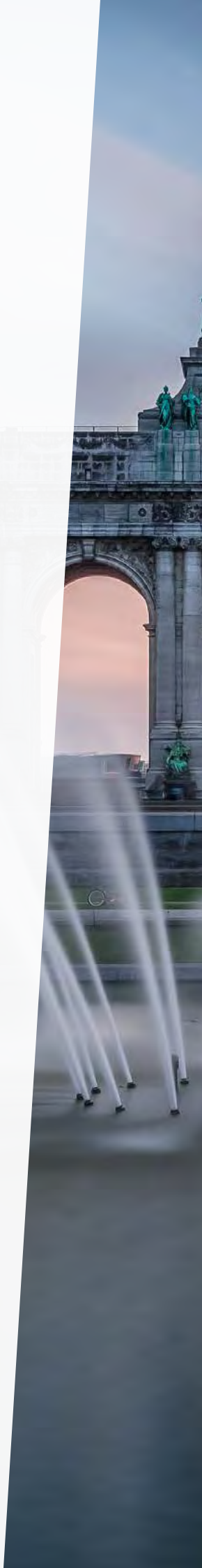

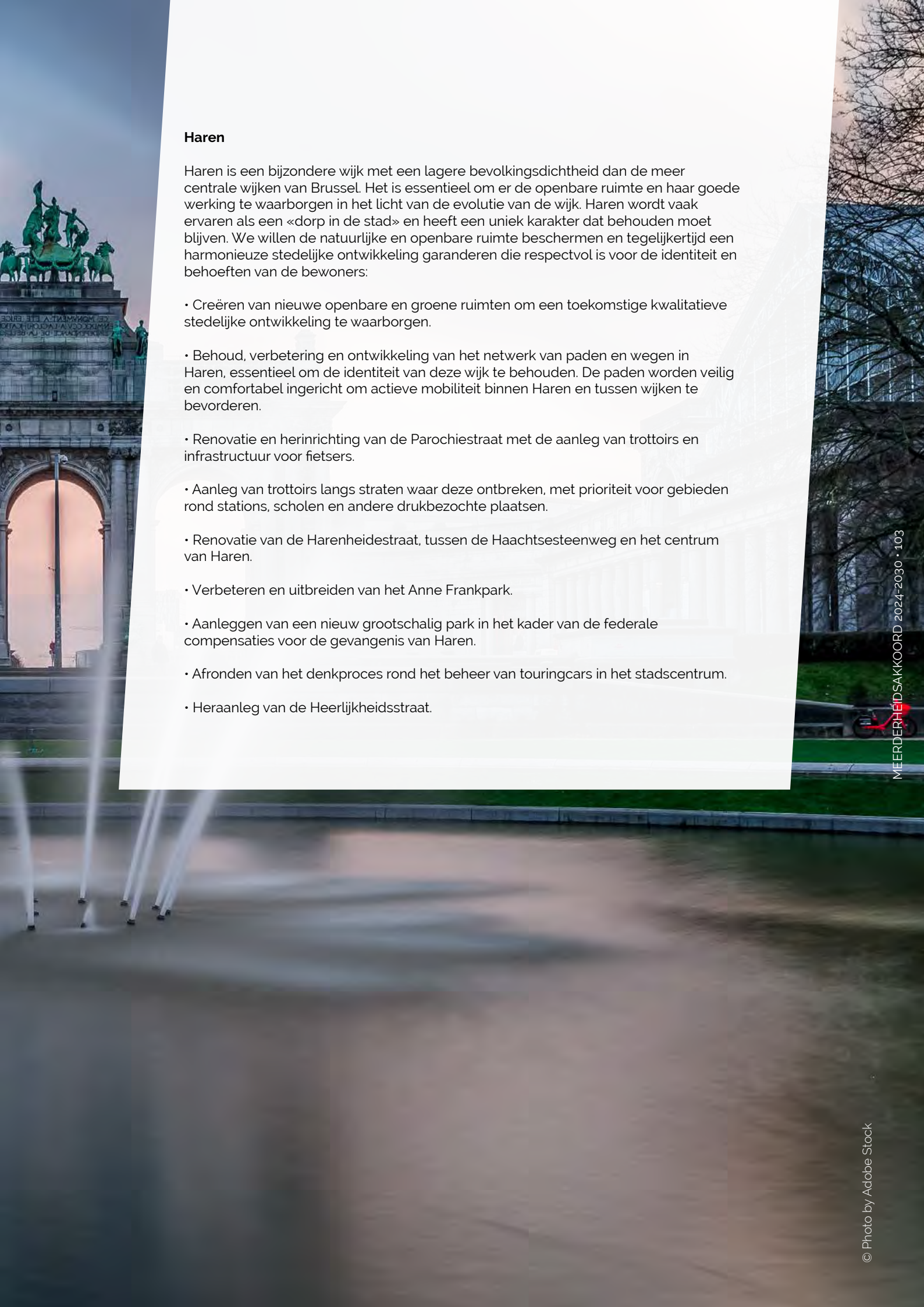

Haren

Haren is een bijzondere wijk met een lagere bevolkingsdichtheid dan de meer centrale wijken van Brussel. Het is essentieel om er de openbare ruimte en haar goede werking te waarborgen in het licht van de evolutie van de wijk. Haren wordt vaak ervaren als een «dorp in de stad» en heeft een uniek karakter dat behouden moet blijven. We willen de natuurlijke en openbare ruimte beschermen en tegelijkertijd een harmonieuze stedelijke ontwikkeling garanderen die respectvol is voor de identiteit en behoeften van de bewoners:

• Creëren van nieuwe openbare en groene ruimten om een toekomstige kwalitatieve stedelijke ontwikkeling te waarborgen.

• Behoud, verbetering en ontwikkeling van het netwerk van paden en wegen in Haren, essentieel om de identiteit van deze wijk te behouden. De paden worden veilig en comfortabel ingericht om actieve mobiliteit binnen Haren en tussen wijken te bevorderen.

• Renovatie en herinrichting van de Parochiestraat met de aanleg van trottoirs en infrastructuur voor fietsers.

• Aanleg van trottoirs langs straten waar deze ontbreken, met prioriteit voor gebieden rond stations, scholen en andere drukbezochte plaatsen.

• Renovatie van de Harenheidestraat, tussen de Haachtsesteenweg en het centrum van Haren.

• Verbeteren en uitbreiden van het Anne Frankpark.

• Aanleggen van een nieuw grootschalig park in het kader van de federale compensaties voor de gevangenis van Haren.

• Afronden van het denkproces rond het beheer van touringcars in het stadscentrum.

• Heraanleg van de Heerlijkheidsstraat.

© Photo by Adobe Stock

12

OPENBAAR PATRIMONIUM

© Photo by Adobe Stock

Brussel heeft een opmerkelijk historisch erfgoed, een levend erfgoed dat bewaard moet blijven en tegelijkertijd moet worden geïntegreerd in de dynamiek van een moderne, voortdurend evoluerende metropool. Bij de renovatie en herbestemming van gebouwen en monumenten moet hun historische waarde worden gerespecteerd, terwijl ze in een nieuwe context kunnen worden geplaatst op een manier die hun plaats in de openbare ruimte in vraag stelt en ze aanpast aan hedendaagse uitdagingen.

Dit erfgoed moet een levend instrument zijn dat de sociale en culturele evolutie van de stad weerspiegelt.
De Stad staat in voor het onderhoud, de restauratie en de beveiliging van bijna 500 openbare gebouwen met een oppervlakte van 750.000 m². Hieronder vallen moderne infrastructuur (scholen, sportcentra) en emblematische historische locaties.

De Stad Brussel zal ook een inclusieve aanpak hanteren en de diversiteit van de verhalen en geschiedenissen van haar inwoners naar waarde schatten. Het patrimonium moet deze diversiteit weerspiegelen, voor iedereen toegankelijk zijn en een herinterpretatie van onze collectieve geschiedenis bevorderen. Elke wijk moet daarom een aparte erfgoedidentiteit krijgen die haar geschiedenis en huidige realiteit combineert en tegelijkertijd dient als een spiegel voor de diverse samenlevingen die er deel van uitmaken.

Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan monumenten en werken die voorstellingen van patriarchaat en koloniale geschiedenis in vraag stellen, maar ook de vaak onzichtbare rol van vrouwen in de collectieve geschiedenis. Deze reflectie is noodzakelijk om de symbolen van het verleden te kunnen laten evolueren en inclusiever en representatiever te maken voor de verschillende gemeenschappen in de stad.

Wat energie betreft, moet efficiëntie voorop staan. Een speciale dienst onderzoekt het energieverbruik, voert thermische renovatieprojecten uit, ontwikkelt een ambitieus fotovoltaïsch park en werkt aan warmtenetten om de koolstofvoetafdruk drastisch te verminderen. Het doel is om in 2040 koolstofneutraal te zijn, met een constante focus op rendement en concrete impact.

Een nauwgezet, toekomstgericht beheer om van Brussel een toonbeeld te maken van moderniteit en respect voor het erfgoed.

GOED BESTUUR EN BEHEER VAN HET OPENBARE PATRIMONIUM

Het beheer van het openbare patrimonium van de Stad Brussel moet evolueren naar een proactieve aanpak om beter te kunnen inspelen op de uitdagingen van de uitbreiding van het gebouwenbestand en de klimaatverandering. Dit beheer moet gebaseerd zijn op nauwgezet bestuur, een duidelijke visie en geïntegreerd beheer, terwijl de interne middelen worden geoptimaliseerd en een dynamisch en duurzaam beheer van patrimonium wordt gegarandeerd. De diensten streven ernaar de interne middelen te optimaliseren.

- Planning en bepaling van prioriteiten:
    - Studie van de staat van het patrimonium: objectiveren van financiële en personele vereisten voor een proactief en gerichter patrimoniumbeheer.
    - Meerjarenplannen en prioritering van projecten: meerjarige strategieën implementeren voor elk stedelijk gebied, met regelmatige beoordeling van het prioriteitsniveau.
    - Low-tech en duurzame aanpak: de voorkeur geven aan ecologische en kostenefficiënte oplossingen voor het renoveren en onderhouden van infrastructuur.
- Samenwerking en betrokkenheid:
    - Delen van kennis: transparantie en het delen van ervaringen bevorderen door regelmatige bijeenkomsten met interne en externe belanghebbenden.

- Bewustmaking en opleiding: ontwikkelen van opleidingsprogramma's voor de technische ploegen en bewustmaking van eco-renovatie en nieuwe technologieën.
- Strategisch kenniscentrum: officieel een strategisch kennis- en analysecentrum ontwikkelen binnen het departement Stadsontwikkeling om verschillende aspecten te vergemakkelijken vanuit de optiek van de 10-minutenstad: het tijdelijke gebruik van gebouwen, de versterking van het potentieel voor gedeeld gebruik en de objectivering van de locatiekeuze voor nieuwe voorzieningen op basis van het bestaande aanbod en de behoeften van de stad.
- Opstellen van een inventaris van de goederen die worden beheerd door het departement Openbaar Patrimonium, met inbegrip van de details over de interieurs van de verschillende gebouwen, om hun potentieel voor gedeeld gebruik objectief te beoordelen vanuit de optiek van chrono-urbanisme of tijdsgebonden stadsplanning (verschillende vormen van gebruik van hetzelfde goed afhankelijk van het tijdstip van de dag, de dag van de week en de periode van het jaar).

- Grote projecten voor het openbare patrimonium:

  - Reconstructie van het interieur van het Zuidpaleis en renovatie van de gevels, indien nodig.
  - Renovatie van de ruimtes onder de Noord-Zuidverbinding, het project SubJonction.
  - Renovatie en modernisering van het Koning Boudewijnstadion, met de nadruk op het verbeteren van het dak, de verlichting en het drainagesysteem van het veld om het aan te passen aan de internationale normen voor het organiseren van belangrijke evenementen. Hiertoe zet de Stad de audit verder van de infrastructuur van het Koning Boudewijnstadion, om ervoor te zorgen dat er evenementen kunnen worden gehouden en dat deze economisch levensvatbaar zijn.

ONS HISTORISCH ERFGOED BEHOUDEN EN VERBETEREN

De dienst Historisch Erfgoed (HE) speelt een sleutelrol in de ondersteuning van beslissingen met betrekking tot het behoud, de opwaardering en de herinterpretatie van het Brusselse erfgoed.

Zijn opdracht is gebaseerd op een aantal complementaire gebieden, waarbij expertise, onderzoek en actieve deelname aan collectieve initiatieven worden gecombineerd. Het doel van dit werk is om een coherent en inclusief beheer van ons erfgoed te garanderen en het tegelijkertijd te integreren in de hedendaagse sociale en stedelijke dynamiek.

- Studie en expertise: ondersteuning van erfgoedbehoud:

  - Classificatie en bescherming van erfgoed: HE stelt voor om gebouwen en monumenten met historische of culturele waarde te classificeren en op de monumentenlijst te plaatsen.
  - Historische studies: door studies uit te voeren die heden en verleden vergelijken, helpt HE om licht te werpen op bepaalde weinig bekende aspecten van de geschiedenis om de diversiteit van onze gemeenschappen te valoriseren.
  - Internationale deelname en vertegenwoordiging: HE is betrokken bij nationale en internationale werkgroepen, zoals de OWHC, om goede praktijken uit te wisselen en Brussel te vertegenwoordigen in wereldwijde debatten over erfgoedbehoud.

- Studie en interpretatie van gedenktekens: HE is actief betrokken bij de reflectie over en de implementatie van een actieplan voor het heroverwegen van openbare gedenktekens of gedenktekens in de openbare ruimte.
  Een nauwe samenwerking aangaan om de gepresenteerde werken in de openbare ruimte te contextualiseren. Het gaat hier in het bijzonder over de werken die vragen oproepen over de rol van vrouwen in de geschiedenis of de kolonisatiegeschiedenis in de openbare ruimte.
- Een namiddag per week gratis rondleidingen organiseren op de begraafplaats en langs haar beroemde monumenten, in het bijzonder op de begraafplaats van Laken. Dit in samenwerking met bestaande lokale verenigingen, om de begraafplaats verder te promoten en er een echt Père Lachaise van te maken.
- De uitvoering bestuderen van het masterplan voor de studie naar de opwaardering van de overblijfselen van de eerste stadsomwalling van Brussel en de vier torens: programmering, activering en opwaardering.

• De renovatie en restauratie van historische gebouwen opvoeren

- Renovatie/restauratie van het Warocqué-gebouw (Lycée Jacqmain)
- De haalbaarheid bestuderen van de renovatie van het Archief van de Stad Brussel
- Renovatie van de crèche Locquenghien
- Renovatie van het Lycée Dachsbeck
- Renovatie van het stadhuis, waarbij een inventaris van de kunstwerken moet worden opgesteld.
- De mogelijkheid bestuderen om het Museum van de Stad Brussel, beter bekend als het Broodhuis/Maison du Roi, te restaureren
- Behoud en opwaardering van het Chinese paviljoen en de Japanse toren, in samenwerking met de federale overheid.
- Renovatie (via een publiek-private samenwerking of door het verlenen van erfpacht) van Boerderij Den Bels.
- Ondersteuning van de renovatie van de beiaarden van de Sint-Michiels-en-Sint-Goedelekathedraal.
- Pleiten bij BELIRIS voor de restauratie van de gevel van de Sint-Katelijnekerk.
- Stabiliteitswerken voor de Coudenberg in het kader van de heraanleg van het Koningsplein.

• Het fonteinplan evalueren en moderniseren

- Herziening van het beheer en de bedieningstijden
- Renovatie van alle fonteinen (bv. Bockstael, Baron Victor Horta, de 3 Maskers (Regie der Gebouwen...))
- Het team voor de fonteinen versterken om het nieuwe plan te ondersteunen.
- Drinkwaterfonteinen voorzien in openbare ruimten, met de ondersteuning van een groep deskundigen (zoals het Comité d'Art Urbain, de BMA, ...). Deze wedstrijd wil specifiek Brussels, lokaal en innovatief ontwerp promoten, ons opkomend talent in de kijker zetten en de identiteit van Brussel weerspiegelen door esthetiek, functionaliteit en poëzie te combineren.

• Restauratie en renovatie van het erfgoed van de openbare ruimten en kunstwerken in openbare ruimten

- Een overheidsopdracht lanceren voor het algemene onderhoud van hedendaagse kunstwerken in de openbare ruimte, binnen een flexibel contractueel kader om in te spelen op de diversiteit van hedendaagse kunstwerken. De overheidsopdracht moet regelmatig en preventief onderhoud van de werken omvatten, evenals de mogelijkheid van specifieke taken afhankelijk van de aard van de werken.
- Het erfgoed van het Warandepark renoveren.
- Het Meudonpark renoveren en deze belangrijke groene ruimte voor de wijk verbeteren om betere verbindingen en speel- en ontspanningsruimtes voor de buurtbewoners te creëren.

© Photo by Adobe Stock

- Europese wijk: zorgen voor het behoud en de opwaardering van het bestaande gebouwde erfgoed (neoklassiek, art nouveau en postmodernistisch).
- Louizawijk: opwaardering van de beeldhouwwerken. De aantrekkelijkheid van de Louizalaan vergroten door het opmerkelijke erfgoed te benadrukken, de gelijkvloerse verdiepingen te activeren en groene openbare ruimten te ontwikkelen voor actieve vormen van vervoer.
- Renovatie van het Ossegempark en omvorming tot een openluchtmuseum gewijd aan moderne kunst.
- Herstel in oude staat en activering van de luifel van Brunfaut (Kantersteen).
- Restauratie en vervanging in de openbare ruimte van het werk 'Vlot' van Erwan Mahéo.
- Vervanging van het werk '31 augustus 1991, Tokyo' van Pierre Larauza in het Sportpark.
- De Maturiteit: studie voor de verplaatsing ervan, bijvoorbeeld naar het Gutenbergplein.

• Herstel en restauratie van kleinschalige erfgoedelementen.

Dit initiatief omvat restauratiewerkzaamheden aan balustrades, gietijzeren randen en decoratieve smeedijzeren elementen op gevels en luifels.

Bijvoorbeeld:

- Roosters van Poelaert op het Barricadenplein, monumentale roosters van Anneessens, roosters bij het monument Van Helmont, lantaarnpalen bij de Munt, stoepranden op het Rouppeplein en het Troonplein.
- Reconstructie van de originele deuren van de Haussmann-gebouwen in het voetgangersgebied (Vastgoedregie).

• Voortzetting van de coördinatie en projecten in de UNESCO-zone

- Bijeenkomsten van het toezichtcomité Grote Markt, Unesco-werelderfgoed: coördinatie, 1 tot 2 bijeenkomsten per jaar.
- Coördinatie en herziening van het beheerplan voor de UNESCO-zone.

ONDERSTEUNING VOOR HET BEHOUD VAN PARTICULIER ERFGOED

• Een nieuw verlichtingsplan ontwikkelen voor het hele grondgebied, dat onze architecturale en historische schatten benadrukt en de sfeer van een lichtstad herstelt.

• Invoeren van een erfgoedprijs ter ondersteuning van privéinitiatieven om erfgoed te renoveren.

• Subsidies voor privérenovatie:

- Premies invoeren om het behoud van particulier erfgoed te ondersteunen, inclusief de reconstructie van elementen van klein erfgoed die verdwenen zijn (balkons, daken, sgraffito, …).
- Mechanismen ontwikkelen om de re-integratie van kleinschalig erfgoed in openbare en privéruimtes aan te moedigen.

COMMUNICATIE EN MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID

Het is niet genoeg om ons patrimonium te bewaren en te bestuderen; het is van cruciaal belang om het toegankelijk en begrijpelijk te maken voor het publiek.

Communicatie speelt een fundamentele rol in dit proces, omdat het niet alleen het bewustzijn van onze geschiedenis vergroot, maar ook interesse en respect opwekt bij de burgers.

• Website: De waarde van het Brusselse erfgoed valoriseren via een interactieve website met een gedetailleerde kaart van alle monumenten, kunstwerken, fonteinen, standbeelden, streetart-murals en stripmuren. De website moet een digitale etalage worden van het rijke patrimonium van Brussel, toegankelijk voor iedereen. Zo krijgt iedereen de kans om de verschillende elementen van het Brusselse erfgoed te ontdekken en te verkennen volgens hun eigen interesses. Het initiatief vereist een nauwe samenwerking tussen verschillende stadsdiensten (i-City, departementen Openbaar Patrimonium, Cultuur, Stadsontwikkeling, de Wijkcontracten, …) om ervoor te zorgen dat de informatie regelmatig wordt bijgewerkt en dat de toegang voor bewoners en toeristen wordt vereenvoudigd. Door functies zoals virtuele rondleidingen, historische anekdotes, video's en interactieve evenementen toe te voegen, kan de website een dynamisch instrument worden voor onderwijs over en verspreiding van erfgoed.

• Deelname aan de Open Monumentendagen en Matrimoniumdagen.

• Inwoners betrekken bij de herinrichting van openbare ruimten (bv. Ossegempark).

• Locaties ontwikkelen waar graffitikunstenaars kunnen meewerken aan de creatieve herinterpretatie van de openbare ruimte.

• Houden van buitengewone vergaderingen van de gemeenteraad op het stadhuis.

© Photo by Adobe Stock

© Photo by Adobe Stock

EEN STAD IN DIENST VAN DE BURGERS

13. Burgerzaken

14. Lokale financiën en begroting

15. Human resources

16. Gezondheid

17. Burgerparticipatie

13

BURGERZAKEN

© Photo by Adobe Stock

De bevolking van de stad Brussel is aanzienlijk gegroeid, van 179.277 op 1 januari 2018 tot 196.828 op 1 januari 2024 (Statbel), met een sterke diversificatie van de inwoners. Deze demografische dynamiek, die tegen 2025 de kaap van 200.000 inwoners kan overschrijden, vereist aandacht van de administratieve diensten om beter tegemoet te komen aan de behoeften van alle burgers.

De vereenvoudiging van administratieve procedures, de inclusie van kwetsbare burgers en de voortdurende verbetering van de dienstverlening, met behoud van een nabijheidsrelatie met de bewoners, zullen het aanzicht van de Stad Brussel bij haar burgers bepalen.

De Stad Brussel verbindt zich ertoe de autonomie van burgers en bedrijven te versterken door flexibelere diensten aan te bieden en administratieve hindernissen te verminderen. Tegelijk wordt extra aandacht besteed aan inclusie van kwetsbare burgers en een voortdurende verbetering van de dienstverlening. Het doel is om openbare procedures bij de overheid eenvoudiger, toegankelijker en efficiënter te maken, zodat alle burgers meer vrijheid hebben bij de uitoefening van hun rechten en bij hun contacten met de Stad.

Tijdens de legislatuur 2024-2030 wordt een aantal maatregelen genomen om de huidige en toekomstige uitdagingen van de Stad Brussel aan te pakken. Deze initiatieven zijn erop gericht de levenskwaliteit van de burgers te verbeteren en tegelijkertijd een duurzaam en inclusief beheer van de stad te bevorderen.

VEREENVOUDIGING VAN DE ADMINISTRATIEVE PROCEDURES VIA BRUCITY

• Verdere vereenvoudiging van de administratieve procedures. Het wegwerken van administratieve hindernissen en het proactief informeren van burgers behoren tot de prioriteiten. De Stad verbindt zich ertoe om transparante processen uit te werken, met vereenvoudigde procedures en makkelijker toegankelijke digitale diensten. Zo krijgen alle burgers eenvoudig toegang tot informatie over hun rechten, te ondernemen stappen en beschikbare diensten, zonder ingewikkelde of onnodige procedures.

• Ontwikkeling van nieuwe online diensten via het platform MyBXL, waar burgers op afstand documenten kunnen aanvragen en administratieve aanvragen kunnen indienen, met realtime-opvolging van hun dossiers. Hierbij zal voorrang worden gegeven aan eenvoudige processen waarvan de behandeling nog niet digitaal verloopt. Het doel van dit initiatief is om de toegankelijkheid van de overheidsdiensten te verbeteren, de verwerkingstijd te verkorten en burgers een vlottere ervaring te bieden. De digitale diensten moeten intuïtief en voor iedereen toegankelijk zijn.

• Invoering van strikte deadlines voor beslissingen of antwoorden die afhangen van de interne organisatie van de Stad (bv. antwoorden op e-mails van burgers, ...).

TOEGANKELIJKHEID VAN DE DIENSTEN VOOR ALLE BURGERS

• Burgers blijven vrij om te kiezen welke methode ze gebruiken voor hun administratieve formaliteiten (loket, MyBXL-portaal, telefoon, e-mail, post). Alle digitale inhoud blijft ook fysiek toegankelijk.

• Bijzondere aandacht gaat uit naar kwetsbare personen door het organiseren van inclusieve diensten, zoals de invoering van een systeem van voorrangsafspraken voor mensen met een handicap om hen wachtrijen te besparen, en gespecialiseerde begeleiding om hen te helpen bij de te ondernemen stappen.

• Tweetalige dienstverlening (Frans - Nederlands) wordt gegarandeerd.

• Installatie in de verbindingsbureaus van vertaalsystemen in gebarentaal en selfloketten die toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit.

• De Stad Brussel zal de continuïteit verzekeren van de dienst Home, die aan huis, in rusthuizen en in ziekenhuizen komt om administratieve diensten te verlenen aan mensen die zich niet naar Brucity of onze kantoren kunnen verplaatsen.

• Inrichting van een intercultureel mentoraat met vrijwillige Brusselaars voor gepersonaliseerde ondersteuning aan mensen die geen Frans of Nederlands spreken of de taal moeilijk begrijpen, om hen te helpen met administratieve formaliteiten en hun integratie te bevorderen.

• De mogelijkheid om de openingstijden te verlengen zal worden onderzocht.

• Uitbreiding van het systeem van afspraken om wachtrijen zoveel mogelijk te vermijden.

DIGITALE INCLUSIE EN BESTRIJDING VAN DE DIGITALE KLOOF

• Verdere ontwikkeling van de tool MyBXL, het online burgerportaal waarmee burgers heel wat administratieve zaken op afstand kunnen regelen, met aandacht voor digitale inclusie.

• Voor wie niet vertrouwd is met digitale tools, zullen digitale assistenten beschikbaar zijn in Brucity en de verbindingsbureaus om hen te begeleiden. Specifieke opleidingen worden aangeboden om hen te helpen bij het gebruik van de terminals en het digitale portaal.

OPENBARE DIENSTVERLENING IN DE BUURT VIA DE VERBINDINGSBUREAUS

• Toegang tot de diensten Bevolking en Burgerlijke Stand wordt gegarandeerd voor alle burgers op het volledige grondgebied, door het uitbreiden van de aangeboden diensten en/of voorzieningen in de verschillende verbindingsbureaus van de Stad, afgestemd op de demografische en sociologische evolutie van de wijken.

PERSOONLIJKE VERWELKOMING VAN NIEUWE BEWONERS

• Welkomstavonden voor nieuwe inwoners van de stad Brussel worden voorgezet, zodat zij de gemeentediensten kunnen ontdekken en praktische informatie ontvangen. Tijdens deze avonden krijgen ze een voorstelling van de digitale terminals en meer uitleg over MyBXL en de verschillende stadsdiensten.

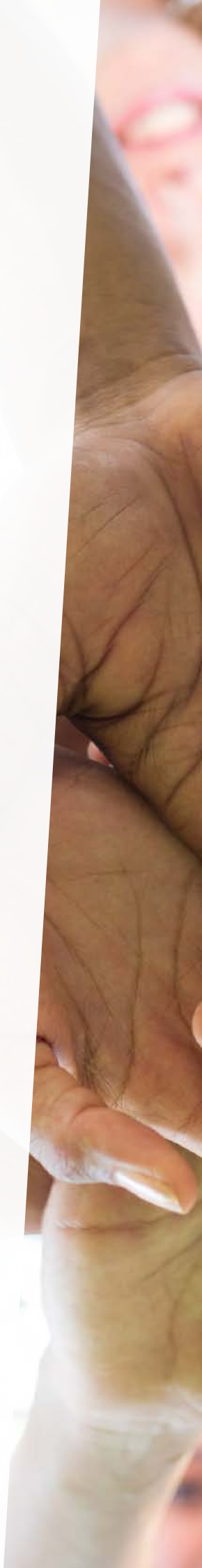

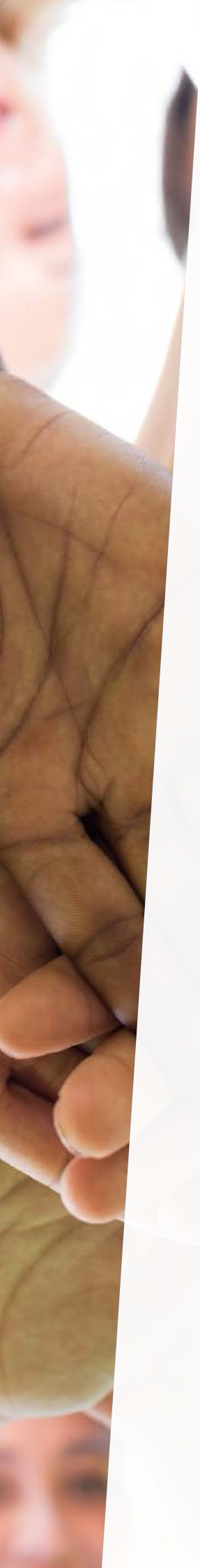

EEN OPENBARE DIENST DIE LUISTERT EN CONTINU VERBETERT

• De relatie tussen de burgers en de administratieve diensten zal centraal staan in het beleid van de meerderheid. Hiervoor worden feedbacktools in realtime en tevredenheidsonderzoeken gebruikt via mobiele applicaties en interactieve terminals in Brucity. Zo kunnen burgers hun mening geven over de ontvangen diensten en verbeteringen voorstellen.

• Het administratieve personeel zal voortgezette opleidingen krijgen om beter te kunnen inspelen op de behoeften van de burgers, waaronder het omgaan met gevoelige situaties en het rekening houden met de noden van diverse bevolkingsgroepen, zoals personen met een handicap of ouderen.

VERBETERDE DIENSTVERLENING VOOR DE BEGRAAFPLAATSEN EN BEHEER VAN HET FUNERAIRE ERFGOED

• Permanentie van de dienst Overlijdens in het weekend en op feestdagen voor dringende verzoeken (repatriëringen, …).

• Inrichting van een ontvangstruimte voor families die een begrafenisplechtigheid willen houden op de begraafplaats van Brussel.

• Nieuwe multiconfessionele percelen om tegemoet te komen aan de behoeften van verschillende religieuze gemeenschappen.

• Verdere renovatie van beschermde grafmonumenten, met name op de begraafplaats van Laken, en opwaardering van het funerair erfgoed.

• Oprichting van een dienst voor hergebruik van begrafenismateriaal waar families grafstenen tegen een verlaagde prijs kunnen aanschaffen.

• Bijzondere aandacht voor de omstandigheden van de begrafenis van mensen in armoede.

CONTROLE EN KLACHTEN

• Voortzetting van de strijd tegen schijnrelaties en fraude bij vaderschapserkenningen.

• Versterken van de strijd tegen huisjesmelkers en valse domiciliëringen door de coördinatie tussen de betrokken diensten (Stedenbouw, Burgerzaken, politie, …) te optimaliseren.

© Photo by Adobe Stock

14

LOKALE FINANCIËN EN BEGROTING

© Photo by Adobe Stock

EEN BEGROTING IN DIENST VAN DE BRUSSELAARS

De begroting van de Stad Brussel moet een instrument zijn dat ten dienste staat van de burgers, beheerd met precisie en ambitie om in te spelen op de uitdagingen van vandaag en morgen. Een verantwoord begrotingsbeheer vereist controle over de uitgaven, slimme investeringen en het beperken van de fiscale druk op de Brusselaars. Wij verbinden ons ertoe de transparantie te versterken, de beschikbare middelen optimaal te benutten en een rechtvaardige financiering door andere bestuursniveaus te eisen.
Met een moderne governance en strategische keuzes willen we effectieve openbare diensten garanderen, de economische activiteit bevorderen en structurele projecten ondersteunen die bijdragen aan de toekomst van onze stad.
Onze prioriteit: elke uitgegeven euro inzetten voor het algemeen belang, zonder concessies op het gebied van efficiëntie of de kwaliteit van de openbare diensten.

DE GOVERNANCE VAN DE STAD BRUSSEL VERBETEREN

• Openbare infosessies organiseren door de gemeentelijke administratie om de gemeentelijke begroting en de rekeningen toe te lichten, en zo een overzichtelijk beheer te verzekeren en de burgers te betrekken bij het begrip en de controle van de overheidsfinanciën.

• Regelmatig de doeltreffendheid van het beleid evalueren om te garanderen dat elke uitgave concrete en meetbare resultaten oplevert ten gunste van de inwoners.

• Een volledige inventaris van de door de Stad toegekende subsidies publiceren en regelmatig hun impact evalueren om hun relevantie te waarborgen.

• Een toegankelijke online tool voor burgers creëren rond de begroting, de uitgaven en de voortgang van grote projecten, en zo de betrokkenheid en transparantie versterken.

• Een vooruitziend beheersplan opstellen voor de banen en competenties, om een optimale afstemming tussen de behoeften van de openbare diensten en het personeel te waarborgen.

• Geïntegreerde beheersystemen implementeren om administratieve processen te automatiseren en verbeteren, dubbel werk te verminderen en de interactie tussen de verschillende gemeentelijke departementen te vergemakkelijken.

• De mechanismen voor interne audits en controles versterken om een onberispelijke governance te garanderen, met strikte regels op het vlak van ethiek.

• Een audit uitvoeren van I-City.

• Alle procedures binnen het OCMW van de Stad Brussel toetsen om het beheer te optimaliseren en de uitgaven beter te controleren.

• Een economische impactstudie uitvoeren voordat grote projecten worden opgestart.

• Van de federale en regionale overheden een voorafgaande impactstudie eisen voor elk ontwerp van regelgeving die de lokale overheid betreft, met name op het vlak van de financiën en het beheer.

Een eerlijke financiering waarborgen voor acties binnen prioritaire domeinen

• Doorgaan met investeringen in de renovatie van openbare ruimtes en het onderhoud van faciliteiten (scholen, crèches, sportzalen), met voorrang voor projecten die de terugkerende kosten verminderen, zoals de isolatie van gebouwen om energiekosten te verlagen.

• De (gewestelijke, federale, Europese) subsidies maximaliseren om de investeringen strategisch te financieren.

• Hogere bijdragen eisen van de gemeenschapsinstanties voor schoolinfrastructuur. Eraan herinneren dat de administratiekosten van het openbaar onderwijs door de Stad worden gedragen, terwijl de verantwoordelijkheid voor de schoolgebouwen bij de gemeenschappen ligt, die dringend actie moeten ondernemen op dit vlak.

• Bij het federale en gewestelijke niveau aandringen op een hervorming van de pensioenfinanciering voor ambtenaren, om de lasten van lokale overheden gelijk te trekken met die van de gemeenschappen en gewesten.

• Aandringen op de afschaffing van btw op werken voor gemeentelijke infrastructuur om de kosten van publieke investeringen te verlichten.

• Druk uitoefenen op de federale regering om de politiezones te financieren op een manier die rekening houdt met de nieuwe demografische en sociale realiteit en de opdrachten die voortvloeien uit de politiehervorming.

• Een eerlijke financiering voor het OCMW garanderen, met name door het federale niveau te vragen om in te staan voor de volledige dekking van het leefloon.

DE FISCALITEIT OPTIMALISEREN

• De fiscaliteit vereenvoudigen voor bedrijven en particulieren en de administratieve lasten verminderen om Brussel aantrekkelijker te maken voor investeringen.

• De belastingdruk verlagen voor jonge ondernemers.

• De inning van belastingen op overlast opvoeren om effectief antisociaal gedrag te bestrijden.

• De heffing voor het gebruik van de openbare ruimte hervormen, met vrijstellingen voor energetische renovaties en kleine werven.

• Zwaardere ontmoedigende fiscale maatregelen nemen tegen leegstaande gebouwen door hogere belastingen te heffen en de inning ervan te verbeteren.

De uitgaven van de Stad optimaliseren

• Dubbel werk tussen de Stad en het OCMW of tussen gemeentelijke diensten (zoals BME/Brufeest) elimineren, operationele kosten verminderen en dure studies door interne diensten laten uitvoeren.

• De thesaurieën van gemeentelijke vzw's centraliseren om een echte 'bank van de Stad' te creëren en zo het beheer van publieke middelen te optimaliseren.

• De schuld handhaven op maximaal 10% van de jaarlijkse begroting door een actief en gedisciplineerd beheer voort te zetten.

• Sociale en milieubepalingen bevorderen in openbare aanbestedingen om korte ketens aan te moedigen en sociale dumping te beperken.

• Gezamenlijke aankopen met andere gemeenten of gewestelijke entiteiten stimuleren om schaalvoordelen te behalen.

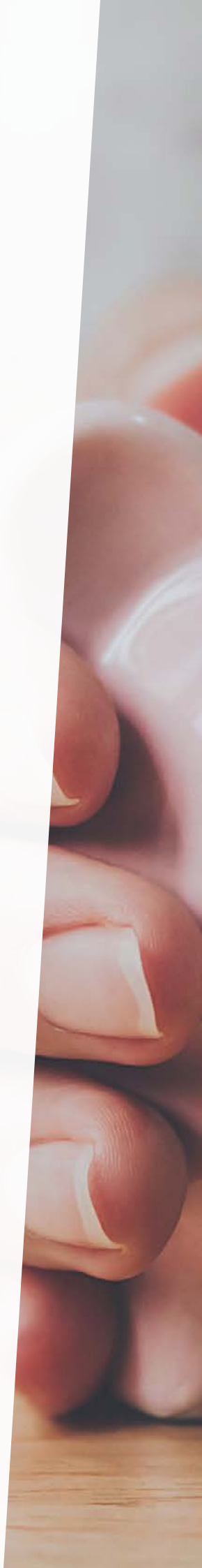

© Photo by Adobe Stock

15

HUMAN RESOURCES

© Photo by Adobe Stock

De Stad Brussel telt bijna 4.000 personeelsleden in haar administratie, leerkrachten en personeel in educatieve en buitenschoolse instellingen niet meegerekend.

De personeelsdienst (HR) is dus een essentiële ondersteunende dienst die luistert en samenwerkt. Hij zorgt voor de goede werking van de andere diensten van de Stad Brussel en zorgt tegelijk dat al onze medeburgers kunnen genieten van een kwaliteitsvolle dienstverlening.

Een openbare dienst van hoge kwaliteit vereist bekwaam personeel dat luistert naar de burgers en moet voor iedereen toegankelijk zijn. Een efficiënte overheidsdienst vereist ook dat de organisatie regelmatig wordt aangepast en vernieuwd.

Zo wordt het dichter bij elkaar brengen van verschillende ondersteunende diensten van de Stad en het OCMW onderzocht teneinde de praktijken te standaardiseren, de middelen te optimaliseren en een grotere samenhang en mobiliteit te bereiken.

Gelet op de budgettaire beperkingen, zal de Stad de groei moeten beheren en de kwaliteit van de geleverde diensten verzekeren terwijl ze de loonkosten van het personeel onder controle houdt.

Het is bijgevolg belangrijk om:

- de operationele uitmuntendheid en prestaties van de administratie op te voeren in een context van optimalisering van middelen,
- zich voortdurend aan te passen,
- het plan voor voortgezette vorming te implementeren,
- te beschikken over gemotiveerd en bekwaam personeel dat zich goed voelt op het werk,
- een steeds dynamischer, billijker en correcter HR-beleid te ontwikkelen,
- talenten en diversiteit te zoeken en te bevorderen,
- te zorgen, in het kader van de arbeidsovereenkomst, voor evenwicht tussen privé- en beroepsleven.

De uitdagingen van het departement HR voor deze legislatuur doen zich voor op volgende gebieden:

- optimaliseren van mensen en middelen,
- aantrekkelijkheid als werkgever om talent aan te trekken, in het bijzonder voor kritieke functies,
- inclusie en diversiteit om ze als iets positiefs te doen zien,
- te ontwikkelen synergieën tussen de ondersteunende diensten van de Stad en het OCMW,
- aanpassing en dynamisch beheer van het kader.

En, in samenwerking met de andere departementen:

- bestrijden van ziekteverzuim door een kwalitatieve, motiverende en vertrouwenwekkende werkomgeving uit te bouwen die werkhervatting aanmoedigt,
- de werknemers gemotiveerd houden, in het bijzonder die ouder dan 55,
- de managementcapaciteiten versterken.

Wat betreft de definitie van de neutraliteit en onpartijdigheid van de Staat, die de regionale samenhang beoogt, zal de Stad Brussel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest allereerst vragen om het wetgevend kader en de toepassing ervan op het overheidspersoneel vast te leggen.

Tijdens deze legislatuur zijn we van plan aandacht te besteden aan volgende punten:

Op het gebied van personeelsbeheer

• Beheren van de groei en de kwaliteit van de geleverde diensten terwijl de loonkost voor het personeel onder controle wordt gehouden.

• Voorzien in oplossingen om te beantwoorden aan een sterke seizoensgebonden of fluctuerende vraag.

- Voorzien in tijdelijke aanstellingen in de diensten die geconfronteerd worden met een grote vraag, met aangepaste vorming voor de betrokken medewerkers.
- Studenten werven voor tijdelijke taken.
- 'Vliegende' cross-functionele teams samenstellen, met ervaren en flexibele medewerkers die de diensten tijdelijk kunnen versterken.
- De mogelijkheid/het belang onderzoeken om uitzendkrachten aan te werven om medewerkers tijdelijk te vervangen voor gespecialiseerde of voor dringende taken.

• Waar mogelijk, de interne mobiliteit aanmoedigen om professionele ontwikkelingsmogelijkheden te bieden en persoonlijke ontplooiing van het personeel te bevorderen.

• De bevorderingsprocessen herzien en sneller doen verlopen om de motivatie te verbeteren en talenten te behouden.

• De aanwezigheidsgraad verbeteren door te werken aan profielen en motivatie en door een plan op te stellen voor welzijn op het werk:

- De oorzaken van ziekteverzuim identificeren om dit fenomeen doeltreffender te bestrijden, op basis van een gezondheids- en welzijnsplan op het werk. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat elke werknemer zich gemotiveerd voelt door maatregelen die tevredenheid, diversiteit, inclusie, welzijn, evenwicht tussen werk en privé en autonomie bevorderen in een vriendelijke werkomgeving.
- Interne communicatie garanderen die een bedrijfscultuur bevordert die gebaseerd is op welzijn, het gevoel erbij te horen en de ontwikkeling van een professioneel netwerk.
- Een actief en positief re-integratiebeleid ontwikkelen voor langdurig afwezige werknemers.

• Zorgen voor een dynamisch personeelsbeheer op basis van de behoeften van de organisatie en objectieve indicatoren.

• Een nieuw organigram bestuderen en zo nodig aannemen, aangepast aan de veranderende interne en externe behoeften.

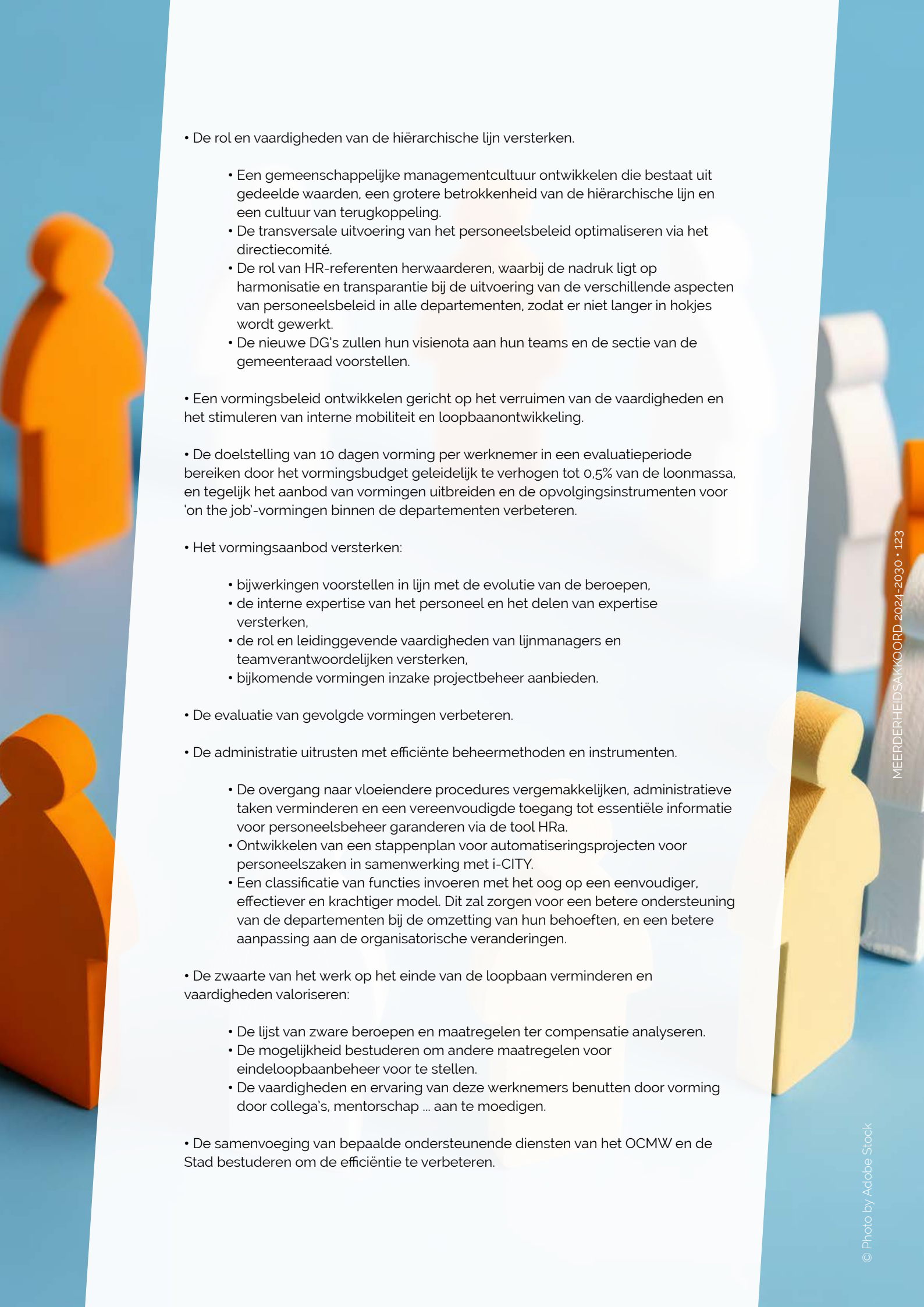

• De rol en vaardigheden van de hiërarchische lijn versterken.

    • Een gemeenschappelijke managementcultuur ontwikkelen die bestaat uit gedeelde waarden, een grotere betrokkenheid van de hiërarchische lijn en een cultuur van terugkoppeling.
    • De transversale uitvoering van het personeelsbeleid optimaliseren via het directiecomité.
    • De rol van HR-referenten herwaarderen, waarbij de nadruk ligt op harmonisatie en transparantie bij de uitvoering van de verschillende aspecten van personeelsbeleid in alle departementen, zodat er niet langer in hokjes wordt gewerkt.
    • De nieuwe DG's zullen hun visienota aan hun teams en de sectie van de gemeenteraad voorstellen.

• Een vormingsbeleid ontwikkelen gericht op het verruimen van de vaardigheden en het stimuleren van interne mobiliteit en loopbaanontwikkeling.

• De doelstelling van 10 dagen vorming per werknemer in een evaluatieperiode bereiken door het vormingsbudget geleidelijk te verhogen tot 0,5% van de loonmassa, en tegelijk het aanbod van vormingen uitbreiden en de opvolgingsinstrumenten voor 'on the job'-vormingen binnen de departementen verbeteren.

• Het vormingsaanbod versterken:

    • bijwerkingen voorstellen in lijn met de evolutie van de beroepen,
    • de interne expertise van het personeel en het delen van expertise versterken,
    • de rol en leidinggevende vaardigheden van lijnmanagers en teamverantwoordelijken versterken,
    • bijkomende vormingen inzake projectbeheer aanbieden.

• De evaluatie van gevolgde vormingen verbeteren.

• De administratie uitrusten met efficiënte beheermethoden en instrumenten.

    • De overgang naar vloeiendere procedures vergemakkelijken, administratieve taken verminderen en een vereenvoudigde toegang tot essentiële informatie voor personeelsbeheer garanderen via de tool HRa.
    • Ontwikkelen van een stappenplan voor automatiseringsprojecten voor personeelszaken in samenwerking met i-CITY.
    • Een classificatie van functies invoeren met het oog op een eenvoudiger, effectiever en krachtiger model. Dit zal zorgen voor een betere ondersteuning van de departementen bij de omzetting van hun behoeften, en een betere aanpassing aan de organisatorische veranderingen.

• De zwaarte van het werk op het einde van de loopbaan verminderen en vaardigheden valoriseren:

    • De lijst van zware beroepen en maatregelen ter compensatie analyseren.
    • De mogelijkheid bestuderen om andere maatregelen voor eindeloopbaanbeheer voor te stellen.
    • De vaardigheden en ervaring van deze werknemers benutten door vorming door collega's, mentorschap ... aan te moedigen.

• De samenvoeging van bepaalde ondersteunende diensten van het OCMW en de Stad bestuderen om de efficiëntie te verbeteren.

© Photo by Adobe Stock

Op het gebied van aanwerving:

• Het bevorderen van een sterk, inclusief, aantrekkelijk en lonend ambtenarenapparaat om talent aan te trekken en te behouden en een positief imago uit te dragen op de arbeidsmarkt.

• Het merk 'voorbeeldige publieke werkgever' ontwikkelen (kandidaten aantrekken, motiveren en behouden).

- Een communicatie- en territoriale marketingstrategie ontwikkelen om het beleid, de activiteiten, de bedrijfscultuur, de waarden en de sociale rol van de Stad als werkgever onder de aandacht te brengen.
- Het werkgeversimago van de Stad uitbreiden naar het OCMW en zijn satellietentiteiten.

• Toezien op de diversiteit van de teams en beroepen (afkomst, leeftijd, handicap, geslacht ...) in alle diensten en op alle verantwoordelijkheidsniveaus.

• De aanwerving van mensen met een handicap stimuleren om het streefcijfer van 3% van de totale tewerkstelling te halen, met name door de partnerschappen met beroepsscholen te versterken.

• Een snellere wervingsprocedure opzetten.

• Diversiteit stimuleren in banen die traditioneel aan een bepaald gender werden gelinkt (gemeenschapswachten, crèchepersoneel, straatvegers, ...) door:

- campagnes om profielen aan te trekken,
- het personeel bewust te maken van de noodzaak om medewerkers met een minderheidsachtergrond te verwelkomen,
- rekening te houden met diversiteit in de verschillende wervings- en bevorderingsprocessen.

• Verbeteren van de selectie van kandidaten, de opvolging en systematische feedback.

• De samenwerking met Actiris verbeteren.

• De rol van de Stad op het gebied van sociaal-professionele integratie benadrukken door meer inschakelingscontracten te sluiten (art. 60, Stage First, Professioneel doorstromingsprogramma, PWA, ...) in samenwerking met het OCMW en het Jobhuis, met mogelijkheid van aanwerving bij een positieve evaluatie.

Wat betreft het welzijn van de werknemers:

Overeenkomstig de wetgeving heeft de Stad Brussel, als werkgever, een gemeenschappelijke interne dienst voor preventie en bescherming op het werk, die bevoegd is voor veiligheid, gezondheid en welzijn op het werk. Deze bestaat uit volgende organisationele eenheden:

- Gezondheidstoezicht.
- Risicobeheer.
- Psychosociale aspecten.
- Ergonomie.

Het welzijn van de werknemers wordt ook besproken met de vakbondsorganisaties tijdens de onderhandelings- en overlegcomités.

Met deze organen is de Stad van plan, afhankelijk van de acties:

• Door te gaan met het sensibiliseren rond de verschillende vormen van intimidatie en de preventie te verbeteren.

• Een constructieve sociale dialoog te onderhouden.

• De diensten van SoBru (sociale diensten voor werknemers) aan te passen.

• Meer in te zetten op het welzijn van de werknemers door participatief management, door het verbeteren van de werkplekken en NWOW's (New Ways of Working).

Als voorbeeldige werkgever:

• Doorgaan met campagnes om mensen bewust te maken van verschillende sociale kwesties (gelijkheid M/V, strijd tegen racisme en antisemitisme, strijd tegen lgbtqia+-fobie, duurzame ontwikkeling, ...).

• Het voorbeeld geven wat betreft de balans tussen werk en privé voor het personeel, de ontwikkeling van vaardigheden, werkzekerheid, benoemingen.

• De aanwerving van mensen met een handicap stimuleren.

© Photo by Adobe Stock

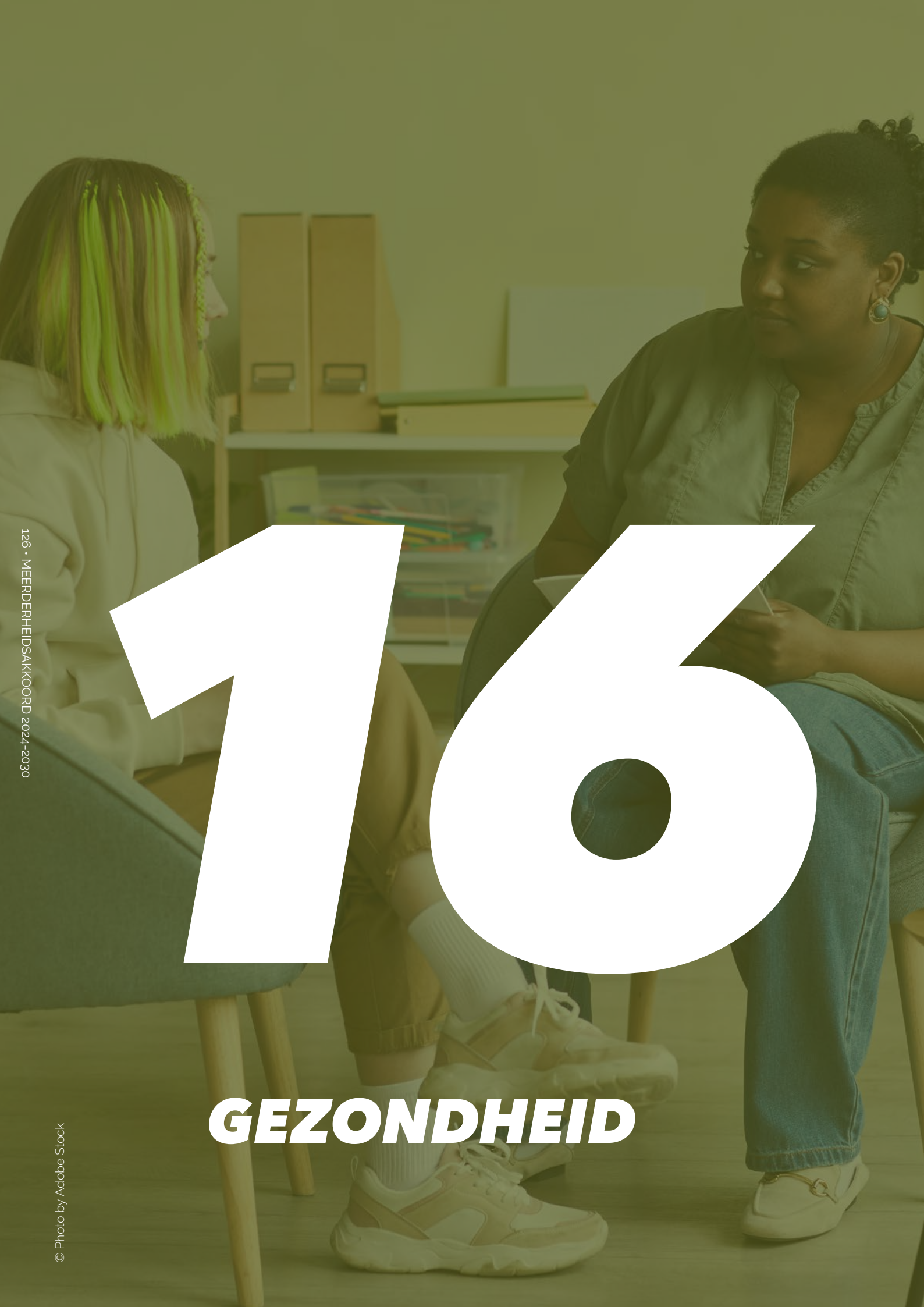

16

GEZONDHEID

© Photo by Adobe Stock

De Stad Brussel onderscheidt zich door het belang van de lokale gezondheidssector. De Stad is rechtstreeks betrokken bij het Academisch Ziekenhuis Brussel (HUB), dat het Erasmusziekenhuis, het Kinderziekenhuis en het Jules Bordet Instituut omvat. De Stad is ook actief bij het UMC Sint-Pieter en het UVC Brugmann. Daarnaast speelt de Stad een sleutelrol in het IRIS-netwerk en maken de ziekenhuizen deel uit van het lokale en gewestelijke Chorus-netwerk. Samen vormen we een van de grootste zorgnetwerken van Europa.

Het doel van de samenwerking bestaat erin de inwoners van de hoofdstad, maar ook patiënten uit heel de wereld, de kans te bieden om zich te laten behandelen in onze geavanceerde ziekenhuizen.

Ze worden ongeacht hun inkomen behandeld door dezelfde bekwame artsen en mogen rekenen op dezelfde dienstverlening.

Wat ons in Brussel altijd uniek heeft gemaakt, is de combinatie van geneeskunde dicht bij de patiënt en medisch onderzoek op hoog niveau.

De Brusselse ziekenhuizen streven naar hoogkwalitatieve, toegankelijke en innovatieve geneeskunde, maar worden daarbij geconfronteerd met uitdagingen op het vlak van financiële gezondheid. Het is dan ook essentieel om de komende jaren in samenwerking met alle betrokken overheidsinstanties voor financiële en budgettaire leefbaarheid te zorgen.

KWALITEITSZORG GARANDEREN

• De samenwerking met de partneruniversiteiten versterken op het gebied van onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

• Het ambitieuze beleid voortzetten van investeringen in geavanceerde medische apparatuur.

• Een specifiek beleid voeren om medisch talent aan te trekken.

• Het Belgische referentiecentrum worden voor kankerbehandelingen dankzij de OECI-accreditatie van het Jules Bordet Instituut, de concentratie van oncologische activiteiten binnen het instituut (met bijzondere focus op tieners en jongvolwassenen) en toonaangevende disciplines zoals immuno-oncologie.

• De specialisatie versterken van de diensten van het Kinderziekenhuis, het UMC Sint-Pieter en het UVC Brugmann om patiënten referentiecentra te bieden, complementariteit te creëren en voor productieve synergieën te zorgen tussen de Brusselse ziekenhuizen.

• Nieuwe zorgtrajecten uitwerken tussen de openbare ziekenhuizen, het academisch ziekenhuis, de rust- en verzorgingstehuizen, de medische centra, de thuiszorg en meer in het algemeen alle eerstelijnsspelers uit de zorg.

• Initiatieven ondersteunen om het gebruik van het Nederlands door onze zorgverstrekkers te verbeteren, om een tweetalige dienstverlening te garanderen.

EEN BETERE TOEGANG TOT HOOGWAARDIGE ZORG GARANDEREN

• De Stad wil de toegang tot gezondheidszorg blijven garanderen voor iedereen, zowel financieel als wat de nabijheid betreft. Ook de uitdagingen voor de kwaliteit van de zorg zijn van vitaal belang. De kwaliteit kan immers worden ondermijnd door het tekort aan zorgpersoneel en, in bepaalde domeinen, door een ontoereikende concentratie van geavanceerde activiteiten die niet ondersteund worden door voldoende grote volumes. Door enerzijds de financiële en anderzijds de kwaliteitsuitdagingen moet de samenwerking tussen de ziekenhuizen van de Stad worden versterkt en moeten we ervoor zorgen dat de zorgactiviteiten correct en systematisch worden doorverwezen tussen deze ziekenhuizen.

• Door de oprichting van het Academisch Ziekenhuis Brussel vormen het Erasmusziekenhuis, het Jules Bordet Instituut en het Kinderziekenhuis nu één academisch geheel. We willen deze ziekenhuisgroepering nu consolideren met de erkenning van het Jules Bordet Instituut als een van Europa's toonaangevende kankercentra, via de accreditatie door de OECI.

• Ook de geplande samenvoeging van het UMC Sint-Pieter en de Iris Ziekenhuizen Zuid is bedoeld om een openbare medische groep te creëren die voornamelijk door onafhankelijke artsen wordt gedragen.

• Deze twee grote projecten moeten worden ondersteund zonder dat er ooit twee concurrerende entiteiten ontstaan. Integendeel: er moeten structurele medische en sociale synergieën worden gecreëerd, met respect voor beide medische projecten en hun specifieke kenmerken. Er zal, in overleg met de betrokken instellingen, bijzondere aandacht worden besteed aan het UVC Brugmann om ervoor te zorgen dat het, met respect voor zijn specifieke kenmerken en de familie-kindeenheid die het samen met het Kinderziekenhuis aanbiedt, niet buitenspel wordt gezet in de noodzakelijke stappen naar nauwere samenwerking tussen de ziekenhuizen van de Stad.

• De uitdagingen aangaan op financieel en investeringsvlak (IT, inkoop, zorgkwaliteit en activiteitsnormen) door het gezamenlijke beleid te versterken tussen het HUB, het UMC Sint-Pieter en het UVC Brugmann.

• De uitbreiding bestuderen van het IRIS-netwerk van Brusselse openbare ziekenhuizen met andere ziekenhuizen en instanties voor eerstelijnszorg, zoals rust- en verzorgingstehuizen, medische centrum en thuiszorg.

• Een overzicht maken van de tekorten en de medische specialiteiten met lange wachttijden. Naast de essentiële kwestie van betaalbaarheid is ook de snelle toegang tot een huisarts of een arts gespecialiseerd in geestelijke gezondheid belangrijk.

• Een afspraak maken in onze ziekenhuizen vereenvoudigen en raadplegingen uitbreiden tot 's avonds of zelfs toestaan dat bepaalde onderzoeken 's nachts gebeuren.

• Werken aan een gegarandeerde levenskwaliteit voor personen met dementieziekten zoals alzheimer, door concrete acties te ondernemen in samenwerking met de Franstalige en Nederlandstalige Alzheimerliga in het kader van het Europese charter 'Dementievriendelijke stad'.

• Werken aan een gegarandeerde levenskwaliteit voor personen met sikkelcelziekte, door middel van concrete acties in samenwerking met verenigingen die bewustmaken en informatie verstrekken over de ziekte.

• De oprichting bestuderen van een psychiatrisch verzorgingstehuis (PVT) met een capaciteit van 60 bedden om tegemoet te komen aan de behoeften van deze patiënten, voor wie de psychiatrische zorgeenheden van de Brusselse ziekenhuizen, vanuit zuiver medisch oogpunt, niet bedoeld zijn. Dit PVT zou de eerste instelling van dit type zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het zou tevens een concreet alternatief bieden voor de huisvesting van deze kwetsbare personen door niet-erkende commerciële instellingen, in omstandigheden die een aanfluiting zijn voor de menselijke waardigheid.

• De steun versterken aan het bestaande netwerk van medische centra, psychosociale diensten en diensten voor geestelijke gezondheidszorg in de stad Brussel, met name op het gebied van huisvesting en infrastructuur.

• Hierop aansluitend een strategie uitwerken voor structurele samenwerking tussen de medische centra en de ziekenhuizen, met name om de toegankelijkheid en onderlinge verbondenheid te vergroten van de zorg, die steeds meer zowel intramuraal als extramuraal verloopt ('dokter in de buurt').

• Het conventioneringsbeleid voortzetten tussen enerzijds de Stad Brussel en het OCMW en anderzijds de artsen die in de gemeente actief zijn.

• Actief de creatie aanmoedigen en ondersteunen van een register met de nieuwe medische buurtcentra en onafhankelijke artsen, vooral in de wijken met de grootste achterstand en de wijken die de komende jaren het grootste risico lopen, volgens het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van de GGC. In dat kader zouden ze onder meer gebruik kunnen maken van het vastgoed van de Vastgoedregie en het OCMW.

• Het aanbod versterken van de dienst voor thuiszorg van het OCMW (CAPA-SAD-SAF), vooral voor personen met beperkte mobiliteit en ouderen die met een laag pensioen die ervoor kiezen om thuis te blijven wonen.

• De administratieve procedures vereenvoudigen bij het OCMW voor dringende medische hulp (DMH) en streven naar uniformisering met de Brusselse federatie van OCMW's, zodat de hulp vlotter kan worden verkregen en overdraagbaar is bij verhuizing van de rechthebbende.

• Via de maatschappelijk werkers van het OCMW ervoor zorgen dat de rechthebbenden systematisch en uitgebreid worden geïnformeerd over hun rechten en de mogelijkheden inzake medische follow-up.

• De creatie bestuderen van een polikliniek in NOH voor multidisciplinaire raadplegingen (gynaecologie, dermatologie …).

• De mogelijkheden nagaan voor specifieke parkeerfaciliteiten voor artsen, verpleegkundigen en thuiszorgverstrekkers, in samenwerking met het gewest en de ziekenhuizen.

• De haalbaarheid onderzoeken van een telefonisch toegankelijke dienst voor een eerste medische afspraak online (cfr. start-up HUB).

ZORGEN VOOR EEN BETER PREVENTIEBELEID

• De preventie en de bewustmaking voortzetten rond risico's als soa's, alcohol, drugsmisbruik, … in het uitgaansmilieu en tijdens culturele evenementen georganiseerd door de Stad Brussel, vooral bij jongeren.

• De mogelijkheid nagaan om, in samenwerking met de openbare ziekenhuizen van de Stad Brussel, periodieke vaccinatiecampagnes op te zetten, ook voor daklozen en kinderen die leerlingbegeleiding krijgen (tuberculose, difterie, tetanus, poliomyelitis, kinkhoest, mazelen, rodehond, bof, hepatitis B, HPV, …).

• Het aan Brussel toegekende label 'Roze Stad' bestendigen in 2025 en in 2028 door ons te blijven inzetten in de strijd tegen borstkanker met concrete bewustmakings-, informatie- en preventie-initiatieven, in samenwerking met de partner-vzw Think Pink.

• In samenwerking met de betrokken instellingen, de Stad Brussel en de openbare ziekenhuizen van de Stad regelmatig kankerscreeningcampagnes organiseren (borstkanker, darmkanker, prostaatkanker, …) voor de Brusselaars.

• Regelmatig preventiecampagnes organiseren (mammografieën, kanker, diabetes, …) bij de OCMW's en de buurthuizen (bv. 'Roze oktober').

© Photo by Adobe Stock

• Kankerscreening vanaf jonge leeftijd aanmoedigen.

• Samen met de Algemene Pharmaceutische Bond een diabetesscreening opzetten via de wijkapotheken: hemoglobinetest, of meer precies: test van geglyceerd hemoglobine (HbA1c). Deze test is een bloedtest die voornamelijk wordt gebruikt om de gemiddelde bloedsuikerspiegel te meten over een periode van twee tot drie maanden. De methode wordt vaak gebruikt bij het beheer en de diagnose van diabetes.

• Bewustmaking rond screening voor sikkelcelziekte.

• Een plan uitwerken tegen verslavingen (drugs, tabak, alcohol, gokken) en ongezond eten (leerlingen bewustmaken).

• De creatie aanmoedigen van medische centra en gezondheidsnetwerken, evenals de samenwerking tussen deze spelers en de ziekenhuizen van de Stad.

• Specifieke aandacht besteden aan de gezondheid van lgbtqia+-personen, door het nieuwe Lievevrouwbroer-project te ondersteunen en te bestendigen en het bewustzijn over aids (HIV) en hepatitis C te vergroten.

• Een ambitieuze strategie uitwerken voor de doelstelling '0 nieuwe hiv-besmettingen in Brussel', in het bijzonder door een betere promotie van Hiv-PrEP (pre-expositie profylaxe). Dat is een medische preventiestrategie waarbij antiretrovirale medicatie wordt genomen om het risico op besmetting met HIV, het virus dat aids veroorzaakt, aanzienlijk te verminderen.

• Het statuut van mantelzorger beschermen door op de andere bestuursniveaus te lobbyen voor de invoering van een echt recht op respijtzorg, door bestaande faciliteiten te ondersteunen en nieuwe locaties exclusief voor mantelzorgers te creëren. De mogelijkheid onderzoeken om een premie toe te kennen aan mantelzorgers.

FINANCIËLE STEUN VOOR DE ZIEKENHUIZEN

Al meer dan twintig jaar lang zijn het Brusselse Gewest en de Stad Brussel bezig aan een groot project om de financiën en tekorten van de ziekenhuizen te saneren, inclusief renovatie van de infrastructuur en met behoud van een uitmuntende zorgkwaliteit.

Toch zijn er nog een groot aantal uitdagingen. De sector heeft een buitengewone rol gespeeld tijdens de coronapandemie, die unaniem werd toegejuicht. De zorg moet ondersteund worden en we moeten een krachtig beleid voeren om zorgprofessionals aan te trekken voor deze sector die vaak met personeelstekorten kampt. Vanuit financieel oogpunt is de ziekenhuissector verzwakt. De situatie is des te kritieker voor de openbare ziekenhuizen, die grote, specifieke en onvoldoende gefinancierde kosten hebben in verband met de DAEB en de pensioenkosten voor statutaire werknemers.

• Een krachtig en innovatief ziekenhuisbeleid voeren door samenwerkingen, gedeelde diensten en financiële consolidatie te bevorderen om de Brusselaars kwaliteitszorg te garanderen met behulp van de nieuwste technologieën. Om dat te bereiken zullen we:

- nauwlettend toezicht houden op de evolutie van de budgettaire tekorten van de ziekenhuizen, met name van de instellingen waarvan de gemeenten aandeelhouder zijn,
- de financiële kosten van de administratieve diensten verlagen door ze te groeperen tussen de verschillende ziekenhuizen om de efficiëntie en synergieën te vergroten en zo meer middelen te besteden aan zorg- en verplegend personeel,
- de invoering aanmoedigen van proefprojecten met artificiële intelligentie in de ziekenhuizen door bestaande expertise te bundelen en centraal te beheren,

- de impact nagaan van de LEZ op de bereikbaarheid van de Brusselse ziekenhuizen voor patiënten uit de andere twee gewesten, in het bijzonder de impact op chronisch zieke patiënten of patiënten met ernstige, langdurige pathologieën die regelmatige zorg nodig hebben.

DE ADMINISTRATIEVE TOEGANG VEREENVOUDIGEN VOOR OCMW-GEBRUIKERS

Een kosten-batenonderzoek doen naar de digitalisering van de gezondheidskaarten en naar een niet-centrale uitgifte en controle ervan.

EEN ALGEMENE AANPAK VOOR DE DRUGSPROBLEMATIEK IN BRUSSEL

Net als andere Europese hoofdsteden staat Brussel voor een grote uitdaging in verband met het toenemende drugsgebruik in alle lagen van de samenleving en de gewelddadige uitbreiding van de drugshandel. Deze verschijnselen bedreigen zowel de sociale cohesie als de stabiliteit van de instellingen, waardoor gezamenlijke en doeltreffende actie essentieel is.
Om die uitdaging aan te gaan hanteert de Stad Brussel een realistisch beleid dat gebaseerd is op vier pijlers: preventie, risicobeperking, zorg en repressie. Deze geïntegreerde totaalstrategie is de leidraad voor de acties sinds de jaren negentig, toen specifieke programma's werden ontwikkeld in samenwerking met belangrijke partners. Drie ervan, die al lang actief zijn, spelen daarbij een sleutelrol: de psychosociale begeleidingsdienst van het OCMW, het Medisch-Sociaal Opvangcentrum (MSOC) en de vzw TRANSIT. Deze instanties helpen om passende zorgtrajecten uit te werken en versterken tegelijkertijd de banden met de meest achtergestelde bevolkingsgroepen, in een geest van sociale cohesie.

Trouw aan haar engagement om niemand aan de kant te laten staan, is de Stad van plan haar inspanningen voort te zetten en te innoveren om de huidige en toekomstige uitdagingen aan te gaan. Op solide wetenschappelijke basis zal de Stad doorgaan met het ondersteunen en uitwerken van passende maatregelen om de complexe uitdagingen van verslavingen aan te gaan en de veerkracht van de Brusselse samenleving te versterken.

De Stad verbindt zich ertoe een antidrugsbeleid in te voeren dat gebaseerd is op vier pijlers: **preventie, risicobeperking, zorg en repressie.**

Dat houdt het volgende in:

• De opleiding voortzetten van eerstelijnsmedewerkers om vlotter contact te leggen en doorverwijzingen naar zorgtrajecten te optimaliseren.

• Garanderen dat een groot aantal personen met verslaving toegang krijgt tot voorzieningen die voldoen aan hun verwachtingen en die van de algemene bevolking (druk op de openbare ruimte verlichten en overlast door druggebruik verminderen).

• Het buurt- en basiswerk versterken, in het bijzonder door de aanwezigheid van straathoekwerkers te vergroten om de meest achtergestelde groepen te bereiken en de risico's te verminderen bij personen met meerdere uitsluitingsfactoren, met als doel hen naar een zorgtraject te leiden.

• Zorgen voor de langetermijnfinanciering en ontwikkeling van de bestaande hulp- en zorgdiensten die hun doeltreffendheid hebben bewezen: Medisch-Sociaal Opvangcentrum - MSOC, psychosociale begeleidingsdienst van het OCMW - DPB en de vzw Transit, die een waaier aan diensten aanbiedt die 24 uur per dag beschikbaar zijn, waaronder crisisopvang.

© Photo by Adobe Stock

GERICHTE PRIORITEITEN VOOR DOELTREFFENDE PREVENTIE

• Versterking van het debat over projecten om het zorgaanbod te diversifiëren, zoals medische behandeling met diacetylmorfine ('TADAM').

• Wat de risicobeperkende gebruikersruimte betreft, is de financiering door de Stad Brussel afhankelijk van het aanbieden van zorgtrajecten gericht op het verminderen en beëindigen van het druggebruik.
We zullen dat uitvoeren in samenwerking met de ziekenhuizen, met name het UVC Brugmann en het UMC Sint-Pieter, en met Transit, met als doel het probleem van verslaving aan harddrugs te bestrijden.
Die laatste instantie wordt als enige erkend op het grondgebied van de Stad Brussel, maar zal worden aangevuld met mobiele diensten.

• De impact van de gebruikersruimte op de directe omgeving zal jaarlijks geëvalueerd worden en de veiligheid in de omgeving zal worden versterkt (mobiele patrouilles, camera's, BRAVVO-stewards, straatverlichting).

• Bij de relevante overheidsinstanties zal ook gepleit worden om nieuwe plaatsen te creëren in de ontwenningsprogramma's.

DUURZAMER EN KRACHTDADIGER OPTREDEN TEGEN DE NEFASTE GEVOLGEN VAN DRUGS

• In samenwerking met het OCMW gerichte preventiecampagnes voeren om onze buurten en gezinnen te beschermen tegen de nefaste gevolgen van druggebruik. Het doel van deze acties bestaat uit preventie en bewustmaking via een duidelijke boodschap: drugs hebben een vernietigende impact en verzwakken onze samenleving.

• De nadruk zal liggen op educatieve initiatieven op lange termijn om het bewustzijn op lange termijn effectief te verhogen en risicogedrag te voorkomen.

• Op scholen: onze jongeren moeten van jongs af aan leren wat de ernstige gevolgen van druggebruik zijn, zowel voor hun gezondheid als voor hun toekomst. We willen het gezond verstand en de individuele verantwoordelijkheid versterken, zodat ze gewapend zijn om destructieve verleidingen en gevaarlijk gedrag te weerstaan.

• In het uitgaansmilieu: we erkennen dat bepaalde omgevingen, zoals het uitgaansmilieu of chemsex, gevaarlijke praktijken in de hand werken. Die praktijken vernietigen de gezondheid van de gebruikers. Onze campagnes zullen gericht zijn op:

- Het beperken van nieuwe verslavende praktijken door gerichte preventie.
- De belanghebbenden uit het uitgaansmilieu bewustmaken om te voorkomen dat drugs gemeengoed worden.

• Anticiperen op en tegengaan van nieuwe trends: Nieuwe drugs (crack, lachgas, zombiedrugs) zorgen voor steeds grotere uitdagingen. We zullen actie ondernemen om deze nieuwe trends beter op te sporen door de controles op de voeren, de doelgroepen in kwestie bewust te maken en ontmoedigingsmaatregelen tegen de verspreiding voor te stellen.

• Bestrijden van besmettelijke ziekten: Drugs, zeker met injecties en bepaalde risicovolle praktijken, bevorderen de verspreiding van besmettelijke ziekten zoals hepatitis C. We zullen de bewustmakingscampagnes versterken met een boodschap van persoonlijke verantwoordelijkheid, en gerichte preventiemaatregelen nemen om te voorkomen dat deze praktijken een gezondheidslast voor onze samenleving worden.

• De vinger aan de pols houden van de behoeften en zorgen van de inwoners door hen regelmatig uit te nodigen voor infosessies.

© Photo by Adobe Stock

17

BURGERPARTICIPATIE

© Photo by Adobe Stock

Het is tijd om onze democratie nieuw leven in te blazen op basis van transparantie, verantwoordelijkheid en efficiëntie. Wij geloven in een modern politiek bestuur dat steunt op innovatieve hulpmiddelen om burgers duidelijk en nauwkeurig te informeren over de voortgang van projecten en goedgekeurde plannen. Elke uitgegeven euro moet verantwoord worden, en elke verbintenis nageleefd.

We willen de inwoners concrete middelen bieden om actief deel te nemen aan de ontwikkeling van hun wijk en stad, met de garantie dat hun stem daadwerkelijk gehoord wordt. Maar participatie betekent niet blijven stilstaan: beslissingen moeten snel, pragmatisch en gericht op concrete resultaten worden genomen. Deze democratische vernieuwing moet onderbouwd worden met nauwgezette evaluaties om een flexibel, rationeel beheer te garanderen, aangepast aan de reële behoeften van de burgers.

De gemeente, als lokale pijler van onze democratie, moet haar rol als katalysator van initiatieven en projecten ten volle opnemen. Politici moeten kunnen vertrouwen op de drijvende krachten van onze samenleving: de burgers die ondernemen, innoveren en investeren in hun wijk. Door deze combinatie van discipline, verantwoordelijkheid en participatie bouwen we aan een meer inclusieve en welvarende stad.

BURGERPACT VOOR EEN VERNIEUWDE LOKALE DEMOCRATIE

In dit kader engageren we ons om vanaf het begin van de legislatuur een Burgerpact op te stellen, waarin de engagementen van de Stad ten aanzien van haar burgers op het vlak van informatie, effectieve participatie, vertegenwoordiging, vereniging en dienstverlening duidelijk worden vastgelegd. Onze ambitie is om de burgerparticipatie te versterken door de mogelijkheden van inwoners om zich in te zetten in het openbare leven te vergroten, door budgetten toe te wijzen aan burgerinitiatieven en door hun rol in het besluitvormingsproces op een omkaderde manier aanzienlijk uit te breiden.

Het Burgerpact zal met name de leidende beginselen en prioriteiten van de Stad vastleggen om de transparantie te verbeteren, de samenwerking met de burgers te versterken en hun betrokkenheid bij het besluitvormingsproces te vergroten.

We willen ambitieus zijn, of het nu gaat om het vermogen van burgers om zich in te zetten in het stadsleven, om de budgetten die worden toegekend aan burgerinitiatieven of om de ruimte die burgers krijgen in het besluitvormingsproces. Het is onze ambitie om de burgerparticipatie te vergroten door de inwoners beter in staat te stellen om zich in te zetten in het openbare leven. Dit omvat onder andere:

• Inclusieve digitale platformen, zoals het portaal 'Mijn idee, onze actie' of de *Digital Twin*, waarop burgers ideeën kunnen indienen en een beter beeld krijgen van lopende projecten.

• Gemoderniseerde wijkraden die centrale dialoogruimtes worden om lokale verwachtingen te coördineren en buurtprojecten op te volgen.

• Initiatieven voor jongeren om hen actief te betrekken bij het bepalen van het overheidsbeleid en hun burgerlijke betrokkenheid te vergroten.

• Initiatieven voor senioren om hen actief te betrekken bij het bepalen van het overheidsbeleid en hun burgerlijke betrokkenheid te vergroten.

Het Burgerpact zal ook dienen als een instrument voor opvolging en evaluatie. Dit pact moet zorgen voor volledige transparantie over de voortgang van de aangegane verbintenissen en zal continu worden aangepast aan de behoeften die door de burgers worden geuit. Het moet dus een levend, evolutief charter worden dat afgestemd is op de concrete verwachtingen van de inwoners.

VERBETERING VAN DE INFORMATIE

Om actieve en geïnformeerde participatie in het beheer van de Stad mogelijk te maken, is het essentieel dat burgers beschikken over volledige, toegankelijke en actuele informatie. In overeenstemming met de regelgeving voor toegang tot administratieve documenten en met inachtneming van de bescherming van privégegevens zullen we de burger informatie versterken door van transparantie en objectieve en meetbare evaluatie de basisregels van politieke en administratieve actie te maken.

We zullen de publicatie van de verschillende strategische en operationele plannen van de Stad en hun periodieke evaluatieverslagen systematiseren, vergezeld van samenvattingen om ze begrijpelijker te maken voor het grote publiek. Bovendien zullen we ook het nieuwe geoportaal van de Stad, waarop alle beschikbare informatie per thema is geordend en in kaart gebracht, toegankelijk maken voor het publiek, zodat elke Brusselaar informatie kan vinden over een lopend of gepland project in zijn of haar wijk.

Met betrekking tot stedelijke projecten die door de Stad en haar OCMW worden ondersteund, zullen we de kwaliteit van de gemeentelijke informatie en communicatie in het veld verbeteren (informatieborden voor projecten, flyers …).

Dankzij nieuwe technologieën zullen we ook een Digital Twin en een online Cityverse creëren, waarmee het ontwerp en de impact van de verschillende geplande stadsprojecten, zoals openbare ruimtes, gebouwen en buiteninrichtingen, immersief en in 3D-animaties kunnen worden weergegeven.

Een echte inclusieve participatie ontwikkelen door diverse hulpmiddelen en benaderingen te gebruiken om de inclusie van alle burgers te garanderen. We willen iedereen in staat stellen om meer samen te werken en de dialoog aan te gaan met het bestuur en de verkozenen.

DE VERKOZENEN EN DE BURGERS DICHTER BIJ ELKAAR BRENGEN

• De wijkfora opnieuw opstarten, in samenwerking met het voorzitterschap van de gemeenteraad en het OCMW, met de mogelijkheid om een thema naar voren te brengen naargelang de tegengekomen problemen in de wijk of specifieke projecten.

• De burgerparticipatie versterken door hybride vergaderingen (face-to-face/videoconferentie) en vergaderingen na de werkuren (bv. 's avonds en zaterdagochtend) toe te staan om de participatie van actieve mensen te vergemakkelijken.

• Buitengewone vergaderingen van de gemeenteraad in het stadhuis houden.

• De herziening van het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad afronden door er elementen met betrekking tot burgerparticipatie in op te nemen.

• De invoering van openbare informatiesessies over de gemeentebegroting bestuderen.

SAMENWERKEN MET DE VERENIGINGSSECTOR EN DE ONDERNEMERSWERELD

• In het kader van de stadsvernieuwingsprogramma's willen we de capaciteit, responsabilisering en mobilisatie van het burgerlijk verenigingsweefsel versterken. Dit doel wordt gerealiseerd via verschillende concrete maatregelen:

- Ondersteuning en versterking van de capaciteit van lokale verenigingen.
- Aanmoediging van actieve participatie in stadsvernieuwingsprojecten.
- De toegang tot middelen voor verenigingen vergemakkelijken.
- Versterking van de communicatie en de samenwerking met het lokale bestuur.
- Valorisatie van de rol van verenigingen in de stedelijke dynamiek.
- Zorgen voor inclusief en transparant bestuur.

• Ruimtes, lokalen en materiaal ter beschikking stellen van buurtverenigingen en -groepen en jonge ondernemers, zodat ze elkaar makkelijker kunnen ontmoeten en aan hun project kunnen werken. Deze aanvragen zullen beheerd worden via het geoportaal.

• Burgerprojecten ondersteunen die de sociale cohesie en de betrokkenheid van burgers bij het wijkleven bevorderen, zoals de Burendag en de speelstraten.

• Regelmatige groepsactiviteiten (kook- en tuinworkshops, taalcursussen, danslessen, …) aanbieden die de sociale mix bevorderen, gezamenlijk leren stimuleren en duurzame sociale banden versterken.

EEN PARTICIPATIESTRATEGIE ONTWIKKELEN DANKZIJ EEN GEDEELDE METHODOLOGIE

• Een interne toolbox voor de Stad ontwikkelen in de vorm van methodologische fiches om opgedane ervaringen en oplossingen te kunnen benutten en toekomstige participatieprocessen te vergemakkelijken. De Stad wil het betrokken personeel opleiden in het gebruik van deze fiches.

• De resultaten van participatieprojecten publiceren om transparantie te garanderen en de betrokkenheid van burgers te behouden.

DE VORMEN VAN BURGERPARTICIPATIE UITBREIDEN EN DIVERSIFIËREN

• De organisatie van referenda en volksraadplegingen over belangrijke onderwerpen voor de gemeente bestuderen, op voorstel van het college van burgemeester en schepenen, met inachtneming van een minimale participatiedrempel.

• Een centraal online platform opzetten om het besluitvormingsproces meer participatief, inclusief en reactief te maken, en waarop elke burger of vereniging een idee kan indienen om de stad te verbeteren.

  • Alle gebruikers zullen eenvoudig en snel voorstellen kunnen indienen. Elk idee kan becommentarieerd en aangevuld worden door de gemeenschap, wat bijdraagt aan een echt publiek debat en actieve samenwerking tussen burgers, verkozenen en experts.

  • Het platform moet toegankelijk zijn voor iedereen, met functionaliteiten die aangepast zijn voor personen met een handicap en verschillende leeftijdsgroepen en profielen van burgers. Er worden informatiesessies georganiseerd om de inwoners vertrouwd te maken met het instrument en participatie aan te moedigen.

• Halverwege de legislatuur jaarlijkse 'volksaudits' organiseren, waarbij de inwoners zo nauw mogelijk worden betrokken bij de evaluatie van de diensten van de Stad. Deze grootschalige evaluatie wordt georganiseerd voor een of meerdere diensten van de Stad, zoals een grote tevredenheidsenquête die wordt gespreid over het jaar: terreinbezoeken, ontmoetingen met de ambtenaren, opendeurdagen, een tevredenheidsenquête, burgerpanels, digitale feedback, … De inwoners krijgen zo de kans om hun stadsdiensten beter te leren kennen en tegelijkertijd hun werk te evalueren. Op basis van deze uitgebreide 'volksaudits' worden aanbevelingen geformuleerd, waarvan de uitvoering onder de verantwoordelijkheid van het college valt.

DE ROL VAN DE WIJKRADEN EN DE WERKING VAN DE BURGERBEGROTINGEN MODERNISEREN EN VERBETEREN

• Doorgaan met het ontwikkelen, moderniseren en verbeteren van de rol van de wijkraden, zodat ze echt het kloppende hart van de democratie in de wijken worden. We zullen de wijkraden omvormen tot echte motoren van lokale democratie in Brussel.

© Photo by E. Danhier

Deze raden zullen ruimtes voor dialoog en overleg worden, waar elke burger actief kan bijdragen aan beslissingen die van invloed zijn op zijn of haar wijk. In samenwerking met de inwoners zullen we deze structuren moderniseren om ze inclusiever en toegankelijker te maken voor iedereen.

We zullen een onlineplatform invoeren om participatie te vergemakkelijken: onlineplatform, burgerraadplegingen in realtime en transparante monitoring van lokale projecten. Zo kunnen de burgers ideeën aandragen, de voortgang van ontwikkelingen volgen en een directe rol spelen in de keuzes die hun omgeving vormgeven.

Deze wijkraden zullen ook een rol spelen als tussenpersoon en informatiekanaal tussen de inwoners en de Stad door ervoor te zorgen dat lokale zorgen worden gehoord en dat de projecten beantwoorden aan de verwachtingen. Zij zullen essentiële schakels worden voor het verbeteren van de levenskwaliteit, het versterken van de nabijheid en het aanmoedigen van participatief bestuur, waarbij een transparante en gestructureerde opvolging van de gemeentelijke acties wordt gewaarborgd.

Ons doel is om van de wijkraden de centrale instanties van de Brusselse democratie te maken door elke burger te betrekken bij het bouwen aan de toekomst van onze stad. Zij zullen een concrete rol krijgen bij de uitvoering van lokale projecten dankzij een streng opvolgingssysteem, met regelmatige openbare verslagen en een online monitoringsysteem waarmee de inwoners de voortgang van projecten kunnen volgen.

Bovendien zal elke wijkraad over formele mechanismen beschikken om aanbevelingen te doen aan het college van burgemeester en schepenen en zal elke wijkraad gebruik kunnen maken van burgerbegrotingen om de voorstellen van de burgers te concretiseren. Het doel van deze transformatie is om de wijkraden een echte beslissingsbevoegdheid te geven, zodat de inwoners een echte rol kunnen spelen in het beheer van hun omgeving. Op deze manier zullen de wijkraden een centrale rol spelen, niet alleen om de democratie nieuw leven in te blazen, maar ook om concrete oplossingen te vinden voor lokale uitdagingen.

• Een alternatieve methodologie voorstellen die tegemoet komt aan de behoeften van de burgers en tegelijkertijd rekening houdt met de technische en administratieve beperkingen van de diensten van de Stad.

• De burgerbegrotingsprojecten die door de burgers worden ingediend, integreren in het programma van de stadsdiensten door ervoor te zorgen dat er rekening mee wordt gehouden bij de jaarlijkse begrotingsprioriteiten. Dit programma zou het kader vormen voor de burgerbegrotingen, waardoor de projecten van burgers en de acties van de Stad beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

De projecten die op deze manier worden ontwikkeld, kunnen profiteren van de gezamenlijke expertise van de burgers en de gemeentelijke diensten, waardoor technische ondersteuning en een vlottere uitvoering worden gewaarborgd. Daarnaast zou een regelmatige opvolging van de geïntegreerde projecten worden opgezet, met controlepunten om de voortgang ervan te evalueren en de transparantie van het proces te waarborgen. Op die manier zou elk burgerproject een echte samenwerking worden tussen de inwoners en het bestuur, met concrete en meetbare resultaten.

DE MAATREGELEN VOOR DE PARTICIPATIE VAN JONGEREN IN OPENBARE AANGELEGENHEDEN VERSTERKEN

• De federale burgerdienst promoten.

• Straathoekwerkers en leerkrachten opleiden om jongeren bewust te maken van het belang van herdenkingen en burgerdemonstraties. Deze aanpak zal jongeren in staat stellen de collectieve geschiedenis van hun wijk beter te begrijpen en zich te identificeren met de strijd en uitdagingen van de vorige generaties. Door hen actief te betrekken, ontwikkelen jongeren een gevoel van samenhorigheid en respect voor het gedeelde erfgoed, terwijl de verhalen van de gemeenschappen in hun wijk, en van Brussel in het algemeen, worden gevaloriseerd.

• Een gemeenteraad voor jongeren en kinderen van de Stad Brussel oprichten als schakel tussen de jongeren en de gemeenteraad, in samenwerking met de dienst Burgerparticipatie en de voorzitter van de gemeenteraad.

© Photo by Adobe Stock

© Photo by Adobe Stock

EEN VEERKRACHTIGERE STAD

18. Klimaattransitie, duurzame ontwikkeling en milieu

18

KLIMAATTRANSITIE, DUURZAME ONTWIKKELING EN MILIEU

De klimaatverandering, duurzame ontwikkeling en bescherming van het milieu vormen een onlosmakelijk drieluik om de ecologische, sociale en economische uitdagingen van deze eeuw aan te gaan. Deze fundamentele principes vormen de kern van ons project om een toekomst te garanderen waarin de natuurlijke hulpbronnen in stand worden gehouden, de uitstoot van broeikasgassen aan banden wordt gelegd en sociale en territoriale ongelijkheden worden bestreden.
We bouwen aan een stad op mensenmaat, zonder stedelijke kloof of ruimtelijke scheidingslijnen, die bewoners in elke buurt gelijke toegang biedt tot jobs, betaalbare huisvesting, openbare en particuliere voorzieningen en diensten van hoge kwaliteit, winkels, openbaar vervoer, speeltuinen en groene ruimten. Het recht op een stad omvat het recht op een gezonde en leefbare omgeving voor al onze medeburgers. Daarom willen we de stad voorzien van een echt ecologisch schild tegen de grillen van het klimaat. De stedelijke ecologie wil de principes van solidariteit, economische ontwikkeling en milieukwaliteit combineren.

De maatregelen die binnen dit kader worden genomen, zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat iedereen gelijke toegang heeft tot de openbare ruimte en zich kan ontwikkelen en ontplooien in een gezonde omgeving en een leefbare stad. Hiermee bieden ze een lokaal antwoord op een universele zorg voor de klimaatverandering die onze planeet treft. De aantasting van het milieu, de luchtvervuiling, de schaarste aan grondstoffen, de verspilling van goederen en de overproductie van afval zijn stuk voor stuk bedreigingen voor de bewoonbaarheid van steden.

De Stad heeft een Klimaatplan goedgekeurd dat een verantwoorde, duidelijke en ambitieuze visie en doelstellingen definieert om geleidelijk de noodzakelijke ecologische transitie te maken, een koolstofneutraliteit te bereiken tegen 2050 en de veerkracht van de Stad, haar grondgebied en haar inwoners te versterken ten aanzien van de grilligheid van het klimaat.

Dit plan identificeert realistische strategieën en specifieke hefbomen die moeten worden ingezet om de impact van de activiteiten van de stad op de klimaatverandering te verkleinen en tegelijkertijd haar grondgebied en activiteiten aan te passen aan de onvermijdelijke gevolgen ervan. Wij willen een stap verder gaan door het plan te evalueren, zodat we alle conclusies kunnen trekken en deze kunnen inzetten als basis voor een visie die zo nauw mogelijk aansluit bij de behoeften.

EEN STAD DIE HET KLIMAAT SERIEUS NEEMT, VIA HAAR KLIMAATPLAN EN HAAR GEMEENTELIJK PLAN VOOR DUURZAME ONTWIKKELING 'BXL 2050'

• Na het opstellen en goedkeuren van deze twee grote plannen op het gebied van klimaatbeleid en stedelijke ontwikkeling, wordt werk gemaakt van hun effectieve uitvoering en een regelmatige objectieve evaluatie. De inwoners en de burgermaatschappij zullen volledig en op transparante wijze op de hoogte worden gehouden van de voortgang en de gevolgen ervan.

• In eerste instantie het Klimaatplan van de Stad Brussel herzien om prioritaire beleidslijnen te identificeren en precieze, meetbare doelstellingen vast te leggen, en tegelijk een mechanisme invoeren voor permanente opvolging op basis van sleutelindicatoren. Deze eerste herziening zou gevolgd worden door een tweejaarlijkse evaluatie om de acties en hun prioritering aan te passen in functie van de verkregen resultaten, nieuwe opportuniteiten en Europese, Belgische en gewestelijke klimaatverbintenissen. Dit systeem zou garant staan voor een responsieve en coherente aanpak, terwijl een voortdurende afstemming op de klimaatdoelstellingen die op Europees, Belgisch en gewestelijk niveau zijn vastgelegd, wordt verzekerd.

• Het aantal projectoproepen verminderen om de middelen meer te concentreren op de financiering van een ambitieus en gestructureerd overheidsbeleid dat tastbare en duurzame resultaten voor de burgers kan opleveren. Deze rationalisering zou inhouden dat de thematische projectoproepen in overleg met het Brusselse Gewest op elkaar worden afgestemd om hun doel en complementariteit te verduidelijken, met name op het gebied van milieu- en klimaatkwesties. Op die manier kan elke verwarring tussen de verschillende voorzieningen, zoals deze van Leefmilieu Brussel, worden vermeden, wat zich vertaalt in een optimale doeltreffendheid en een gecoördineerde uitvoering van de doelstellingen van het Klimaatplan van de Stad Brussel.

DE OPMERKELIJKE GROENE RUIMTEN VAN DE STAD BESCHERMEN EN BEHOUDEN

• Behoud en bescherming van bestaande openbare groene ruimten, met name deze met een zeer hoge biologische waarde: bescherming van het stadsbos en bepaalde landelijke gebieden en moestuinen in Neder-Over-Heembeek, gedeeltelijke bescherming van gebieden met een biologische waarde in het noorden van Haren, enz.

• Het behoud van de Korte Groenweg in Neder-Over-Heembeek.

• Het behoud van Harense boomgaarden en moestuinen.

• Het behoud van de uitzonderlijke locatie Donderberg.

• Het behoud van hoogstammige bomen en oude bomen in goede gezondheid. De bescherming van opmerkelijke bomen die tot het natuurlijk erfgoed van het gewest behoren, is een prioriteit voor de Stad Brussel en bij de herinrichting van de openbare ruimte moet de integratie ervan in het project de eerste optie zijn. Kappen zou daarentegen de laatste optie moeten zijn.

DE STAD VERGROENEN OM DE GLOBALE LEVENSKWALITEIT VAN DE BEWONERS TE VERBETEREN, DE IMPACT VAN HITTEGOLVEN TE VERMINDEREN EN DE BIODIVERSITEIT TE VERGROTEN

• Iedereen toegang garanderen tot openbaar groen van goede kwaliteit in de buurt.

• Een project 'NATUURPLAN van NOH-Mutsaard' lanceren om de natuur in Neder-Over-Heembeek - Mutsaard te beschermen en op te waarderen. We willen de bestaande natuurgebieden verbinden met nieuwe paden, tuinen en parken. Dit omvat ook de opwaardering van het architecturaal erfgoed. Ons doel is om een nieuwe visie te bieden voor mooiere, veiligere en schonere buurten, waar de natuur in haar eer wordt hersteld en op de voorgrond wordt geplaatst.

• Van het kanaal een aangenaam, schoon en groen wandelgebied maken in samenwerking met het gewest (vergroening en aanplanting van de oevers, plaatsing van vallen of afvalbarrières op het kanaal, plaatsing van drijvende eilanden zodat vogels kunnen landen en het onderwaterleven zich kan ontwikkelen.

• Nieuwe openbare groene ruimten creëren door de aanleg van microbossen en pocketparks te ondersteunen, waarbij voorrang wordt gegeven aan dichtbevolkte buurten met een tekort aan groene ruimten.

- Identificeren van specifieke gebieden waar het planten van bomen de grootste impact zal hebben, zowel op het milieu als op de levenskwaliteit van de bewoners.
- Stimuleren van partnerschappen met lokale bedrijven, verenigingen en ngo's om een deel van de beplanting te financieren. Door kleine belastingvoordelen aan te bieden, kunnen bedrijven - bijvoorbeeld bedrijven die in de stad gevestigd zijn - een actieve rol spelen in het initiatief en de groene voetafdruk van de stad versterken.
- Burgerparticipatie aanmoedigen om de betrokkenheid van de bevolking te stimuleren, bijvoorbeeld door Community Planting Days te organiseren, waaraan alle inwoners die dat willen kunnen deelnemen. Of door sensibiliseringssessies te organiseren in scholen van de Stad om leerlingen erbij te betrekken.

• Bestaande parken ontwikkelen, met name door hun milieukwaliteit te verbeteren: Maximiliaanpark in de Noordwijk, Meudonpark in NOH, Annie Cordy-park in Laken, enz.

• De ontwikkeling voortzetten van de stedelijke groene en blauwe netwerken die consistent zijn met en complementair aan de regionale netwerken, zowel ter ondersteuning van de actieve mobiliteit als van de biodiversiteit.

• Ontwikkelen van het groene netwerk dat de GGB Van Praet verbindt met de cité Versailles als een biologische corridor gewijd aan actieve mobiliteit en biodiversiteit.

• Samenwerken met het gewest om het Kleine Zennepark te creëren, dat het Ninoofsepoortpark verbindt met de Waskaarsstraat en het Dauwpark.

• Voortzetten van de herintroductie van natuur in de stedelijke ruimte: proefprojecten uitvoeren om de binnenbouwblokken in dichtbebouwde en gemineraliseerde wijken te ontharden, te ontwateren en groener te maken. Een strategie ontwikkelen voor het ontharden van de bodem van de stad Brussel en het vergroenen van de openbare ruimten en terreinen.

• Mobiliseren van stedelijke en openbare gebouwen door hun potentieel voor groene daken en gevels te activeren als een natuurlijk airconditioningsysteem, een instrument voor regenwaterbeheer en een habitat voor kleinschalige biodiversiteit. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan het onderhoud van deze nieuwe systemen (bemesten, bevloeien, onkruid verwijderen, waterafvoeren vrijmaken, enz.).

• Aanpassen van ons territorium aan de migratie van soorten door het verbeteren en behouden van biodiversiteitsreservoirs, het identificeren van ecologische corridors, het creëren van faciliteiten om fauna te verwelkomen of hun migratie aan te moedigen; het creëren van een donkere maas voor nachtdieren en flora.

• Een context creëren die bevorderlijk is voor de biodiversiteit binnen stedelijke en architecturale projecten (integratie van nestkastjes voor insecten, schuilplaatsen voor vogels en vleermuizen, diversificatie van de beplanting en ontwikkeling van kleine waterpartijen in de buitenlucht, enz.).

• Ecologische circuits aanleggen in historische parken om bezoekers bewust te maken van de biodiversiteit en de geschiedenis van de emblematische groene ruimten in Brussel.

© Photo by E. Danhier

DE CAPACITEIT VAN DE STAD UITBREIDEN OM HAAR GROENE RUIMTEN EN AANPLANTINGEN TE ONDERHOUDEN; GROENE BURGERINITIATIEVEN AANMOEDIGEN

• De dienst Groene Ruimten versterken door meer gekwalificeerd personeel aan te werven om de nieuwe groene ruimten te onderhouden, tuinwerkzaamheden uit te voeren en bomen te verzorgen in openbare parken, op begraafplaatsen en langs wegen.

• Verzorgen van interne opleidingen voor personeel en het doorgeven van de kennis en ervaring van ouder personeel.

• Op basis van de ervaring van Leefmilieu Brussel het beheer en het onderhoud van drie groene ruimten van de Stad Brussel toevertrouwen aan een gespecialiseerde partner.

• Voortzetten van het Bomenplan (aanleg van parken, aanplanting van bomen, aanleg van microtuinen, enz.) en invoeren van het Bomenhandvest. Hiertoe zal de Stad een kaart maken van de unieke, zeldzame of historische bomen in de stad Brussel, om dit uitzonderlijke natuurlijke erfgoed te promoten. Bovendien wil de Stad het publiek sensibiliseren voor het ecologisch en cultureel belang van bomen en bijdragen tot het behoud ervan voor de toekomstige generaties. Burgers zullen hiertoe kunnen bijdragen, in het bijzonder door opmerkelijke bomen te signaleren.

• Een verlichtingsplan ontwikkelen en efficiënte openbare verlichting installeren om de veiligheid in en rond groene ruimten te verbeteren en tegelijkertijd de gemoedsrust van omwonenden te garanderen en lichtvervuiling te beperken.

• De invoering bestuderen van openings- en sluitingstijden voor parken in geval van overlast of ongepast gebruik 's nachts, en er tegelijkertijd voor zorgen dat de parken goed bewaakt worden. Daarnaast zal de Stad bewakingscamera's installeren in belangrijke en/of problematische delen van de parken.

• Gemeenschappelijke begraafplaatsen ontwikkelen als groene ruimten, natuurgebieden en stiltegebieden.

  • Saneren van het boompatrimonium.
  • Paden inzaaien met gras.

• Waar mogelijk dierlijke hulpmiddelen (schapen, geiten) inzetten voor het maaien en onderhouden van groene gebieden (ecobegrazing). Er wordt voldoende toezicht voorzien om ongelukken, ontsnappingen of conflicten met gebruikers van de openbare ruimten te voorkomen.

• Waar nuttig, planten van levende hagen, vaste planten en planten die de natuur ten goede komen (bijv. honing voortbrengende planten) voorzien in plaats van traditionele eenjarige bloeiende planten.

• Voorkeur geven aan eetbare planten (inheemse en oude variëteiten): klein fruit, boomgaarden die een gevoel van gezelligheid creëren tijdens de pluk of het onderhoud ervan met bewoners van jongs af aan.

• Rekening houden met de allergenen bij het kiezen van beplanting, vooral voor laanbomen en grassen (pollen).

• Bestrijden van invasieve plantensoorten.

• Onderhouden en aanplanten van de oevers van de vijvers om de terugkeer van inheemse soorten en de ontwikkeling van ecosystemen te bevorderen.

• Het aanmoedigen van burger- en verenigingsinitiatieven in de privé- en openbare ruimte door middel van de vergroeningsvergunning en de uitrol in het volledige grondgebied van het project 'Samen vergroenen!', waarbij bewoners ondersteuning en advies kunnen krijgen van groenbeheerders.

• Invoeren van een pilootproject voor publiek-private samenwerking voor de ontwikkeling en het onderhoud van groene ruimten, om particuliere investeringen aan te trekken en de druk op de overheidsfinanciën te verminderen.

• Ontwikkelen van gemeentelijke milieupremies voor het groener maken van binnensteden.

• Het ontwikkelen van volkstuinen en gemeenschappelijke tuinen en het opstarten van de geplande heraanleg van de huizenblokken in het kader van het wijkcontract van de Marollen.

• Systematiseren van de educatieve tuinen in de gemeentelijke scholen en kinderdagverblijven, zodat kinderen al op jonge leeftijd vertrouwd raken met ecologische basisbegrippen. Deze tuinen zouden de gelegenheid bieden om via de praktijk bij te leren over biodiversiteit, de cyclus van de natuur en duurzame tuinpraktijken, terwijl ontdekking en experimenteren worden aangemoedigd.

ONTWIKKELEN VAN DE STEDELIJKE LANDBOUW VOOR PRODUCTIEVE, EDUCATIEVE EN RECREATIEVE DOELEINDEN

• Het gebrek aan beschikbare ruimte voor landbouw in stedelijke gebieden vraagt om innovatieve oplossingen om landbouw te ontwikkelen op ongebruikte grond of grond die voor andere activiteiten wordt gebruikt (hydrocultuur, agrobosbouw, enz.).

- Beschermen van de bestaande landbouwgrond tegen verstedelijking en samenwerken met boeren om ecologische landbouwpraktijken te verzekeren.
- Werk maken van een voedselgordel door de landbouwgronden van de Stad en van het Brusselse OCMW te mobiliseren zodat de Brusselse keukens meer biologische groenten en fruit kunnen gebruiken die in korte circuits geproduceerd worden.
- Profiteren van nieuwe openbare en particuliere ontwikkelingsprojecten om, waar mogelijk, gemeenschappelijke moestuinen aan te leggen voor de plaatselijke bewoners.
- Waar mogelijk meer fruitsoorten planten in de groene ruimten en openbare ruimten van de stad.

ONS WATERBEHEERBELEID VERSTERKEN

• Het Gemeentelijk Waterplan uitvoeren dat de Stad in 2024 heeft aangenomen, in het bijzonder om intelligent waterverbruik aan te moedigen, verspilling tegen te gaan en waterarmoede te bestrijden, in samenwerking met het gewest en het OCMW.

• Ontwikkelen van een blauw netwerk in Brussel.

• Het hydrografische netwerk in de stad Brussel versterken en in stand houden: de aanwezigheid en het gebruik ervan in de openbare ruimte ontwikkelen en het circulaire gebruik van water in de openbare ruimte en in nieuwe gemeentelijke gebouwen versterken.

• Samenwerken met het gewest met het oog op een efficiënte uitvoering van het project voor de heraanleg van het Maximiliaanpark en de ontsluiting van de Zenne in de Noordwijk.

• De regelmatige overstromingen van de Lakense benedenstad en de Noordwijk actief bestrijden. Hiertoe wil de Stad het gewest ondersteunen door prioriteit te geven aan de implementatie van alternatieve oplossingen, zoals het GRB, zoals de Stad doet met het nieuwe sportpark, en, als laatste redmiddel, een stormbekken met grote capaciteit.

• Beperken van de 'artificialisering' van de bodem en opleggen van compensatiemechanismen zoals extensieve groene daken of groentetuinen op daken.

• Grootschalige sites zoveel mogelijk loskoppelen van de riolering (Brugmann, nationaal stadion, Brussels Expo, woningen in de Modelwijk, enz.) en systemen voor de infiltratie-/opslag-/terugwinning/doorlaatbaarheid van de bodems uitbreiden.

© Photo by Adobe Stock

• De huidige zogenaamde 'water-premies' voor de aanleg van wadi's, de uitvoering van onthardingswerken, de installatie van regenwatertanks, enz. ontwikkelen en nieuwe water-premies voorstellen (met name om de installatie van terugslagkleppen aan te moedigen in de Noordwijk die bedreigd wordt door stijgend grondwater), alsook 'grensoverschrijdende' waterpremies voor het stroomgebied van de Molenbeekvallei.

• De afhankelijkheid van en behoefte aan leidingwater in de stad verminderen door een strategisch netwerk van reservoirs en vijvers te ontwikkelen om afvloeiend water op te slaan zodat het in tijden van droogte opnieuw kan worden gebruikt (om vijvers te vullen, beplantingen te besproeien, openbare ruimten te reinigen, enz.).

• Verbeteren van het (verouderde) netwerk van afvoeren en rioleringen, met name in de lager gelegen wijken die het meest worden blootgesteld aan afvloeiend regenwater.

• Aanleggen van tuinstraten en sponsstraten die de directe infiltratie van regenwater in het perceel bevorderen om overbelasting van de riolering en overstromingen te voorkomen.

• Pleiten voor de aanleg van sanitaire rioleringen bij stadsontwikkelingsprojecten of de herinrichting van openbare ruimten om vermenging van grijs en bruin water te voorkomen en de kosten voor het saneren van laatstgenoemd water, die ten laste komen van de lokale overheid, te beperken.

• Doelstellingen bepalen voor de voorziening van drinkwaterfonteinen in de hele stad (in parken en buitensportvoorzieningen, op openbare pleinen die gevoelig zijn voor hitte-eilanden, in groene ruimten en druk bezochte wijken, voor bewoners, toeristen en daklozen, enz.). De Stad zal overleggen met het gewest, dat zijn eigen fonteinprogramma heeft, om ervoor te zorgen dat de gekozen locaties complementair en op elkaar afgestemd zijn.

• In samenwerking met de intercommunales en Leefmilieu Brussel installeert de Stad meetstations voor de waterkwaliteit op belangrijke punten in het waternetwerk van de stad. Dankzij deze stations kunnen afwijkingen in de kwaliteit (verontreiniging, temperatuur, pH, enz.) snel worden opgespoord. Deze systemen zullen helpen om drinkwater van hoge kwaliteit te garanderen in de hele Stad Brussel.

• Onderzoeken van de invoering van een tool waarmee bewoners waterproblemen (geur, kleur, smaak) in real-time kunnen melden. Deze informatie kan dan snel worden doorgespeeld naar de relevante autoriteiten voor een snelle interventie.

BESTRIJDING VAN DE LUCHTVERONTREINIGING EN BESCHERMING VAN DE LUCHTKWALITEIT ALS EEN GEMEENSCHAPPELIJKE HULPBRON

• Objectiveren van de vervuilingsniveaus door extra sensoren en meetinstrumenten (lokaal en gewestelijk) in te zetten die gelijkmatig over het grondgebied zijn verdeeld.

• Het publiek beter informeren over en bewuster maken van verontreinigingspieken door middel van een online mapping tool of het gebruik van digitale reclameborden in de stad.

• De luchtkwaliteit meten binnenshuis in gevoelige gemeentelijke gebouwen (kinderdagverblijven, scholen, ziekenhuizen, enz.) en zo nodig verbeteren.

• Voortzetten van de transitie van het wagenpark van de Stad Brussel en haar OCMW (reductie, diversificatie, multimodaliteit, pooling en elektrificatie).

• Na herziening van het Klimaatplan, de invoering ervan voortzetten om:

  - de uitstoot van broeikasgassen door het gemeentebestuur (voorbeeldfunctie) en de sociaaleconomische actoren binnen het grondgebied te beperken,
  - de impact van luchtvervuiling op de volksgezondheid te beperken (luchtvervuiling) door het autoverkeer te verminderen, vooral in de buurt van scholen, bejaardentehuizen en ziekenhuizen (kwetsbare mensen), en door

efficiëntere verwarmingssystemen te gebruiken.

STREVEN NAAR KOOLSTOFNEUTRALITEIT VOOR DE STAD EN HAAR GRONDGEBIED TEGEN 2050

• Streven naar voorbeeldige energie-efficiëntie in gemeentelijke gebouwen.

• Voortzetting van het programma voor de isolatie en renovatie van sociale woningen in de Lakense Haard en de Brusselse Woning om de energierekeningen van kwetsbare bewoners te verlagen.

• Grootschalige renovatie van de woningen van de Vastgoedregie en van het OCMW: thermische isolatie en nieuwe verwarmingssystemen om de energieprestaties van de gebouwen te verbeteren.

• Het energieverbruik van de openbare gebouwen van de Stad Brussel met 40% verminderen (in vergelijking met 2008).

• Bereiken van een gemiddelde C+ EPB voor alle administratieve gebouwen, stads- en OCMW-gebouwen, crèches, scholen, zwembaden, sportcentra en culturele centra.

• Renovatie van het sociale woningenpark (Openbare Vastgoedmaatschappijen) in overeenstemming met de prioriteiten voor 2030 uit het renovatieplan, in lijn met de gewestelijke doelstelling om een gemiddeld C+ EPB-niveau te bereiken tegen 2040.

• Het bereiken van een klassensprong tegen 2033 voor de meest energieverslindende woningen (EPB F en G) van het OCMW en de Vastgoedregie.

• Ervoor zorgen dat de elektriciteitsvoorziening van de stad tegen 2030 100% groen is.

• Waar mogelijk de platte daken van de stad voorzien van een klimaatfunctie (fotovoltaïsch, thermisch, groene daken, bleken, enz.).

• De tool Des Toits Vivants gebruiken, die de klimaatfuncties identificeert die aan de daken van gebouwen kunnen worden toegewezen, en dit al in de ontwerpfase van een renovatie- of dakbedekkingsproject; de aanbevelingen voor het valoriseren van de studie Des Toits Vivants uitvoeren voor de prioritaire sites die dit mogelijk maken en waarvoor op korte termijn geen renovatiewerken nodig zijn.

• De stad de toevoer van sociaal en ecologisch verantwoorde energie garanderen en haar energieautonomie versterken door het ontwikkelen en delen van een duurzame lokale energieproductie.

• Het fotovoltaïsche park van de Stad Brussel verder ontwikkelen en systematisch het potentieel van de platte daken van haar openbare en private eigendommen benutten.

• Verwarmingsnetwerken in dichtbevolkte zones bevorderen door deze prioritair te integreren in het beleid voor ruimtelijke ordening en stadsplanning, terwijl het potentieel van technologieën zoals geothermische energie, riothermische energie (terugwinning van warmte uit afvalwater) en micro-units op biomassa wordt bestudeerd. De Stad zal de toegang tot wegen voor de installatie van haar infrastructuur vergemakkelijken en het gebruik van lokale en koolstofarme energie in openbare gebouwen aanmoedigen om de koolstofvoetafdruk te verkleinen. De Stad zal ook innovatieve energieprojecten ondersteunen in een publiek-private samenwerking met het gewest.

• Het creëren van een eerste positieve energiewijk in de Noordwijk en een proeftuin voor nieuwe technologieën voor het produceren, valoriseren en delen van energie; het repliceren van de voorziening in andere gebieden na een gedetailleerde analyse van het model door deskundigen en van de concrete mogelijkheden voor verbetering. Aansturen en ondersteunen van de ontwikkeling van systemen en gemeenschappen voor het delen van energie tussen publieke partners en stimuleren van de opkomst van particuliere energiegemeenschappen, met name via gewestelijke stadsvernieuwingsprogramma's.

© Photo by Adobe Stock

• Het versterken van de integratie van criteria voor de vermindering van het energieverbruik en de milieu-impact in de openbare aanbestedingen van de Stad Brussel.

• Om Brusselaars beter te informeren, bij te staan en te ondersteunen bij hun renovatie- en isolatieprojecten, zal de Stad Brussel de gewestelijke Homegrade-steun aanvullen en versterken. Dit kan door nauw samen te werken met Homegrade, de toegang tot informatie te vereenvoudigen, lokale acties te versterken en burgers te ondersteunen in het administratieve en financiële proces. Dankzij deze complementaire aanpak kan de Stad de impact van Homegrade maximaliseren en tegelijkertijd extra steun bieden aan haar bevolking, waar dat nodig is.

• Uitbreiden van het initiatief voor aanvullende financiering naast gewestelijke subsidies, om energierenovatie en de ontwikkeling van alternatieve verwarmingssystemen te ondersteunen en om nieuwe financieringsbronnen te zoeken:

  - de Stad zou een samenwerkingsverband kunnen opzetten met particuliere investeringsfondsen die gespecialiseerd zijn in de energietransitie. Deze fondsen zouden kunnen worden gebruikt voor de cofinanciering van energierenovatieprojecten in welbepaalde wijken, in ruil voor een rendement op de investering door de gerealiseerde energiebesparingen,
  - opstarten van crowdfundingplatforms om energierenovatieprojecten in specifieke wijken te financieren. Huiseigenaren of gemeenschappen van buren zouden bijvoorbeeld gezamenlijk projecten voor energierenovatie en alternatieve verwarming in hun gebouwen kunnen financieren. Dit model zou het mogelijk maken om op een gedecentraliseerde manier fondsen te werven en een lokale betrokkenheid bij de energietransitie te creëren,
  - de Stad zou een energietransitiefonds voor burgers kunnen opzetten dat gefinancierd wordt door private en publieke investeringen, zodat burgers financieel kunnen bijdragen aan ecologische projecten in hun buurt. Dit participatieve financieringsmodel zou bijzonder aantrekkelijk kunnen zijn voor burgers die de energietransitie willen steunen en tegelijkertijd een rendement op hun investering willen in de vorm van kortingen op hun energierekeningen of andere voordelen.

• De energierenovatie van eigenaarswoningen en mede-eigendommen actief ondersteunen, in samenwerking met verenigingen die actief zijn op dit gebied, om de toegang tot subsidies te bevorderen. De Stad zou ook gerichte financieringsprogramma's kunnen ontwikkelen voor mede-eigendommen die gezamenlijk energierenovatiewerkzaamheden willen uitvoeren. Er zouden financieringen kunnen worden aangeboden die speciaal zijn aangepast aan eigenaars van appartementen of oudere mede-eigendommen, rekening houdend met de specifieke beperkingen van dit soort woningen.

• De ontwikkeling van energiegemeenschappen vergemakkelijken en uitbreiden vooral in mede-eigendommen.

• De Stad zal een wijkgerichte aanpak voor renovatie en isolatie implementeren, waardoor middelen kunnen worden geconcentreerd en kosten kunnen worden verlaagd door schaalvoordelen. Deze aanpak zal het makkelijker maken om het werk te plannen en de resultaten te maximaliseren in termen van energieprestaties en lager verbruik. Als de Stad de deadlines voor de renovatie van deze gebouwen niet haalt, zal als laatste redmiddel de verkoop aan de particuliere sector worden overwogen, om ervoor te zorgen dat het werk snel en efficiënt wordt uitgevoerd. Door bepaalde openbare gebouwen te privatiseren zouden openbare middelen vrijkomen.

• Het wegnemen van belemmeringen voor de ontwikkeling van een oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Tegelijkertijd willen we *Charging Energy Hubs* opzetten om te voldoen aan de behoeften van elektrische logistiek en goederentransport, om bedrijven, bewoners, bouwplaatsen en fabrieken te bevoorraden en om economische productie te waarborgen.

EEN LOKALE, CIRCULAIRE EN INCLUSIEVE ECONOMIE BEVORDEREN

• Van Brussel een zero-waste-gebied maken door circulaire afvalbeheersystemen te ontwikkelen als potentiële hulpbronnen.

• Een strategie ontwikkelen voor de recuperatie van bioafval van de Stad Brussel: de Stad recupereert al bijna 90% van haar groenafval dankzij haar composteringssite van NOH. Om de recuperatie van bioafval afkomstig van crèches, scholen, ziekenhuizen en andere activiteiten te organiseren, zal de Stad de aankoop en installatie van bedrijfscomposteringen ter plaatse financieren, alsook de opleiding van gebruikers in afvalsortering en het beheer van compostbakken.

•De hoeveelheid bioafval die naar de verbrandingsoven wordt vervoerd, verminderen door in alle wijken ondergrondse collectieve compostbakken te installeren.

• Om een circulaire economie te bevorderen en de impact op het milieu te verminderen, wil de Stad de reparatie, het hergebruik en de recycling van voorwerpen vergemakkelijken. Dit omvat het organiseren van diensten om de herstelling van producten aan te moedigen, het hergebruik van voorwerpen die nog functioneel zijn te bevorderen en de recycling van materialen te optimaliseren.

•De reparatie, het hergebruik en de recycling van afval vergemakkelijken. We willen kleine inzamel-, sorteer- en reparatiecentra ontwikkelen in de verschillende wijken van de stad. We willen initiatieven zoals recyclagecentra, repair cafés, enz. ondersteunen en de burgers duidelijke, in kaart gebrachte informatie verstrekken over alle beschikbare faciliteiten: glasbakken, afgiftepunten voor textiel, olie, gebruikte elektronische apparatuur en reparatieverenigingen en/of -bedrijven. Door inwoners aan te moedigen om hun afval te sorteren en naar inzamelpunten te brengen, kan de Stad de volumes gemengd afval die via traditionele diensten worden ingezameld, verminderen. Dit verlaagt de kosten voor het transport, de manuele sortering en het afvoeren van niet-recyclebaar afval.

• Een systeem invoeren van betaald inzamelen van recyclebare materialen zoals plastic, papier en metaal. Burgers zullen aangemoedigd worden om deze materialen te sorteren en naar speciale inzamelpunten te brengen in ruil voor een financiële vergoeding, waardoor hun betrokkenheid bij het recyclingproces wordt gewaardeerd. De Stad zal samenwerken met recyclingbedrijven, die hun logistieke en technische expertise ter beschikking zullen stellen om een efficiënte inzameling te garanderen en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de door de bewoners gesorteerde materialen worden teruggewonnen.

• De gebruikseconomie in al haar vormen aanmoedigen, ontwikkelen en promoten: bibliotheken, spelbibliotheken, digitale openbare ruimten, gedeeld en multifunctioneel gebruik van openbare voorzieningen, gedeelde auto- en fietssystemen, uitleencentra, donatiecentra, enzovoort.

• Opslagcapaciteit voor meubilair (bijv. van scholen) ontwikkelen met het oog op herconditionering en hergebruik.

• De Stad zet zich in om voedselverspilling tegen te gaan door concrete, gezamenlijke maatregelen te nemen zoals:

- het gebruik stimuleren van herbruikbare verpakkingen en rest-o-pack;
- proactief beheren van voedselporties en etensresten in de openbare kantines van de Stad Brussel:
  - de hoeveelheden die in kantines worden geserveerd, aanpassen aan de werkelijke vraag, door nauwkeuriger beheer van de porties, om verspilling te voorkomen,
  - educatieve programma's organiseren in scholen en andere gemeentelijke kantines om kinderen te leren hoe belangrijk het is om hun voedsel niet te verspillen,

© Photo by E. Danhier

- voedselresten die niet worden geserveerd maar wel kunnen worden opgegeten (bijv. ongepeld fruit, ongekookte groenten), kunnen worden hergebruikt in recepten of verwerkt voor andere maaltijden, of binnen de kantines worden herverdeeld voor ander gebruik (soepen, smoothies, enz.).

- De bevolking sensibiliseren voor de noodzaak om restjes te hergebruiken via communicatiecampagnes op gemeentelijk niveau.
- Alle spelers in de voedselketen in de stad aanmoedigen om preventieve maatregelen te nemen om voedselverspilling tegen te gaan, met de nadruk op educatie, sensibilisering en samenwerking met verenigingen die onverkochte voedselwaren recupereren. Winkels en bedrijven aanmoedigen om lokale labels of charters aan te nemen om voedselverspilling tegen te gaan.
- Het voorlichtings- en sensibiliseringsbeleid gericht op particulieren en de betrokken professionals uitbreiden.
- Voedseldonaties bevorderen door supermarkten, producenten en detailhandelaars aan te moedigen hun onverkochte voedselwaren te doneren.
- De samenwerking tussen spelers in de sector en voedselbanken, liefdadigheidsinstellingen en sociale organisaties versterken.
- Winkeliers informeren over de procedures voor het doneren van voedseloverschotten, zoals beschreven in de brochure van Comeos, Fevia en de Voedselbanken.

• Organiseren van evenementen met voorbeeldige duurzaamheidscriteria, in navolging van de pilootprojecten uitgevoerd met Winterpret en de 20km van Brussel: herbruikbare bekers en servies, composttoiletten, selectieve sortering, fietsparkings en het bevorderen van de bereikbaarheid met het openbaar vervoer.

• Een 'groen toerisme'-label creëren om milieuvriendelijke accommodatie en activiteiten aan te moedigen, met stimulansen om de koolstofvoetafdruk te verkleinen.

EEN STAD DIE GELUIDSOVERLAST STRENGER BESTRIJDT

• Een voorbeeldige stad: het aantal luidruchtige evenementen in de openbare ruimte beperken om de rust van de bewoners te bewaren. Een evenwicht vinden tussen economische activiteit en de rust van omwonenden.

• Strikte normen: strikte naleving opleggen van de geluidslimieten, dag en nacht, in alle zones van de stad. Vergemakkelijken en ondersteunen van de isolatie van horeca- en vrijetijdsinrichtingen.

• Geluidsonderdrukkende technologie: installeren van intelligente sensoren en radars om overmatig lawaai, vooral van lawaaiige voertuigen, te controleren en te bestraffen.

• Stille zones: creëren van speciale zones in de buurt van ziekenhuizen, scholen en parken, waar lawaai strikt wordt gecontroleerd.

• Stille infrastructuur: bevorderen van het gebruik van geluidsreducerende bouwmaterialen en van de geluidsisolatie van openbare en particuliere gebouwen.

• De stedelijke omgeving verbeteren: groene ruimten creëren om lawaai te absorberen en samenwerken met naburige gemeenten voor een gecoördineerde regionale aanpak.

• Bewustmaking: lanceren van campagnes om het publiek bewust te maken van de impact van lawaai en van de mogelijke manieren om het te verminderen.

• Controle: sneller politieoptreden bij nachtelijk lawaai.

© Photo by Adobe Stock

© Photo by Adobe Stock

EEN STAD VOOR IEDEREEN

19. Sociale cohesie en burgerschap

20. Gelijke kansen en toegankelijkheid voor iedereen

21. Internationale solidariteit

22. Dierenwelzijn

19

SOCIALE COHESIE EN BURGERSCHAP

© Photo by Adobe Stock

Steunend op een netwerk van lokale openbare diensten (BRAVVO, Buurthuizen, scholen, Huizen voor het Kind, kinderdagverblijven, sportinfrastructuur, sociale wijkkantoren, gespecialiseerde wijkkantoren, ...) zullen de Stad Brussel en haar OCMW nu dagelijks werken aan het verbeteren van de sociale cohesie en het bestrijden van polarisatie en dualisering.

De komende jaren zullen de Stad Brussel en haar OCMW een netwerk van diensten en voorzieningen in stand houden die helpen de sociale cohesie te versterken en het dagelijks leven van de inwoners te verbeteren. Om echt doeltreffend te zijn en tegemoet te komen aan de reële behoeften van de Brusselaars, is het essentieel dat de voorzieningen gericht blijven op emancipatie, autonomie en verantwoordelijkheid.

De strijd tegen armoede, isolement en sociale ongelijkheid blijft gevoerd worden door een duidelijk en streng beleid dat focust op professionele inschakeling, veiligheid en respect voor de regels van het gemeenschapsleven. Dankzij een ambitieus beheer kan de Stad Brussel iedereen de middelen bieden om zich te emanciperen en actief deel te nemen aan een meer harmonieuze samenleving.

Dit hoofdstuk verwijst ook naar initiatieven voor jongeren, senioren, preventie, buurthuizen en gelijke kansen, om van Brussel een stad te maken waar iedereen zich kan ontplooien en samen vooruit kan.
Bovendien verandert de bevolking en doen zich steeds nieuwe uitdagingen voor. Om te voldoen aan de veranderende behoeften en de sociale cohesie in onze buurten te ondersteunen, zal het de komende jaren nodig zijn om:

- de samenhang en de geïntegreerde werking van al onze maatregelen, die gericht zijn op het harmonieus samenleven van alle actoren in onze stad, te versterken,
- partnerschappen tussen onze diensten te ontwikkelen/versterken om dit gemeenschappelijke doel zo goed mogelijk te bereiken.

De geplande maatregelen op het niveau van BRAVVO, in samenwerking met andere diensten en instellingen van de Stad, zijn:

- acties versterken die het samenleven en de samenlevingsopbouw in wijken verbeteren, in het bijzonder door democratische waarden te herbevestigen en een positief gevoel van verbondenheid met de stad te bevorderen,
- de coördinatie tussen de verschillende diensten van de Stad in elke wijk ontwikkelen om de lokale diagnose te verbeteren, de maatregelen aan te passen en een gecoördineerde en geïntegreerde respons te bieden,
- projecten die gericht zijn op het ontkrachten van vooroordelen en het bestrijden van radicalisme voortzetten, versterken en ondersteunen,
- via onze sociale bemiddelaars de bewoners aanmoedigen om meer deel te nemen aan het leven in hun wijk en de ontwikkeling ervan.

Versterken van projecten en evenementen die zorgen voor momenten van gezelligheid en andere acties voor en door de bewoners om de openbare ruimte positief te gebruiken. Wat betreft de coördinatie van de sociale cohesie, willen we :

- de organisatie van congressen en opleidingen voor sociaal werkers in deze sector versterken,

- synergieën tussen actoren op het terrein en de uitwisseling van goede praktijken aanmoedigen.

De gastvrije opvang en positieve integratie van deze groep mensen moet ieder van hen in staat stellen om zich te emanciperen en deel te nemen aan het sociale, politieke, economische en culturele leven in Brussel. Deze inclusieve visie is ook een factor die de veiligheid en sociale cohesie in Brussel in de hand werkt.
Daarom hebben de Stad Brussel en haar OCMW de vzw BAPA BXL opgericht, die als taak heeft het onthaal van nieuwkomers te organiseren. Dit onthaalprogramma omvat:

• sociale en taalkundige evaluaties,

• een opleidingsmodule van 10 uur over de rechten en plichten,

• individuele begeleiding,

• psychologische ondersteuning indien nodig,

• juridische bijstand,

• een inburgeringscursus van 50 uur die begrip van het gastland en sociale, economische en culturele deelname aan het leven in de stad bevordert. In deze opleiding wordt onder meer ingegaan op de volgende elementen:

- de geschiedenis van België en Europa,
- de grondwet en politieke organisatie van België en zijn instellingen,
- de democratie en de democratische waarden,
- onderwijs (leerplicht, netwerken, niveaus, steunmaatregelen ...),
- justitie (organisatie van de rechtbanken, strafrecht/burgerlijk recht),
- sociale zekerheid en gezondheid (overzicht, financiering, pijlers, rol van de mutualiteiten, werking, rechten en plichten ...),
- de arbeidsmarkt, wetgeving en instellingen, de verschillende statuten, rechten en plichten...,
- huisvesting (huisvestingscode, rechten en plichten van de verhuurder en de huurder, instellingen, aankoop...),
- Wetboek van de Belgische Nationaliteit en verblijfsvergunningen,
- varia (mobiliteit en de verschillende soorten vervoer in Brussel, afvalsortering, ...).

• Franse of Nederlandse taalcursussen indien nodig, in samenwerking met erkende aanbieders,

• sociaal-professionele begeleiding.

Met haar opgeleide en multidisciplinaire personeel en dankzij haar netwerking, streeft de vzw BAPA BXL haar doelstelling na om een toegankelijk en aangepast traject aan te bieden, dat autonomie, emancipatie en een positieve sociale en professionele integratie bevordert.

Sinds 2023 hebben wetswijzigingen, met name de verplichting voor nieuwkomers om deel te nemen aan het programma en het onthaal van buitenlandse personen op vrijwillige basis en de overgang naar een bicommunautaire operator, de toegang tot het programma verruimd tot een meer divers publiek en tegelijkertijd nieuwe uitdagingen met zich meegebracht. Als gevolg hiervan wordt BAPA BXL geconfronteerd met een groeiend en diverser aantal begunstigden en complexere maatschappelijke vraagstukken.

De Stad zal het traject aanbieden aan alle doelgroepen inclusief niet-prioritaire personen en mensen voor wie het traject niet verplicht is.

Daarnaast stelt de Stad zich de volgende doelen:

EEN TRAJECT DAT TOEGANKELIJK EN AANGEPAST IS MET AANDACHT VOOR IEDEREEN

• Verzekeren van een gepast onthaal voor mensen met speciale behoeften (slechthorenden, slechtzienden, personen met beperkte mobiliteit, …) door de ontwikkeling van een aangepast begeleidings- en opleidingsaanbod.

• Doorgaan met het ontwikkelen van modules voor inburgeringslessen, aangepast aan doelgroepen (18-25-jarigen,…).

• De instrumenten voor het verwerven van digitale vaardigheden met betrekking tot administratief beheer (banktoepassing, online loket, …) voor nieuwkomers versterken.

• Versterken van de psychologische zorg voor begunstigden, in het bijzonder slachtoffers van geweld, begunstigden die lijden aan posttraumatische stress, alleenstaande ouders,…

• De samenwerking met de sector voor jonge kinderen uitbreiden om de deelname van met name vrouwen (groep die het vaakst professionele toegevingen doet) en eenoudergezinnen aan de verschillende opleidingen aan te moedigen.

• Opvoedingsondersteunende activiteiten ontwikkelen om het welzijn van de kinderen, hun integratie in de schoolomgeving en hun succes op school te verbeteren.

• Het organiseren en ontwikkelen, in samenwerking met andere organisaties, van onderwijssteun op maat van de kinderen van nieuwkomers, met de nadruk op het leren van de onderwijstaal.

• Speciale aandacht besteden aan eenoudergezinnen door het ontwikkelen van gespreksmodules en aanpassing van het traject.

• Voorzien in indicatoren voor de evaluatie van het integratietraject (taal-, inburgeringslessen, sociaal-professionele integratie, …), om de inhoud ervan zo nodig aan te passen.

EEN TRAJECT DAT EEN POSITIEVE, SOCIALE EN PROFESSIONELE INTEGRATIE VERZEKERT

• Een geïndividualiseerd sociaal-professioneel integratieprogramma (SPI) ontwikkelen specifiek voor nieuwkomers (evaluatie van de vaardigheden, opleiding, tewerkstelling/stage) door de samenwerking met de Mission Locale, het OCMW, Actiris,… te versterken.

• Een partnerschap ontwikkelen om:

  • een basisopfrismodule te organiseren en nieuwkomers in staat te stellen de vaardigheden te verwerven die ze nodig hebben om toelatingsexamens voor opleidingen af te leggen,
  • de digitale vaardigheden van het doelpubliek te ontwikkelen om hun SPI te vergemakkelijken.

• Acties ontwikkelen met lokale partners om begunstigden sociaal te integreren in het leven van hun buurt, gemeente of gewest.

EEN TRAJECT NAAR AUTONOMIE EN EMANCIPATIE

• De inburgeringslessen voortdurend aanpassen en verbeteren om rekening te houden met nieuwe doelgroepen, actuele kwesties of problemen.

• Preventieve gezondheidsinitiatieven ontwikkelen.

• Het doelpubliek bewust maken van verschillende kwesties (gelijkheid >< discriminatie, burgerparticipatie, vrouwenrechten en rechten van gender- en identiteitsminderheden, gezondheid,…).

• Ontwikkelen van workshops over verschillende onderwerpen/zorgen van het doelpubliek (geestelijke gezondheid, genitale verminking, verslaving, …) in samenwerking met gespecialiseerde partners.

• Informeren over de vrijwillige burgerdienst om de Brusselaars aan te moedigen hieraan deel te nemen.

© Photo by E. Danhier

20

GELIJKE KANSEN EN TOEGANKELIJKHEID VOOR IEDEREEN

© Photo by Adobe Stock

Gelijke kansen betekent het bestrijden van alle vormen van discriminatie (op basis van leeftijd, geslacht, afkomst, religie, seksuele geaardheid, handicap, ...) en het uitoefenen van gelijke rechten in een inclusieve en universalistische samenleving.
Gelijke kansen is in principe een transversale bevoegdheid. Het vereist een organische en universalistische visie.
De actiemethoden zijn gevarieerd en gaan van bewustmakingscampagnes tot de organisatie van culturele evenementen in samenwerking met het verenigingsleven.

De Stad Brussel verbindt zich ertoe om te werken rond de volgende thema's: gendergelijkheid, de strijd tegen racisme en antisemitisme, de rechten van de lgbtqia+-gemeenschap, de rechten van mensen met een handicap. Het doel? Brussel inclusiever maken.

DE STRIJD VOOR GENDERGELIJKHEID

• De rol van de Adviesraad voor de Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen verduurzamen en versterken.

• Gendermainstreaming blijven toepassen op alle beleidsterreinen (werkgelegenheid, sociale zaken, financiën, gezondheid, mobiliteit, …).

• Het werk voortzetten dat is uitgevoerd in het kader van het project 'Gender en architectuur' van het departement Openbaar Patrimonium.

• Het algemene beleid ter bestrijding van huiselijk geweld (preventie, begeleiding en bescherming van slachtoffers, bewustmaking van het publiek, bestraffing van daders, …) intensiveren door te werken met de verenigingen in het veld.

• Het Maya-project ter bestrijding van huiselijk geweld toepassen en versterken door steun te verlenen aan slachtoffers en hen noodopvang te bieden in samenwerking met het OCMW en de politie.

• Aandacht voor intersectionaliteit en specifieke vormen van discriminatie van vrouwen.

• Alle vormen van intimidatie tegenover vrouwen krachtig blijven bestrijden, met een bijzondere nadruk op intimidatie op straat, wat nog steeds een groot probleem is. Daarvoor is het essentieel om de bewustmakingscampagnes te versterken in samenwerking met de politie, lokale verenigingen en actoren op het terrein om zo de mentaliteit te veranderen en respect in de openbare ruimte te bevorderen. Tegelijkertijd zullen er gerichte preventie-initiatieven worden opgezet, zoals het verbeteren van de openbare verlichting, het installeren van waarschuwingsmiddelen en het opleiden van politieagenten om op de juiste manier met slachtoffers om te gaan. Door deze inspanningen voort te zetten, wil Brussel een toonaangevende speler worden in het wereldwijde netwerk van Safe Cities and Safe Public Spaces van de Verenigde Naties. Daarom willen we actief bijdragen om van de stad een plaats te maken waar vrouwen zich veilig kunnen voelen en in alle sereniteit kunnen leven. Deze aanpak maakt deel uit van een bredere visie op gelijkheid, rechtvaardigheid en respect voor iedereen.

• Sterke visuele bewustmakingscampagnes voortzetten.

• Het proefproject voortzetten waarbij vrouwelijke politieagenten in burger direct kunnen optreden tegen elke vorm van respectloos gedrag tegenover gebruikers, in het bijzonder vrouwen en lgbtqia+-personen.

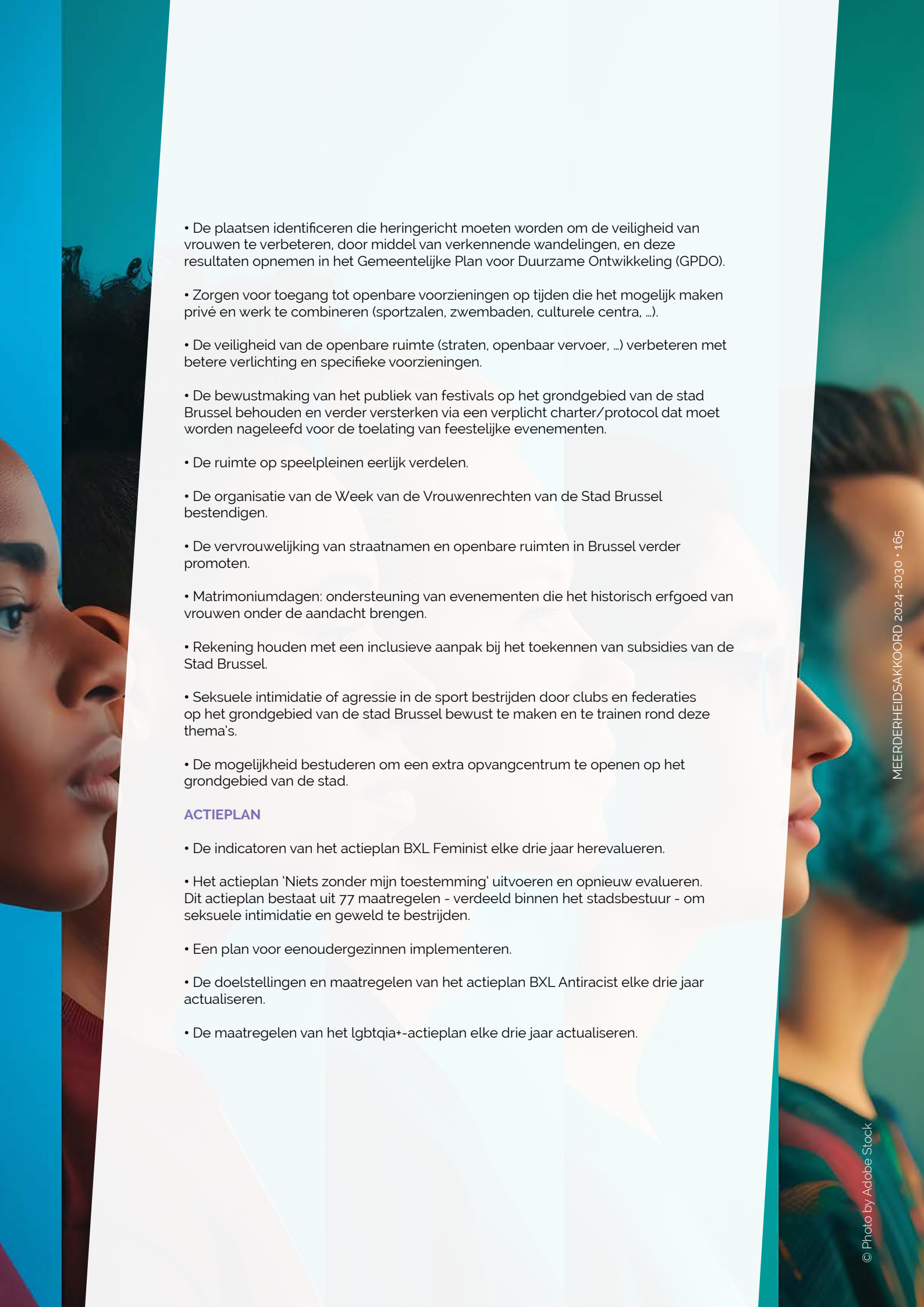

• De plaatsen identificeren die heringericht moeten worden om de veiligheid van vrouwen te verbeteren, door middel van verkennende wandelingen, en deze resultaten opnemen in het Gemeentelijke Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO).

• Zorgen voor toegang tot openbare voorzieningen op tijden die het mogelijk maken privé en werk te combineren (sportzalen, zwembaden, culturele centra, …).

• De veiligheid van de openbare ruimte (straten, openbaar vervoer, …) verbeteren met betere verlichting en specifieke voorzieningen.

• De bewustmaking van het publiek van festivals op het grondgebied van de stad Brussel behouden en verder versterken via een verplicht charter/protocol dat moet worden nageleefd voor de toelating van feestelijke evenementen.

• De ruimte op speelpleinen eerlijk verdelen.

• De organisatie van de Week van de Vrouwenrechten van de Stad Brussel bestendigen.

• De vervrouwelijking van straatnamen en openbare ruimten in Brussel verder promoten.

• Matrimoniumdagen: ondersteuning van evenementen die het historisch erfgoed van vrouwen onder de aandacht brengen.

• Rekening houden met een inclusieve aanpak bij het toekennen van subsidies van de Stad Brussel.

• Seksuele intimidatie of agressie in de sport bestrijden door clubs en federaties op het grondgebied van de stad Brussel bewust te maken en te trainen rond deze thema's.

• De mogelijkheid bestuderen om een extra opvangcentrum te openen op het grondgebied van de stad.

ACTIEPLAN

• De indicatoren van het actieplan BXL Feminist elke drie jaar herevalueren.

• Het actieplan 'Niets zonder mijn toestemming' uitvoeren en opnieuw evalueren. Dit actieplan bestaat uit 77 maatregelen - verdeeld binnen het stadsbestuur - om seksuele intimidatie en geweld te bestrijden.

• Een plan voor eenoudergezinnen implementeren.

• De doelstellingen en maatregelen van het actieplan BXL Antiracist elke drie jaar actualiseren.

• De maatregelen van het lgbtqia+-actieplan elke drie jaar actualiseren.

© Photo by Adobe Stock

TOEGANKELIJKHEID VOOR IEDEREEN BEVORDEREN EN VAN BRUSSEL EEN ECHTE 'HANDI-FRIENDLY' STAD MAKEN

• Het actieplan 'Handicap, inclusie en universele toegankelijkheid' voortzetten op gemeentelijk niveau door een transversale aanpak te hanteren. Er wordt gezorgd voor een driejaarlijkse evaluatie van dit plan, met focus op bestuurlijke maatregelen voor de inclusie van mensen met een handicap in de stad:

- toegang tot onderwijs, opleiding en werkgelegenheid,
- toegankelijkheid van de stad en haar diensten,
- toegankelijkheid van vrijetijdsactiviteiten en evenementen op het grondgebied van de stad,
- toegankelijkheid van privédiensten en -infrastructuur op het grondgebied van de stad.

• De meerderheid zal ook culturele verenigingen voor mensen met een handicap ondersteunen en partnerschappen bevorderen tussen de Stad Brussel en de verenigingen die werken rond handicaps.

• Het handistreaming-principe toepassen op alle overheidsbeleid: ervoor zorgen dat openbare ruimten, diensten en voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen, en dat er al in de ontwerpfase rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van mensen met een handicap.

• Van Brussel een echte 'handi-friendly' stad maken, via een actieplan voor de aanleg van voetpaden, bermen en voetgangersoversteekplaatsen, evenals de invoering van verlichtings- en signalisatiesystemen die rekening houden met de behoeften van slechtzienden, maar ook met de toegankelijkheid van openbare gebouwen met aangepaste toegangshellingen en liften.

• Strikt toezien op het gebruik van parkeerplaatsen die gereserveerd zijn voor mensen met een handicap en borden plaatsen om te herinneren aan de sanctie bij overtredingen. Daarbij worden de kosten van de administratieve boete verdubbeld.

• Het stadsmagazine toegankelijk maken voor slechtzienden of blinden (volledige braille, verkorte braille of audioversie).

• De rol en de middelen van de dienst Handicontact versterken door de transversale contacten met de verschillende departementen van de Stad te verbeteren.

• De toegang tot diensten voor mensen met een handicap (auditdiensten, via Handicontact, …) bekendmaken en vergemakkelijken.

• Scholen steeds inclusiever maken:

- Naast de inclusieve klassen die de Stad wil ontwikkelen, aangepaste scholen aanbieden die voorzien in de meer specifieke behoeften van kinderen met een handicap.
- De meerderheid streeft ernaar om de scholen toegankelijk te maken voor PBM.
- We zullen de ondersteuning voor leerlingen met een handicap versterken.
- Kinderdagverblijven inclusiever maken.

• Het creëren van rustruimtes voor gezinnen aanmoedigen, is ook essentieel. Hierdoor kunnen mantelzorgers een pauze nemen terwijl ze weten dat hun dierbaren in een veilige omgeving worden verzorgd.

• Aangepaste oplossingen bieden voor senioren met een handicap, die bedacht en geïmplementeerd worden in samenwerking met de betrokkenen en hun familie.

• Meer faciliteiten ontwikkelen voor mensen met een handicap die niet naar Brucity of de andere wijkkantoren kunnen komen om bepaalde administratieve aanvragen te kunnen doen.

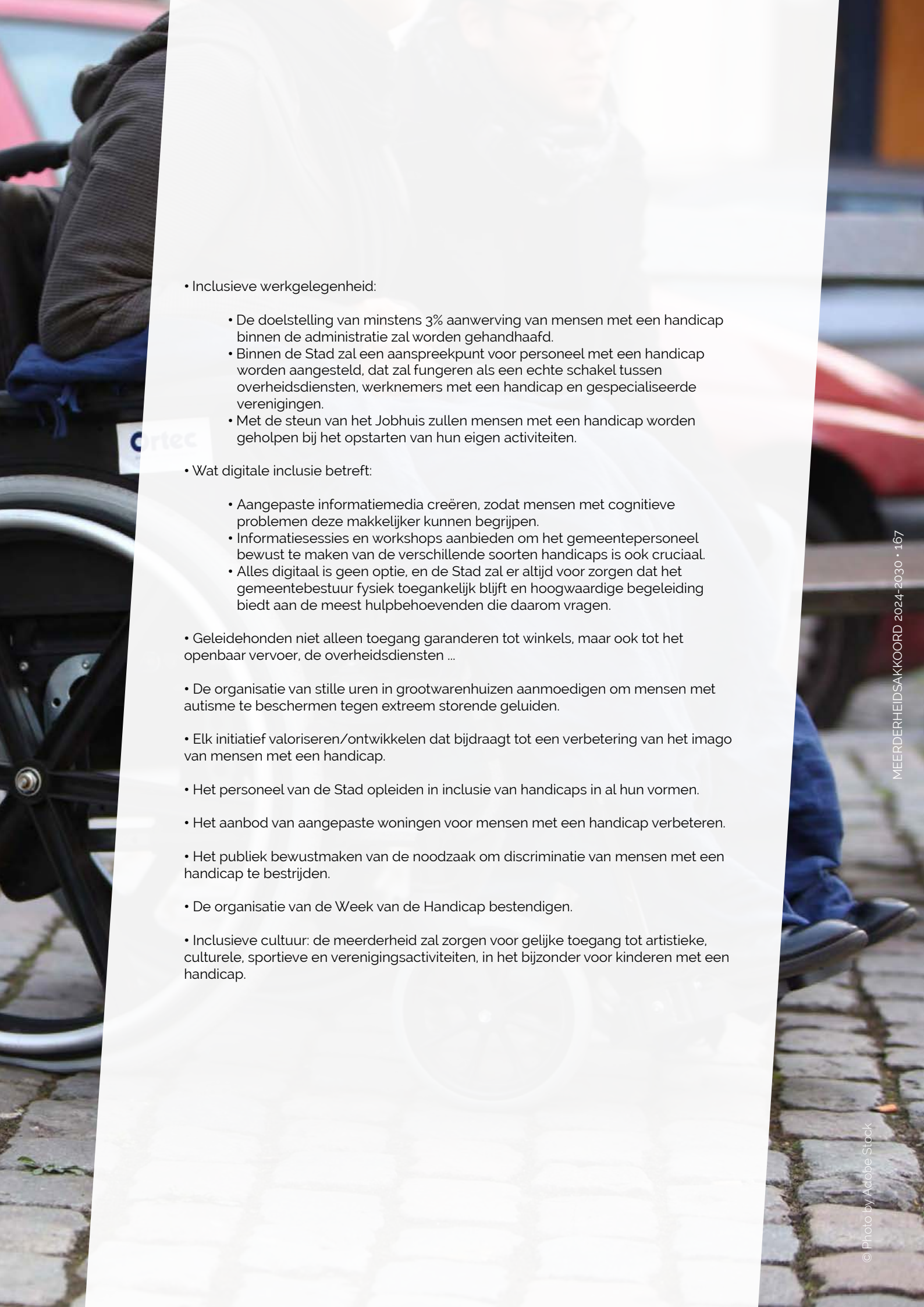

• Inclusieve werkgelegenheid:

  • De doelstelling van minstens 3% aanwerving van mensen met een handicap binnen de administratie zal worden gehandhaafd.
  • Binnen de Stad zal een aanspreekpunt voor personeel met een handicap worden aangesteld, dat zal fungeren als een echte schakel tussen overheidsdiensten, werknemers met een handicap en gespecialiseerde verenigingen.
  • Met de steun van het Jobhuis zullen mensen met een handicap worden geholpen bij het opstarten van hun eigen activiteiten.

• Wat digitale inclusie betreft:

  • Aangepaste informatiemedia creëren, zodat mensen met cognitieve problemen deze makkelijker kunnen begrijpen.
  • Informatiesessies en workshops aanbieden om het gemeentepersoneel bewust te maken van de verschillende soorten handicaps is ook cruciaal.
  • Alles digitaal is geen optie, en de Stad zal er altijd voor zorgen dat het gemeentebestuur fysiek toegankelijk blijft en hoogwaardige begeleiding biedt aan de meest hulpbehoevenden die daarom vragen.

• Geleidehonden niet alleen toegang garanderen tot winkels, maar ook tot het openbaar vervoer, de overheidsdiensten ...

• De organisatie van stille uren in grootwarenhuizen aanmoedigen om mensen met autisme te beschermen tegen extreem storende geluiden.

• Elk initiatief valoriseren/ontwikkelen dat bijdraagt tot een verbetering van het imago van mensen met een handicap.

• Het personeel van de Stad opleiden in inclusie van handicaps in al hun vormen.

• Het aanbod van aangepaste woningen voor mensen met een handicap verbeteren.

• Het publiek bewustmaken van de noodzaak om discriminatie van mensen met een handicap te bestrijden.

• De organisatie van de Week van de Handicap bestendigen.

• Inclusieve cultuur: de meerderheid zal zorgen voor gelijke toegang tot artistieke, culturele, sportieve en verenigingsactiviteiten, in het bijzonder voor kinderen met een handicap.

© Photo by Adobe Stock

DIVERSITEIT VALORISEREN

• De rol en de acties (sociale permanenties, bewustmakingsacties, …) van de Brusselse Raad voor Culturele Diversiteit (BRCD) versterken om diversiteit actief te bevorderen. Dit met als doel om beter aan te sluiten bij de huidige realiteit van de Brusselaars, die vaak meerdere origines en identiteiten verenigen.

• De multiculturaliteit en sociale cohesie elk jaar vieren met het DiverCity Festival.

• De 'workshops voor hulp om te slagen', georganiseerd door de BRCD en het openbaar onderwijs, versterken om het aanleren van de onderwijstaal te vergemakkelijken en effectief gelijke kansen voor iedereen te garanderen. De sociale cohesie en actief burgerschap ondersteunen.

• De rol van Brussel binnen het Internationaal Observatorium van Burgemeesters voor Samenleven versterken. Dit observatorium streeft ernaar om op termijn een platform te creëren voor het uitwisselen van informatie over de verschillende ervaringen op het vlak van samenleven.

• Samenwerken met het onthaalbureau voor nieuwkomers BAPA om de opvang van nieuwkomers te vergemakkelijken. De zichtbaarheid van gemeenschappen van sub-Saharaanse afkomst en de culturele rol van het Congolees Cultureel Centrum versterken.

• De intersectionele aanpak van de strijd tegen racisme en antisemitisme versterken.

RESPECT VOOR SEKSUELE GEAARDHEID EN GENDERIDENTITEIT WAARBORGEN

• Van de stad Brussel een 'zone van geëngageerde dialoog' maken door het beleid ter preventie van geweld en bewustmaking rond lgbtqia+-kwesties te versterken in alle scholen, sportclubs, jeugdhuizen, woonzorgcentra, overheidsdiensten, culturele en religieuze centra, bedrijven, … Het doel is om alle Brusselaars te bereiken.

• De zichtbaarheid vergroten van Les Grands Carmes als een safe place, met een medisch, cultureel en sociaal centrum voor de lgbtqia+-gemeenschap.

• Meer campagnes voeren om mensen bewust te maken van de discriminatie die de lgbtqia+-gemeenschap ervaart in onze stad, die een inclusief toevluchtsoord wil zijn.

• De klemtoon leggen op voorlichting om genderstereotypen te ontkrachten (Buurthuizen, Bravvo, …).

• Het lokale verenigingsleven en de evenementen die plaatsvinden op het grondgebied van de stad Brussel steunen: Pride …

• De dialoog met lgbtqia+-verenigingen en de commerciële sector voortzetten om de strijd tegen lgbt-fobieën te verbeteren en gevoelige punten en locaties in kaart te brengen (bv. nachtcharter voor de Sint-Jacobswijk).

• De Pride Week steunen en onder de aandacht brengen.

• Jaarlijks deelnemen aan de campagne All Genders Welcome om homofobie binnen het gemeentebestuur te bestrijden door middel van opleidingen en sensibiliseringstools.

• De bewustmaking van de politie rond lgbt-foob geweld en de opvang van slachtoffers voortzetten.

• In samenwerking met de verenigingssector steun organiseren voor slachtoffers van lgbt-foob geweld en een campagne lanceren om slachtoffers van homofoob gedrag aan te moedigen om aangifte te doen bij de politie.

• Inclusieve veilige ruimtes creëren, zoals Het Opvanghuis.

• De zichtbaarheid vergroten van de lgbtqia+-knop, waarmee slachtoffers van lgbt-fobe agressie direct contact kunnen opnemen met een medewerker van slachtofferhulp bij de politie.

© Photo by E. Danhier

21

INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

© Photo by Adobe Stock

Brussel, een van de meest kosmopolitische steden ter wereld, ziet haar diversiteit als een echte troef die benadrukt moet worden in haar beleid, vooral op het vlak van internationale solidariteit. De Stad steunt of financiert projecten in het buitenland, in samenwerking met vrijwilligersorganisaties uit de lokale diaspora. De projectoproep van de Stad vormt overigens een van de zeldzame financiële hefbomen die deze organisaties in staat stellen om initiatieven te realiseren in hun gebied van herkomst.

De meerderheid verbindt zich ertoe om deze internationale dynamiek voort te zetten met de steun van haar partnerverenigingen en de Brusselse diasporagemeenschappen. Deze gemeenschappen beschikken over unieke expertise en kennis van de lokale behoeften en hun actieve deelname zal de relevantie en effectiviteit van de projecten vergroten.

Deze acties zullen de inzet van Brussel voor internationale solidariteit helpen versterken en tegelijk actief bijdragen tot een rechtvaardiger, inclusievere en billijkere wereld voor iedereen.

Tegelijkertijd zet de Stad opvolgings- en evaluatiemechanismen op om de doeltreffendheid en transparantie van de ondersteunde projecten te garanderen. Ze zet zich ook in om internationale samenwerking te bevorderen, door de dialoog tussen verschillende culturen aan te moedigen en projecten te steunen die tegemoet komen aan specifieke behoeften van de lokale gemeenschappen en bijdragen aan duurzame en inclusieve ontwikkeling. Deze aanpak is erop gericht om de banden tussen Brussel en haar internationale partners te versterken en tegelijk te zorgen voor een positieve en blijvende impact van de projecten op de begunstigde bevolkingsgroepen.

Brussel zal haar rol in humanitaire noodinitiatieven versterken door te reageren op wereldwijde crises, snelle hulp te bieden en humanitaire organisaties ter plaatse te ondersteunen, met behoud van politieke, religieuze en ideologische neutraliteit.

Om deze strategische doelstellingen te bereiken, zal de Stad Brussel verschillende concrete internationale solidariteitsacties opzetten.

UITVOERING VAN DE INTERNATIONALE SOLIDARITEITSPROJECTEN

• Voortzetting van de jaarlijkse projectoproep met toevoeging van een dimensie van Zuid-Zuidpartnerschappen, net als de Veertiendaagse van de Internationale Solidariteit, die fungeert als uitstalraam voor de diaspora-actie op ons grondgebied;

• Versterken van de communicatie over succesvolle initiatieven om het publiek bewust te maken van de uitdagingen van internationale solidariteit;

• Opzetten van projecten in samenwerking met de diasporagemeenschappen in Brussel, de Adviesraad voor Internationale Solidariteit, de lokale verenigingen in het buitenland en andere Brusselse actoren, met optimale benutting van de bevoegdheden van de Stad en ontwikkeling van een participatieve aanpak voor de opvolging en het beheer van deze projecten;

• Zoeken en mobiliseren van externe financiering door optimaal gebruik te maken van de expertise van de Stad over subsidiebeheer en te steunen op het externe partnernetwerk.

HUMANITAIRE NOODHULP

• Opvoeren van de inspanningen van de Stad Brussel op het vlak van humanitaire noodhulp door het coördineren van acties met de internationale organisaties en lokale partners;

• Ontwikkeling van synergiën met andere Europese steden die vergelijkbare programma's uitvoeren en integratie van netwerken van steden en gemeenten voor de uitwisseling van goede praktijken.

STEUN VOOR PROJECTEN DIE UITGAAN VAN DE DIASPORA

• Ondersteuning, in de mate van het mogelijke, van projecten die zijn opgezet door de verschillende diasporagemeenschappen in Brussel en streven naar een evenwichtige vertegenwoordiging van die groepen;

• Voorzetting van het partnerschap met de gemeente Kimbanseke (Kinshasa, DRC).

PROJECTEN IN VERBAND MET LGBTQIA+-RECHTEN EN GENDERGELIJKHEID

• Steun voor internationale solidariteitsprojecten met betrekking tot de rechten van lgbtqia+-personen en gendergelijkheid;

• Een budget reserveren om een feministisch internationaal hulp- en samenwerkingsbeleid in te voeren dat gebaseerd is op gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes.

VERANTWOORDE EN DUURZAME AANKOPEN

• Doorgaan met de informatiecampagne om de lokale overheden aan te moedigen te kopen bij bedrijven die zich inzetten voor waardig werk, met name via fairtrade-labels. In dit verband willen we duidelijke duurzaamheids- en billijkheidscriteria opnemen in de bestekken voor de overheidsopdrachten.

BETREKKEN VAN BRUSSELSE JONGEREN BIJ INTERNATIONALE SOLIDARITEITSPROJECTEN

• De verschillende jeugdorganisaties en scholen van de Stad aanmoedigen om deel te nemen aan projecten van internationale solidariteit en immersiestages in de landen in het Zuiden.

EVALUATIE EN MONITORING VAN HET INTERNATIONALE SOLIDARITEITSBELEID

• Regelmatige evaluatie- en monitoringmechanismen opzetten voor het beleid rond internationale solidariteit van de Stad Brussel om de doeltreffendheid en relevantie ervan te garanderen, in overleg met maatschappelijke organisaties en internationale partners. De evaluaties moeten onafhankelijk en zonder vooringenomenheid gebeuren en betrouwbare feedback over de prestaties opleveren, door gebruik van duidelijke en meetbare indicatoren, aangepast aan de doelstellingen van elk project. De politieke, ideologische of religieuze banden van de partnerorganisaties zullen worden nagetrokken om ongewenste inmenging te voorkomen en het imago van de Stad te beschermen.

© Photo by Adobe Stock

22

DIERENWELZIJN

© Photo by Adobe Stock

Dierenwelzijn moet een belangrijk aandachtspunt worden voor de Stad Brussel, omdat het de waarden weerspiegelt van een ontwikkelde samenleving die zich bewust is van en respect heeft voor alle levensvormen. Omdat we erkennen dat dieren levensgezellen zijn, zullen we in samenwerking met het Brusselse Gewest een ambitieus beleid voor hun bescherming implementeren, de omkadering versterken en het aantal controlemechanismen verhogen.

We willen nog een stap verder gaan: burgers van jongs af aan bewust maken van het belang om dieren te respecteren en hun rol in ons leven en onze ecosystemen te begrijpen. Onderwijs waarin respect voor dieren centraal staat, zal worden geïntegreerd in onze schoolactiviteiten, om zo verantwoordelijke volwassenen van morgen te vormen.

Tot slot zullen we praktische ondersteuning bieden aan iedereen die zich inzet voor dieren: individuen, verenigingen en gespecialiseerde professionals. Nauwere samenwerking tussen overheidsdiensten en dierenbeschermingsorganisaties zal een efficiënt en ondersteunend netwerk creëren voor snelle en doeltreffende actie.

OPENBARE RUIMTEN

• Parken en groene ruimten ontwikkelen met faciliteiten die aangepast zijn aan huisdieren, zoals speeltuinen, gehoorzaamheidsparcours, veilige wandelgebieden en waterpunten.

• Meer losloopgebieden voor honden aanleggen die aangepast zijn aan de behoeften van honden, goed onderhouden en veilig.

• De biodiversiteit van wilde dieren in de stad aanmoedigen en het bewustzijn hierover verhogen op scholen, in samenwerking met Leefmilieu Brussel.

• Een mussenplan uitwerken om de aanwezigheid van mussen in de stad te lokaliseren en in kaart te brengen, naar het voorbeeld van andere gemeenten.

• De mogelijkheid bestuderen om ecologische begrazing in groene gebieden te organiseren om deze gebieden te beheren op een manier die de biodiversiteit bevordert en de schadelijke effecten op het milieu beperkt.

HUISDIEREN

• Informatie- en bewustmakingscampagnes organiseren over de verantwoordelijkheden van huisdiereigenaren, de specifieke behoeften van verschillende diersoorten, het belang van adopteren in plaats van kopen, en opleidingsmogelijkheden.

• Een communicatiecampagne en preventieactiviteiten organiseren in de hele stad om het achterlaten van huisdieren te voorkomen en eigenaren van huisdieren bewust te maken van hun verantwoordelijkheden. Er zal ook een gids worden opgesteld om de bewoners beter te informeren over de verschillende opvangmogelijkheden voor huisdieren in en rond het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

• Evenementen en workshops organiseren over dierenwelzijn, gericht op huisdiereigenaren, om hen bewust te maken van hun verantwoordelijkheden en hen te helpen voor hun huisdieren te zorgen.

• De Stichting Prins Laurent blijven steunen, die veterinaire zorg biedt aan de meest behoeftige huisdieren.

• Samenwerken met dierenasielen en dierenbeschermingsorganisaties om de leefomstandigheden van in de steek gelaten dieren te verbeteren en verantwoorde adopties te bevorderen. Hieronder valt ook informatie over de wettelijke en ethische verplichtingen die verbonden zijn aan huisdierbezit.

• Het grote publiek, de stadsdiensten en het OCMW bewustmaken van dierenmishandeling.

• De plaats van de hond en het onthaal van honden in de stad verbeteren door te zorgen voor voldoende grote losloopgebieden voor honden. Het hondvriendelijke netwerk 'Honden van harte welkom', dat werd gelanceerd door Ondernemen Brussel, moet ook verder worden ondersteund en gepromoot. Er zijn momenteel slechts een tiental deelnemende handelszaken of horecagelegenheden in de hele stad. Op basis van deze 'Hondvriendelijke stad'-strategie een welkomstpakket samenstellen voor nieuwe hondeneigenaren, met speciale aandacht voor het bewustmaken van eigenaren over netheid en het bestrijden van dierenmishandeling. Dit pakket bevat een kaart van de hondentoiletten, een rol hondenpoepzakjes en een kaart met de losloopgebieden voor honden in de stad. Deze dimensie van 'Hondvriendelijke stad' integreren in de strategie voor toeristische marketing van de stad om toeristen met honden aan te trekken.

• Campagnes opstarten om het bewustzijn van het samenleven in de stad tussen hondeneigenaren en andere gebruikers van de openbare ruimte te vergroten.

Naast het creëren van speciale zones en het promoten van hondvriendelijke etablissementen, zou het goed zijn om ook educatieve initiatieven te versterken over respect voor de stedelijke omgeving (met name op het gebied van netheid, hondengedrag en het beheer van overlast).

• De haalbaarheid bestuderen van het aanleggen van een begraafplaats voor dieren en het aanleggen van een grasveld waarop de as van de dieren kan worden uitgestrooid.

DIERENBESCHERMING EN DE STRIJD TEGEN DIERENMISHANDELING

• Onderwijs over dierenwelzijn bevorderen door bezoeken te brengen aan kinderboerderijen (Boerderij van het Maximiliaanpark, La Ferme Nos Pilifs, …), asielen en andere dierenwelzijnscentra.

• Strengere straffen voor dierenmishandeling door zwaardere boetes in te voeren.

• Brusselaars toegang geven tot een digitaal platform/applicatie waarmee ze informatie kunnen vinden en verloren of gewonde dieren kunnen opsporen.

• Bestrijding van intensieve veehouderij en illegale dierenhandel.

• Doorgaan met het steriliseren van zwerfkatten en andere dieren om hun populatie onder controle te houden en te voorkomen dat ze zich exponentieel vermenigvuldigen.

• Een specifieke gids maken voor dieren zoals konijnen, vogels, vissen, reptielen en andere kleine huisdieren, met hun specifieke behoeften, informatie over hun leefomgeving en dieet, en advies over de juiste diergeneeskundige verzorging.

HULP VOOR GELEIDEHONDEN

• Geleidehonden toegang garanderen tot alle openbare en particuliere instellingen, waaronder winkels, restaurants en openbaar vervoer, met bewustmakingscampagnes voor de beheerders van deze ruimten, om de zorg voor en ondersteuning van geleidehonden voor blinde of slechtziende mensen te verbeteren.

• Technologische innovatie (gps voor geleidehonden, slimme harnassen) aanmoedigen om het voor mensen met een visuele beperking gemakkelijker te maken om zich te verplaatsen met hun hond.

© Photo by Adobe Stock

© Photo by Adobe Stock

EEN WELVARENDE STAD

23. Economie, handel, werk

24. Herontwikkeling van het Heizelplateau

25. Een slimme stad ten dienste van iedereen

23

ECONOMIE, HANDEL, WERK

© Photo by Adobe Stock

EEN INNOVATIEF EN SAMENHANGEND ECONOMISCH MODEL

Op basis van de rijkdom van haar economisch weefsel en rekening houdend met de benaderingen die op gewestelijk niveau zijn ontwikkeld, wil de Stad Brussel voorzien in een richtschema voor economische ontwikkeling en schema's voor commerciële ontwikkeling per wijk.

Deze strategische instrumenten zullen helpen om een samenhangende visie te definiëren voor het aantrekken van ondernemingen, het ondersteunen van innovatie en het creëren van werkgelegenheid. Ze zullen de prioriteiten vaststellen waarop de Stad zich wil richten bij de ontwikkeling van diensten, handel, industrie en horeca. Voor elk van deze sectoren wil de Stad nauw samenwerken met lokale en representatieve economische actoren.

In een snel veranderende wereld beschouwt de Stad Brussel steun voor innovatie en de digitale transitie als transversale prioriteiten. Lokale handelszaken kunnen zich onderscheiden door een persoonlijke en gastvrije ervaring te bieden, met menselijk contact en op maat gemaakte diensten als troeven die grote online verkoopplatforms nooit zullen kunnen bieden.

Deze dynamieken zullen het concurrentievermogen van de lokale economie versterken en tegelijkertijd nieuwe sectoren stimuleren waarin werkgelegenheid wordt gecreëerd. Lokale actoren zullen een belangrijke rol spelen bij het ontwerp en de uitvoering van de schema's voor commerciële ontwikkeling per wijk, gezien hun kennis van het lokale economische weefsel en het profiel van de consumenten in de wijk.

De economische en commerciële dynamieken dragen niet alleen bij tot de welvaart en een betere levenskwaliteit voor de Brusselaars, maar ook tot de internationale en toeristische uitstraling van de stad. Ze maken deel uit van de doelstelling van de 10-minutenstad en spelen een sleutelrol in het behoud van sociale controle.

Om dit te bereiken zal een globale visie op economische en commerciële ontwikkeling worden toegepast, met de nadruk op:

- steun voor ondernemerschap en de sociale economie,
- het dynamiseren van lokale handelszaken en diversifiëring van het aanbod,
- opleiding en ondersteuning van vaardigheden.

De Stad zal werken aan het creëren van een omgeving die persoonlijk initiatief stimuleert, door administratieve obstakels te verminderen en de toegang tot hulpmiddelen voor ondernemers te vergemakkelijken.

Om het lokale economische weefsel te versterken, **zet de Stad zich tot slot ook in voor gerichte investeringen in kwalitatief beleid, voorzieningen en infrastructuur, waarbij de nadruk ligt op efficiëntie, concurrentievermogen en vrij initiatief, vooral op het gebied van mobiliteit, milieu, veiligheid en openbare netheid.**

ECONOMIE, ONTWIKKELING EN STEDELIJKE COHESIE MET ELKAAR VERZOENEN

• Een toegankelijk kadaster creëren
In samenwerking met het OCMW en de Vastgoedregie een instrument ontwikkelen waarin beschikbare ruimtes worden geregistreerd, inclusief technische kenmerken, toepasselijke belastingregimes en potentieel economisch gebruik. Dit zal toelaten om ondernemingen, investeerders en initiatiefnemers van projecten te begeleiden en tegelijkertijd een beter vastgoedbeheer door de lokale overheden bevorderen.

• Fiscale en administratieve lasten verminderen
De fiscaliteit aantrekkelijker maken voor ondernemingen en administratieve procedures verlichten, en daarnaast de ondersteuning van ondernemingen door de administratie bevorderen. Deze maatregel omvat een vereenvoudiging van de administratieve normen. De vereenvoudiging van de administratie zal deze begrijpelijker maken en bedrijfsinvesteringen en -groei stimuleren.

• Een transversaal plan lanceren voor het behoud van de middenklasse in de stad
In samenwerking met het OCMW een transversaal plan uitvoeren met als doelstelling ervoor te zorgen dat de middenklasse in de stad blijft om deze sociaal en financieel coherenter en evenwichtiger te maken.

• Zorgen voor evenwicht tussen economische zones en woongebieden
Zorgen voor evenwicht tussen economische zones en woongebieden, door erover te waken dat ruimte voor industriële, logistieke, haven- en commerciële activiteiten wordt geïntegreerd in grote stedelijke projecten, zoals NEO en Schaarbeek-Vorming.

• Strategische partnerschappen versterken
De samenwerking versterken tussen de diensten van de Stad, Citydev (een gewestelijk instrument) en andere economische spelers, zowel privaat als publiek. Waken over het voortbestaan van de meer traditionele industrieën en een zo harmonieus mogelijke integratie ervan in het stedelijk weefsel, en stimulansen en beperkingen invoeren die deze ondernemingen op lange termijn moeten aanmoedigen om gebruik te maken van weinig vervuilende, zachte transportmiddelen die de belasting door het wegverkeer niet vergroten.

• Het project om een nieuwe ecowijk te creëren op de historische site van de Heizel ontwikkelen en voltooien
Van de historische Heizel-site een echte motor voor Brussel maken. Dit project moet de internationale uitstraling van de hoofdstad versterken en tegelijkertijd een leef- en ontmoetingsruimte creëren voor Brusselaars, Belgen en bezoekers van over de hele wereld.

Onze prioriteit is om dit project op ambitieuze wijze te ontwikkelen en te voltooien. We zullen het aantal parken en groene ruimtes uitbreiden, de mobiliteits- en commerciële aspecten optimaliseren en de eindelijk gerenoveerde omliggende lanen harmonieus integreren. Het project zal ook rekening houden met de toekomstige renovaties van het Koning Boudewijnstadion en een complementariteit waarborgen tegenover de andere bestaande commerciële centra.

• Het terrein van de federale overheid in Haren verwerven en ontwikkelen
De verwerving voortzetten van het terrein in Haren (naast Eurocontrol), dat eigendom is van de federale overheid, om er een economisch centrum te ontwikkelen.

VAN BRUSSEL EEN ECHTE INTERNATIONALE HOOFDSTAD EN EEN ECONOMISCH TOPCENTRUM MAKEN

• De geostrategische positie van Brussel inzetten
Voortbouwen op de ligging van Brussel in het hart van Europa en de directe toegang tot belangrijke transportinfrastructuur (internationale luchthaven, hogesnelheidsspoornetwerk, snelwegennetwerk). De acties versterken om Europese hoofdkantoren van multinationals aan te trekken en de internationale handel te stimuleren. Dit zal gepaard gaan met een strategische communicatiecampagne om het profiel van Brussel als een belangrijk economisch centrum te versterken, de concurrentievoordelen te benadrukken en tegelijkertijd een omgeving te bevorderen die innovatie en private investeringen stimuleert.

• **Buitenlandse investeringen aantrekken**
Samenwerken met hub.brussels om Brussel te promoten als strategisch gebied voor buitenlandse investeerders. Specifieke kansen identificeren in groeisectoren zoals renovatie, toerisme, de culturele sectoren en persoonsgebonden diensten, en tegelijkertijd passende stimulansen voorstellen om de lokale economische baten te maximaliseren.

• **Grote internationale evenementen verwelkomen en creëren**
De organisatie van internationale sportieve, culturele, economische en technologische evenementen optimaliseren om de uitstraling van de stad te versterken. Een jaarlijks vlaggenschipevenement lanceren in het kader van een ambitieuze visie voor Brussels Expo en de Heizelpaleizen, in een gemoderniseerde infrastructuur. De stad Brussel aantrekkelijker maken voor congressen, conferenties, handelsbeurzen en grote internationale exposities (MICE-sector).

• **Brussel positioneren als digitale en technologische hoofdstad**
Een gedurfdere strategie ontwikkelen voor de economische aantrekkingskracht van de stad op regionaal, nationaal en internationaal niveau, met de positionering van Brussel als digitale hoofdstad (installatie van een centrum voor nieuwe informatie- en communicatietechnologieën, installatie van een IT-technologiecentrum in NOH). Om dit doel te bereiken, zet de Stad zich in voor flexibele en dynamische regelgeving die snel kan meegroeien met nieuwe digitale trends, en voor het stimuleren van open concurrentie en transparantie.

• **De samenwerking met universiteiten en onderzoekscentra versterken**
Met ondersteuning van de Brusselse universiteiten een ecosysteem creëren dat bevorderlijk is voor innovatie in sleutelsectoren zoals de digitale economie, ecologisch bouwen en de culturele sector. De incubatie van innovatieve projecten en het scheppen van werkgelegenheid voor geschoolde arbeidskrachten aanmoedigen en van Brussel een model maken van samenwerking tussen academische kennis en ondernemersdynamiek.

• **Een centrum voor duurzame en culturele technologie creëren**
Een economische cluster ontwikkelen enerzijds gericht op de milieusector en anderzijds de culturele sectoren, met gerichte steun voor kmo's, zelfstandigen en lokale handelszaken.

• **Van innovatie een strategische troef maken**
De troeven en de capaciteit van Brussel om te innoveren en zichzelf opnieuw uit te vinden promoten door avantgardistische projecten te ondersteunen. Onze dynamiek en onze toekomstgerichtheid benadrukken om talent en investeerders aan te trekken die op zoek zijn naar een omgeving die vooruitgang stimuleert.

• **Uitwisselingen via internationale netwerken maximaliseren**
Actief gebruik maken van de deelname van Brussel aan internationale netwerken om concrete samenwerkingen te bevorderen. Projecten ontwikkelen die rechtstreeks ten goede komen aan de Brusselaars, zoals initiatieven voor duurzame mobiliteit, onderwijskansen en transnationale investeringen.

• **Brussel aantrekkelijker maken voor de MICE-sector**
Brussel aantrekkelijker maken voor congressen, conferenties, handelsbeurzen en grote internationale exposities (MICE-sector) door een ambitieuze visie te ontwikkelen voor Brussels Expo en de Heizelpaleizen.

• **Een internationaal forum lanceren over de steden van de toekomst**
Een wereldforum van innovatieve steden organiseren in Brussel, door de Brusselse conferentiefaciliteiten te gebruiken. Dit forum zal de gelegenheid bieden om goede praktijken uit te wisselen op het gebied van duurzame stedelijke ontwikkeling. Tegelijkertijd wordt de rol van Brussel als leider in het wereldwijde debat over stedelijke innovatie en het omgaan met toekomstige uitdagingen voor grote steden geconsolideerd, evenals de concrete samenwerking die tussen steden wordt gestimuleerd om de toekomstige stedelijke uitdagingen aan te gaan.

© Photo by Adobe Stock

LOKALE HANDEL STIMULEREN EN HET COMMERCIËLE AANBOD DIVERSIFIËREN

Commerciële ontwikkelingsstrategie

• Commerciële schema's ontwikkelen voor elke wijk
Schema's voor commerciële ontwikkeling opstellen voor elke wijk, om te zorgen voor een echte mix van ondernemingen, waarin de strategie wordt uiteengezet voor het aantrekken van ondernemingen, het ondersteunen van innovatie en het creëren van werkgelegenheid. Deze plannen moeten de belangrijkste assen en prioriteiten definiëren op basis waarvan de stad zich wil ontwikkelen, en ze zullen specifieke acties bevatten om nieuwe handelszaken aan te trekken en openbare ruimtes te dynamiseren om de identiteit van elke wijk te versterken en perifere of achterstandsgebieden nieuw leven in te blazen.

• De mix van het handelsaanbod per wijk aanvullen
De installatie van buurtmarkten en nieuwe plaatsen voor ambulante handel aanmoedigen om een verscheidenheid aan lokale producten en diensten aan te bieden, wat essentieel is voor een optimale levenskwaliteit.

• Werken aan het opnieuw dynamiseren van winkelgalerijen
Samenwerken met bepaalde winkelgalerijen en hun revitalisatie ondersteunen (Sint-Honorédoorgang en Centrumgalerij, Bortiergalerij, Ravensteingalerij). Deze ruimtes moeten handels- en culturele polen worden, met een breed scala aan handelszaken en aantrekkelijke evenementen die hun aantrekkingskracht vergroten en tegelijkertijd hun architecturale erfgoed, identiteit en lokale karakter valoriseren.

• Minder dynamische gebieden revitaliseren
Bijdragen aan de animatie en de installatie van tijdelijke winkels en pop-up stores faciliteren om de wijken te animeren. Gebieden met fiscale vrijstellingen creëren om nieuwe handelszaken aan te trekken via belastingvoordelen. Een gerichte commerciële strategie: de Vastgoedregie toestaan om huurprijzen aan te bieden op basis van de omzet om specifieke handelszaken aan te trekken in gebieden die herontwikkeld moeten worden.

• Architecturaal en commercieel erfgoed valoriseren
Commerciële kernen nieuw leven inblazen door hun architecturale troeven te valoriseren via initiatieven zoals Brussels By Light, feestelijke versieringen en verlichtingsplannen. Deze projecten zullen de aantrekkingskracht en identiteit van elke wijk versterken en tegelijkertijd unieke ervaringen creëren voor bezoekers.

• Administratieve procedures voor handelszaken vereenvoudigen
De administratieve formaliteiten verminderen en een 'belastingstop'-beleid invoeren om de vestiging en het voortbestaan van handelszaken aan te moedigen.

• Commerciële leegstand bestrijden door middel van stimulansen
Een huuraanpassing aanbieden gedurende één jaar voor de handelsruimtes van de Vastgoedregie en het OCMW om innovatieve projecten te ondersteunen die worden geselecteerd op basis van transparante criteria. Zones met fiscale voordelen creëren om handelszaken aan te trekken in straten die het moeilijk hebben. Een gerichte strategie zal ervoor zorgen dat de huren worden aangepast aan de omzet om specifieke handelszaken aan te trekken.

Maatregelen voor commerciële ontwikkeling

• De stimulansen voor het dynamiseren van handelszaken verbeteren
Echt overleg organiseren met de handelaars over de verschillende stimulansen die de commerciële dynamiek kunnen verbeteren, met name op het vlak van de kwaliteit van winkeletalages en uithangborden, inrichting van de openbare ruimte, vervoer, afval- en overlastbeheer, veiligheid, …

• De renovatie van handelsruimtes aanmoedigen
Initiatieven aanmoedigen om wijken aantrekkelijker te maken, met name door stimulansen te bieden om etalages te verfraaien. Verschillende acties in het veld opzetten om onze handelszaken en winkelstraten mooier en aantrekkelijker te maken. Deze inspanningen zullen ook bijdragen aan een gediversifieerd en toegankelijk handelsaanbod.

• **De impact van werken beperken**
Maatregelen nemen om omwonenden en handelaars ruim van tevoren te informeren over werken en de zichtbaarheid en toegankelijkheid van handelszaken tijdens de werken garanderen, met name door middel van gepaste signalisatie en informatiecampagnes. Er zullen tijdelijke inrichtingen worden voorzien rond werken om overlast tot een minimum te beperken en klanten gerust te stellen.

• **De wildgroei van nachtwinkels en telefoonwinkels inkaderen**
De Stad zal de strijd opvoeren tegen de wildgroei van nachtwinkels in de drukke centrumwijken. Strengere controles zullen helpen om de commerciële diversiteit te behouden.

Actoren van de commerciële ontwikkeling

• **Overleg met handelaars bevorderen**
De participatie van en het overleg met handelaars bevorderen in het kader van de diverse beleidsdomeinen die hen rechtstreeks aanbelangen. De dialoog tussen de gemeente, handelsverenigingen en de kmo's zal worden versterkt en de opvolging zal worden verbeterd.

• **Handelsverenigingen oprichten en begeleiden**
De oprichting van wijk- en handelsverenigingen of -comités ondersteunen in gebieden waar die nog niet bestaan. Deze structuren zullen de cohesie tussen handelaars versterken evenals hun capaciteiten om hun belangen te verdedigen. De Stad zal een faciliterende rol spelen om hun oprichting en ontwikkeling aan te moedigen en zal hen bovendien ook ondersteunen met strategisch, juridisch en financieel advies en begeleiding.

• **De dialoog met actoren van de horeca harmoniseren**
Open en regelmatig overleg voeren met horecazaken en hun beroepsverenigingen om een evenwicht te garanderen tussen hun economische dynamiek en de levenskwaliteit van buurtbewoners. Er zullen inspanningen worden gedaan om overlast te voorkomen, bijvoorbeeld door het gebruik van terrassen te reguleren en ervoor te zorgen dat de openbare ruimte proper is.

• **Acties ontwikkelen voor commerciële dynamisering**
Innovatieve initiatieven bevorderen zoals pop-ups of thema-evenementen (Arisana, Knowhow, Hot Spot-terrassen). Deze projecten zullen een aanmoediging zijn voor lokale ontdekkingen en de animatie van de wijken stimuleren. Ze zullen helpen om de band tussen handelaars en bewoners te versterken.

• **Klantenbinding opbouwen via evenementen**
Handelsverenigingen aanmoedigen om aantrekkelijke evenementen te organiseren en gebruik te maken van subsidies om hun wijken nieuw leven in te blazen. Deze initiatieven zullen mogelijkheden tot klantenbinding creëren en de band tussen handelszaken en klanten versterken. Ze zullen het hele jaar door helpen om de wijken te verlevendigen.

• **De toekenning van labels aan Brusselse handelszaken promoten**
Labels zoals Artisan, Good Food of Eigen verpakkingen welkom ondersteunen om de waarden van authenticiteit en duurzaamheid te promoten. Deze erkenning zal het imago valoriseren van handelszaken die verantwoorde praktijken hanteren en meer bewuste klanten aantrekken. De labels zullen ook de lokale en internationale zichtbaarheid van Brusselse handelszaken versterken. De Stad zal handelszaken ondersteunen bij het handhaven van de labelnormen door een regelmatige opvolging van de vereiste criteria.

Instrumenten voor commerciële ontwikkeling

• **Coördinatie voor handelsruimtes**
Een coördinatie opzetten, in samenwerking met het OCMW en de Vastgoedregie, om de huurselectie van handelsruimtes van de Stad te verzekeren zodat een commerciële mix wordt gegarandeerd. Dit zal ook het gebruik van gemeentelijke activa helpen optimaliseren en een antwoord bieden op de specifieke behoeften van wijken.

© Photo by E. Danhier

• **Een onthaalloket aanbieden aan merken en jonge creatieve ondernemers**
Door het onthaal en de installatie te faciliteren van hoogwaardige en originele nationale en internationale merken, maar ook van kleine boetiekjes die de kans bieden om lokale ambachten en specialiteiten te ontdekken in de wijken, zal Brussel zich verder kunnen positioneren als Europese hoofdstad van handel en innovatie.

• **Een register opstellen van lokale ondernemingen**
Een centraal register opzetten om lokale ondernemingen te informeren over overheidsopdrachten in hun activiteitensector. Dit instrument zal hun zichtbaarheid en toegang tot de economische mogelijkheden die de stad biedt, versterken. Het zal ook een grotere deelname van lokale actoren aan overheidsprojecten aanmoedigen.

• **De Brusselse e-commerce ontwikkelen**
Handelszaken helpen bij het invoeren van een digitaal aanbod door middel van digitale marketingtrainingen om hun concurrentievermogen te vergroten. Gemeenschappelijke oplossingen implementeren voor opslag, levering en terugzendingen. Initiatieven uit de sociale economie integreren om deze diensten te ondersteunen, met name op het gebied van logistiek.

• **Digitale betaalmethodes promoten**
Het gebruik van digitale betaaloplossingen door alle handelszaken en markten in Brussel aanmoedigen. Deze moderne middelen zullen de klantervaring verbeteren en transacties vergemakkelijken. Ze zullen ook helpen om handelszaken aantrekkelijker en toegankelijker te maken.

Herziening van het commerciële aanbod

• **Het commerciële aanbod op de Kerstmarkt/Winterpret verbeteren**
Het aantal stands gewijd aan Belgische ambachten verhogen om lokale knowhow te valoriseren.

• **De Zavelwijk herinrichten**
De Zavelwijk herinrichten in samenwerking met de buurtbewoners en handelaars, door voetgangers meer ruimte te geven, het historische erfgoed te benadrukken en de wijk groener te maken, met behoud van de parkeercapaciteit in de directe omgeving door ondergrondse parkeergarages te creëren of te delen.

• **Herinvesteren in de Maria-Christinastraat/Bockstaellaan**
Deze commerciële ader heroverwegen, inclusief de wegen, het straatmeubilair, groene ruimtes en mobiliteit, om er een aantrekkelijke en functionele omgeving van te maken. Het doel van dit project is om deze wijk in de schijnwerpers te zetten door een combinatie van moderniteit en gezelligheid, met behoud van de typerende kenmerken.

• **Het frietkot-project afronden en de kiosken verbeteren**
Het frietkot-project voltooien en handelszaken van hoge kwaliteit selecteren op basis van transparante criteria voor de uitbating van de nieuwe kiosken. Deze zullen centrale aantrekkingspunten worden in de betrokken wijken.

• **Een permanente overdekte markt creëren**
Een haalbaarheidsstudie lanceren voor een permanente overdekte markt in Brussel. De studie zal rekening moeten houden met een aantal belangrijke kwesties zoals de locatiekeuze, financiering, rentabiliteit op lange termijn, ondersteuning van lokale handelaars en de ecologische impact.

Commerciële toegankelijkheid:

• De impact van mobiliteitsplannen beoordelen
Er zal een beoordeling worden uitgevoerd van de impact van mobiliteitsplannen op de handelswijken van de stad Brussel. Geschikte oplossingen vaststellen om de toegankelijkheid te verbeteren en tegelijkertijd de overlast te verminderen, zoals de aanleg van intelligente parkings, het verbeteren van het openbaar vervoer en het ontwikkelen van aantrekkelijke voetgangersgebieden.

• De multimodale mobiliteit van handelskernen waarborgen
De infrastructuur aanpassen om het voor klanten en leveranciers makkelijker te maken om winkelgebieden te bereiken, met duidelijk aangegeven parkings en leveringszones. Signalisatie en uurregelingen zullen worden geoptimaliseerd om aan de behoeften van alle gebruikers te voldoen. Deze verbeteringen zullen de handelswijken toegankelijker en gebruiksvriendelijker maken.

• Strenger optreden tegen foutparkeren in leveringszones
De controles op laad- en losplaatsen versterken om misbruik te voorkomen. Duidelijke signalisatie plaatsen en passende levertijden invoeren om commerciële activiteiten te faciliteren. Deze maatregelen zullen de logistiek voor handelaars verbeteren en de overlast verminderen.

© Photo by Adobe Stock

NAAR EEN ECOLOGISCH VERANTWOORDE EN INNOVATIEVE HANDEL

• De groene economie bevorderen
De Stad wil projecten ondersteunen die verband houden met duurzaam bouwen, verantwoorde productie en kwalitatieve voeding, met prioriteit voor inplanting in de zakencentra en clusters van de stad. Daarnaast zullen de Brussels Labels worden versterkt om handelszaken aan te moedigen een duurzame en voorbeeldige aanpak te hanteren.

• De deeleconomie bevorderen
De deeleconomie bevorderen om deze sector te stimuleren en tegelijkertijd werknemers te beschermen tegen misbruik. De Stad zal proberen een evenwicht te vinden tussen de flexibiliteit die inherent is aan de deeleconomie en het opzetten van een degelijke sociale bescherming zonder innovatie te belemmeren of de regeldruk te vergroten.

• Bewustmaking rond de circulaire en sociale economie
Er zullen bewustmakingscampagnes worden georganiseerd rond de circulaire en sociale economie om ondernemingen aan te moedigen duurzamere praktijken toe te passen, met name in de ecologische bouwsector en die van stedelijke logistiek.

• Eerlijke handel en Noord-Zuidsolidariteit
De bewustmakingsactiviteiten over eerlijke handel versterken in het kader van evenementen zoals de Maand van de Internationale Solidariteit. Deze campagnes zullen de sociale en milieuvoordelen van producten afkomstig uit verantwoorde ketens benadrukken en ethische en maatschappelijk verantwoorde consumptie bevorderen.

• Netheid van de markten en ambulante handel
Marktkramers en ambulante handelaars verantwoordelijk maken voor de netheid van de markten door middel van sensibilisering en stimuleringsmaatregelen. Er zal meer toezicht worden gehouden op de naleving van goede afvalbeheerpraktijken, vooral voor de rommelmarkt op het Vossenplein. Deze inspanningen zullen de levenskwaliteit in de openbare ruimte en haar aantrekkelijkheid helpen verbeteren.

• Afvalvermindering in het handelsbeleid
Handelszaken, braderieën en rommelmarkten aanmoedigen om stappen te ondernemen om de afvalproductie te verminderen in een zero afval-optiek. Er zullen specifieke partnerschappen en stimuleringsmaatregelen worden voorgesteld om deze overgang naar een circulaire economie te ondersteunen. Om dit proces te versterken, zal de Stad ook partnerschappen opzetten met actoren die gespecialiseerd zijn in het recycleren en hergebruiken van materialen.

ONDERSTEUNING VAN HET ONDERNEMERSCHAP, VOORAL VOOR VROUWEN, MENSEN MET BEPERKTE MOBILITEIT EN JONGEREN

• Reeds op jonge leeftijd over ondernemerschap sensibiliseren
Ondernemerschap aanmoedigen door middel van activiteiten zoals wedstrijden en programma's voor miniondernemingen, met als doel jongeren kennis te laten maken met projectmanagement. Deze initiatieven zullen hun ondernemersgeest en creativiteit ontwikkelen en tegelijkertijd valorisatie bieden voor hun ideeën. In de scholen en de jeugdhuizen zullen deze initiatieven helpen een nieuwe generatie ondernemers te vormen.

• Incubatoren en broedplaatsen voor jonge ondernemers
Een broedplaats voor ondernemingen organiseren met gedeelde ruimtes en diensten om jonge zelfstandigen en ondernemers de kans te bieden om hun activiteit te starten. In samenwerking met hub.brussels zullen ze workshops, mentoring en gespecialiseerde diensten op maat van startups aanbieden.

• Mentoring en innovatie-prijzen
Mentoring door ervaren ondernemers zal jonge startups ondersteunen bij hun uitdagingen en strategische beslissingen. Jaarlijkse prijzen zullen innovaties in belangrijke sectoren zoals horeca en handel in de schijnwerpers zetten. Deze prijzen zullen creativiteit en erkenning van Brussels talent bevorderen.

• **Fiscale vrijstellingen voor jonge ondernemingen**
Volledige vrijstelling van gemeentelijke belastingen voor ondernemingen die worden opgericht door jongeren gedurende de eerste twee jaar van hun activiteiten en een korting van 50% voor het derde jaar. Deze stimulans zal de financiële druk op nieuwe ondernemers verminderen en hun ontwikkeling bevorderen.

• **Overname van handelszaken door jongeren**
Zelfcreatie van werkgelegenheid stimuleren door de opname van specifieke steun voor de overname van bestaande handelszaken, in samenwerking met hub.brussels. Deze aanpak zal mogelijkheden voor de overname van ondernemingen onder de aandacht brengen, de toegang tot praktisch advies en een ondersteunend netwerk vergemakkelijken en jongeren aanmoedigen om zich in te zetten voor het lokale economische weefsel.

• **Specifiek het vrouwelijke ondernemerschap bevorderen**
Het ondernemerschap van vrouwen bevorderen, met name door het organiseren van een informatie- en bewustmakingscampagne in samenwerking met economische, sociale en culturele actoren. Dit initiatief is erop gericht om barrières weg te nemen en om vrouwelijk talent in alle sectoren te stimuleren..

• **Gerichte ondersteuning voor mensen met een handicap**
De platforms voor ondersteuning van het ondernemerschap zullen gespecialiseerde diensten aanbieden om tegemoet te komen aan de behoeften van mensen met een handicap. Deze programma's zullen opleidingen op maat en persoonlijke begeleiding omvatten. De Stad wil deze ondernemers de kans bieden om solide, duurzame en inclusieve projecten te ontwikkelen.

• **Openbare coworkingruimtes**
De creatie van openbare coworkingruimtes zal een toegankelijke en op samenwerking gerichte omgeving bieden aan jonge ondernemers. Deze met moderne middelen uitgeruste ruimtes zullen de uitwisseling van ideeën en synergiën tussen initiatiefnemers van projecten stimuleren. Het worden centra van innovatie en creativiteit ten dienste van de lokale economie.

• **Het only once-principe om administratieve procedures te vereenvoudigen**
Het only once-principe zal voorkomen dat ondernemingen dezelfde administratieve gegevens meerdere keren moeten indienen, door deze informatie te centraliseren bij de diensten van de Stad. Deze administratieve vereenvoudiging zal de procedures toegankelijker en inclusiever maken, ook voor mensen met een handicap, om van start te kunnen gaan als ondernemer. Communicatie en opleiding voor gebruikers en administratief personeel zullen van cruciaal belang zijn voor een doeltreffende invoering van het systeem.

• **Stille uren aanmoedigen in warenhuizen**
De Stad zal warenhuizen aanmoedigen om 'stille' uren in te voeren om een rustgevende omgeving te creëren voor mensen met autisme, die vaak gevoelig zijn voor overmatig lawaai. Deze stille uren zullen toelaten om auditieve en lichtprikkels verminderen, waardoor winkelen toegankelijker en comfortabeler wordt voor iedereen.

VOOR EEN SOCIALE EN SOLIDAIRE ECONOMIE: EEN DYNAMISCH EN INCLUSIEF WERKGELEGENHEIDSMODEL

• **De sociale economie en aangepast werk bevorderen bij overheidsopdrachten**
Overheidsopdrachten moeten de voorkeur geven aan bedrijven in de sociale economie en voor aangepast werk (BAW), met als doel bedrijven op te nemen die zich toeleggen op de professionele integratie van mensen met een handicap of achterstand. Het doel is om systematisch ethische, sociale en milieuclausules op te nemen in overheidsopdrachten en om de gunning van overheidsopdrachten voor de levering van duurzame en lokale goederen en diensten aan te moedigen.

© Photo by Adobe Stock

• Opname van sociale, ethische en milieuclausules
Overheidsopdrachten zullen clausules bevatten die duurzame praktijken bevorderen. Deze aanpak is erop gericht om afval en kosten op lange termijn te verminderen en tegelijkertijd de circulaire economie te stimuleren. Dit zal ook toelaten om verantwoorde praktijken te bevorderen bij leveranciers en partners, waardoor de rol van de Stad als betrokken speler wordt geconsolideerd.

BEROEPSOPLEIDING VOOR BRUSSELAARS

• Het opleidingsaanbod versterken en beter zichtbaar maken
De Stad zal bijdragen aan de realisatie van een cartografie van alle opleidingen die op lokaal en gewestelijk niveau worden aangeboden. Dit instrument zal het aanbod toegankelijker maken en tegelijkertijd eventuele lacunes of overlappingen identificeren. Door de toegang tot informatie te vereenvoudigen, zal dit initiatief meer doeltreffende doorverwijzingen naar programma's op maat bevorderen.

• Een samenhangend aanbod van opleidings- en integratietrajecten aanvullen
Een gestructureerd aanbod opzetten voor alle fasen van het opleidingstraject, van basisgeletterdheid tot erkende kwalificaties. Dit systeem zal een coherente voortgang waarborgen waardoor de socioprofessionele integratie in elke fase wordt gefaciliteerd. De Stad zal erover waken dat deze trajecten voldoen aan de reële en veranderende behoeften van de arbeidsmarkt.

• Versterking van partnerschappen met het Jobhuis
De samenwerking tussen het Jobhuis en Bruxelles Formation zal worden versterkt om de trajecten van werkzoekenden te optimaliseren. Deze synergie zal het mogelijk maken om beter gerichte opleidingen aan te bieden voor sectoren met arbeidstekorten. Het zal ook de beschikbare middelen voor mensen die op zoek zijn naar een opleiding beter zichtbaar maken.

• Werkzoekenden beter informeren over sectoren met arbeidstekorten
Werkzoekenden zullen beter geïnformeerd worden over opleidingen tot door Actiris geïdentificeerde knelpuntberoepen. Er zal een actieve communicatie worden opgezet om een betere toegang te waarborgen tot deze kansen, met name via het Jobhuis. Het doel is om mensen te oriënteren in de richting van sectoren die snelle en concrete werkgelegenheidsvooruitzichten bieden.

• Opleidingen voor knelpuntberoepen versterken
De Stad zal, in samenwerking met Bruxelles Formation, de VDAB en het departement Openbaar Onderwijs, het aanbod aan opleidingen voor knelpuntberoepen uitbreiden. Deze gerichte programma's zullen het mogelijk maken om in te spelen op de dringende behoeften van de arbeidsmarkt en tegelijk deelnemers waardevolle kwalificaties bieden. Er zullen partnerschappen worden opgezet om deze opleidingen af te stemmen op de verwachtingen van de werkgevers.

• Samenwerken met niet-institutionele actoren
De Stad zal samenwerking met alternatieve actoren aanmoedigen, zoals organisaties gespecialiseerd in coderen of mentorschap. Deze innovatieve opleidingen op maat van specifieke doelgroepen zullen nieuwe werkgelegenheidskansen scheppen voor deze doelgroepen. Door deze initiatieven te steunen, bevordert de Stad diversiteit en inclusie in het economische landschap.

• Maatschappelijke partnerschappen met lokale ondernemingen aanmoedigen
Lokale ondernemingen zullen worden gevraagd om vacatures te promoten, stagiairs aan te nemen of studentenjobs aan te bieden. Er zullen projecten worden ontwikkeld die opleiding, begeleiding en beroepsintegratie met elkaar verbinden om een directe link te leggen tussen opleidingen en arbeidskansen en zo een soepele overgang naar de arbeidsmarkt te bevorderen.

• Inschrijvingen bij taalcursussen aanmoedigen met taalcheques
De Stad zal het gebruik van de taalcheques van het gewest actief aanmoedigen om cursussen te financieren die aangepast zijn aan de behoeften van elke burger. Deze taalcursussen zullen worden gepromoot als een belangrijk instrument om de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt te verbeteren en de beroepsintegratie te vergemakkelijken. Gerichte communicatie zal burgers herinneren aan de voordelen en de laagdrempelige toegankelijkheid van deze regeling.

DYNAMISERING VAN DE ZOEKTOCHT NAAR WERK

• De zichtbaarheid en bekendheid van het Jobhuis versterken
De zichtbaarheid en bekendheid vergroten van het nieuwe centrum voor werkgelegenheid en opleidingen, het Job- en Opleidingshuis, op basis van een gezamenlijk plan met de tewerkstellingsdienst en het OCMW. Van dit centrum een echt referentiepunt maken voor de tewerkstelling en opleiding van alle Brusselaars.

• De diensten van het Jobhuis decentraliseren
De haalbaarheid onderzoeken van een decentralisatie waarbij de teams van het Jobhuis de Buurthuizen bezoeken. Een lokaal netwerk bevorderen om geografische en sociale obstakels voor de toegankelijkheid van de diensten weg te nemen.

• Partnerschappen met gewestelijke en nationale actoren versterken
De samenwerkingen opvoeren met actoren zoals hub.brussels, Actiris en Finance Brussels om de tewerkstellingskansen te maximaliseren. Een coördinatie tussen gemeenten en met de federale overheid waarborgen voor projecten met een hoge toegevoegde waarde. Optimaal gebruik maken van de hefbomen die op elk overheidsniveau beschikbaar zijn om de creatie van werkgelegenheid te bevorderen.

• De Job Day van de Stad Brussel blijven organiseren
Dit evenement inzetten als een belangrijke ontmoetingsplek voor werkgevers en werkzoekenden. De toegankelijkheid en diversiteit van het aanbod verbeteren, met name gericht op jongeren en ondervertegenwoordigde groepen. Praktische workshops opnemen om kandidaten voor te bereiden op sollicitatiegesprekken en het opstellen van een cv.

• Het aantal vacaturebeurzen en -salons verhogen
Vacaturebeurzen en -salons en 'speed dating'-evenementen ontwikkelen om de rechtstreekse contactmogelijkheden tussen werkgevers en werkzoekenden te maximaliseren. De aandacht vestigen op de belangrijkste private en openbare werkgevers in de gemeente om een breed publiek aan te trekken. Daarnaast zal er meer communicatie worden gevoerd om deze evenementen te promoten, een hoge participatiegraad te waarborgen en zoveel mogelijk gekwalificeerde kandidaten aan te trekken.

• Langdurig werklozen en 55-plussers begeleiden
Gepersonaliseerde beroepsopleidingstrajecten creëren om hun vaardigheden en inzetbaarheid te verbeteren. Samenwerken met gespecialiseerde actoren om programma's aan te bieden die zijn afgestemd op hun behoeften en omstandigheden. Continue opvolging aanbieden om hun integratie op de arbeidsmarkt te faciliteren.

DIENSTEN VOOR JONGEREN VERBETEREN

• Bestaande ruimtes oriënteren als 'Huizen voor jonge ondernemers'
Dit heeft tot doel om de ondernemingsgeest van jongeren te stimuleren door hen moderne, dynamische ruimtes aan te bieden. Deze bestaande ruimtes, zoals het Bedrijvencentrum Dansaert en de Byrrh, zullen praktische workshops, gepersonaliseerde ondersteuning en infrastructuren zoals coworkingruimtes aanbieden in samenwerking met het OCMW en de private sector. Deze huizen worden motoren van lokale dynamiek en zullen zowel de individuele emancipatie van jongeren als de aantrekkelijkheid van wijken versterken.

• Een ruimte voor spelcreatie ontwikkelen
Een ruimte voor spelcreatie ontwikkelen (van gaming tot alle types spelen), gekoppeld aan een opleidings-, onderzoeks- (in samenwerking met de ULB en de VUB) en onderwijsruimte ten dienste van de scholen van de Stad, evenals een culturele ruimte die voor iedereen toegankelijk is.

• Jongeren vanaf 16 jaar ondersteunen om een studentenjob te vinden
Betaalde stageplaatsen aanbieden in ondernemingen via partnerschappen met actoren van de lokale economie. Ondernemingen bewust maken van de voordelen van het integreren van jongeren in hun werkomgeving. Begeleiding op maat bieden om jongeren door administratieve en professionele procedures te gidsen en zo hun integratie in de professionele wereld te faciliteren.

© Photo by Adobe Stock

• De dienst voor hulp aan jongeren bij de zoektocht naar een studentenjob dynamiseren
De communicatie en zichtbaarheid van vacatures voor studenten verbeteren door aanbiedingen, advies en getuigenissen te centraliseren om de zoektocht te vereenvoudigen.

• Stages, opleidingen en eerste werkervaringen aanbieden
Het aantal publiek-private partnerschappen verhogen om de kansen op arbeidsmarktintegratie voor jongeren te diversifiëren. Stages promoten als leerinstrument en springplank naar werk. Voorzieningen opzetten om ervoor te zorgen dat elke jongere kan profiteren van een verrijkende eerste werkervaring.

• Opleidingen stimuleren voor jongeren met een leefloon
Een specifiek plan lanceren om jongeren in moeilijkheden aan te moedigen om een opleiding te volgen in sectoren met een arbeidstekort, met de steun van deskundigen in de betrokken sectoren. Informatiesessies organiseren om hen de weg te wijzen naar veelbelovende carrières en hun talenten te ontwikkelen. Persoonlijke opvolging bieden om hun inzet en succes te garanderen.

• De uitbreiding bestuderen van de regeling Deal 18-25 naar UWZ-jongeren
In samenwerking met het OCMW onderzoeken hoe jonge uitkeringsgerechtigde werkzoekenden in dit programma kunnen worden opgenomen. Op basis van interinstitutionele samenwerkingen een antwoord bieden op de specifieke behoeften van deze leeftijdsgroep. De maatregelen in de regeling aanpassen om het effect ervan op de toegang tot werk voor de betrokken jongeren te maximaliseren.

• Een eerste job garanderen voor elke jongere
Van partnerschappen met de private sector de belangrijkste hefboom maken voor het bieden van concrete werkgelegenheidskansen. Individuele ondersteuning bieden om elke jongere te helpen een job te vinden die aansluit bij zijn of haar vaardigheden en ambities. Deze ambitie een onderdeel maken van een algemeen beleid van inclusie en toegang tot werk voor de nieuwe generaties.

DE STRIJD TEGEN DISCRIMINATIE BIJ AANWERVINGEN VERSTERKEN

• Een actief diversiteitsbeleid ondersteunen
Gelijke kansen op de arbeidsmarkt aanmoedigen door concrete en meetbare acties. Werkgevers en rekruteerders bewust maken van het belang voor hun teams van diversiteit in al haar vormen. Diversiteit profileren als een strategische hefboom voor de economische en sociale dynamiek van de stad.

• Intensievere campagnes voeren tegen discriminatie bij aanwervingen
Bewustmakingscampagnes opzetten om vooroordelen en uitsluitingspraktijken aan de kaak te stellen. De grote negatieve gevolgen van discriminatie op de arbeidsmarkt en de lokale economie onder de aandacht brengen. Ondernemingen, vakbonden en instellingen betrekken bij initiatieven om actieve inclusie te bevorderen.

• Diversiteit bij kmo's, zko's en overheidsinstanties bevorderen
Zelfstandigen, zko's en kmo's bewust maken van de economische en sociale voordelen van een divers en geschoold personeelsbestand met het oog op inclusiviteit. Praktische instrumenten en opleidingen aanbieden voor de integratie van een verscheidenheid aan profielen. Voorbeeldige organisaties promoten via diversiteitslabels of -prijzen, gebaseerd op objectieve, precieze en kwantificeerbare criteria.

• De diversiteitsplannen afgesloten met het gewest, voortzetten
Samenwerken met de gewestelijke partners om de engagementen voor inclusie te handhaven en te versterken. Regelmatig de resultaten ervan evalueren en de maatregelen aanpassen om hun impact te maximaliseren. De begeleiding bij de uitvoering van deze plannen versterken voor ondernemingen en overheidsinstanties.

• De werkgelegenheid voor werknemers met een handicap verbeteren
De aanwerving van mensen met een handicap een prioriteit maken voor overheidsinstanties. Partnerschappen ontwikkelen met gespecialiseerde verenigingen om de aanwerving en integratie van deze werknemers te faciliteren. Op grote schaal communiceren over initiatieven zoals de 'Pool H'-interface om meer kandidaten en werkgevers aan te trekken.

• **De integratie van migranten op de arbeidsmarkt bevorderen**
De professionele integratie van migranten bevorderen, met name van mensen met een geldige verblijfsvergunning, door middel van gerichte initiatieven. Bijzondere nadruk leggen op werkgelegenheid voor vrouwen om de gelijkheid van kansen te versterken. Werkgevers ondersteunen om talenten te identificeren binnen deze doelgroep.

• **Vluchtelingen en migranten begeleiden in hun integratieproces**
Opleidingen Frans en/of Nederlands aanbieden om taalbarrières te overwinnen. De vaardigheden en ervaring van vluchtelingen valoriseren zodat ze efficiënt kunnen integreren op de arbeidsmarkt. Een persoonlijke begeleiding aanbieden om hun kansen op succes te maximaliseren.

• **De opleidingen afstemmen op de behoeften van eenoudergezinnen**
Flexibele en toegankelijke opleidingen ontwikkelen (met name wat betreft gespreide uurroosters) om tegemoet te komen aan de beperkingen van alleenstaande ouders. Zorgen voor aangepaste werktijden en kinderopvang om hun deelname te vergemakkelijken. Specifieke ondersteuning bieden om hun autonomie en professionele integratie te vergroten.

• **Private ondernemingen sensibiliseren inzake tewerkstelling van mensen met een handicap**
Samenwerken met de vrijwilligerssector om de inclusie van mensen met een handicap door private ondernemingen aan te moedigen. Bewustmakingscampagnes organiseren over de economische en sociale voordelen van een inclusief HR-beleid. Ondernemingen ondersteunen bij de aanpassing van hun werkomgeving en -praktijken.

© Photo by Adobe Stock

24

HERONTWIKKELING VAN HET HEIZELPLATEAU

Al bijna een eeuw lang vinden op het Heizelplateau activiteiten plaats die bijdragen aan de internationale uitstraling van Brussel.

Dankzij de wereldtentoonstellingen, het Atomium, het Koning Boudewijnstadion en de Heizelpaleizen heeft het Heizelplateau in de loop der jaren een bijzondere aantrekkingskracht ontwikkeld in sectoren zoals toerisme (zaken en vrije tijd), handel, sport en amusement.

De locatie is uitstekend bereikbaar, zowel met het openbaar vervoer (metro, tram, bus) als met de auto (Ring en A12 + Parking C). Het plateau ligt aan de rand van Vlaams-Brabant, op een steenworp afstand van de luchthaven van Zaventem.

Op basis van het Internationaal Ontwikkelingsplan (IOP) is het Heizelplateau aangewezen als een prioritaire locatie om de internationale uitstraling van Brussel te waarborgen.

Het **NEO-project** op het Heizelplateau moet deel uitmaken van een dynamiek voor duurzame stedelijke ontwikkeling, met bijzondere aandacht voor ecologie en de creatie van nieuwe groene ruimten. Het project wil het gebied omvormen tot een moderne, uitnodigende plek, waarbij de lokale biodiversiteit wordt behouden en versterkt. Er zal speciale aandacht zijn voor landschapsarchitectuur, met de aanleg van nieuwe **parken die voor iedereen toegankelijk zijn,** wandelgebieden en een harmonieuze integratie van gebouwen in de bestaande natuurlijke omgeving, in samenhang met de aangrenzende wijken.

Wat de commerciële component van het project betreft, zal **bijzondere aandacht uitgaan naar de impact ervan op het centrum van Brussel.** Prioriteit wordt gegeven aan een commerciële ontwikkeling die complementair is en concurrentie met het bestaande economische weefsel vermijdt. Tegelijkertijd zullen investeringen in nieuwe toonaangevende commerciële activiteiten worden gepland om **de economische aantrekkingskracht van het stadscentrum te versterken.**

Er zal een regelmatige en inclusieve dialoog met de inwoners en handelaars van de aangrenzende wijken van dit project worden opgezet. **NEO** streeft ernaar om een voorbeeld te zijn van een evenwicht tussen innovatie, duurzaamheid en levenskwaliteit.

Het IOP voorzag in de ontwikkeling van:

• Een congrescentrum met een grote capaciteit (5.000 mensen) om grote internationale conferenties aan te trekken.

• Een supraregionaal winkelcentrum dat het verzorgingsgebied ten noorden van Brussel bedient.

• Een grote evenementenhal met een capaciteit van meer dan 10.000 mensen (reeds gerealiseerd met de opening van Paleis 12).

• Een uitgebreide sportinfrastructuur die voldoet aan internationale normen.

Het is essentieel om de herontwikkeling van het Heizelplateau voort te zetten, met name om de volgende redenen:

• Werkgelegenheid:

  • +/- 3.500 banen gecreëerd door NEO.
  • +/- 10.000 directe en indirecte banen gecreëerd door de TPB, met een aanzienlijk groeipotentieel.
  • De banen in kwestie zijn per definitie niet verplaatsbaar en vereisen meestal geen hoge kwalificaties.

• Algemene economische activiteit:

- Talrijke overnachtingen gegenereerd door zakelijke en recreatieve toeristische activiteiten.
- Enorme economische voordelen voor de horecasector.
- Een innovatieve impuls voor de MICE-sector.

• De internationale uitstraling van Brussel (Atomium, MICE, recreatie, horeca, …).

• Ontwikkeling van een 'stuk stad'.

In het kader van deze herontwikkeling zal de Stad zorgen voor:

• De voltooiing van het NEO-project (met name NEO1), dat al vergevorderd is (aanstelling van een privépartner en afgifte van plannings- en milieucertificaten) en zal bestaan uit:

- Een supraregionaal winkelcentrum.
- De ontwikkeling van maximaal 750 woningen van hoge milieukwaliteit, waarvan 25% openbare huisvesting (waarvan de helft sociale woningen en woningen voor middeninkomens en de andere helft voor aankoopdoeleinden).
- Een vernieuwd en gemoderniseerd vrijetijdsaanbod (bioscoop, modernisering van Mini-Europa, nieuw indoor vrijetijdsaanbod, wellness, …).
- Deze ontwikkeling zal zo worden uitgevoerd dat ze de functies van het stadscentrum aanvult en de concurrentie met de activiteiten in het stadscentrum beperkt (vooral wat winkels betreft). Tegelijkertijd zullen investeringen in nieuwe toonaangevende commerciële activiteiten worden gepland om de economische aantrekkingskracht van het stadscentrum te versterken.
- Deze ontwikkeling moet ook de aangrenzende wijken ten goede komen: de Houba de Strooperlaan en het Palfijnplein zullen worden gerenoveerd en verfraaid. De economische activiteit zal er verder worden ondersteund en ontwikkeld.

• De ontwikkeling van een MICE-infrastructuur die congresactiviteiten (ex-NEO2) en tentoonstellingen (Tentoonstellingspaleizen) samenbrengt en integreert, in samenwerking met andere publieke en privéactoren:

- Renovatie van de bestaande paleizen waar nodig, met respect voor de erfgoedaspecten (optimalisatie van het vloeroppervlak).
- Realisatie van uitgebreide congresinfrastructuur op de locatie van de paleizen.
- Ontwikkeling van geschikte hotelfaciliteiten in en rond de paleizen.
- Optimalisatie van de logistiek en de toegang voor auto's vanaf Parking C (om de voorzijde van de paleizen en het uitzicht op het Atomium te vrijwaren).

• De ontwikkeling van een sportcentrum met nationale en internationale ambities:

- Het Koning Boudewijnstadion aan de normen aanpassen.
- De werken voor het Sportpark opvoeren, met gemoderniseerde infrastructuur voor atletiek, hockey, rugby … ingoede samenwerking met de sportclubs.

• Het stimuleren van de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle omgeving op het Heizelplateau, met de nadruk op:

- De creatie van nieuwe parken en groene ruimten.
- De creatie van nieuwe waterelementen.
- Het behoud en de hernieuwde creatie van open gebieden, met zoveel mogelijk groen (door compactheid of beperking van bepaalde projecten om open land vrij te maken).

- Een groen netwerk dat de bestaande groenzones (waaronder het onlangs uitgebreide Verregatpark) verbindt met de toekomstige groenzones die ontwikkeld zullen worden, met name in het Sportpark.
- Projecten met grotere ecologische kwaliteit: streven naar kwaliteitsmaterialen, lage koolstofvoetafdrukken, hoge energieprestaties, ambitieuze BREEAM-certificering.
- Geïntegreerd regenwaterbeheer, met gemengde systemen om het grondwater aan te vullen en het risico van overstromingen stroomafwaarts te verminderen.

• Een verhoogde burgerparticipatie met de inwoners en handelaars met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen in bestaande projecten:

- Voorafgaande informatie (met efficiënte communicatiekanalen).
- Een verklarende en dynamische aanpak tijdens openbare onderzoeken (BBP, vergunningen, …).
- Integratie van raadpleging en participatie in het proces van het overwegen van toekomstige ontwikkelingen.

• Een mobiliteitsplan opstellen om de behoeften te inventariseren op het vlak van mobiliteitsinfrastructuur en andere voorzieningen die aangepast of aangelegd moeten worden. Dit gebeurt in een brede context, met speciale aandacht voor de Houbalaan, het volledige noordelijke deel van het Heizelplateau en de toekomstige ontwikkelingen rond het Koning Boudewijnstadion en de verbreding van de Ring.

• Een doeltreffend coördinatiemechanisme opzetten met de belangrijkste betrokken partijen (TPB, NEO, Stad Brussel, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Vlaams Gewest, Prosport, Trade Mart, Europea, …) en de verschillende stadsontwikkelingsprojecten op het Heizelplateau (NEO, Sportpark, modernisering van de paleizen, Parking C, Amerikaans Theater …).

• Brussel aantrekkelijker maken voor congressen, conferenties, handelsbeurzen en grote internationale tentoonstellingen (MICE-sector) door een ambitieuze visie te ontwikkelen voor Brussels Expo en de Heizelpaleizen. Waar Brussel in 2014 nog de op één na grootste congresstad ter wereld was, staat ze nu pas op de tiende plaats. Daarom zullen samenwerkingen met andere publieke en particuliere entiteiten worden overwogen.

© VIGUIER_Golem_Images

25

EEN SLIMME STAD TEN DIENSTE VAN IEDEREEN

© Photo by Adobe Stock

Als slimme stad of smart city wil de Stad digitale technologieën gebruiken en gegevens exploiteren om de levenskwaliteit van de Brusselaars te verbeteren, openbare diensten te optimaliseren en duurzaam beheer van middelen aan te moedigen. Als Belgische en Europese hoofdstad heeft de Stad Brussel de plicht om voorop te lopen, het goede voorbeeld te geven en anderen te inspireren. Naast technologische innovatie, die geen doel op zich is, zullen we de burger centraal stellen in onze prioriteiten, door actieve deelname aan de besluitvorming aan te moedigen en ervoor te zorgen dat diensten voor iedereen toegankelijk zijn.

Het platform MyBXL
Het burgerportaal MyBXL en het bijbehorende digitale platform vormen het bewijs dat de Stad vastbesloten is om haar IT-middelen voortaan op de burger te organiseren en aan te wenden (citizen-centric). Terwijl het aantal aanvragen via de website in 2021 nog 27.000 bedroeg, steeg dit naar 82.000 in 2023 (en 43.000 in de eerste zes maanden van 2024). Onze ambitie is om deze verschuiving van fysieke naar digitale aanvragen verder te vergroten.

Onze burgergerichte visie nastreven
In dit opzicht kan het huidige aanbod van diensten aan burgers verder worden uitgebreid (aanvragen van identiteitskaarten en paspoorten, verhuur van materiaal door verenigingen, adreswijzigingen, aangifte van geboorte of overlijden, aanvragen van terrasvergunningen voor de horeca, premieaanvragen, …)

Dit houdt ontegenzeggelijk in dat er een proactieve aanpak moet worden gevolgd om de verwachtingen van de burgers te begrijpen en in te lossen, met name door middel van tevredenheidsonderzoeken, tests en evaluaties van de gebruikerservaring, maar ook door middel van key performance indicators (KPI's) voor onze tools.

De Stad zal zich inzetten voor duidelijke, transversale normen voor dienstverlening (responstijd, verwerkingstijd, wachttijd, tevredenheidspercentage). De Stad zal gebruikers ook één uniek contactpunt kunnen bieden voor communicatie via verschillende kanalen (e-mail, telefoon, post, chatbot), afgehandeld door een geïntegreerd, afdelingsoverschrijdend contactcentrum, waarbij de mogelijkheid tot fysiek of telefonisch contact wordt gegarandeerd.

Naast het digitale aanbod van stadsdiensten aan burgers, zal de Stad de oprichting van een opleidings- en incubatieruimte in Laken met verenigingen die digitale beroepen opleiden, blijven ondersteunen op basis van drie belangrijke pijlers: de incubator, IT-opleidingen en inspirerende evenementen.

Het potentieel van de gegevens van de Stad benutten om de besluitvorming te verbeteren en de transparantie te vergroten
Goed beheer van onze gegevens is een essentiële basis voor de ontwikkeling van een smart city. Gegevensbeheer draagt bij aan een beter begrip van de stad, helpt bij de besluitvorming, verhoogt de prestaties van het bestuur en verbetert onze diensten en het imago van de Stad.

Het project BXLGIS, het geoportaal, de tool 'Stad op 10 minuten' en de cartografische databank Stedelijke Projecten hebben tot doel de kennis van de Stad over haar grondgebied, haar voorzieningen en diensten, haar lopende of geplande stadsprojecten te centraliseren en zo nuttig mogelijk te verspreiden onder administratieve en politieke besluitvormers, het personeel van de Stad, de burgers en de gebruikers van Brussel. Deze tools zullen verder worden ontwikkeld. De ontwikkeling van chrono-urbanisme met behulp van IT-tools zal ook een van onze prioriteiten zijn. Ter informatie: chrono-urbanisme is een benadering van ruimtelijke ordening die erop gericht is stedelijke gebieden te organiseren op basis van reistijden, om de toegankelijkheid en efficiëntie van diensten te verbeteren en ongelijkheden in verband met mobiliteit te verminderen.

De belangrijkste doelstelling is om een vlottere en rechtvaardigere stad te bevorderen, waar essentiële activiteiten (werk, school, winkelen, vrije tijd) binnen een redelijke tijd bereikbaar zijn voor alle inwoners.

Daarnaast zullen we de IT-architectuur creëren die nodig is om een Digital Twin-platform te ontwikkelen, dat een passend beheer van de verschillende gegevensbronnen, geavanceerde analyses en simulaties en de visualisatie daarvan mogelijk maakt en tegelijkertijd hoge veiligheidsnormen garandeert.

Gebruik van innovatieve technieken, met name AI
We zullen investeren in proefprojecten om de efficiëntie van de activiteiten van de Stad te verhogen en routinetaken te elimineren, zoals het gebruik van generatieve AI om grote hoeveelheden documenten te verwerken of de introductie van een chatbot en virtuele assistent in het contactcentrum. Om de digitale kloof te bestrijden, zal speciale aandacht worden besteed aan kwetsbare burgers, zodat zij de mogelijkheid hebben om fysiek en/of telefonisch contact op te nemen.

Gegevensbescherming en veerkracht op het gebied van cyberbeveiliging waarborgen
Het gebruik van gegevens en innovatieve technologieën brengt risico's met zich mee voor de rechten en vrijheden van burgers en voor de veiligheid van het informatiesysteem. Privacy, gelijke kansen, vrijheid van verkeer, vrijheid van vereniging en vrijheid van meningsuiting worden in het bijzonder beïnvloed door nieuwe technologieën.

Er zal dus geïnvesteerd moeten worden in de technische en organisatorische middelen die nodig zijn om een goed veiligheidsniveau te bereiken en te handhaven en om aan de relevante verplichtingen te voldoen.

© Photo by Adobe Stock

© Photo by Adobe Stock

EEN STAD IN BEWEGING

26. Mobiliteit

27. Cultuur

28. Grote evenementen en toerisme

29. Sport

26

MOBILITEIT

© Photo by Adobe Stock

Mobiliteit in Brussel, 2024-2030: wijk per wijk, straat per straat.
Onze ambitie is duidelijk: van Brussel een stad maken waar verplaatsingen vlot, aangenaam en milieuvriendelijk zijn. De Stad Brussel wil het aantal verplaatsingen niet beperken, maar ze verbeteren door een evenwichtige visie tussen alle vervoersmodi. Het college verdedigt het STOP-principe, dat prioriteit geeft aan voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en personenwagens, terwijl het rekening houdt met de diverse behoeften van de burgers.

Wij geloven in een mobiliteit die niet verdeelt, maar verbindt
In plaats van de verschillende vervoerswijzen tegen elkaar op te zetten, stellen wij een geïntegreerd en samenhangend systeem voorop dat zowel tegemoetkomt aan individuele noden als aan collectieve eisen. Wegen, fietspaden, openbaar vervoer: elke infrastructuur moet een vlotte en veilige circulatie mogelijk maken, zodat iedereen gebruik kan maken van het vervoermiddel dat het best voldoet aan zijn/haar behoefte. Tegelijkertijd moedigen we een bewuste en verantwoorde houding aan, want de toekomst van mobiliteit gaat hand in hand met duurzaamheid. Het verminderen van onze ecologische voetafdruk en het beschermen van het milieu blijven absolute prioriteiten.

Toegankelijkheid van wijken als fundament
Het verkeer moet vlot verlopen en oog hebben voor de specifieke behoeften van elke vervoersmodus om optimale toegankelijkheid garanderen voor nooddiensten, medische hulpverlening, leveringen en andere professionals die prioritair toegang nodig hebben. Doorgaand verkeer zal ontmoedigd worden via een gedetailleerde, gerichte analyse om de leefbaarheid van elke wijk te vrijwaren. Specifieke oplossingen, zoals aparte leverzones of gereserveerde rijstroken, zullen worden ingevoerd zodat gebruikers zich efficiënt en zonder hinder kunnen verplaatsen.

Verkeersveiligheid wordt versterkt door veilige infrastructuur, preventieve en educatieve initiatieven en een resolute aanpak van verkeersinbreuken, met maximale bestraffing van illegale straatraces.

In een inclusieve stad is toegankelijkheid voor personen met een beperkte mobiliteit een absolute prioriteit. Elke burger moet zich volledig geïntegreerd voelen in een stedelijke ruimte die voor iedereen is ontworpen.

De ecologische transitie, essentieel voor onze planeet en onze gezondheid, kan alleen slagen op basis van solidariteit. Deze transitie moet gepaard gaan met een aangepast, toegankelijk en praktisch alternatief mobiliteitsaanbod voor alle Brusselaars.

Samen bouwen we aan een stad waar iedereen zich vlot kan verplaatsen.

EEN STAD VOOR VOETGANGERS EN MENSEN MET BEPERKTE MOBILITEIT

• Versnelde renovatie van de trottoirs in de stad.

• De inspanningen voortzetten om trottoirs, pleinen en andere voetgangerszones te beschermen tegen gemotoriseerd verkeer, fietsen en illegaal parkeren, om hun veiligheid en toegankelijkheid te garanderen.

• Ervoor zorgen dat trottoirs obstakelvrij blijven en dat de plaatsing van straatmeubilair, fietsenstallingen, beplanting, terrassen, parkeermeters, betonnen blokken, verlichtingspalen en vuilnisbakken het voetgangersverkeer niet hindert. Een minimale vrije doorgang van 2 meter wordt steeds voorzien, behalve wanneer dit fysiek niet mogelijk is.

• Voetgangersprioriteit verder uitbreiden: voetgangerszones en woonerven ontwikkelen met een maximaal comfort voor voetgangers en mensen met beperkte mobiliteit. Het gebruik van kwalitatieve en aangepaste materialen garanderen. Renovaties plannen in functie van beschikbare budgetten, met een voorafgaande inventarisatie van prioritaire zones. Waar mogelijk wordt ecologisch asfalt gebruikt.

• Bij werken op de openbare weg zorgen voor veilige doorgangen voor voetgangers, inclusief mensen met beperkte mobiliteit of een visuele beperking, zodat ze zich veilig kunnen verplaatsen en toegang hebben tot handelszaken in de werfzone.

• Het beheer van de openbare ruimte optimaliseren: het gebruik van de voetgangerszone op de Anspachlaan door fietsen, steps en andere tweewielers reguleren zodra de werken rond het Brucity-gebouw voltooid zijn. Gezien de grote drukte en het succes van de voetgangerszone moet de toegang van de voetgangerszone op de Anspachlaan beperkt blijven tot voetgangers (met uitzondering van leveringen tussen 4.00 en 11.00 uur). Parallelle alternatieve routes worden voorzien voor fietsers om een vlotte en veilige circulatie te waarborgen voor alle weggebruikers.

• Verkeerslichten met digitale en hoorbare aftelling installeren om de verkeersveiligheid te verbeteren, vooral voor slechtzienden.

• Een 'openbare banken'-plan opstellen om het aantal toegankelijke banken te verhogen langs de meest gebruikte voetgangersroutes, zoals op pleinen, in parken, nabij culturele centra, rusthuizen, scholen en ziekenhuizen.

DE FIETS, DE GELIEFDE TWEEWIELER

• Ontwikkelen van fietsverbindingen die de verschillende wijken van de stad verbinden met omliggende wijken, op regionaal en zelfs metropolitaan niveau. Hierbij wordt, waar mogelijk, gestreefd naar afgescheiden en beveiligde fietspaden. Dankzij een comfortabele inrichting en een conflictvrije configuratie maken deze verbindingen langere fietsafstanden mogelijk. Voorbeelden zijn een fietsroute Atomium-Kanaal-Centrum en een treinstationsroute Zuid-Centraal-Noord.

• Uitbouwen van een leesbaar en comfortabel fietsnetwerk met infrastructuur die is aangepast aan de verkeersdrukte en lokale configuraties. Dit netwerk is aanvullend op residentiële straten, waar veilig fietsen ook zonder specifieke aanpassingen mogelijk moet zijn.

• Creëren van fietsstraten op belangrijke fietsassen waar geen fietspaden kunnen worden aangelegd. De Stad zorgt ervoor dat in fietsstraten gemotoriseerd verkeer sterk beperkt blijft. Het verbeteren van de fietsas Lakense-Zwarte Lievevrouw-Van Artevelde-Anderlecht is een prioritaire interventie op dat vlak.

• Voortzetten van het fietsparkeerbeleid om overal in de stad veilige fietsparkeerplaatsen aan te bieden. De fietsbeugels worden aangepast om alle soorten fietsen te kunnen stallen. De Stad blijft de installatie van fietsboxen stimuleren via een samenwerking met Cyclo en onderzoekt de mogelijkheden voor 'off-street' buurtfietsenparkings die toegankelijk zijn voor bewoners. Zo wordt de druk op de openbare ruimte verminderd.

• Tijdens werkzaamheden op de openbare weg veilige doorgangen en routes voorzien voor fietsers, zodat zij zich veilig kunnen verplaatsen langs de werfzone.

• Regelmatige evaluatie en updates van het Fietsplan worden voorzien om de efficiëntie te garanderen, infrastructuur aan te passen aan de behoeften van fietsers en nieuwe ontwikkelingen in duurzame mobiliteit te integreren.

• Innovatieve oplossingen inzetten om fietsdiefstal aan te pakken, met name in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld door parkeerruimtes uit te rusten met sensoren, alarmsystemen, luidsprekers, bewakingscamera's, noodsignaalsystemen en met het internet verbonden stations die werken op zonne-energie en gebruiksgegevens verzamelen.

ORGANISATIE VAN GEDEELDE MOBILITEIT

• De ontwikkeling en uitbreiding van autodeelstations op het volledige grondgebied van de stad Brussel ondersteunen, zowel in de openbare ruimte als in privéparkings.
Dit zodat alle Brusselaars gemakkelijk toegang hebben tot een station op korte afstand.

• Diensten voor deelsteps, (elektrische) fietsen en (elektrische) scooters begeleiden in hun verdere ontwikkeling. In samenwerking met het gewest zullen we regels invoeren om:

- De snelheid in bepaalde zones automatisch te beperken.
- Verbods- en evenementenzones in te stellen waar het gebruik tijdelijk beperkt kan worden.
- Het aantal 'drop zones' (ook voor fietsen) te blijven verhogen, dit zijn specifieke parkeerzones die wanorde voorkomen en de veiligheid en toegankelijkheid van trottoirs en openbare ruimtes garanderen.
- Gebruikers te verplichten voertuigen uitsluitend in de 'drop zones' te parkeren.
- Verhuurbedrijven te verplichten om regelmatig de staat van de voertuigen te controleren, zodat deze veilig en geschikt zijn voor gebruik (bijvoorbeeld banden in goede staat, werkende remmen, enzovoort).
- Een minimumleeftijd te eisen voor het gebruik van deze voertuigen en modules voor verkeersveiligheid aan te bieden (via de verhuur-app of een korte video voorafgaand aan gebruik).
- Het gebruik van steps door meerdere personen te bestraffen.
- Een volledig gebruikersprofiel met geverifieerde identificatie te verplichten, om traceerbaarheid bij overtredingen of problemen te waarborgen en gebruikers verantwoordelijk te maken.
- Verhuurbedrijven te vragen een puntensysteem of reputatiesysteem voor gebruikers in te voeren. Bijvoorbeeld: punten worden afgetrokken bij het niet naleven van regels, wat kan leiden tot gebruiksbeperkingen of boetes.

OPENBAAR VERVOER OVERAL EN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN

• Ondersteunen van de ontwikkeling van de nieuwe tramlijn 15 tussen Belgica, het Noordstation, het Centraal Station en het zuiden van de stad. Deze tramlijn is een kans om de bereikbaarheid van het openbaar vervoer in de wijken in en rond het stadscentrum verder te verbeteren.

• Ondersteunen van de verlenging van tramlijn 8 (van Watermaal-Bosvoorde via Solbosch en de Louizalaan tot aan het Louizaplein) vanaf het Poelaertplein via het Koningsplein, de Ravensteinstraat en de Kardinaal Mercierstraat tot een nieuwe eindhalte aan het Centraal Station. Hiervoor moeten nieuwe sporen worden aangelegd tussen het Koningsplein en de Kardinaal Mercierstraat.

• Profiteren van de renovatie van het metrostation van het Centraal Station om de efficiëntie van de eindhaltes in dit cruciale gebied te verbeteren. Samen met de MIVB het busnetwerk aanpassen door bestaande lijnen te herzien en nieuwe verbindingen te creëren tussen wijken en het stadscentrum. Het is ook belangrijk om een volwaardig bus- en tramstation te ontwikkelen in de Kardinaal Mercierstraat, met een vlotte aansluiting op het trein- en metrostation.

• Onderzoek naar de uitbreiding van tramlijn 10 tot aan boerderij Nos Pilifs.

© Photo by Adobe Stock

• Ondersteunen van de aanleg van een exploitatiehub voor ongeveer 16 trams op de site van het voormalige tramstation Sobieski, gelegen tussen het Sint-Lambertusplein en de ingang van de tunnel onder het park van Laken. Deze site zal dienen voor: vroege ochtenddiensten, nachtelijke opslag, dagelijkse exploitatie, en ondersteuning tijdens grote evenementen op de Heizel (het eindpunt Heizel is niet geschikt voor dagelijks intensief gebruik).

• Treinstations en tram-, bus- en metrohaltes omvormen tot mobiliteitshubs.

• Ondersteunen van de ontwikkeling van metrolijn 3.

• Ondersteunen van de transformatie van de stadsbuslijnen in het centrum naar volledig elektrische lijnen.

• Zorgen dat maatregelen en infrastructuur die de prestaties, stiptheid en snelheid van het openbaar vervoer verbeteren systematisch worden geïntegreerd in projecten van heraanleg en circulatieplannen.

• Verbeteren van het openbaar vervoer van en naar Haren, met name naar de nieuwe gevangenis. Deze wijk verdient een betere bediening en kwalitatieve voorzieningen bij haltes en eindpunten. De Stad zal met de MIVB onderhandelen over de aanpassing van buslijnen in dit deel van haar grondgebied. Hetzelfde geldt voor de treinverbindingen.

• Verder verbeteren van de bereikbaarheid van het Militair Hospitaal, Brugmann, César de Paepe, het Sint-Pietersziekenhuis en het OCMW.

• Zorgen voor toegankelijke afdaken en perrons voor mensen met een beperkte mobiliteit (PBM) en kinderwagens bij elke bus- en tramhalte. Eindhaltes moeten geoptimaliseerd worden en harmonieus geïntegreerd zijn in de openbare ruimte.

• Samenwerken met de MIVB om de wachttijden bij haltes te verkorten en de regelmaat te versterken van lijnen die last hebben van verkeersopstoppingen.

• Samenwerken met de NMBS aan verbeteringen die de toegang tot stations vergemakkelijken, waaronder de aanleg van toegankelijke infrastructuur, betere aansluitingen met andere vervoersmiddelen, en verbeterde bewegwijzering voor reizigers.

• Brusselaars informeren over de mogelijkheden van treinvervoer. Treinen bieden vaak snelle en efficiënte oplossingen tussen verschillende wijken die nog vaak onbekend zijn bij de inwoners.

• Aandringen bij het gewest om het netwerk aan te passen en een directe verbinding te realiseren tussen het stadscentrum en De Wand.

• Samenwerken met het gewest om de nachtelijke ITS-beveiligingsrondes in metrostations (tussen 22u en 6u) zo snel mogelijk terug in te voeren.

• Samenwerken met het gewest om de dienstregeling van het openbaar vervoer 's nachts in het weekend uit te breiden, om de wijken beter te bedienen, de heen- en terugreis van en naar nachtelijke evenementen te vergemakkelijken, en in te spelen op de behoeften van nachtwerkers.

HERDENKEN VAN DE CIRCULATIEPLANNEN WIJK PER WIJK, STRAAT PER STRAAT

• Verkeersplannen opstellen die woonwijken beschermen. De afbakening van wijken moet gebaseerd zijn op een grondige analyse van de geografie van de wijk, met een participatief proces dat voor elke wijk wordt opgezet.

• Rekening houden met een goed evenwicht tussen de toegankelijkheid van de wijk en het beheer van de circulatie op grotere schaal.

• De hoofdroutes optimaliseren om hun capaciteit te waarborgen. Deze grote assen moeten zo worden ingericht dat ze optimaal hun rol als verkeersader kunnen

vervullen. Op deze assen is het tevens essentieel om veilige fietspaden en brede, comfortabele voetgangerszones te ontwikkelen, zodat een harmonieus samengaan van de verschillende vervoerswijzen mogelijk wordt en aan alle mobiliteitsbehoeften wordt voldaan.

• Evalueren van het circulatieplan van de Vijfhoek en Haren, in overleg met alle betrokken actoren:

  - Bewoners van de Vijfhoek toestemming geven om door de filter van hun wijk te rijden.
  - De filters evalueren in het kader van een burgeroverleg waarbij inwoners en handelaars betrokken worden, met als doel onnodige omwegen voor bewoners te vermijden, en de toegang voor hulpdiensten, medische bijstand, schoolbussen, leveranciers en andere professionals te vergemakkelijken.
  - De haalbaarheid onderzoeken voor het openen van het IJzerplein richting de Kleine Ring om het uitrijden van auto's uit de Vijfhoek mogelijk te maken.
  - De definitieve openstelling van de toegang tot de Hoogstraat handhaven, zodat de toegang tot het tankstation behouden blijft.
  - Alle betonblokken zo snel mogelijk verwijderen door middel van een definitieve en kwalitatieve heraanleg.

• Bijzondere aandacht besteden aan het verkeer bij de uitritten van parkeergarages.

• Onderzoek naar maatregelen om de bereikbaarheid van de Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuwwijk te verbeteren tijdens de werkzaamheden aan het Centraal Station.

VERZEKEREN VAN VERKEERSVEILIGHEID

De Stad Brussel versterkt het streven naar 'nul ongevallen' door alles wat redelijkerwijs mogelijk is in te zetten om de verkeersveiligheid te verbeteren, met prioriteit voor de al jaren bekende zwarte punten (ongevalgevoelige zones, OGZ's of ZACA's).

• Een helder, ambitieus en meetbaar gemeentelijk verkeersveiligheidsplan opstellen. Dit plan moet meetbare indicatoren bevatten (bv. een vermindering van het aantal ongevallen per jaar) en in samenwerking met inwoners, mobiliteitsexperts en de politie worden uitgewerkt, zodat een inclusieve aanpak wordt gegarandeerd die aansluit bij de lokale realiteit. Via dit plan zal er worden gewerkt aan drie pijlers om de verkeersveiligheid te verbeteren:

  - Bewustmaking en informatieverstrekking,
  - Aanpassing en verbetering van infrastructuur,
  - Handhaving en sancties.

• Campagnes voeren om bewustwording en kennis van de verkeersregels te vergroten. Het is nodig dat alle Brusselaars het verkeersreglement en de recente wijzigingen hiervan beter kennen. Nieuwe concepten zoals woonerven, fietsstraten en de regelgeving voor elektrische voertuigen (zoals e-steps) zijn niet voor iedereen duidelijk. Alle weggebruikers zullen bewust worden gemaakt van hun rol en verantwoordelijkheden inzake verkeersveiligheid, met het oog op een eerlijk en respectvol gebruik van de openbare ruimte.

• Verkeersregels onderwijzen aan leerlingen vanaf het vijfde middelbaar. Aan leerlingen in de scholen van de Stad Brussel zullen cursussen over de verkeersregels worden aangeboden.

• Politiecontroles uitvoeren en gerichte campagnes organiseren. Er moeten specifieke controles en campagnes worden opgezet die inspelen op de problemen in bepaalde wijken.

© Photo by E Danhier

• **De strijd tegen stedelijke straatraces (rodeo's) versterken:**

  - Strengere handhaving, vooral op gevoelige plaatsen zoals de Heizelvlakte, waar structurele maatregelen moeten worden genomen die verenigbaar zijn met commerciële en culturele activiteiten.
  - Meer politieaanwezigheid in risicogebieden, vooral tijdens piekuren, om straatraces te ontmoedigen. Er zullen strengere repressieve acties worden ondernomen, inclusief inbeslagname van voertuigen.
  - Infrastructuur verbeteren door het plaatsen van preventieve en repressieve snelheidsradars, verkeersremmers en drempels in woonwijken en drukke straten.
  - Geluidsradars invoeren zodra de wetgeving dit toelaat, om luidruchtige voertuigen die betrokken zijn bij straatraces automatisch te detecteren en te beboeten.
  - Jongeren sensibiliseren over de gevaren van straatraces en de juridische gevolgen ervan.
  - Samenwerken met buurgemeenten en het gewest om repressieve acties te coördineren, informatie te delen en te voorkomen dat straatraces zich naar andere gebieden verplaatsen.

SCHOOLMOBILITEITSBELEID VOORTZETTEN

• Scholen aanmoedigen om schoolvervoersplannen op te stellen.

• De omgeving van scholen inrichten met verkeersveiligheid als prioriteit, met onder meer veilige oversteekplaatsen, speciale parkeerzones voor ouders en maatregelen om het verkeer te vertragen.

• Het verder implementeren van schoolstraten, in samenspraak met de bewoners, om ervoor te zorgen dat de inrichting van deze straten tegemoetkomt aan de specifieke behoeften van de wijk en van de scholen. In gebieden met een hoge schooldichtheid zal een bredere benadering worden gevolgd, waarbij schoolwijken worden gecreëerd zodat de mobiliteit in de eerste plaats is afgestemd op de behoeften van leerlingen en scholen, steeds in overleg met bewoners en lokale belanghebbenden.

• Waar nuttig, veilige Kiss & Ride-zones in de omgeving van scholen inrichten en de scholen betrekken bij de sensibilisering rond het respecteren van deze zones.

• Een systeem van schoolvervoer per fiets of te voet organiseren in samenwerking met de scholen en met de deelname van ouders die dit willen.

• Proactieve communicatie opzetten om ouders te informeren over nieuwe initiatieven en maatregelen, via verschillende kanalen zoals nieuwsbrieven, ouder- en schoolvergaderingen, digitale platforms (bijvoorbeeld de Facebook-pagina van de school).

• Lokale voorlichtingscampagnes organiseren om het belang van veranderingen op het gebied van verkeersveiligheid en schoolmobiliteit uit te leggen, evenals de voordelen voor kinderen en de gemeenschap, om deze veranderingen te doen accepteren.

GEMOTORISEERD VERKEER EN PARKEREN

• De uurregelingen van parkeermeters wijk per wijk herbekijken en de mogelijkheid creëren om gratis parkeren in te voeren vanaf 19 uur in plaats van 21 uur, zowel doordeweeks als in het weekend, terwijl het straatparkeren voor bewoners zo veel mogelijk behouden blijft.

• Aandacht besteden aan de communicatie met gps-aanbieders zodat het netwerk, dat voortdurend verandert, goed wordt geïntegreerd in de kaarten en de updates sneller en beter plaatsvinden, of het nu gaat om bouwwerven, wijzigingen in de rijrichting of veranderingen in de status van de wegen.

© Photo by Adobe Stock

• Zorgen voor een vlottere verkeersstroom, onder andere door de ontwikkeling van slimme verkeersborden en de coördinatie van bouwwerven met grote evenementen.

• De straatverlichting versterken en aanpassen aan de specifieke kenmerken van de openbare ruimte, onder andere door slimme verlichting (die inschakelt bij beweging).

• Wat betreft het Ter Kamerenbos, de dialoog voortzetten tussen het gewest, de Stad, Ukkel, Elsene en Watermaal-Bosvoorde.

• Vragen aan het gewest om een vlotte doorstroming van het verkeer richting de A12 en de Van Praetbrug te waarborgen.

• De haalbaarheid onderzoeken om gemotoriseerde tweewielers toe te staan in busbanen, in samenwerking met de MIVB en de politie, rekening houdend met verkeersveiligheid en de commerciële snelheid van de bussen.

• Een plan en visie ontwikkelen voor de plaatsing van laadpalen voor elektrische voertuigen, complementair aan het gewestelijke laadpaalnetwerk. Een globale benadering is nodig om de beste plaatsen en modaliteiten voor dit systeem te bepalen, zowel in de openbare ruimte als daarbuiten, om effectief te voldoen aan de behoeften van gebruikers en de energietransitie van de stad te ondersteunen.

• Het aantal gratis parkeerkaarten voor bezoekers van bewoners verdubbelen, van 10 naar 20 kaarten.

• Bij projecten van heraanleg een parkeerstudie uitvoeren om aanvullende maatregelen te zoeken in geval van het schrappen van parkeerplaatsen.

• Om het parkeren op straat te verminderen en de druk op de openbare ruimte te verlichten: privéparkings mutualiseren, ondergrondse parkeergarages goedkoper en toegankelijker maken dan straatparkeren, en onderhandelen met parkeerservices voor speciale tarieven voor bewoners zodat ze 's nachts gebruik kunnen maken van de parkings.

• De creatie van 'Shop and Ride'-zones onderzoeken om het winkelen te vergemakkelijken, met een eerste proefproject in de Maria-Christinastraat.

• Incentives onderzoeken voor grote supermarkten, kantoren en instellingen (zoals musea) om hun parkeergelegenheden open te stellen voor bewoners tijdens rustige periodes en 's nachts.

• De strijd tegen wildparkeren en dubbel parkeren versterken door de sancties te verhogen.

MOBILITEIT TIJDENS EVENEMENTEN

• De mobiliteitsplannen uitbreiden naar alle evenementen door samen te werken met externe organisatoren, zodat zij systematisch mobiliteitsplannen opstellen in samenwerking met gespecialiseerde bureaus. Deze aanpak omvat ook de verantwoordelijken van concertzalen, theaters en andere evenementlocaties op het grondgebied van de stad.

LOGISTIEK TRANSPORT

• Multimodaal transport ontwikkelen door de capaciteiten van de Haven van Brussel te versterken, zodat het gebruik van waterwegen voor het transport van goederen naar en van Brussel toeneemt.

• In samenwerking met het gewest de uurregelingen van de vuilniswagens aanpassen zodat zij de spitsuren vermijden, vooral in woon- en kantoorgebieden, om zo de verkeersdrukte, geluidsoverlast en impact op het verkeer te verminderen.

© Photo by Adobe Stock

27

CULTUUR

© Photo by E. Danhier

Het cultuurbeleid van de Stad Brussel is gericht op toegankelijkheid, participatie en inclusie voor alle doelgroepen, terwijl culturele diversiteit wordt ondersteund en alle vormen van discriminatie worden vermeden. Met haar theaters, culturele centra, concertzalen en musea en de vele evenementen die ze organiseert, versterkt de Stad haar dynamiek en internationale reputatie.

Het culturele programma, dat zo dicht mogelijk bij de inwoners verankerd is, wil zowel alle Brusselaars als toeristen bereiken en biedt rijke en gevarieerde culturele en artistieke mogelijkheden.

Ook publiek-private partnerschappen in de culturele sector zijn essentieel voor de ontwikkeling van artistieke projecten. Deze partnerschappen maken het mogelijk om financieringsbronnen en tentoonstellingslocaties (in restaurants, medische centra, enz.) te diversifiëren en zo het culturele aanbod te verrijken, waarbij ook privéruimtes voordeel halen. Deze initiatieven versterken het sociale weefsel door bruggen te slaan tussen de verschillende actoren in de samenleving, waardoor kunstenaars een steeds grotere zichtbaarheid krijgen en elke gelegenheid wordt aangegrepen om het publiek van het belang van cultuur bewust te maken. Als het kader het toelaat, moet mecenaat voor cultuur en kunstenaars ook worden aangemoedigd.

TOEGANG TOT CULTUUR VOOR IEDEREEN GARANDEREN

Culturele participatie en toegang tot cultuur zijn essentieel voor persoonlijke ontwikkeling en emancipatie. Ze vormen instrumenten voor burgerschap.
De Stad Brussel wil de drempels voor culturele participatie op financieel, geografisch, fysiek en symbolisch vlak verlagen. De rol van de Stad heroriënteren naar steun voor Brusselse verenigingen en kunstenaars, begeleiding van openbare en private culturele podia en verenigingen, het promoten van lokale folklore en het verlenen van administratieve diensten aan culturele actoren en kunstenaars. De dienst Cultuur moet zijn rol als facilitator en adviseur versterken door operatoren te voorzien van essentiële middelen en op te treden als uniek aanspreekpunt.

• De haalbaarheid onderzoeken van een 'cultuurpas' voor Brusselse jongeren tussen 16 en 21 jaar om hun deelname aan het lokale culturele leven aan te moedigen.
Het doel van deze budgetneutrale maatregel is om emancipatie te bevorderen door jongeren toegang te geven tot het lokale cultuuraanbod en ervoor te zorgen dat ze dit kunnen ontdekken. De ambitie is om hen volledig te betrekken bij het culturele leven van de stad. Toegang tot cultuur is een essentiële hefboom voor hun emancipatie. Dit ontwikkelt hun kritisch denken, creativiteit en vermogen om de wereld om hen heen te begrijpen. Door verschillende vormen van artistieke expressie te ontdekken, verwerven jongeren de tools die ze nodig hebben om zichzelf beter uit te drukken, hun identiteit op te bouwen en zich in de maatschappij te laten gelden. De partners van deze maatregel zullen in een eerste fase alle culturele locaties in de stad zijn (theaters, culturele centra, musea en concertzalen), met de bedoeling om die in de toekomst naar andere organisaties uit te breiden. Er zou ook een bemiddelingssysteem kunnen worden opgezet met jeugdcentra en sportclubs om sessies te organiseren om deze pas voor te stellen, waardoor zoveel mogelijk jongeren rechtstreeks en gericht worden bereikt. Een voorbeeld stellen op het vlak van onthaal van gezinnen door onze locaties en evenementen deel te laten uitmaken van het initiatief Kids Friendly Label van het Brusselse Gewest en het cultuuraanbod gericht op het jonge kind uitbreiden.

• Het cultuuraanbod in alle wijken (Laken, Neder-Over-Heembeek, Haren, Louiza, de Europese wijk en de Vijfhoek) versterken.

• De Buda-zone als culturele hub verder ontwikkelen.

• Zachte mobiliteit bevorderen naar gedecentraliseerde culturele locaties, aangepast aan de openingstijden, en partnerschappen uitbreiden met de MIVB en NMBS voor festivals en culturele locaties in de stad Brussel.

• Het cultuuraanbod toegankelijker maken door bij de organisatie van evenementen bijzondere aandacht te besteden aan personen met een handicap en een audit over handicaps uitvoeren.

• Culturele bemiddelingsprojecten versterken (waarbij culturele werken vooraf worden toegelicht) met de Buurthuizen en Jeugdhuizen, waardoor sociale thema's en maatschappelijke kwesties aangekaart kunnen worden, zoals gelijkheid man-vrouw, de strijd tegen lgbtqia+-fobieën, de strijd tegen racisme en antisemitisme, enz.

• Eén keer per seizoen of één keer per jaar een opendeurdag organiseren in de culturele locaties van de Stad om te laten zien wat er achter de schermen gebeurt.

• Met openbare en particuliere culturele instellingen onderhandelen over de mogelijkheid om kinderen na een schoolbezoek gratis met hun gezin te laten terugkeren.

• Kinderen kennis laten maken met artistieke creatie, artistieke expressie en culturele beroepen.

• Het erfgoed van de collecties van de Stad, die niet tentoongesteld worden, promoten en daarvoor plaatsen vinden.

• Cultuur ondersteunen door nieuwe partnerschappen te ontwikkelen met de creatieve cultuurindustrie in Brussel.

TOEGANG TOT CULTUUR VOOR ONZE SENIOREN

De deelname van senioren aan het culturele en artistieke leven moet een echt recht worden. Het maakt het mogelijk om kennis en ervaring door te geven en goed te gebruiken en helpt sociale inclusie te bevorderen. Senioren vormen een aanzienlijk deel van de bevolking en hun actieve participatie aan cultuur kan helpen om sociaal isolement tegen te gaan en tegelijkertijd het intergenerationele weefsel te versterken. Om dit te bereiken is het belangrijk om toegankelijke programma's te maken, activiteiten aan te bieden die afgestemd zijn op hun behoeften en hen te betrekken bij de co-creatie van culturele evenementen, rekening houdend met hun interesses en vaardigheden. Daarom verbindt de Stad Brussel zich ertoe om:

- Seniorentickets te blijven aanbieden en dit initiatief open te stellen voor nieuwe culturele podia.
- Informatiesessies te organiseren over het cultuuraanbod van de Stad in woonzorgcentra en rusthuizen.
- Op aangepaste tijdstippen sessies en voorstellingen aan te bieden voor seniorengroepen en/of -verenigingen.
- Culturele initiatieven in ziekenhuizen, verzorgingscentra, rusthuizen en woonzorgcentra te organiseren.
- Het kunstcentrum in het woonzorgcentrum Sint-Geertruide in de Marollen te financieren.
- Regelmatig intergenerationele dansfeesten te organiseren.
- Meer intergenerationele artistieke workshops met jeugdhuizen te organiseren.
- Leesclubs – bioscopen voor senioren via projectoproepen te ondersteunen.

ONDERSTEUNING VAN ARTISTIEKE CREATIE EN STEUN BIJ VERSPREIDING

Brussel is een prachtige kweekvijver voor jong talent en gevestigde kunstenaars. De Stad Brussel wil haar kunstenaars, ongeacht hun culturele discipline, in hun creatieve proces ondersteunen.
Steun bij verspreiding maakt het concreet mogelijk de toegang tot cultuur te ondersteunen. Ze garandeert ook de diversiteit, rijkdom en doorstroming van het cultuuraanbod op ons grondgebied.

• Versterken van beurzen, residenties en projectoproepen in verschillende disciplines (fotografie, schrijven, dans, muziek, mode en design, enz.).

• Meer gebruikmaken van Brusselse kunstenaars en collectieven in openbare opdrachten, met aandacht voor evenwicht tussen mannen en vrouwen, diversiteit en transparantie.

• Mogelijkheden ontwikkelen voor kunstenaarsateliers of repetitieruimtes, in samenwerking met de privémarkt, de Stad, de Vastgoedregie en het OCMW in geval van leegstand.

• Mogelijkheden ondersteunen om de capaciteit van opname- en repetitiestudio's op het grondgebied van de stad met verenigingen die actief zijn in deze niche uit te breiden. Op dezelfde manier mogelijke partnerschappen met scholen bekijken om repetitieruimtes buiten de schooluren ter beschikking te stellen.

• Een regeling uitwerken voor het uitlenen van materiaal via Rock the City voor jonge kunstenaars om hen te helpen creëren, evenals steun voor de aankoop van materiaal via projectoproepen.

• Opkomende kunstenaars verder steunen in onze culturele centra, zoals Riches-Claires, La Bellone, Les Brigittines, enz.

• Het hergebruik van decors ondersteunen om verspilling van middelen tegen te gaan.

• Doorgaan met het reactiveren van de Noord-Zuidverbinding via het project SubJonction, dat de ontwikkeling van een sociaal-cultureel project als hefboom voor stadsvernieuwing omvat. Er wordt een modulaire sociaal-culturele ruimte ontwikkeld die toegankelijk is voor het publiek (workshopruimtes, expositieruimtes, enz.), evenals een horecaruimte, een polyvalente zaal met 400 zitplaatsen en repetitieruimtes. De ontmoetingsplaats zal door een publiek-privaat partnerschap worden uitgebaat. Het beheer is de verantwoordelijkheid van de dienst Cultuur.

• Het partnerschap met het project Théâtre des Variétés consolideren om structurele partnerschappen op te zetten na de werkzaamheden, die eind 2026 of begin 2027 moeten zijn afgerond. Deze ontmoetingsplaats is gewijd aan het promoten van de waarden van secularisme, tolerantie en diversiteit, en wil een culturele ruimte bieden die voor iedereen toegankelijk is, waar kunst en publiek debat kunnen floreren in een geest van respect en vrijheid van meningsuiting. Het zal helpen om de sociale cohesie in een kosmopolitische stad te versterken en tegelijkertijd een kritische reflectie aanmoedigen over de belangrijkste kwesties waarmee de samenleving wordt geconfronteerd. Het gevarieerde programma wil een breed publiek bereiken en culturen in een inclusieve omgeving samenbrengen. Dit project beantwoordt aan een behoefte om universele waarden steviger te verankeren in het culturele weefsel van Brussel. De promotie van stedelijke kunst voortzetten en versterken door initiatieven als muurschilderingen, artistieke installaties in de openbare ruimte, stadsperformances en streetart-projecten te ondersteunen om creativiteit, inclusiviteit en burgerparticipatie aan te moedigen. Deze initiatieven zullen helpen om het culturele erfgoed van de stad te verrijken, de openbare ruimte te verfraaien en de diversiteit van artistieke expressie te bevorderen, terwijl ze lokale kunstenaars meer zichtbaarheid geven.

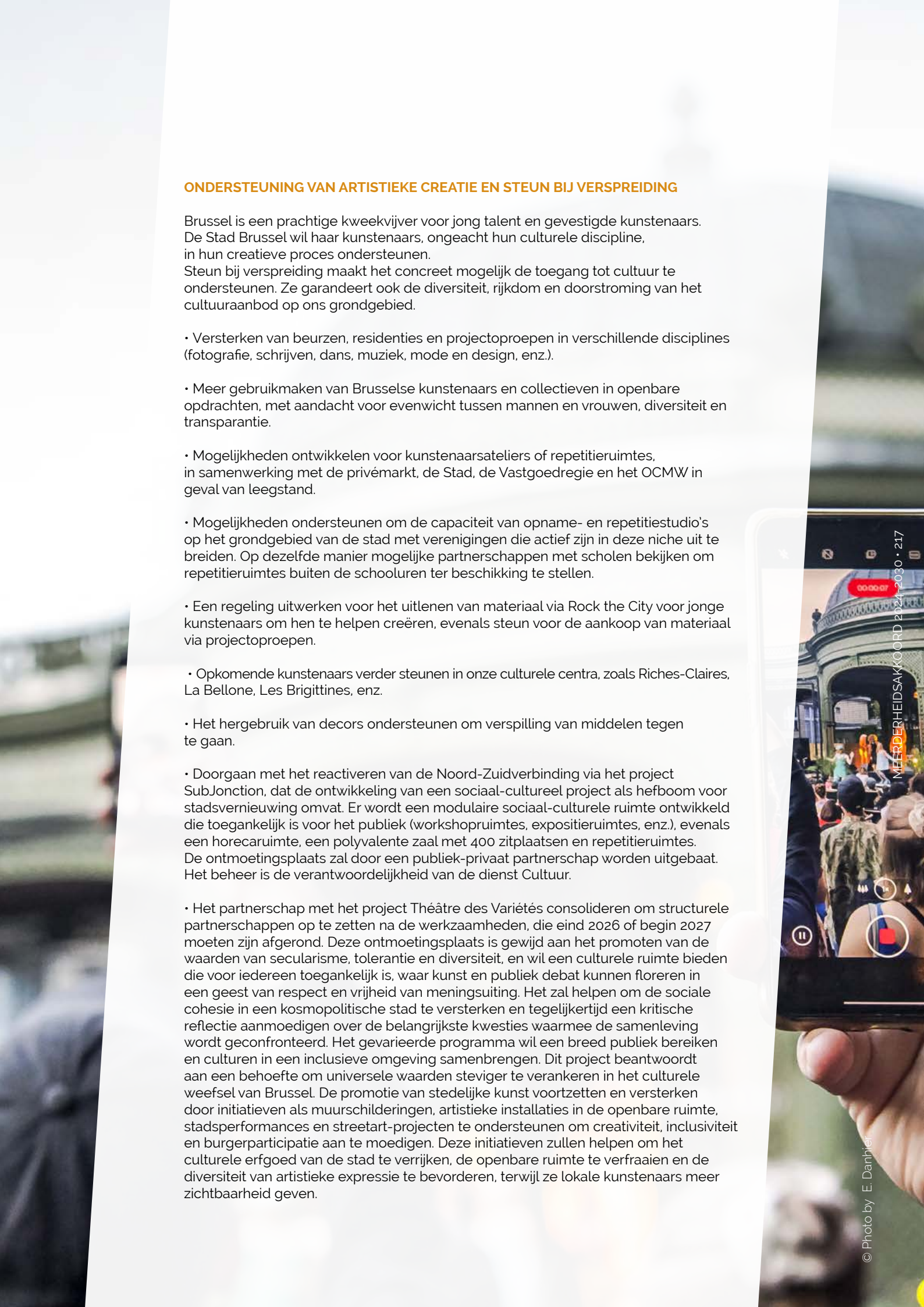

© Photo by E. Danhier

• Programma's voor tijdelijke bezetting aanmoedigen om in tentoonstellings- of programmeringsruimten te voorzien.

• Ondersteunen van partnerschappen met eigenaars van leegstaande winkelpanden en de etalages als ruimten voor tijdelijke tentoonstellingen gebruiken.

• Doorgaan met het ondersteunen van het nieuwe gebouw dat uiteindelijk de activiteiten van Magasin 4 zal huisvesten, een trefpunt dat Rock, Punk en alternatieve cultuur in het algemeen promoot.

• Het Amerikaans Theater omvormen tot een nieuwe culturele hub, in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap (VG).

• Het gebruik van de Vaux-Hall uitbreiden naar culturele operatoren.

• De partnerschappen met arthousebioscopen verlengen en hun bemiddelingsprojecten met het grote publiek en scholen ondersteunen, terwijl dezelfde aanpak wordt opengesteld voor bestaande privébioscopen.

• Ondersteunen van boekhandels die culturele programma's organiseren met Franstalige en Nederlandstalige Brusselse kunstenaars, zonder de internationale scène te vergeten, in het bijzonder door partnerschappen aan te gaan met de Koninklijke Bibliotheek van België om haar zichtbaarheid en openheid voor het publiek te vergroten.

• Nocturnes in de grote Brusselse musea uitbreiden en promoten en ze tot stand brengen in culturele locaties (bibliotheken, tentoonstellingen, musea, enz.).

• De mogelijkheden onderzoeken of het MIMA zich in de stad kan vestigen om hun activiteiten op lange termijn te bestendigen.

• Het culturele programma in het Atomium voortzetten en uitbreiden.

• De haalbaarheid onderzoeken van de oprichting van een multidisciplinair festival van jonge Brusselse kunstenaars, met de uitreiking van een prijs.

• Meer evenementen die interculturaliteit promoten in Brussel opzetten.

KUNST EN CULTURELE EVENEMENTEN IN DE OPENBARE RUIMTE

• Initiatieven buiten de private en publieke muren van culturele actoren die in de stad actief zijn, ondersteunen en hen nauwer betrekken bij evenementen die in de openbare ruimten worden georganiseerd.

• De mogelijkheid onderzoeken om een klassiek muziekfestival en een opera in de openbare ruimte op te zetten, geheel gratis. Partnerschappen opzetten met academies, kunstscholen en conservatoria om artistieke projecten in de openbare ruimte uit te voeren.

• Door middel van tentoonstellingen in de openbare ruimte het werk onder de aandacht brengen van kunstenaars die in het Brusselse Gewest wonen of werken en die nog weinig bekend zijn.

• De mogelijkheid onderzoeken om tijdelijke tentoonstellingen in de openbare ruimte, en dan vooral in de voetgangerszones, te organiseren.

• De werken regelmatig vernieuwen en het publiek aanmoedigen tot een dynamische ontmoeting met de kunst die in de stad te zien is.

• Nauw samenwerken met musea, historici, enz. om werken in de openbare ruimte die vragen oproepen over de rol van vrouwen in de geschiedenis of de geschiedenis van de kolonisatie te contextualiseren.

• Het gebruik stimuleren van kiosken of andere openbare ruimten om culturele evenementen te organiseren.

RENOVATIE VAN DE CULTURELE LOCATIES VAN DE STAD BRUSSEL EN OPWAARDERING VAN HET ERFGOED

De Stad Brussel heeft een uitzonderlijk erfgoed. Het heeft de ambitie om een grootschalige renovatie te ondergaan, naar het voorbeeld van de Beurs van Brussel, die nu een herkenningspunt in het stadscentrum is geworden.
Deze uitgebreide renovatie, voor zover de budgettaire middelen het toestaan, van het erfgoed en matrimonium, heeft als doel om duurzaamheid en pragmatisme te combineren, respect voor bestaande gebouwen te bewaren en nieuwe, hoogwaardige architectuur te stimuleren die rekening houdt met het contextuele principe van de afmetingen van het gebouw, het landschap en de omliggende stedenbouw.

• De renovatie van het stadhuis omvat in eerste instantie een inventarisatie van de kunstwerken.

• De restauratie van het Museum van de Stad Brussel, bekend als het Broodhuis, zal worden onderzocht.

• Er komt een nieuwe permanente multidisciplinaire ruimte in het Vanderborghtgebouw.

• De renovatie van het Archief van de Stad Brussel wordt voortgezet.

• Er wordt een oproep gelanceerd voor een publiek-privaat partnerschap voor het Bruegelhuis, waarin de schilder Pieter Bruegel de Oude zou hebben gewoond tot aan zijn dood. Dit gebouw ligt in de Hoogstraat 132 in de Marollen. Als onderdeel van het project Hallepoort, dat folklore en immaterieel erfgoed omvat, zou het Bruegelhuis geïntegreerd kunnen worden.

• Het OCMW-museum zal worden opgewaardeerd en er zal een nieuw partnerschap met de Stad Brussel worden aangegaan.

• Hallepoort: de Stad Brussel wil er in samenwerking met het gewest en de federale overheid een museum voor immaterieel erfgoed en matrimonium oprichten.

• Het Chinees Paviljoen en de Japanse Toren zullen worden behouden en verbeterd.

• De hoeve Den Bels renoveren (via een publiek-privaat partnerschap of door erfpacht toe te staan).

• Het onderhouden van open relaties om te voldoen aan de behoefte om de gebouwen van het atelier Marcel Hastir te renoveren.

• Ondersteuning van het beleid voor de verwerving van werken door musea.

• Verder investeren in de opwaardering en modernisering van de musea van de Stad.

• Verder investeren in de culturele locaties van de Stad om hun koolstofvoetafdruk te verminderen.

• Particuliere initiatieven verwelkomen die hun collecties openstellen voor het publiek of die een plek willen om ze tentoon te stellen.

© Photo by Adobe Stock

CULTUUR EN GEZONDHEID

• De museumvoorschriften bestendigen en uitbreiden door Brussels Museums bij de denkoefening te betrekken.

• Culturele initiatieven in ziekenhuizen, de zorgsector, rusthuizen en woonzorgcentra ondersteunen.

• Het kunstcentrum in het woonzorgcentrum Sint-Geertruide in de Marollen financieren.

• Het project 'Artotheek' opzetten, gericht op het beschikbaar stellen van kunstwerken in kamers van patiënten die langdurig in het ziekenhuis zijn opgenomen en in de gemeenschappelijke ruimten van het
medisch personeel.

MEER ZICHTBAARHEID GEVEN AAN VROUWEN, LGBTQIA+-PERSONEN EN DIVERSITEIT

• Een cyclus van opleidingen opzetten om het bewustzijn te vergroten en culturele actoren tools aan te reiken om met gender- en diversiteitskwesties om te gaan.

• Het bestendigen van de organisatie van het FAME Festival, dat de artistieke creaties van vrouwen en genderminderheden in de podiumkunsten meer onder de aandacht wil brengen.

• De pariteit man/vrouw en diversiteit respecteren bij alle evenementen van de dienst Cultuur, bij de kunstenaars van het Street Art Parcours en bij het toekennen van subsidies.

• De maandelijkse bijeenkomsten in het stadhuis voortzetten om vrouwen en genderminderheden op het gebied van cultuur meer onder de aandacht te brengen.

• Bijdragen tot de rijkdom van Brussel en tot een open en strijdbaar cultureel leven door geëngageerde projecten te steunen zoals het Pink Screens Festival, Cabaret Mademoiselle, het festival Homografia, de Matrimoniumdagen, Dames Draaien, Les Volumineuses, enz.

• De tweetalige identiteit van Brussel promoten door projecten te steunen die de twee taalgemeenschappen samenbrengen.

• Het Congolees Cultureel Centrum helpen bij het verkrijgen van officiële erkenning als cultureel centrum en samenwerken met de andere culturele centra van de verschillende diaspora's op het grondgebied
van de stad.

• Operatoren sensibiliseren om acties of campagnes op te nemen in de strijd tegen pesten, in het bijzonder met betrekking tot vrouwen, lgbtqia+-personen en mensen met diverse achtergronden, voor evenementen die door de Stad Brussel zijn toegestaan.

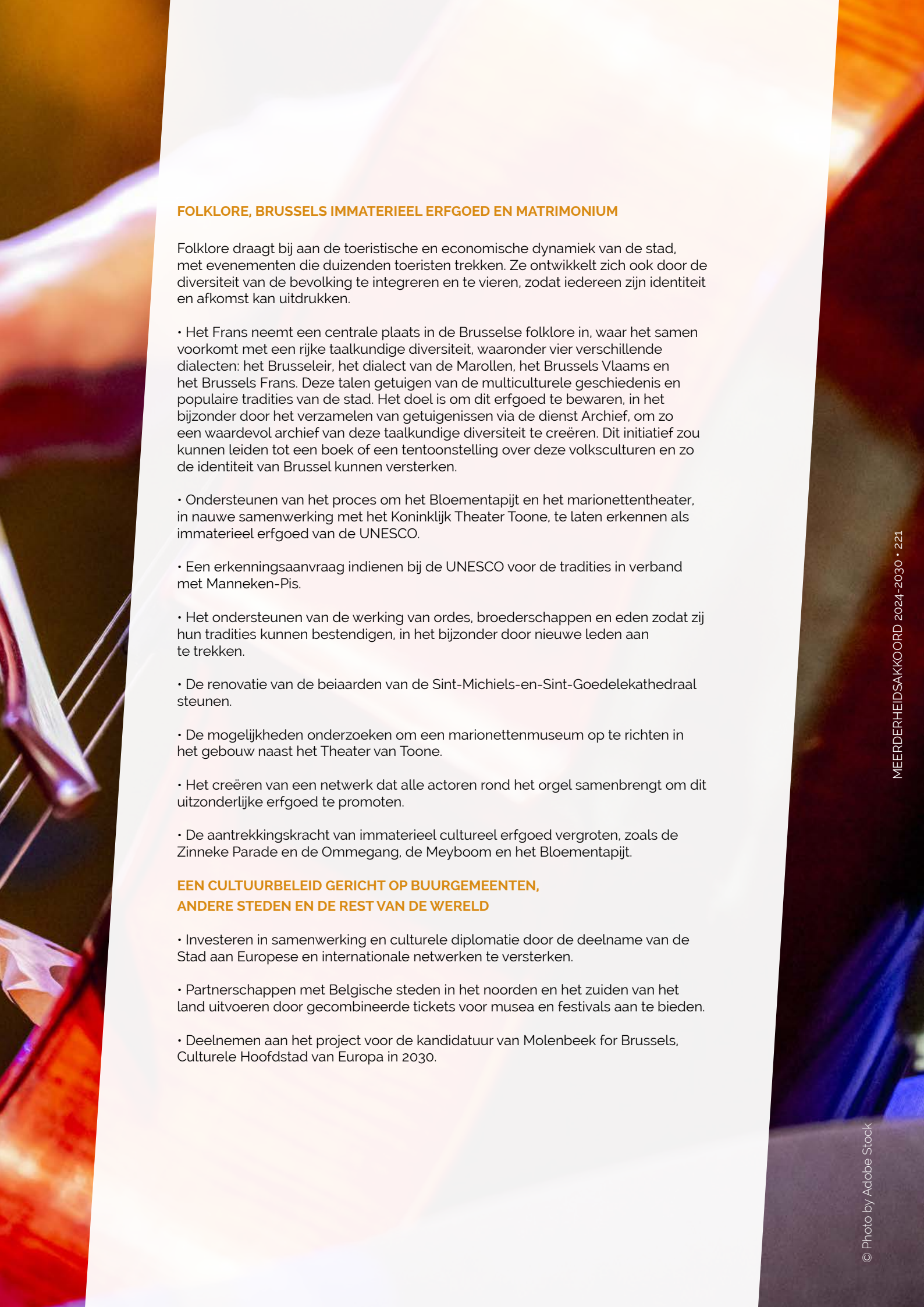

FOLKLORE, BRUSSELS IMMATERIEEL ERFGOED EN MATRIMONIUM

Folklore draagt bij aan de toeristische en economische dynamiek van de stad, met evenementen die duizenden toeristen trekken. Ze ontwikkelt zich ook door de diversiteit van de bevolking te integreren en te vieren, zodat iedereen zijn identiteit en afkomst kan uitdrukken.

• Het Frans neemt een centrale plaats in de Brusselse folklore in, waar het samen voorkomt met een rijke taalkundige diversiteit, waaronder vier verschillende dialecten: het Brusseleir, het dialect van de Marollen, het Brussels Vlaams en het Brussels Frans. Deze talen getuigen van de multiculturele geschiedenis en populaire tradities van de stad. Het doel is om dit erfgoed te bewaren, in het bijzonder door het verzamelen van getuigenissen via de dienst Archief, om zo een waardevol archief van deze taalkundige diversiteit te creëren. Dit initiatief zou kunnen leiden tot een boek of een tentoonstelling over deze volksculturen en zo de identiteit van Brussel kunnen versterken.

• Ondersteunen van het proces om het Bloementapijt en het marionettentheater, in nauwe samenwerking met het Koninklijk Theater Toone, te laten erkennen als immaterieel erfgoed van de UNESCO.

• Een erkenningsaanvraag indienen bij de UNESCO voor de tradities in verband met Manneken-Pis.

• Het ondersteunen van de werking van ordes, broederschappen en eden zodat zij hun tradities kunnen bestendigen, in het bijzonder door nieuwe leden aan te trekken.

• De renovatie van de beiaarden van de Sint-Michiels-en-Sint-Goedelekathedraal steunen.

• De mogelijkheden onderzoeken om een marionettenmuseum op te richten in het gebouw naast het Theater van Toone.

• Het creëren van een netwerk dat alle actoren rond het orgel samenbrengt om dit uitzonderlijke erfgoed te promoten.

• De aantrekkingskracht van immaterieel cultureel erfgoed vergroten, zoals de Zinneke Parade en de Ommegang, de Meyboom en het Bloementapijt.

EEN CULTUURBELEID GERICHT OP BUURGEMEENTEN, ANDERE STEDEN EN DE REST VAN DE WERELD

• Investeren in samenwerking en culturele diplomatie door de deelname van de Stad aan Europese en internationale netwerken te versterken.

• Partnerschappen met Belgische steden in het noorden en het zuiden van het land uitvoeren door gecombineerde tickets voor musea en festivals aan te bieden.

• Deelnemen aan het project voor de kandidatuur van Molenbeek for Brussels, Culturele Hoofdstad van Europa in 2030.

© Photo by Adobe Stock

CULTURELE EN ARTISTIEKE VORMING

• Het cultuurbeleid ten gunste van jongeren en kinderen voortzetten door partnerschappen te ontwikkelen tussen scholen, academies, jeugdcentra en de verschillende culturele actoren van de Stad Brussel.

• De buitenschoolse kunstenaarsstages versterken.

• Partnerschappen ontwikkelen met academies, conservatoria en kunstscholen om artistieke projecten in de openbare ruimte uit te voeren.

BANDEN TUSSEN CULTURELE OPERATOREN EN DE STAD

• De informatie verbeteren over subsidieprocedures op de website van de Stad en bij kunstscholen en academies voor meer transparantie en toegankelijkheid. Culturele locaties aanmoedigen om zich open te stellen voor andere operatoren door de verhuur van hun ruimten mogelijk te maken, buiten hun eigen programmering om, en samen te werken met andere actoren zoals de creatieve cultuurindustrie om nieuwe synergieën en samenwerkingsverbanden te creëren.

• Er bij de operatoren op toezien dat budgetten goed worden besteed en dat uitgaven in evenwicht zijn met subsidies of andere inkomsten. Operatoren aanmoedigen om nieuwe inkomstenbronnen aan te boren, zoals bijvoorbeeld Europese fondsen of inkomsten uit de verhuur van hun ruimten, om hun eigen middelen te verhogen.

• Een evaluatiecultuur van grote evenementen aanmoedigen en ervoor zorgen dat omwonenden goed geïnformeerd worden over evenementen die in de openbare ruimte worden georganiseerd, waarbij de meest evenwichtige balans wordt gezocht tussen de culturele en economische activiteiten die essentieel zijn voor de ontwikkeling van een stad en de rust van omwonenden.

© Photo by Adobe Stock

28

GROTE EVENEMENTEN EN TOERISME

© Photo by E. Danhier

De stad Brussel is een belangrijke bestemming in België en Europa, waar geschiedenis, architecturaal erfgoed, cultuur en grote evenementen elkaar ontmoeten. Dankzij de centrale ligging en de Europese en internationale instellingen heeft het een unieke invloed, die ook zakelijk toerisme aantrekt.

De Stad Brussel biedt een breed assortiment aan activiteiten, geschikt voor zowel inwoners als bezoekers, of ze nu op doorreis zijn of voor een langere periode blijven. De toerisme- en evenementensector moet bijdragen aan de ondersteuning van de lokale economie; het creëert veel banen, direct en indirect, zoals in de horeca. Het doel van de Stad is om duurzaam toerisme te bevorderen dat de uitmuntendheid van haar tradities versterkt en tegelijkertijd de lokale economische spelers ondersteunt en de levenskwaliteit van haar inwoners respecteert.

• Grote evenementen die de levenskwaliteit van de inwoners respecteren, door ervoor te zorgen dat informatie over evenementen die door de Stad Brussel worden georganiseerd of op haar grondgebied plaatsvinden, correct wordt gecommuniceerd en gepubliceerd op zowel de website van de Stad als in de Brusseleir, zodat de buurtbewoners volledig op de hoogte zijn.

• Bevordering van kwaliteitstoerisme, met aandacht voor de geschiedenis, cultuur en het erfgoed van Brussel.

• De decentralisatie van grote evenementen voortzetten om hun aanwezigheid over het hele grondgebied van de stad te verspreiden. Het doel is om de druk op bepaalde wijken te verlichten, de congestie in het stadscentrum te verminderen en te zorgen voor een waaier aan evenementen in de verschillende wijken (Summer Pop en Winter Pop zullen worden geconsolideerd en de ontwikkeling van het toerisme in Laken zal worden versterkt).

• Het maximale aantal evenementen dat elke locatie per jaar kan organiseren stroomlijnen, rekening houdend met de capaciteit van de locatie, de beschikbare middelen, de onderhoudsvereisten, de voorbereidings- en schoonmaaktijden en de veiligheidsbeperkingen.

• Een specifieke procedure definiëren voor de organisatie en toewijzing van openluchtevenementen om een volledig overzicht te hebben van alle aanvragen en om vereisten op te nemen met betrekking tot openbare rust, netheid en openbare veiligheid.

• Informeren over en rekening houden met de eisen van lokale verenigingen en contacten in de wijk voorafgaand aan evenementen, het opzetten van een regelmatige dialoog en het verzamelen van meningen en bezorgdheden om de inclusie en acceptatie van evenementen te bevorderen.

• De toegang tot evenementen voor personen met beperkte mobiliteit en personen met een handicap verbeteren.

• Meer mobiliteitsplannen opstellen in overleg met omwonenden en winkeliers in het geval van een massa-evenement, met name door voorbereidende vergaderingen te organiseren, hun feedback over mogelijke gevolgen te verzamelen en vervoers-, verkeers- en parkeeroplossingen aan te passen om de overlast tot een minimum te beperken.

• De haalbaarheid bestuderen om opnieuw vuurwerk te organiseren in Laken, met bijzondere aandacht voor de overlast voor huisdieren.

• Selectief sorteren veralgemenen.

MILIEUVRIENDELIJKE EVENEMENTEN GEORGANISEERD DOOR DE STAD

• Zorgen voor geschikte en veilige opvangzones voor jonge kinderen.

• Veralgemenen van het opnemen van sociale clausules in openbare aankopen en contracten voor goederen en diensten voor evenementen georganiseerd door de Stad.

• De voorkeur geven aan de productie van promotiemateriaal dat voldoet aan ambitieuze clausules op sociaal en milieugebied. Bijvoorbeeld door te stoppen met de productie van goodies.

• Systematisch milieuvriendelijke maatregelen implementeren voor stadsevenementen en particuliere en gemeenschapsexploitanten ondersteunen bij deze initiatieven: droogtoiletten, zones met gratis drinkwater, herbruikbaar of biologisch afbreekbaar vaatwerk, …

• Gratis, veilige fietsenstallingen onder permanent toezicht installeren.

• Een handvest voor 'groen toerisme' opstellen om milieuvriendelijke accommodatie en activiteiten aan te moedigen, met maatregelen om de koolstofvoetafdruk te verkleinen.

• De mogelijkheden analyseren om onverkocht voedsel op evenementen opnieuw te verdelen om verspilling tegen te gaan.

• Het gebruik van afgedankte, hergebruikte en geüpcyclede decoratie en meubels aanmoedigen.

• Lokale start-ups en technologiebedrijven ondersteunen via projectoproepen om innovatieve en duurzame oplossingen te creëren voor ticketing, flow management en meeslepende bezoekerservaringen.

• De kerstboom die in het kader van Winterpret op de Grote Markt staat, systematisch een tweede leven geven.

• Duurzame en kwaliteitsvolle jobs creëren door de toeristische en evenementensector te professionaliseren in samenwerking met Brussels Major Events en door de evenementensector te positioneren als een drijfkracht voor socioprofessionele integratie.

• Lokale bedrijven aanmoedigen door duurzame praktijken te promoten in evenementen die door de Stad worden goedgekeurd: korte ketens, circulariteit, ambachten, …

• Evenementen aanmoedigen om lokale producenten, ambachtslui en winkeliers in hun aanbod op te nemen en hen creatieve en commerciële vrijheid te geven.

VEILIGE EVENEMENTEN VOOR IEDEREEN

• Exploitanten bewust maken van de noodzaak om de strijd tegen intimidatie, in het bijzonder voor vrouwen, lgbtqia+-personen en mensen met diverse achtergronden, op te nemen in evenementen die door de Stad Brussel zijn goedgekeurd.

• Exploitanten van evenementen aanmoedigen om protocollen te ontwikkelen om te reageren op incidenten van gendergerelateerd en seksueel geweld, zoals het aanstellen van een referentiepersoon die voldoende opgeleid is om meldingen met empathie en professionaliteit te ontvangen en de nodige acties te coördineren.

• Meer steun geven aan de Brussels by Night Federation om mensen die in de partyscene werken op te leiden rond thema's als instemming, seksisme, …

• Kiezen voor het gebruik van inclusieve en niet-seksistische communicatie.

EEN DYNAMISCH NACHTLEVEN

• Meer partnerschappen ontwikkelen tussen musea en het nachtleven.

• Een nachtfestival opzetten in samenwerking met nachtclubs en collectieven om de rijkdom van het Brusselse nachtleven te promoten.

• Pleiten bij het Brusselse Gewest om de dienstregeling van het openbaar vervoer's nachts uit te breiden.

• Een volledig onderzoek uitvoeren naar de ondergrondse ruimten op ons grondgebied, zodat we de opening van ondergrondse nachtclubs kunnen overwegen.

• De ontwikkeling aanmoedigen van een bijkomende overdekte ruimte in de hallen van Brussels Expo waar muziekavonden kunnen worden georganiseerd.

BRUSSEL, DANSSTAD

• Een langetermijnstrategie ontwikkelen om Brussel te positioneren als de Europese hoofdstad van de dans, in samenwerking met lokale vzw's en culturele instellingen.

© Photo by E. Danhier

BRUSSEL, EEN TOERISTISCHE BESTEMMING

• Lokaal toerisme promoten door communicatiecampagnes te ontwikkelen met Visit.Brussels in andere Belgische steden en buurlanden (in samenwerking met de ambassades en toeristische diensten van de respectieve steden en gewesten) rond grote evenementen en tentoonstellingen.

• Partnerschappen met Europese culturele netwerken versterken om onze evenementen te promoten en ook om gelijkaardige evenementen in andere steden te promoten, om uitwisselingen en economische nevenactiviteiten te stimuleren.

• Investeren in het bevorderen van toeristische uitwisselingen met steden die worden bediend door nachttreinen (Berlijn, Barcelona, Wenen en Praag).

• De zone van toeristisch belang uitbreiden van het stadscentrum naar het kanaal door meer te investeren in de sites Tour & Taxis, Kanal, Yacht Club en Water Boat, en niet te vergeten Train World, de Japanse toren, het Chinese paviljoen, het Atomium, het Jubelpark, de serres van Laken en het Koninklijk Paleis.

• Het toeristisch aanbod heroriënteren naar een duurzaam model.

• Een toeristische attractie ontwikkelen door de Brusselse folklore te promoten en het erfgoed op te waarderen, in het bijzonder door een route uit te stippelen die gewijd is aan bouwstijlen zoals art nouveau en art deco.

• Een inclusieve toeristische route creëren om de emblematische plaatsen van de lgbtqia+-gemeenschap in Brussel te ontdekken.

• Rondleidingen in het stadhuis blijven verbeteren en bekendmaken.

• Digitalisering van het toeristische aanbod om thematische en inclusieve routes aan te bieden.

• Een platform creëren voor overleg met Brusselse belanghebbenden in het toerisme in de verschillende wijken, om de dialoog aan te moedigen, lokale initiatieven te coördineren, beste praktijken uit te wisselen en toeristische strategieën te ontwikkelen die zijn afgestemd op de specifieke kenmerken van elke wijk.

• Gebruik maken van congresfaciliteiten om een internationaal forum over de steden van de toekomst te organiseren.

• De economie stimuleren door seniorentoerisme: speciale aanbiedingen doen voor seniorentoerisme, met rondleidingen en activiteiten die zijn afgestemd op dit publiek, om zo de sector een impuls te geven.

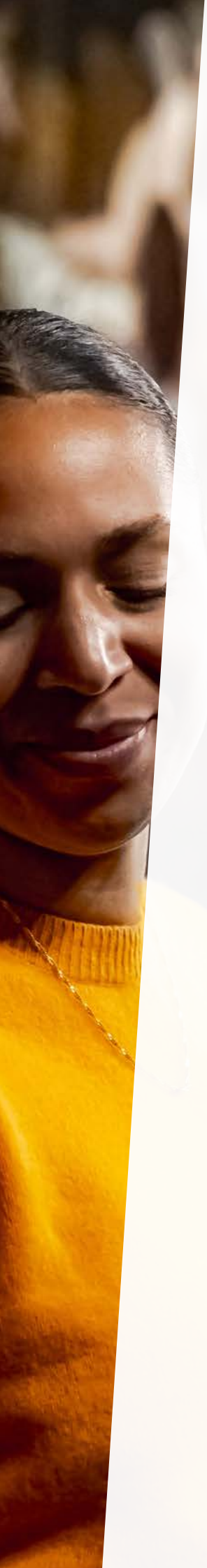

PRESTIGIEUZE EVENEMENTEN EN LEVENSKWALITEIT VOOR LOKALE BEWONERS: EEN EVENWICHT DAT BEWAARD MOET BLIJVEN

• Een tool ontwikkelen om rekening te houden met klachten van buurtbewoners en andere indicatoren die de druk op een wijk met betrekking tot economische activiteit weergeven.

• De band versterken tussen economische spelers (organisatoren van evenementen, beheerders van instellingen, …), werkers op het terrein (Bruciteam, gemeenschapswachten, …) en partners (verenigingen, instanties, …) om de openbare overlast beter te kunnen te beheren.

• De communicatie tussen organisatoren en buren voorafgaand aan evenementen ondersteunen, verbeteren en systematiseren.

• De opvolging van klachten over openbare overlast verbeteren om te kunnen reageren op klachten van buurtbewoners en oplossingen voor te stellen.

• De kosten analyseren en rationaliseren die verbonden zijn aan het organiseren van evenementen in de stad, op het gebied van reiniging, het ter beschikking stellen van materiaal en personeel.

• Tarieven voor organisatoren harmoniseren, afhankelijk van de grootte en het type evenement.

• Betere planning en coördinatie van evenementen om de efficiëntie te maximaliseren en verstoringen tot een minimum te beperken.

DE OPDRACHTEN VAN BRUSSELS MAJOR EVENTS VERDER BLIJVEN ONTWIKKELEN

• Privé- en openbare exploitanten ondersteunen bij hun projecten voor openbare evenementen.

• De opdrachten voor analyse en expertise versterken door een strategische dienst op te richten (economische, sociologische, milieuaspecten, …).

• Een jaarlijks evenement creëren dat spelers uit de Creatieve Culturele Industrieën (CCI) en instellingen voor hoger onderwijs samenbrengt.

• De mogelijkheden analyseren om een evenement zoals Brussel Bad te organiseren na de werken langs het kanaal.

© Photo by Adobe Stock

GEMEENTELIJK UITLEENMATERIAAL

• De borgvereiste uitbreiden naar alle uitleningen van materiaal en tegelijkertijd de aanvraagprocedures vereenvoudigen om de toegang te vergemakkelijken.

• Werken aan regels voor het gebruik van gemeentelijk materiaal, waaronder een borgsom, verzekering, …

• Toezicht houden op intergemeentelijke leningen en het delen van materiaal tussen gemeenten aanmoedigen.

• Analyseren van de noodzaak om verouderd gemeentelijk materiaal te vervangen (tenten, dekzeilen, partytenten, kramen, tafels en stoelen).

• Stimuleren van synergie tussen Rock the City en gemeentelijk materiaal.

• De mogelijkheid onderzoeken om Rock the City te verhuizen.

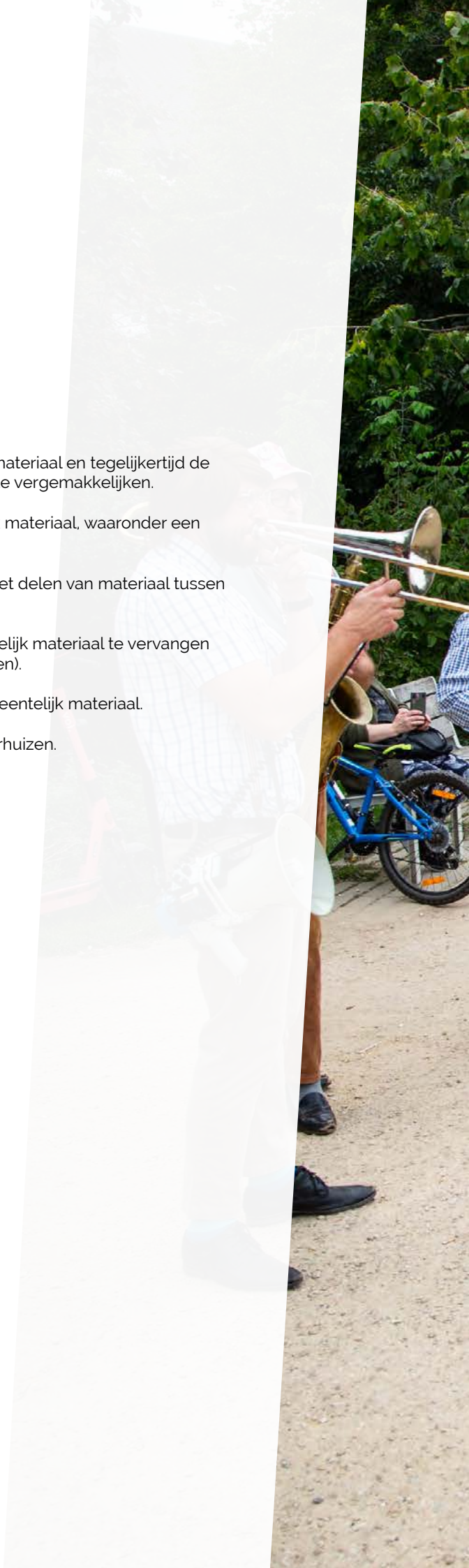

© Photo by E. Danhier

29

SPORT

© Photo by E. Danhier

SPORT OP ELK NIVEAU

De beoefening van sport, een bron van welzijn, uitmuntendheid en sociale cohesie, moet ambitieus en vastberaden worden aangemoedigd, net als de toegankelijkheid ervan. De Stad Brussel is zich bewust van de kweekvijver van talent in ons land en zal er alles aan doen om de inwoners aan te moedigen om te bewegen, hen kennis te laten maken met sport en hun vooruitgang te ondersteunen, of ze nu beginners of ervaren atleten zijn.

Toegang tot sport moet universeel en zonder barrières zijn. Elke inwoner of inwoonster, ongeacht de leeftijd, afkomst, geslacht, mobiliteit, handicap of wijk, moet kunnen profiteren van moderne infrastructuur en aangepaste programma's.

Onze doelstelling is duidelijk: van sport een hefboom maken voor individuele en collectieve emancipatie en Brussel positioneren als een voorbeeld van dynamiek en diversiteit op sportgebied.

SPORT VOOR IEDEREEN

De Stad Brussel beschikt over uitgebreide sportinfrastructuur verspreid over het hele grondgebied; Voor de gezondheid van onze burgers en de cohesie van de wijken is het essentieel om alle sociale en economische barrières voor sport weg te nemen. Sport moet voor iedereen een natuurlijk reflex, een levensstijl worden.

Daartoe zal de Stad:

• De steun voor sport voor kinderen versterken door een sportpaspoort in te voeren voor jongeren tussen 6 en 25 jaar om hen toegang te garanderen tot de sport van hun keuze en door sportcheques toegankelijk te maken vanaf de leeftijd van 3 jaar, in plaats van de huidige 6 jaar, en door de aanvraagtermijn te verlengen.

• De steun verhogen tot € 125 voor kinderen met een handicap en kinderen uit kansarme gezinnen (RVT- of OCMW-statuut).

• Het IT-systeem voor de sportcheques vereenvoudigen, maar de loketten behouden voor degenen die de voorkeur geven aan persoonlijke hulp.

• De privésector betrekken bij de uitbreiding van het sportaanbod door fiscale prikkels en cofinancieringsmechanismen in te voeren om de toegang tot sport te bevorderen en tegelijkertijd de inzet van lokale bedrijven in de ontwikkeling van een actievere en inclusievere samenleving te ondersteunen.

• Het bedrag van de sportcheques opnieuw evalueren en analyseren wie de begunstigden ervan zijn.

• De oprichting aanmoedigen van sportrecyclingcentra die gratis of tegen lage prijzen tweedehands sportuitrusting aanbieden.

• Het beleid van sportforfaits voortzetten voor de verhuur van sportinfrastructuur van de Stad.

• De beoefening van sport door ouderen promoten door partnerschappen met woonzorgcentra en de Buurthuizen van de Stad te ondersteunen.

• De beoefening van sport door personen met een handicap bevorderen, met name door de toegang tot de zalen van verenigingen te vergemakkelijken.

• Gratis sportactiviteiten organiseren zoals zachte gymnastiek, dans en tai chi in openbare ruimtes.

• Intergenerationele sportactiviteiten ontwikkelen, zodat deelnemers van alle leeftijden samen actief kunnen zijn.

• Het inclusieve karakter van ons sportaanbod versterken door sportactiviteiten voor vrouwen, de lgbtqia+-gemeenschap, personen met een fysieke of mentale handicap en migranten te ondersteunen.

• Gemengde sporten aanmoedigen (zoals korfbal, frisbee) zodat vrouwen en mannen ze samen kunnen beoefenen. Deze mix zal worden bevorderd in alle sportactiviteiten van de Stad, om inclusiviteit en gelijkheid in alle aspecten van sportbeoefening te stimuleren.

• Sport tot een van de pijlers van primaire preventie in de (geestelijke en lichamelijke) gezondheidszorg maken door artsen aan te moedigen om sportsessies voor te schrijven ('sport op voorschrift').

• Nieuwe trajecten voor 'elitesporters' ontwikkelen, met name binnen de Stad Brussel, het OCMW en de politiezone, om personeel met sporttalent van hoog niveau aan te moedigen en te ondersteunen.

• De bevoorrechte samenwerkingsverbanden voortzetten tussen de dienst Sport, de Baden van Brussel en de scholen van de Stad, evenals met de dienst Jeugd en BRAVVO, in het bijzonder door de infrastructuur ter beschikking te stellen voor schoolse en buitenschoolse activiteiten en sportevenementen voor onze jeugd.

• Programma's voor socioprofessionele integratie via sport oprichten: in samenwerking met gespecialiseerde actoren sport inzetten in de strijd tegen schooluitval, jongeren training aanbieden en hen positief omkaderen.

KWALITATIEVE COLLECTIEVE SPORTINFRASTRUCTUUR

Om ons sportbeleid te ondersteunen en ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot de beste sportinfrastructuur, zal de Stad:

• Het gebruik bevorderen van polyvalente sportcomplexen en sportterreinen die voor iedereen toegankelijk zijn.

• De stedelijke ruimte inrichten om lichaamsbeweging te bevorderen.

• De mogelijkheid bekijken om de zaal aan de Madridlaan te herinrichten om er sportactiviteiten te organiseren, met name basketbal.

• De opening van sportzalen in alle schoolgebouwen evenals die van de Koninklijke Militaire School, de MIVB in Haren en de Europese Scholen bevorderen en verhuur ervan aanmoedigen.

• Een nieuw openluchtzwembad oprichten aan de Becokaai via een publiek-private samenwerking (PPS) en het zwembad van het centrum renoveren.

• De openingstijden van de zwembaden uitbreiden.

• De mogelijkheid bestuderen van het installeren van horizontale klimmuren (maximaal 2,20 m hoog) in alle sportzalen om gediversifieerde sportactiviteiten aan te moedigen die toegankelijk zijn voor alle niveaus.

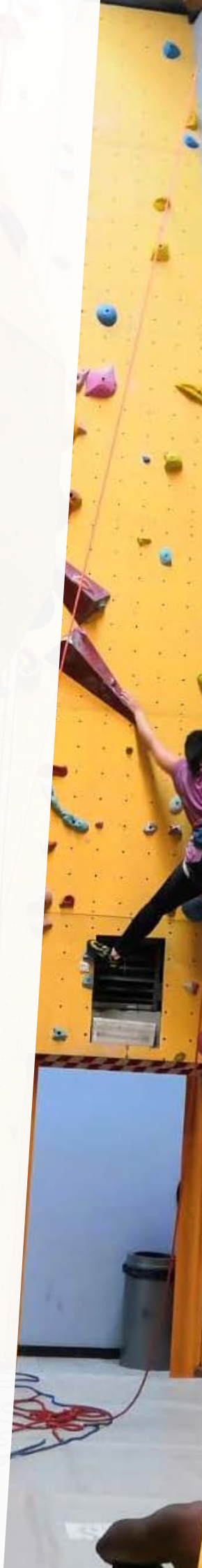

• De reglementering en de openingstijden aanpassen en het onderhoud van de sportinfrastructuur verbeteren om de toegankelijkheid ervan te vergroten en het gebruik ervan door elk publiek te maximaliseren.

• Ervoor zorgen dat alle infrastructuur toegankelijk is voor personen met beperkte mobiliteit (PBM).

• Meer lichaamsbeweging bij senioren aanmoedigen door, onder andere, de toegang tot en de aanpasbaarheid van sportfaciliteiten te verbeteren om tegemoet te komen aan hun specifieke behoeften, en door petanquebanen voor senioren aan te leggen in de buurt van woonzorgcentra.

• Een seniorenpas invoeren om de toegang tot cultuur en sport te verbeteren.

• Ongewone en goedkope sporten promoten (zoals Ultimate Frisbee, korfbal en honkbal) in de openbare parken en gezondheidsparcours en stedelijke fysioparken creëren en ontwikkelen in de grote groene ruimten van de Stad.

• In tijdelijke kwalitatieve ruimtes voorzien om alle sportclubs en gebruikers van het Zuidpaleis te onthalen tijdens de renovatiewerken, zonder onderbreking en in het geval dat de werken niet zouden doorgaan.

• Straatsport en -evenementen ontwikkelen (zoals de 100 meter-straatloop) door lichte en polyvalente buurtinfrastructuur te creëren, zoals skateparken en rolschaatsbanen, in overleg met de inwoners en de lokale verenigingen.

• Multisportterreinen in de openlucht bouwen en aanpassen.

• Infrastructuur voor buitensporten aanleggen, zoals gezondheidsparcoursen en fitnesstoestellen in de grote groene ruimten.

• Onderhandelen over de voetbalvelden op de Solvay-concessie aan de Korte Groenweg in Neder-Over-Heembeek.

• Modernisering van de bestaande infrastructuur, een nieuwe sporthal bouwen op de site van het Vander Puttenstadion, het Koning Boudewijnstadion, de renovatie van het sportcentrum van de Korte Groenweg afronden, met name met de creatie van een polyvalente zaal, en de ontwikkeling bestuderen van de zaal in de Lombardsijdestraat.

INSPIRERENDE GROTE SPORTEVENEMENTEN

Sporten leer je en inspireert. Om de burgers aan te moedigen om aan sport te doen of te streven naar uitmuntendheid, zal de Stad Brussel haar capaciteit om sportevenementen te organiseren verder ontwikkelen. Het doel is ook om Brussel te positioneren als een uitgelezen bestemming voor grote sportevenementen, om zo het toerisme, de lokale economie en de sportieve reputatie van de stad op het internationale toneel een boost te geven.

© Photo by E. Danhier

Om daarin te slagen, zal de Stad:

• Het onthaal en de voorwaarden voor de aantrekkelijkheid voor grote sportevenementen versterken, met name door publiek-private samenwerkingen te ontwikkelen om de infrastructuur en diensten te optimaliseren en tegelijkertijd een hoog veiligheidsniveau voor de deelnemers en toeschouwers te garanderen dankzij een betere coördinatie met de ordediensten, geavanceerde technologieën en een efficiënt beheer van de mensenstromen.

• Grote nationale en internationale sportevenementen onthalen via een ambitieuze programmering op het grondgebied van de stad Brussel, met name in het kader van het tweehonderdjarig bestaan van België.

• Vrouwensport promoten door meer aandacht te besteden aan vrouwencompetities en vrouwelijke atleten in de schijnwerpers te plaatsen tijdens georganiseerde evenementen

• Het tweehonderdjarig bestaan van België vieren door tussen 2027 en 2030 een reeks grootschalige sportevenementen te plannen die zowel lokale als internationale deelnemers samenbrengen en ook de Belgische topsporters in de kijker zetten.

• Jeugdclubs en -centra, waar passend, betrekken bij de organisatie van elk groot sportevenement, door hen een actieve rol te geven die aangepast is aan hun capaciteiten, om hun zichtbaarheid te bevorderen, de betrokkenheid van jongeren aan te moedigen en de band met de lokale gemeenschap te versterken, met aandacht voor een flexibele aanpak door de Stad.

• Investeren in de infrastructuur die nodig is om grote lokale, nationale en internationale sportevenementen te onthalen, in samenwerking met private en publieke partners, en tegelijkertijd hoge normen garanderen op het gebied van veiligheid, duurzaamheid en toegankelijkheid voor alle deelnemers en toeschouwers.

• De ontwikkeling van het Sportpark op het Heizelplateau ondersteunen met de inrichting van verschillende internationale sportcomplexen (een gemengd voetbal-/rugbyveld voor maximaal 5000 toeschouwers, de installatie van een hockeystadion, evenals een atletiekstadion en de bouw van nieuwe gebouwen voor het BOIC en verschillende sportfederaties). De economische en operationele continuïteit van de activiteiten in het Koning Boudewijnstadion verzekeren tijdens de fasering van de werken aan het Sportpark.

• Het Koning Boudewijnstadion renoveren en moderniseren, met de nadruk op het verbeteren van het dak, de verlichting en het drainagesysteem van het veld, zodat het stadion voldoet aan de internationale normen voor het onthalen van grote evenementen. In dit verband zal de Stad de audit van de infrastructuur van het Koning Boudewijnstadion voortzetten om de uitvoerbaarheid van evenementen en de economische levensvatbaarheid ervan te waarborgen.

• Sportinitiatie-activiteiten in de openbare ruimten ondersteunen en vermeerderen.

• De mogelijkheid bestuderen om grote wedstrijden van Brussels Basketball in de sportinfrastructuur van de Stad Brussel te onthalen om de ontwikkeling van de club te bevorderen en het lokale sportaanbod te verrijken.

• De tarieven voor het gebruik van de sportinfrastructuur harmoniseren en de huurtarieven voor deze infrastructuur, zoals het stadion, herzien voor grote evenementen.

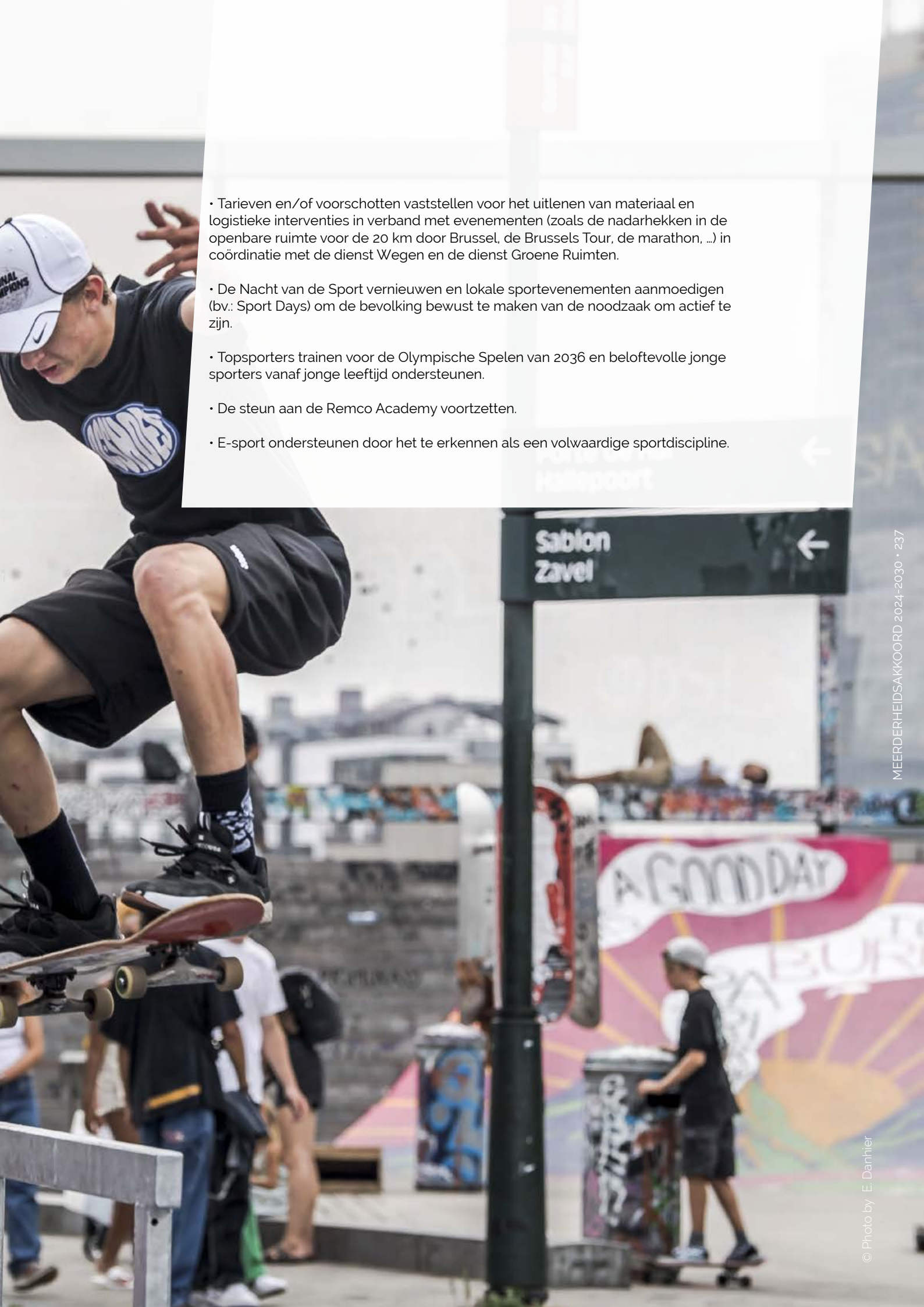

• Tarieven en/of voorschotten vaststellen voor het uitlenen van materiaal en logistieke interventies in verband met evenementen (zoals de nadarhekken in de openbare ruimte voor de 20 km door Brussel, de Brussels Tour, de marathon, …) in coördinatie met de dienst Wegen en de dienst Groene Ruimten.

• De Nacht van de Sport vernieuwen en lokale sportevenementen aanmoedigen (bv.: Sport Days) om de bevolking bewust te maken van de noodzaak om actief te zijn.

• Topsporters trainen voor de Olympische Spelen van 2036 en beloftevolle jonge sporters vanaf jonge leeftijd ondersteunen.

• De steun aan de Remco Academy voortzetten.

• E-sport ondersteunen door het te erkennen als een volwaardige sportdiscipline.

© Photo by E Danhier

EEN MEER ETHISCHE EN DUURZAME BEOEFENING VAN SPORT

Sport moet een model van duurzame en ethische ontwikkeling zijn, met een minimale impact op het milieu en een onberispelijke ethiek.

Daartoe zal de Stad:

• Een systeem installeren om automatisch de verlichting uit te schakelen in de sportinfrastructuur.

• Gratis toegang tot drinkwater garanderen in alle sportinfrastructuur, inclusief speeltuinen en grote groene ruimten.

• Duurzame normen integreren in het ontwerp, de bouw en de renovatie van sportinfrastructuur.

• De mogelijkheid bestuderen om waterbehandelingssystemen met ultraviolette desinfectietechnologie te installeren in het zwembad van het centrum, om zo het gebruik van chloor te verminderen en de waterkwaliteit voor zwemmers te verbeteren.

• Energie-efficiënte sport bevorderen door de energie-efficiëntie van sportfaciliteiten te controleren en waar nodig te verbeteren, met name door het gebruik van ledverlichting en de installatie van automatische lichtschakelsystemen, de plaatsing van zonneboilers voor zwembaden en andere innovatieve technologieën.

• Nauwgezet toezien op de naleving van de mensenrechten, de vrijheid van meningsuiting, de veiligheid en de sociale en milieuomstandigheden bij alle grote sportevenementen die op het grondgebied van de stad Brussel worden georganiseerd.

• Een jaarlijkse 'Green Run' door de groene ruimten van Brussel organiseren om een gezonde en actieve levensstijl te promoten.

• Ervoor zorgen dat de sportfaciliteiten in parken inclusief zijn, zodat personen met een handicap kunnen genieten van openluchtactiviteiten.

• Een ADEPS-centrum onthalen op het grondgebied van de stad.

© Photo by E. Danhier

WE ARE BXL

bruxelles.be | brussel.be | brussels.be

V.U. Stad Brussel, Hallenstraat 4, 1000 Brussel

bruxelles.be | brussel.be | brussels.be

V.U. Stad Brussel, Hallenstraat 4, 1000 Brussel